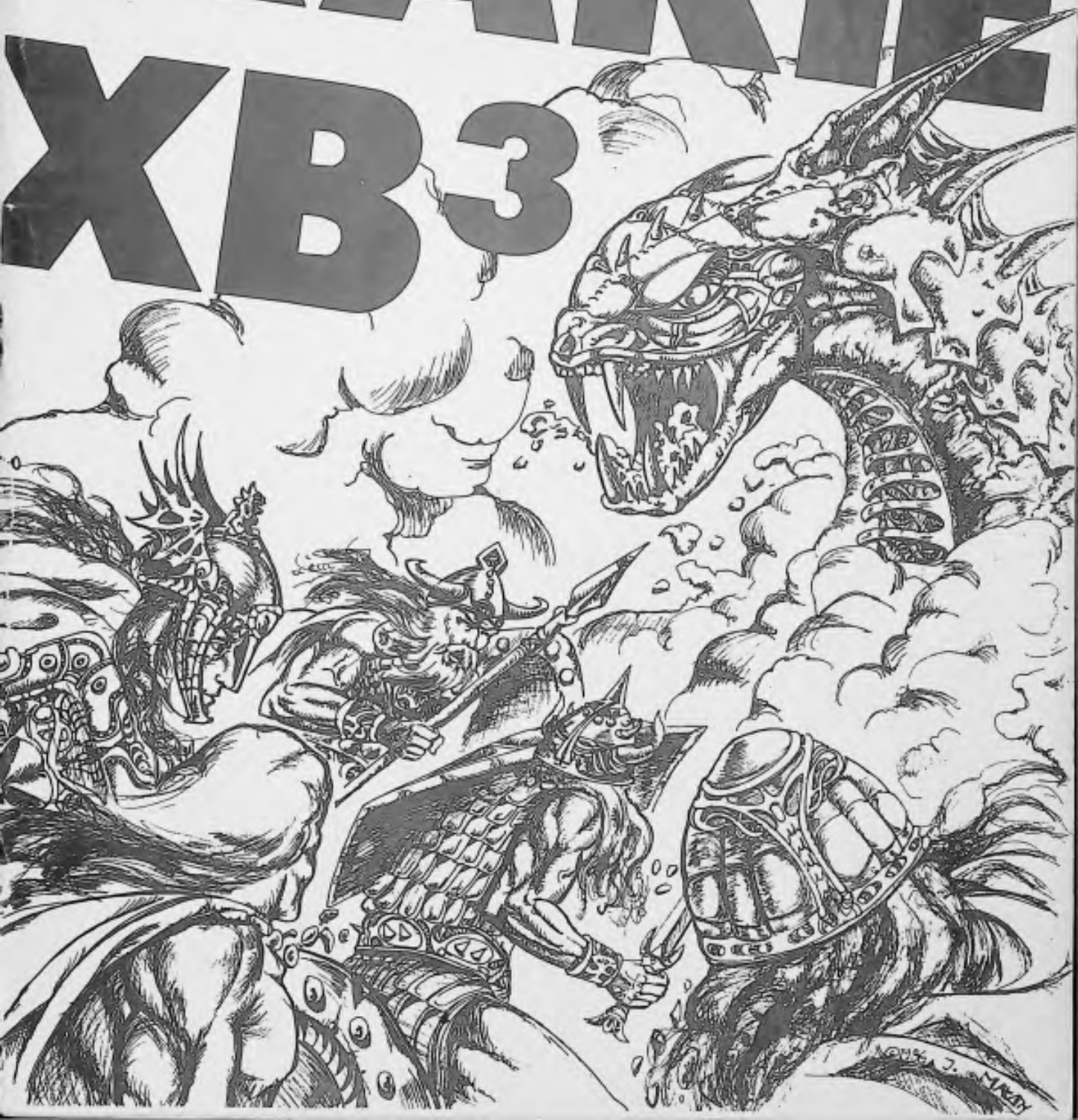

ALMANACH
SCIENCE
FICTION

IKARIE XB3

IKARIE

HROZBA ČI FIKCE?

SVĚTOVÁ SCI-FI

PAVLA KOSATÍKA VELIKÝ VESMÍRNÝ SVĚTELNÝ SENTINEL

OKÉNKO KRITIKŮ

PRŮVODCE PO SVĚTOVÉ SCI-FI

VÝROČÍ ROKU

FILMFARONIÁDA PRO FILMFANY

KRESLENÝ SERIÁL

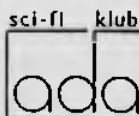
Redakční úvodník	2
Michal Sasínek Co Jules Verne netušil	3
Darrel Schweitzer Zakletá tůň Historaku	6
Edwin Kuprienko Pacifistická pohádka	8
Robert E. Howard Zamboulské stíny	10
L.S.de Camp a L.Carter V doupěti ledového červa	18
Jiří Kábrt Kruh	23
Jaroslav Jiran Čaroděj z Tesealu	25
Inka Jelínková Věc cti	32
Vladimír Veverka Legenda věčných	34
U kulatého stolu Ivan Adamovič	40
Chilská sci-fi Jean-Pierre Houton	43
Robert E. Howard	46
L. Ron Hubbard	48
Viktor Kolupačev	49
5x Fantasy: Conan - barbar	50
Ator - pán ohně	51
Temný krystal, Exodus	52
Krull	53
Skorozlatý věk kresleného seriálu	54

vydává

405.ZO Svazarmu

klub AV tvorby SFK ADA pro svou vnitřní potřebu

Šéfredaktor: Jaroslav Olša, jr. Zastupce šéfredaktora: Alexandre Ilínka. Redakční rada: Ivan Adamovič (zahraniční tvorba), Pavel Kosatík (česká a slovenská tvorba), Ondřej Neff (filmová a televizní tvorba), Vladimír Veverka (reportáže, kreslený seriál). Grafická úprava: Tomáš Kočíš, David Vít. ADRESA REDAKCE: IKARIE - 405. ZO Svazarmu, Na nívách 20, Praha 4 141 00, telefon 42 40 28 (středa večer) Redakce přijímá příspěvky z oblasti široce pojaté fantastiky - prózu, poezii, teorii. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce a při zachování autorských práv. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky nejsou honorovány. Vychází nepravidelně. NEPRODEJNĚ. Náklad 500 výtisků. Matrice dána do tisku 24.12.1987.

Redakční úvodník

Je to sci-fi? Není to sci-fi?

Touto skoro hamletovskou otázkou jsme si začali lámat hlavu zhruba před dvěma roky, kdy k nám pronikly první střípky a ozvěny žánru, nazývaného v zahraničí fantasy.

Čarodějové s blesky v rukách, králové a princezny, ztracené říše z dávné minulosti či vzdálené budoucnosti, Atlantida smrtící atomovou energií, vyráběnou takřka na koleně, chlapčáci hrdinové s dvoumetrovými meči a poloobnažené krásky, vzdorující prapodivným opicím s laserovými děly u pasu i v pařátech se šesti prsty. Ale také kouzelný Bilbo a celý Tolkienův svět, následovaný řadou napodobitelů.

S odstupem doby mi připadá trochu paradoxní, že jsme se s tímto žánrem, který v posledních deseti letech poznamenal vývoj a rozvoj sci-fi literatury, začali seznamovat nepřímo: především z diapozitivů a reprodukcí obálek či ilustrací, z recenzí a později i filmů. Teprve díky pionýrskému úsilí Klubu J. Vernea, kde jsou snad sami Howardovi fanoušci, díky Ondřeji Neffovi, který se rozhodl tak trochu zmapovat ve svých přednáškách

i toto u nás zatím nepříliš známé pole, a fanzinu Světelné roky, který zahájil diskusi o tomto žánru, jsme se začali s fantasy seznamovat důvěrněji.

A zároveň vliv tohoto leckdy až agresivního žánru pronikl i k nám: začali jsme jej nejen překládat a zveřejňovat, ale i psát, což je dost opovázlivé, když si uvědomíte, že toho v této (takřka současné) době začátku o fantasy ještě moc nevíme. Ale možná, že tak vznikne i svěbytná škola české fantasy, stejně jako tu už máme Kminkovsko-Hlavičkovskou školu českých sci-fi povídek.

Dnes snad už víme přeci jenom něco více. Viděli jsme například klasický fantasy film Nekonečný příběh, který je - alespoň podle mne - takřka "personifikací" tohoto žánru. Ve fanzinu VF vyšla překrásná povídka Ursuly Le Guinové Náhrdelník, bravurní lekci toho, jak lze tento žánr psát, nám dal Jaroslav Velinský se svým Věrným vylíčením příhod rytíře Haralda v zemi Obrazitské, vloženým do novely Den a noc ve sborníku Stalo se zítra. Do fantasy roviny nás naladily i Mårtenssonovy Světy bez hranic. Způsob jak si kouzelně osedlat i tento pro nás zatím nezvyklý žánr předvedl v Ohničku J. Krapivín s novelou Děti modrého plamene.

Není to sci-fi. Je to něco přece jen rozdílného, samostatného, se svými vlastními, osobitými postupy a zákonitostmi. Něco na hranicích pohádky a vědecko-fantastické literatury.

Je to sci-fi. Sci-fi obohacená o nové prvky, nové prostředky, nové dimenze i nové čtenáře. O ohromné nové světy, v nichž je ten proud "fiction" mnohem silnější, emotivnější a expresivnější, než jsme dosud byli zvyklí.

Hranice jsou příliš neznatelné a navíc ještě pohyblivé. A usuzovat podle podstaty, podle morálního poslání, jak doporučuje Ondřej Neff, to lze až po přečtení posledního odstavce, poslední řádky. Teprve pak lze na základě konkrétního názoru o konkrétní knize či příběhu prohlásit: Je to (není to) sci-fi. Tedy sci-fi v tom smyslu, v jakém ji alespoň chápeme my - literatura, která zkrátka usiluje o něco víc.

Leč dosti teorie. Přejdeme k praxi, tedy přesněji řečeno k praxi těch několika desítek stránek, které jsme v tomto takřka monotematicky zaměřeném třetím čísle našeho almanachu věnovali žánru fantasy i jeho tvůrcům. Čímž chci říci: Dobré počtení ...

PhDr. Vladimír Veverka

NAPSALI NÁM - O NÁS

V tomto místě bychom vás rádi seznámili s ohlasy na naše první číslo tak, jak jsme je objevili v časopisech a jak nám je napsali naši čtenáři. Budeme rádi, když i vy přispějete svým názorem a pomůžete nám v přípravě dalších čísel Ikarie.

Z'87
(Zápisník)

V loňském roce se v jugoslávském Záhřebu konalo 11. evropské setkání přátel science fiction EUROCON (BALLCON 1986). Toto setkání má dlouholetou tradici, první se konalo v roce 1972 v italském Terstu. Své každoroční ocenění na nich uděluje také Evropská společnost SF, která je jedním z hlavních organizátorů Euroconů. Loňský rok byl pro českou sci-fi velmi úspěšný. Jako první časopis v historii, který se nespécializuje pouze na science fiction, získal Zápisník u příležitosti 30. výročí svého vzniku, cenu za dlouholetou propagaci science fiction. V kategorii amatérských časopisů (fanzinů) získala druhou cenu Ikarie, kterou vydává svazarmovský sci-fi klub ADA z Prahy.

Směna

Po mapě klubov - plný stůl časopisov. Sů to fanziny. Fanuškovské magazíny. Ikarie XB 1 z Prahy, která chce být v budoucnosti akýmsi strešním magazínem - a naozaj má velmi dobrú úroveň, je striedma, kritická a rozhradená - si priniesla cenu z práve sa skončivšieho Euroconu v Juhoslávii.

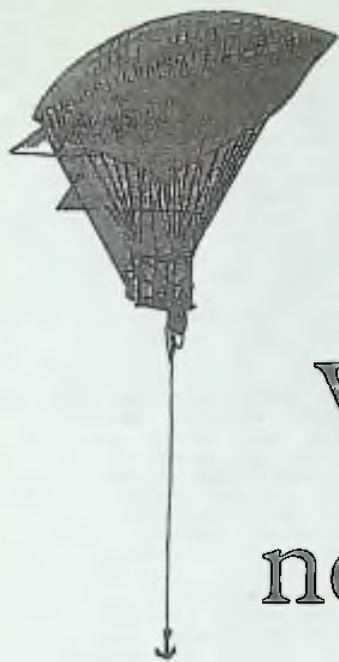
"Ikarie je opravdu velice solidní a moc se mi líbila a pokud to bude možné, chtěla bych ji odebírat i nadále. Slibili jste mi také, mimo jiné, další informace o zapojení členů do činnosti SFK ADA. Kromě vás jsem napsala i do dalších SF klubů, ale vaše činnost se s jejich nedá srovnávat. Řekla bych, že jste více zralí, profesionální ... Ještě mám připomínku k časopisu - stránka, kde jsou filmy - mám dojem, že film Alphaville známe pod jiným obsahem, ptám se tedy, zda-li existují dvě verze se stejným názvem."

Monika Grillová, Cheb

Monice Grillové rádi odpovíme na druhou otázku - francouzský film Alphaville (s podtitulem Zahraniční dobrodružství Lemmy Cautiona) byl natočen v roce 1965 a podle nám dostupných záznamů nebyl od té doby natočen žádný další sci-fi film s tímto názvem. Mohlo by se jednat o některé z filmů či rozsáhlejších video-clipů německé hudební skupiny Alphaville.

/red./

Co Jules Verne netušil

MICHAL SASÍNEK

Když Jules Verne - známý spisovatel a obdivovatel techniky, psal díla, netušil, kolik z jeho myšlenek se stane skutečností. Dnes už nikoho nepřekvapí vzducholodě Robura dobyvatele, ponorka kapitána Nema, telefon, televize a mnohé další, nám běžné produkty techniky, které velký Francouz předpovídal ve svých dobrodružných románech.

Netušil to Jules Verne a netušili to ani mnozí další spisovatelé sci-fi, i když právě víra, že to, co ve svých románech a vizích zobrazovali, jednou bude skutečností, byla motivací jejich práce. V některých případech předjímali budoucí vývoj společnosti, jiní na fiktivním společenství pranyrovali současnou společnost a její nedostatky. Bylo nemalo takových, kteří produkovali myšlenky a představy nerealné, že tehdejší čtenáři (a nebylo jich mnoho) četli takové dílo s úsměvem na rtech.

Tématem velké skupiny těchto děl byl vesmír. Tajemný, nedostupný, lákající každou noc světlem hvězd - vzdálených světů. Desítky autorů vědeckofantastických románů ho odedávna osídlovali myslivými bytostmi - měsíčníky, maršany, venušany ... Celý v tom čase známý vesmír se prostě jen tak hemžil množstvím bytostí všemožných tvarů a schopností, bytostí dobrých i zlých.

V dějinách vědeckofantastické literatury nacházíme díla, ve kterých pozemšťané navazují s těmito obyvateli jiných světů kontakty, navzájem se navštěvují a vyměňují si zkušenosti - mnohem častěji však z jedné či druhé strany dochází k útoku a meziplanetární, ba dokonce mezihvězdná válka je na světě. Fantazie autorů, vkládající do rukou jedné i druhé straně ty nejničivější zbraně, neznala mezí.

motto:

Většina lidí sní o lepším světě, o světě bez válek a konfliktů, o životě v míru. Tento seriál je ale naopak věnován těm, kteří sní o stále účinnějších zbraních a dokonalejším ničení.

Současná pokračová vědecká fantastika (a to nejen v socialistických zemích, ale v celosvětovém měřítku) odráží celou řadu problémů našeho světa. Zkoumá jejich sociální, ekonomické, etické i politické stránky, snaží se předvídat další vývoj, na současně skutečnosti buduje tu méně, tu více věrohodnou fikci. Mnohé z takovýchto předpovědí se již uskutečnily, i když ne vždy v té které konkrétní technické podobě či namátkou uvedeném termínu.

Jednou z oblastí, které vědeckofantastická literatura věnuje značnou pozornost, je i otázka války a míru, nejvládnější budoucnosti našeho světa.

A jestliže se hrozba jaderné katastrofy (či biologické, chemické anebo jakékoli jiné totální destrukce života na naší planetě) v posledních desetiletích stala mnohem konkrétnější a závažnější, i ve vědeckofantastické literatuře se tento námět začal vyskytovat mnohem častěji než předtím. Je to důkaz, že jak autorům, tak i čtenářům není osud lidstva lhostejný.

Lidská fantazie může hnát pokrok vpřed milovými kroky, může však svým praktickým využitím či zneužitím ohrozit i své původce. Uvědomovat si tuto skutečnost může a musí pomáhat i sci-fi literatura. Vždyť nikdo z nás, jejich příznivců, nežijí ve vzduchoprázdnu, tyto problémy se týkají nás všech. Naopak, ukazuje se, že vědecká fantastika je právě pro své spekulativní i vědecké prvky jednou z nejvhodnějších forem, schopnou nesmírně emotivní výpovědi.

Pro autory vědecké fantastiky je snaha o zobrazení válečné hrozby, jejich následků i možných cest, jak tuto hrozbu odvrátit, formou, jak vyjádřit svůj vlastní postoj. S tímto předem vymezeným cílem před Vás předstupují i autoři této nové rubriky našeho almanachu, aby se pokusili postavit vedle sebe nejruznější fikce a současnou realitu.

Chceme Vám co nejpoutavěji nejen předložit řadu zajímavých faktů a málo známých skutečností, ale především upozornit na jednu až mrazivou myšlenku: že i ta nejvzletnější fantazie může být mnohdy překonána realitou. Současnosti, která se možná kdesi již rozlišuje ke své krkolomné, šílené jízdě jednosměrnou ulicí, ústící do bezedné, všeobjímající prázdnoty ...

red.

Od žhavého paprsku maršanů ve Wellsově Válce světů, po zbraně, schopné "oloupat celou planetu jako pomeranč", či Breixovy nasávače, schopné nasát do sebe za hrozného rachotu celá města i s domy a veškerým obyvatelstvem a potom vše rozprášit do prostoru jako hrstku rýže, jak o tom píše Jean Hougron v knize Znamení psa.

Jistě, v době psaní těchto děl šlo o to čtenáře pobavit; na podklade galaktických bitev a konfliktů kritizovat nesmyslnost válek i možného vývoje společnosti směřující k jejímu zániku - jednoduše varovat.

Od dob Verna i Wellse uplynulo již více než půl století. Lidstvo vykonalo za tu dobu nesmírný krok vpřed. Přechllo však i dvě, v pojmech sci-fi "celoplanetární" války, které však zdaleka nebyly výplodem fantazie, ale tvrdou bezohlednou skutečností, předstihující v některých svých aspektech i do té doby nejodvážnější fantazie. Vyvíjelo se lidstvo a současně s ním se vyvíjely i prostředky k jeho zničení. Když v roce 1258 pronikli Mongolové až před brány Bagdadu, vyhlásil chalífa v obleženém městě, že proti Mongolům použije nové ničivé zbraně: proudy ohně pry budou přšet z nebe, černá smrt zachvátí armádu nepřátel a Slunce se zatmí, aby už nikdy více nezavítalo. Mongolský chán se poradil s jedním ze svých astronomů, a když ten se mu zaručil, že žádný smrtelník nemůže porazit pouhý Slunce po jeho dráze a že tedy jde jen o nereálnou hrozbu, byl Bagdad dobyt a milión lidí povražděno.

Dnes už by jsme byli schopni pohrůžku bagdadskeho kalifa splnit do slova a do písmene: pomocí jaderných, biologických, chemických a geofyzikálních zbraní, ale nepředbihejme ...

H.G. Wells při psaní své Války světů jistě netušil, že jeho žhavý paprsek, tryskající z maršanského válečného stroje se za několik desítek let stane skutečností. Jen tak na okraj, zbraně Wellsových maršanů jsou proti dnešním pouhopouhé hračky a současně lasery jsou schopné zničit mnohem více, než jejich žhavé paprsky. Vývoj neustále ničivějších zbraní, schopných s pomocí nejnovějších objevů vědy a techniky rozsevat smrt a zkázu. Je pro jednu část naší planety přinejmenším charakteristický. Stejně tak je charakteristická snaha druhé části této zkáze zabránit a v praxi tak realizovat tu část vědeckofantastické literatury, která popisuje beztrádní, vyrovnanou společnost, využívající výsledky vědeckých objevů výhradně ke svému dalšímu zdokonalování a obohacování života všech příslušníků.

Snaha dobyt svět, stát se jeho absolutním vládcem, je typická pro hrstku vykořisťovatelů, vládnoucí již od počátku historie lidstva nesčetným masám utlačovaných. Nejinak je tomu i v našem současném světě. Co je však podstatným rozdílem mezi minulostí a dneškem, je skutečnost, že dnes vládne tato hrstka zbraněmi takové síly, jejichž použití by snadno zničilo nejen potenciálního nepřítele, ale i je samé - prostě celý život na naší planetě. Ba co víc, současně zbraně jsou schopny zničit i planetu samotnou. Smutnou zkušeností jsou statisíce životů, zmařených atomovými bombami v Hirošimě a Nagasaki. Jejich cena musí být varováním, výstrahou a ne původně zamýšlenou ukázkou moci - prostředkem zastrašování těch, kteří chtěli odstranit mocpány i celou jejich společnost. Drahé "varování"!

Bezprostředně poté si pro tuto strategii vymyslel tehdejší prezident Spojených států i název "koncepte hromadné odvety". A po něm to byli další: J.F. Kennedy s terorií tzv. "pružné reakce" a v roce 1971 Richard Nixon s koncepcí "realistického zastrašování", jehož základem byla všeobecná jaderná válka, podle teoretiků však vedená taktickými jadernými zbraněmi mimo území USA. Je samozřejmé, že takovéto hrozby nemohly zůstat bez reakce. Sovětský svaz byl společně s ostatními socialistickými zeměmi nucen přijmout opatření a znovu upravit rovnováhu sil a prostředků tak, aby si agresor rozmyslel použít je. Skutečnost, že rovnováha existuje a jakýkoliv útok by nezůstal bez odvety, si samozřejmě dobře uvědomila i druhá strana. Na rozhraní 70. a 80. let byla tato rovnováha již na takové úrovni, že síla všech jaderných prostředků by stačila na několikanásobné zničení všeho živého na Zemi.

Rozvoj elektroniky, kvantové fyziky, teorie řízení a automatizace, společně s rozvojem raketové techniky, umožnil vytvoření dokonalého systému protiraketové obrany. Žádný systém však nemůže být tak dokonalý, aby pracoval se stoprocentní účinností. Sebelépe vytvořený systém protiraketové ochrany, navíc omezený a vázaný na dvojstranné dohody, pracuje tedy s účinností nižší, asi jen 70 procent. V praxi to znamená, že 30 procent zbraní protivníka tímto systémem pronikne. Navíc, jestliže agresor se svým prvním úderem snaží zničit protivníka, sedmdesát procentní ochrana mu zajistí dostatek prostředků, aby i zbytek jeho zbraní spolehlivě zničil agresora. Tato, tzv. "teorie vzájemné jistého zničení", která platí i v současnosti, je vlastně tou dlouhou balančí tyčí, udržující provazovec v rovnováze nad propastí. Podobně jako on, stojí i dnešní svět nad propastí jaderné katastrofy.

V této situaci se vedení Pentagonu obrátilo na jedno ze svých speciálních oddělení, ve kterém (pokud by sloužilo jinému účelu) by asi rád pracoval každý z nás. Vyznačuje se totiž neobyčejnou činností: jeho příslušníci po celou pracovní dobu nedělají nic jiného, než čtou vědeckofantastickou literaturu z celého světa. Pokud by si teď někdo z vás myslel, že právě v Pentagonu existuje klub přátel sci-fi, podobně jako je tomu u nás i po celém světě, nesmírně by se mylil. Každý z pracovníků tohoto oddělení bere svoji práci nesmírně vážně a je hluboce přesvědčen o její nevyhnutelnosti pro obranu Spojených států. Jediným úkolem těchto lidí je totiž vyhledávat a vypisovat ze sci-fi děl myšlenky a principy i těch nejfantastičtějších zbraní, zrozených v hlavách autorů a tyto postupovat jinému oddělení, které je podrobně přezkoumá z hlediska praktické realizace. Paprsky smrti, kosmické křižníky, kyborgové i bojovní roboti - to vše pracovníky tohoto speciálního oddělení zajímá.

Jeich práce dlouho stagnovala. Nelze se tomu divit. Každý rozumný člověk (a těch je kupodivu i v Pentagonu dost) takovou práci sice schvaloval, ale v praxi neměla velkou podporu. Až do roku 1981...

Nástupem Ronalda Regana do funkce prezidenta USA došlo k mnohým změnám. Bývalý Hollywoodský prominent nejen že sám rád a často hraje a vystupuje na veřejnosti, ale má rád také kino

a je jeho častým návštěvníkem. Je zastáncem tvrdé linie, přesvědčený o neporazitelnosti USA, jejich vedoucím postavení a snad i "spasitelnému" poslání vůči ostatním národům světa. Zná však velmi dobře i současnou situaci a ví, že bezrestná agrese proti nenáviděnému společenství socialistických států není možná. Snaží se proto zvyšovat vojenskou převahu Spojených států pod různými záminkami zdánlivě mírové aktivity. Stává přitom na pochybných základech technické a technologické neporazitelnosti. To je však stále málo.

Jednou večer, když se opět věnoval své oblíbené činnosti - sledování filmu - ho náhle osvitil nápad. Na programu nebylo nic jiného, než nejnovější dílo režiséra Georga Lucase, pohádka ze světa sci-fi, velké drama galaktických bitev - film Hvězdné války. Neporazitelní hrdinové v něm ničí nepřátele lasery všech druhů a kalibrů. Kosmické bitevní lodě zanikají v mracích jaderných explozí. Všechno je možné.

A tehdy si prezident vzpomene na své speciální oddělení. To už ani přinejmenším není fantazie.

V televizním projevu 23. března 1983 vyhlásuje prezident Reagan veřejně svůj nový zbrojní program SDI (Strategic Defense Initiative - Strategická obranná iniciativa), který je novináři záhy překládá na program "hvězdné války". Na rozdíl od filmové fantazie je tento program myšlen více než vážně. Myšlenka přenést boj do kosmického prostoru, vytvořit v něm takový systém technicky dokonalých zbraní, aby agrese zůstala bez následků, prezidenta fascinuje.

Konečným důsledkem jeho inspirace je vytvoření projektu militarizace kosmického prostoru pod průhlednou záminkou vytvoření "obraněho kosmického štítu", který by Spojeným státům zaručoval obranu při prvním jaderném úderu a současně podporoval myšlenku přežít i případě globálního jaderného konfliktu. Tím, že by se válka přenesla ze země do kosmického prostoru, se vytváří dojem, že takováto válka by neměla vliv na pozemský život, že lidstvo by mohlo následky jaderné katastrofy přežít. Pravda je ale úplně jiná.

Ať tak, či onak, program SDI je na světě. S ohromným zápalem ho podporují mamuti koncerny Západu, vždyť pro ně znamená tento doposud nejnákladnější válečný projekt v dějinách lidstva nepředstavitelné zisky.

Generál James Abrahamson, šéf projektu SDI, ho přirovnává k deštníku, rozervěnému nad USA a zadržujícím vše, co by mohlo Zemi zničit.

A cena tohoto deštníku? Jen pro léta 1985-1989 jsou náklady na vývoj zbraní začleněných do projektu odhadovány na více než 27 miliard dolarů, do konce tohoto století na dalších 100 miliard dolarů a celkové náklady jsou vypočteny na minimálně 500 miliard dolarů, i když už dnes je zřejmé, že ani toto číslo není konečné.

Co to vlastně znamená, když se řekne SDI?

Celý systém je navrhován jako několik spolupracujících subsystémů, složených každý z různých druhů zbraní umístěných jak na Zemi, tak ve vesmíru. Jde přitom o zbraně založené částečně na už známých principech, ale především na principech zcela nových, možno říci, že doposud fantastických, jejichž vývoj využívá nejnovější výsledky všech vědních odvětví.

Cílem systému SDI je zničení balistických raket protivníka, přičemž tyto mohou být ničeny na všech úsecích letové dráhy. První subsystém (někdy též nazývaný první vrstva) ničí rakety ve startovní fázi letu, tj. v úseku od zážehu raketových motorů až do skončení jejich aktivní činnosti ve výšce zhruba 500 km. Bojové hlavice jsou v této fázi pochopitelně ještě v tělese nosné rakety a raketa se navíc většinou ještě nachází nad územím protivníka. Proto je tomuto subsystému SDI přiřazována prvořadá důležitost. Pro ničení nosných raket jsou určeny výkonné chemické a roentgenové lasery umístěné v kosmickém prostoru, částicové zbraně s citlivými infračervenými senzory atd. Počítá se s tím, že první subsystém zničí v průběhu prvních 2-5 minut až 70 procent balistických raket protivníka.

Druhý subsystém má působit na středním úseku letové dráhy vedoucí kosmickým prostorem. V této fázi se od nosné rakety oddělují samostatné bojové hlavice s jadernou náloží. Zbraně druhého subsystému, určené k jejich ničení, jsou především elektromagnetická děla, vystřelující obrovskou rychlostí projektily, ničící cíl svou kinetickou energií podobně jako meteorický roj pláště kosmické lodí. Jinými zbraněmi jsou speciální bojové družice se samonaváděcími malými raketkami, ničící cíle klasickými i jadernými náložemi. Předpokládá se použití asi 500 družic, každá se 40-50 přepadovými raketami.

V závěrečném úseku letové dráhy ve výšce od 100-800 km do výšky 9-15 km nad povrchem Země se dostává ke slovu třetí subsystém SDI. Tvůrčího speciálního protiraketky dalekého i blízkého dosahu, ničící bojové hlavice buď bezprostředně před opětovným vstupem do atmosféry, tedy ve výšce 500-800 km (např. rakety SPARTAN) nebo v nízkých výškách 25-40 km nad povrchem (antirakety systému ASAT - Anti-Satellite). Jejich základem je upravený stíhací letoun F-15, který vynese řízenou střelu tohoto systému do výšky asi 20 km. Po oddělení od letounu se střela sama navede na cíl a bojovou hlavici zničí přímým kontaktem. Jednoduše řečeno, do ní vrazí. Aby byl účinek srážky co největší, těsně před kontaktem si družice rozervě kovový deštník (princip i podoba je skutečně stejná jako u normálního deštníku) a jím zachytí hlavici. Třetí subsystém a jmenovitě systém ASAT je doposud nejrozpracovanější a nejspěšnější částí celého projektu SDI.

Pro zajímavost si řekneme něco bližší o jednotlivých druzích zbraní a především o těch, které jsou založeny na nových fyzikálních principech. Jsou to jednak paprskové zbraně, urychlovače elementárních částic, elektromagnetická děla, lasery a orbitální bojové stanice.

Nové generace velmi výkonných laserů, tj. zbraní, vytvářejících velmi úzký a výkonný svazek elektromagnetického záření, jsou v USA vyvíjeny ve středisku DARPA (Defense Advanced Research Project Agency), tj. středisku pro pokročilé obranné projekty v rámci třech programů:

- program ALPHA počítá s vývojem chemických laserů s výkonem 2-3 MW
- program TALON GOLD je zaměřen na přesné označování a sledování cílů
- program LOBE řeší vybudování mohutného zrcadla o průměru 4 m, sloužícího k usměrňování částic s vysokou energií na cíl při předpokládaných nákladech 14 miliard dolarů.

Pozadu nezůstává ani americké vojenské letectvo, které připravuje realizaci projektu SIPAPU, což v překladu znamená posvátný oheň. V americké verzi ovšem posvátný oheň představuje superzbranový systém, vysílající svazek neutronového záření z bojové družice a ničící cíle ve vzdálenosti několika tisíc kilometrů. H.G. Wells ve svém románu zapomněl na to, že martanský žhavý paprsek může působit pouze na nevelké vzdálenosti, protože v zemské atmosféře dochází k pohlcování energie paprsku a tím ke snížení účinnosti. Jinak je tomu v kosmickém prostoru, kde se energie laseru může uplatnit v plné intenzitě na velké vzdálenosti. Mohli by jsme se ještě dlouze rozepisovat o plánech USA a nových zbraních, které v nich mají sehrát hlavní roli. Popisovat superlasery, využívající pro svoji činnost výbuch atomové bomby. O mamutím laseru FEL, umístěném v podzemí na vrcholku jedné kalifornské čtyřtisícovky a vysílající své smrtící záření na orbitální zrcadlo, zavěšené na oběžné dráze i o dalších, ještě fantastičtějších působících projektech zbraní, jakými jsou například ozonová superbomba, geofyzikální zbraň určená k vyvolání umělých zemětřesení, změně mořských proudů, rozkmitání atmosféry nad územím protivníka frekvencí vyvolávající infarkty a pod. Ale o tom snad příště.

Připomeňme si však jeden veledůležitý fakt, na který v žádném případě nelze zapomenout. Je dostatečně známý příběh o dělu a pancíři. Stejně, jako se proti každému dělu najde účinný pancíř, je možné proti každé zbraňi nalézt protizbraň. A tato protizbraň je často nepoměrně lacinější a efektivnější, než původní útočná zbraň. Přes jakkoliv hrozivě působící údaje o superlaserech stačí pro eliminování jejich účinku vykonat relativně jednoduchá opatření, například vyrobit povrch nosné rakety či hlavice se schopností vysoké odrazivosti a tepelně odolného materiálu. Ještě jednodušší je nechat takové těleso rotovat a tím zabránit působení paprsku v jednom bodě, což lze zase efektivně realizovat vhodným tvarem trysek, či přidáním malým motorkem. Podobně je možné najít obranu proti dalším "superzbraním". Využitím klamných bojových hlavice, jejichž výroba je nepoměrně méně nákladná, lze iniciovat protivníkovy bojové družice, či roengenové lasery. A vime, že takový laser může vystřelit pouze jednou. Na druhé straně však každá z popisovaných zbraní může být použita jako první - tedy k útoku. Je tedy naprosto zřejmé, že všechny úvahy o zachování míru vytvořením systému SDI v praxi nejsou ničím jiným, než zastíráním myšlenky na vývoj nových, ještě ničivějších zbraní, jejich rozšíření i mimo zemský povrch a přípravu na první, agresivní útok.

Na závěr ještě několik slov a zajímavosti o začlenění celého systému SDI do systému obrany USA jako celku.

1. září 1982 bylo na příkaz Bílého domu vytvořené Velitelství kosmických operací SPACECOM (Space Command), které je umístěno společně s Velitelstvím protivzdušné obrany USA NORAD (North American Air Defense) v masivu hory Cheyenne poblíž Colorado Springs. Zde, hluboko pod povrchem země, se nachází nervové centrum

obrány Spojených států. Do operačního sálu (nazývaného též "válečný sál") střediska NORAD přicházejí neustále nespočetné impulsy z obrovských radarů, umístěných na Aljašce, v Kanadě a Grónsku, které jsou součástí tzv. systému včasné výstrahy. Desítky počítačů, umístěných ve středisku, neustále vyhodnocují vzdušnou situaci nad třemi čtvrtinami světa. Kosmické velitelství SPACECOM a jeho 200 specialistů pro válku v kosmu jsou společně se střediskem NORAD umístěny v obrovské jeskyni, která se začala budovat v květnu 1961. Tři podzemní poschodí jsou navíc uloženy v obrovské ocelové kostce zavěšené na pružinách, které mají snížit otřesy po jaderných úderech. Indiáni kmene Navažů žijící poblíž, nazvali horu sídlem ohnivých draků podle dunění výbušnin, hloubících jeskyní.

V hlavním operačním sále, připomínajícím známé záběry ze středisek kosmických letů v Houstonu či Kaliníngradu, mají pracovníci armádní specialisté pro vedení strategické války. Průčelí sálu tvoří projekční displeje počítačů, na kterých je dnem i nocí přenášena vzdušná i pozemní situace a důležitá operační data. Největší část zabírá elektronická mapa světa s vyznačenými pozemními, námořními i leteckými základnami a údaji o pohybech strategických jednotek i sledovaných objektech protivníka. Nad displej je umístěno několik elektronických hodin, ukazujících současný čas v Tokiu, na Guam, na Aljašce, v Omaze, Thule, Londýně, Moskvě a Omsku. V případě nejvyššího stupně poplachu, kdy je situace bezprostředně před jaderným útokem,

jsou na světelnou mapu promítána přísně tajná data, týkající se konkrétních cílů v SSSR a socialistických zemích.

V hlavním operačním sále, který má na jednotlivých pracovištích přípojky na několik paralelně pracujících počítačů přímo ve středisku NORAD i na počítače satelitní, umístěné v jednotlivých bodech vojenské sítě nejen v USA, ale i v Evropě (např. v Paříži), jsou umístěny další důležité komunikační zařízení. Je mezi nimi například slavný červený telefon, pomocí kterého může velící generál dát pokyn ke startu válečných operací. Tyto telefony jsou vlastně dva. To proto, kdyby jeden náhodou nebo v rozčilení vypadl generálovi z ruky. Spojení jeho prostřednictvím je automaticky kontrolováno každé 3 sekundy, aby byla zjištěna případná závada. Když přijde signál k poplachu, již samotné zdvihnutí sluchátka tohoto telefonu uvede do stavu bojové pohotovosti 850 posádek strategických bombardérů. Operační sál NORAD je totiž spojen cestou Velitelstva strategického letectva (SAC - Strategic Air Command) ležícího v Omaze ve státě Nebraska se všemi leteckými základnami na celém světě.

Aby však mohlo skutečně k jadernému úderu dojít, je potřebné prověřit přísně tajné heslo, uchovávané ve zvláštní schránce pro tento případ. Až poté je možno odstartovat posloupnost úkonů, aktivizující automaticky program pro vykonání jaderného úderu. Na této cestě je však ještě jeden důležitý faktor - nutnost zazvonění zlatého telefonu. Tím může volat jediný člověk - prezident Spojených států. Jedině na jeho přímý pokyn je možno dát počítačům příkaz k rozpoutání třetí světové války. K tomuto účelu je prezident vybaven přenosným kuffíkem, obsahujícím speciální spojovací aparaturu pro přenos hovoru do zlatého telefonu v sále NORAD. Zvlášť pověřený agent, který se od prezidenta nesmí vzdálit na více než deset metrů, nosí tento kuffík připoután na ruce. Obdobné spojovací zařízení je instalováno i v Bílém domě ve Washingtonu, na prezidentově ranči a pěti speciálně upravených letounech Boeing, z nichž jedno je vždy připraveno převzít všechny úkoly spojené s velením a slouží jako létající velitelské stanoviště prezidenta v případě termonukleární války.

Jen tehdy, když byl vydán tento poslední pokyn, jsou válečné operace zahájeny a potom - potom už nic nemůže odvrátit světovou katastrofu.

Je tomu skutečně tak? Nezasvěcenému by se mohlo zdát, že v celém systému je dostatečná záruka, aby nemohlo dojít k omylu. Ve skutečnosti je však lidský faktor z celého procesu rozhodování postupně eliminován a nahrazován moderní technikou. Supermoderní technikou. A tato, i když mnohokrát zabezpečená proti všemu myslitelnému i nemyslitelnému, přece jen není na tak vysokém stupni, aby si byla vědoma zodpovědnosti, která je na ní vložena. A proto si dovozuje občas zažertovat. Zatím se tyto žerty vždy podařilo včas identifikovat jako falešné popluchy a zasmáhnout. Zatím zde vždy byli lidé, kteří vykonali poslední rozhodnutí. Zatím.

Michal Sasinek

Darrell
Schweitzer

Zakletá tuň MISTORAKU

/The Veiled Pool of Mistorak/

Už dlouho nenosím kříž na svém štítu. Moje hříchy byly příliš velké a já vím, že nemohu čekat odpuštění. Rouhal jsem se a vzýval falešné bohy. Miloval jsem se s ženou z pekel. Zabil jsem svého věrného panoše Jana. Proto jsou moje čest i duše ztraceny. Mé hledání je u konce. Už nikdy nezabavím svůj dům šilenství, které nad ním visí, neboť toho může dosáhnout jen neposkvrněný a tím já už nejsem. Natřel jsem tedy svůj štít sytější černou a vydal se na pouť světem. Jel jsem daleko na jih, kde slunce spaluje kůži mužů do barvy uhlí a nutí je ponořovat se do říčních koryt, aby mohli pokračovat v cestě. Procházel jsem zemí, kde mají lidé místo paží křídla, drápy místo prstů a žijí na stromech. Dosáhl jsem hranic Nubie a Etiopie; překročil jsem Althakory a Thraje a šel pořád dál a dál na své pouť do neznáma.

Kdesi cestou jsem získal společníka, veselého rytíře, jehož jedinou starostí bylo vyhledávat dobrodružství na každém kroku a pomilovat každou děvčetu v každém křemě v každém městě. Jeho jméno bylo Hugh z Heronu, třetí syn vévody Richarda z Whitelake. Na křížové výpravě si vydobyl velkou slávu, ale rozhodl se nevrátit se domů, neboť oba jeho bratři také přežili válku a rozdělili si dědictví mezi sebe, a tak dal raději přednost nespočetným nevěstkám a dobrodružstvím před rodinným křemem a jednou ženou na celý život. Zřejmě si mě vybral proto, že jsme byli tak odlišní - on stále veselý a zpívající své čarovné písně, já pořád zachmuřený, zahloubaný do svého prokletí.

"Budeš mě mírnit, když mi moc narostou ramena," říkal, "a já ti možná přinesu trochu radosti do života, melancholicky poutniče." Já zřejmě plnil svůj díl. Několikrát jsem mu pomohl, když se díky své povaze dostal do úzkých, ale on pro mě nemohl udělat nic. Neznal jsem žádné radosti v těchto temných dnech.

Jednoho dne přišla chvíle, kdy se můj další život stal nesnesitelný a kdy jsem už netoužil po ničem jiném, než jak uniknout z tohoto světa. Přesto jsem věděl, že pro mne není úniku, neboť po smrti mě čeká poslední soud, aby vynesl můj ořel. Ještě jsem se ale nevzdával. Jsem bojovník a vždy jsem byl vychováván k tomu, tasit meč a vrhnout se do potyčky, i když nepřítel byla přesila. Vždy se bit, i když není šance na vítězství.

Proto jsem se rozhodl přivolat elfy. Chtěl jsem jim položit mnoho otázek. Chtěl jsem vědět, mám-li ještě naději zbavit se starostí, byť nějakým hříšným způsobem. Nemohl jsem vydržet v tomto světě, protože brány nebes byly pro mě zamčeny a cestu do pekla jsem nechtěl přijmout za nevyhnutelnou. Stále jsem doufal, že mohu odejít někam j i n a m, do některého zapomenutého koutku nebo na samém okraji vesmíru, nebo do nějakého ztraceného Elysia stínů.

Povolal jsem tedy elfy. Využil jsem všech znalostí černého umění a jedné noci jsem vyhledal pouštní oázu, zatímco přítel Hugh hýřil v nedalekém městě. Šel jsem beze zbraní a nesl jsem pohár naplněný směsí mléka a medoviny k udobření oněch čarovných bytostí. Postavil jsem pohár na kamen a pronášeje slova, která jsem se naučil od čarodějek, přivolával jsem elfy.

A oni přišli. Přivítali mě na svých větrných ořích, tři vysoká elfi knižata v jejich zvláštní zbroji a helmicích.

Zableskli se ve svitu měsíce, když vyjeli zpoza stromů, aniž bych zaslechl dusot koní nebo cinkání zbroje. Přijali mou nabídku a pili, jejich vůdce jako první a pak jeho společníci.

"Chutnalo nám. Jsme příjemně potěšeni," řekl vůdce a já jsem položil svoje otázky. Zeptal jsem se jich, kde mohu najít konec všeho, i věčnosti.

Všichni začali mluvit najednou, jako by zpívali nějaký starodávný žalozpěv. Někdy se tóny jejich hlasů lišily, jindy se spojovaly do trojhlasného chóru.

"Hledej údolí v zemi Mistorak," říkali. "Hledej údolí smrti. Hledej město, kterého už není. Hledej zemi, jež v prachu leží. Hledej člověka odsouzeného k věčnému žití ..."

Najdi hlavu Kardo Kathy; byl králem veškerého světa. Byl poražen tam, kde se vypínal dávný Babylon. Nesmíme vyslovit jméno toho, kdo jej porazil, kdo je pánem hvězd.

Nemohl ho však oloupat o jeho vědomosti, starší než sám svět. Když Adam jedl své jablko, Kardo Katha vládl Sluncem

...

Kardo Katha nahlíží do stínů. Kardo Katha ví všechno. Kardo Katha slyší myšlenky lidí ...

Kardo Katha se nepohybuje ...

Kardo Katha nemá nohy ...

Hledej hlavu Kardo Kathy. Hledej tuň v zemi Mistorak.

Boj se, ó muži, ceny, kterou ti určí."

Najednou byli elfové pryč, jako když se mihne blesk.

Chtěl jsem se jich zeptat na víc o Kardo Kathovi, ale nemohl jsem. To jméno jsem už slyšel, vždycky však v pochybném kontextu. To jméno si šeptaly čarodějky ve skrytu svých jeskyní. Občas unikne starci v opilosti či deliriu, aby byl okamžitě utišen svými druhy. Věděl jsem jenom, že Mistorak leží kdesi za Západní stěpi.

Pro rytíře Hugha to bylo jen další dobrodružství, které se musí vyzkoušet. Nesdílel moje obavy, když jsme vyrazili na cestu, protože si jako obvykle žádné nepřipouštěl. Tak jsme putovali mnoha zeměmi, přes Kalamáj, kde se lidé sami zabíjejí, aby vstoupili do řad mučedníků, napříč Indusem, kde jsou muži s manželkami upalováni společně, když jeden z nich zemře a druhý zůstane na živu. Viděli jsme nejružnější obyvatelstvo a vždy jsme se jich ptali na zemi Mistorak. Někdy na nás hleděli s údivem, jakoby nechápali, co od nich chceme, jinde nám odmítali odpovědět. Zřejmě nejodvážnější byla rada: "Mistorak leží daleko na západ. Jděte dál a nechte nás být."

Konečně, po projití cest, kterými nikdo nikdy nešel, po zdolání stezek, z nichž při pouhém pohledu obcházi muže hrůza, po putování zpustlými královstvími prázdných hradů, konečně jsme dorazili do Mistoraku.

Byla to zpustošená krajina s vyprahlou půdou, ze které rostly jen řídké keře nesoucí suché a hořké plody. Potoky tu byly kalné a páchnoucí a vzduch byl naplněn dusivými výpari. Bylo tu úplné ticho. Neprechala před námi zvěř, nad hlavami nám nekroužili ptáci.

Cesta prudce stoupala a my jsme stanuli před řadou rozeklaných horských štítů, nad nimiž se kupily mraky a temně rachotil hrom. Jak jsme se blížili, nebe žmolalo a vzduch se stal téměř nedýchátný. Rytíř Hugh si snal helmu, ořel pot a ukázal vzhůru.

"Vypadá to, že bude přšet," zasmál se.

"Možná, ale voda to nebude."

Malčky jsme dosáhli vrcholu stoupání a poprvé jsme v prachu a dýmu spatřili Údolí smrti. Znovu jsem se zeptal Hughu, "jestli se nechce vrátit, protože on nemá zapotřebí sdílet se mnou moje prokletí."

"Nikdy!" vykřikl. "Pro mě to není prokletí, ale dobrodružství, které s tebou rád prožiju."

Jeli jsme tedy dál. Přestože nás oblévaly vlny horka a koně se bořili v písku a popelu až do půlky nohou, Hugh neztrácel náladu a jakmile jsme dosáhli dna údolí a on mohl na chvíli přestat dávat pozor na ty stovky smrti všude kolem nás, začal si zpívat. Byla to zvláštní píseň pochybného původu a zněla asi takto:

"Král Jan už odešel v dál,

jel do války se v Jeho jméně bit,

král Jan tam na poli v krvi umíral

a ani chór mu při tom nezpíval.

Král bojoval pro zlato a kříž,

král bojoval pro církev a čest,

když zbloudilý šíp poslal ho smrti blíž

a vypravil ho na tu nejdelší z cest.

Jeho hrad teď stojí studený a sám

a vítr jeho syny roznětl do všech stran,

však potkal je neblahý osud tam -

do jednoho skončili tak jako král Jan."

"Už dost, prosím tě," řekl jsem. "To je ale hrozná píseň!"

"Stejně jsem zapomněl, jak je to dál."

Pokračovali jsme dál. Někde v tom prachu a dýmu leželo sídlo Kardo Kathy, nebo alespoň to, co z něj zbylo. Elfové říkali, že nemá nohy a přece žije věčně. Tomu bych ještě věřil. Mluvíli však také o túni, o túni v zemi Mistorak, v zemi věčného horka, kde je vzduch plný popela a po obličejích nám stékají potůčky potu, v takové zemi mi připadala představa vodní túně jako pohádka. Věděl jsem ale, že elfové neloužou lidem, kteří si je nakloní. Jeli jsme tedy dál tím hrozným údolím, kde se vrcholky skal ztrácely v oblacích a kde se na holé zemi válely balvany jako kostky kdysi dávno rozhozené rukou obra. A pak jsme našli město.

Nejprve jsme domy zaváté prachem ani nerozeznali od balvanů, ale jak jsme jeli dál, začaly se před námi zřetelně rýsovat sutiny zdi, domů a amfiteátrů. Projeli jsme vstupní branou, která tu stála osaměle v písku, zatímco zbytek zdi se již dávno rozpadl.

A našli jsme také obyvatele tohoto města. Jejich kosti ležely všude. Byly jich tu tisíce a v domech ležely další, paláce byly naplněné smrtí. Byl tu trún a na něm seděl kostlivec s korunou na hlavě. Ostatní zbytky dvořanstva leželi u jeho nohou. Stráža tu ležely přes sebe a z jejich helmic se šklebily tváře kostlivců. Byla tu brnění, ve kterých rachtily kosti rytířů. Našli jsme pekaře, ležícího na svých chlebech, nyní ztvrdlých na kamen. Tímto městem se musela prohnat nějaká strašlivá pohroma, která zabila všechny ještě dřív, než stačili pocítit strach.

Uprostřed města bylo náměstí s mohutným podstavcem, jenž nesl nápis: Ať žije Durion vítěz, hrdina na věky věků. Ale nebylo tu po něm ani památky. Jen jeho kamenné nohy stály uprostřed podstavce, ulomeny v kolenou, jak se zbytek sochy zřítíl a rozpadl se v prach.

Nedaleko za podstavcem můj kůň klopýtl, vylétl jsem ze sedla a dopadl tvrdě na zem. Se záupněním jsem se zvedl a ohmatával jsem si kosti. Zlomená nebyla žádná, ale zvíře už takové štěstí nemělo. Obě přední nohy mělo zlomené.

"Musíme ho zabít," řekl Hugh.

Kůň zaržal, když se naše meče zabořily z obou stran do jeho krku, a klesl k zemi. Krev tryskala z protažené tepny a vpíjela se do písku. I když krev přestala téci, celé tělo koně vypadalo, jako by z něj cosi vysávalo život a zanedlouho úplně vyschlo.

"Země je lačná po životě," usoudil jsem, když jsem se vyšvihl za svého přítele na našeho zbývajících koně. Tůň jsme našli nedaleko. Stála uprostřed něčeho, co muselo být kdysi zahradou, ze které teď ovšem zbyly jen sochy a kamenné lavičky. Tůň byla vlastně studnou z nějakého zvláštního hladkého kamene a jako jediná v celém městě nenesla stopy času.

"Voda, to je to, co jsem potřeboval!" zvolal můj společník.

Také jsem měl hroznou žízeň, ale zadržel jsem ho.

"Ne. Celá tahle země je jedovatá a voda tu nebude jiná."

Stáli jsme tam a hleděli do neznámých hlubin tůně v Údolí smrti. Měl jsem pocit, že se k hladině cosi blíží a současně se dříve čistá voda začala barvit do krvavě rudé.

"Ne otrávená," vydechl Hugh. "Je začarovaná!"

Hladina začala vířit a bublat, barva vody přešla do špinavě hnědé a pak se objevila hlava Kardo Kathy.

Nevím, co viděl můj společník, ale cokoliv to bylo, způsobilo to, že začal křičet hrůzou. I já jsem křičel nad tím, co jsem spatřil, neboť to, před čím nás lidé v tolika slovech varovali, se ukázalo skutečností. Kardo Katha neměl žádnou formu, byl beztvářý stejně jako tato krajina. Kdokoliv se na něj však podíval, viděl tu nejhorší hrůzu ze samých zákoutí své duše. Já jsem spatřil svou Lianii, ne však tako-

vou, s jakou jsem se loučil, ale odpuzující, mrtvou a hniјící tvář, jako by ležela v hrobce, rty potřísněné zsedlou krví.

Přemohl jsem se a promluvil jsem nejkliidněji, jak jsem dovedl.

"Přišel jsem se tě na něco zeptat."

"Pak za to musíš zaplatit. Musíš mě nasytit."

"Nasytit tě?"

"Chci život. Dej mi maso."

"To nebude problém," řekl rytíř Hugh, vynal ze sedlové brašny kus sušeného masa a hodil ho do tůně.

"Ne! Chci žít v é maso! Čerstvé! Dej mi ho, nebo si ho vezmu sám. Nikdo neopustil toto místo, aniž mě nasýtil."

Dal jsem mu tedy, co si žádal. Ponořil jsem svou levou paži do vody a zeptal se: "Bude to stačit?"

Místo odpovědi jsem pocítil výbuch bolesti a před očima se mi mihaly černé a oranžové blesky. Padl jsem v bezvědomí na zem a pak už jsem jen cítil, jak mě Hugh křísí.

"U všech svatých! Tvoje ruka! Není v ní žádná krev!"

Podíval jsem se na svou ruku, nebo přesněji na pahýl, kde dříve byla. Rukáv byl utržen a paže zčernala až k lokti. Ruka od zápěstí byla pryč, ale rána nijak nekrvácela. Polévala mě bolest a nohy mě téměř neunesly, ale s Hughovou pomocí jsem se dokázal postavit.

"Ptej se," řekl Kardo Katha.

Ptal jsem se. Řekl jsem mu o svém neštěstí a jaké prokletí nade mnou visí. Zeptal jsem se, jak mohu uniknout se svou duší někam, kde budu mít klid a konec utrpení. Nic víc jsem neřekl.

"Ó, ty lidský blázne, obětoval jsi svou ruku nadarmo! Všechny tyto věci můžeš najít sám v sobě. Klid budeš mít, když ho přestaneš hledat. Odpočíneš si, když nebudeš pracovat. Lásku získáš tehdy, když ji sám nabídeš. Tvoje hříchy nejsou tak velké, aby nemohly být očištěny. Já, který byl tak mocný, že jsem sám mohl být bohem, já nemohu doufat v odpuštění, a proto zůstávám zde. Ale ty, blázne, ses již tisíckrát očištil."

Pak se hlava obrátila na rytíře Hughu. "A co žádáš ty?"

Zarazil se. "Nepřemýšlel jsem o tom," pošeptal mi.

"Něco si musíš přát," syknul jsem.

Pohlédl na věc před námi. Ať už v ní viděl cokoli, zřejmě se už stačil osmělit, protože jeho hlas zněl pevně. "Chci zlato. Ty jsi tak mocný, že to jistě dokážeš. Chci spousty zlata."

"Jsi taky blázen," řekla hlava, "ale ještě větší než tvůj přítel. Nenasytil jsi mne a přesto žádáš. Chceš zlato a přitom je ho všude, kam jen pohlédneš. Dostaneš svoje zlato, blázne. Pohléd na zem!"

Zem u rytířových nohou se rozestoupila a odkryla tlustou žílu zlata. Čelist mu poklesla úžasem. "Jsem bohač," mumlal.

"Tolik zlata není ani ve všech tatarských pokladnicích!"

"Nebor ho. Určitě je prokleté."

"Nesmysl. Je to jenom mrtvý kov."

Touha po bohatství ho úplně ovládla. Nechal mě znovu upadnout na zem a vrhnul se ke svému zlatu.

"Budu králem!" křičel. "Koupím si celé království. Ať žije král Hugh z Heronu a k čertu se všemi ostatními!" Ale ještě než větu dořekl, valouny zlata se proměnily v ohnivé cervy, kteří ho v mlžku obsypali. Radostné výkřiky se změnily v řev bolesti. Křičel a křičel stále slaběji, jak ho požírali, spalovali a rvali maso od kostí zažíva. Díval jsem se na to divadlo, neschopen mu pomoci. Viděl jsem, jak se proměnil ve svižící hmotu, nepřipomínající nic lidského. Viděl jsem, jak mu svaly odpadly od kostí a hlava se tak změnila, že jsem nerozeznal, kde měl obličej. A pořád křičel a křičel, jako zázrakem ještě živý.

"Teď jsi mne nasýtil," ozval se vzdálený hlas, který jakoby stále sílil a sílil, dokud jsem neztratil vědomí.

Když jsem se probudil, musel být večer. Zlatá žíla byla pryč a s ní i všechno, co by mohlo připomínat mého přítele Hughu. Sebral jsem všechny síly a vyškrábal jsem se na koně, který stál na svém místě.

Když jsem vyjížděl z údolí, vzpomínal jsem na prožitou hrůzu i nesmyslnost odpovědi, které se mi dostalo. Všechno to byl krutý klam. Jak bych mohl znovu milovat, když jsem viděl, jak se jediná, kterou jsem kdy miloval, proměnila v monstrum? Jak bych mohl přestat hledat a přesto nalézt? Jak bych mohl od kněží čekat odpuštění? Přesto jsem záviděl Kardo Kathovi, který jediný zůstává mimo věčný cyklus smrti a ztracení.

K ránu jsem dojel na konec údolí. Ráno jsem poznal ne proto, že bych spatřil slunce, ale proto, že temnoty nade mnou vystřídal mladá šed. Více než cokoliv jiného jsem toužil znovu spatřit barvy modří a zelené, které úplně chyběly v této prokleté krajině.

Skály se tyčily přede mnou jako svědci smrti a zapomnění. Ptal jsem se sám sebe, jestli ještě budu moci dál žít na tomto světě po všech hrůzách, kterými jsem prošel.

přeložil Ivan Adamovič

Edwin
Kuprienko

Pacifistická pohádka

/Bašň pacyfistů/

Bylo nebylo, za sedmero horami a sedmero řekami žil, byl ... Takhle začínají vždy pohádky, ale tato pohádka je netypická, a proto začíná úplně jinak. Jestliže se totiž podíváme na náš život, všimneme si, že jím prochází mnoho pohádek. Vládne tam také nemálo zlých draků a co je ještě horší - švece Dratvičku ne a ne najít. A právě proto začíná naše pohádka úplně jinak ...

Vůbec ne tak dávno a docela nedaleko odtud žil, byl šlechtý a mocný král, který měl krásnou dceru, hrad a obrovské království. Problémů neměl mnoho, hlavně od té doby, co mu zemřela žena a problémy mu působila jen jeho dcera, krásná princezna Mirabella. Princezna rychle rostla a záhy zprávy o její kráse přilákaly do království řadu nápadníků, kteří se ucházeli o její přízeň, ale žádný z nich ji nezískal. Přesto pořád přijížděli noví a noví kandidáti, takže hrad se stále ozýval nekonečným ruchem a radostnou hudbou.

Starý král si na ten ruch trochu naříkal, ale brzy na ty časy vzpomínal jako na dobu klidu a míru, neboť jednoho krásného dne se nebe nad hradem znenadání zatáhlo, hromy a blesky vyhnaly lidi z ulic a nad městem se objevil příšerný drak dýčící síru a jedovatý dým.

Na město padl strach, strážě se rozutekly, odhazovaly ve zmatku zbraně a dokonce i těm nejstatečnějším rytířům se úzkostí zastavilo srdce. Několik z nich sice vyzvalo draka na souboj, ale když si ho prohlédli zblízka, každý se začal vymlouvat, že právě před chvílí obdržel zprávu o špatném zdravotním stavu rodiny a namísto toho, aby se postavil na ušlapané zemi tváří v tvář strašlivému netvorovi, co nejrychleji se vydal na cestu do ciziny. Drak, kterého nakonec znudilo to zbytečné čekání na zemi, kterou mimochodem sám pracně udušal, oznámil království své podmínky, a to se vzdalo prakticky bez boje - tak velké bylo zděšení jeho obyvatel. A od té doby ho muselo království každoročně krmit dvanáctí dívkami, které byly vybraný z těch nejkrásnějších panen a kromě nich ještě blíže neurčeným počtem koz, beranů a jiného zvířectva. Drak ovšem neskrýval, že na pannách mu záleží a jakákoliv strava, kterou by mu nabízel místo nich, je pro něj nezajímavá.

Protože pokusy starého krále zorganizovat odpor, nepřínesly žádný výsledek, nezbylo nic jiného, než se podřídit tvrdým nařízením draka a tak první krvavá oběť, kterou město zaplatilo, naplnila jeho ulice pláčem a nářky. Následujícího roku se ale stalo ještě horší neštěstí, protože drakovi se zalíbila krásná princezna Mirabella a aniž by reagoval na jakékoliv jiné její půvaby, rozhodl se udělat z ní chutnou stravu, i když byla jen jednohubka.

Král na zvěst té žádosti celý zešedivěl, ale neztratil zbytek mužného ducha a vydal tajnou vyhlášku, ve které slíbil polovinu království a svou pěknou dcerku za ženu. Drak se samozřejmě o královských vyhlášeních záhy dozvěděl, ale vyvolalo to u něj jen velký výbuch smíchu, který ve městě způsobil zemětřesení a současně rozkázal, aby mu textem vyhlášení vytapetovali jeskyni. V nemnohých smutných chvílích si je všemi sedmi hlavami předčítal a smál se až slzel dračí slzy, které vždy zalévaly níže položené čtvrti města.

Rytíři, které přivábila vyhláška, se rozmyšleli, že opět skupinově navštíví království, ale drak, který si byl vědom výhod psychologické války, rozeslal všem potenciálním rivalům svou vlastní fotografii s věnováním ... a na tom snímku vypadala každá z jeho sedmi hlav ještě hrozněji než ty ostatní, i když se to na první pohled může zdát nemožné.

A tak skoro všichni rytíři ani nepřekročili práh vlastního hradu - a ti, kteří dostali fotografii na cestě, odbočili

k nejbližším sousedům a omlouvali to náhlou žalučnou indispozicí. Tak tedy drak triumfoval a starý král bloumal po pustém hradě a připomínal jen stín vlastního stínu z let blahobytu ... Když tu na bránu zaklepal mladý švec Dratvička. Jelikož drak pominul všechny, kteří byli v hierarchii niž než rytíři, nedostal Dratvička žádné varování a právě odtud možná pramenila jeho lehkomyšlná mladičká odvaha. Když stanul před králem, ten ho sice pravda srdečně objal, ale odpověděl takto:

"Milý Dratvičko, děkuji ti, že ses rozhodl položit svůj mladý život na obranu princezny a poloviny mého království, ale tvá oběť bude zbytečná. Vzdej se svých odvážných záměrů a klidně se vrať do obuvnické dílny, kterých u nás po pravdě řečeno nikdy nebylo dost. Jestliže se moji poddaní nemají radovat z pohledu na krásu princezny, tak ať mají alespoň boty. To bude ta největší služba, jakou můžeš prokázat mé zemi."

"Milý králi," odpověděl rozhodně švec, "v mém rodu, jenž je po léta znám svým umem, se z otce na syna dědí legenda o tom, jak můj pra-pra-pra-pra a tak dále děd zabíjel před staletími mocného draka, jenž soužil sousední království a spolu s tou legendou je předáváno tajemství, jak se navždy zbavit draků. Tak mi tedy nebraň udělat něco pro záchranu království spolu s krásnou princeznou."

ilustrace Alena Dostálová

Starý král na ta slova objal ševce a slíbil, že jsou mu k dispozici celé královské sklady, to znamená ..... a vypočetl všechny své zásoby. Ale švec si vyžádal jen sedmero beraních kůží, siru, dehet, šidla a dratv, po čemž věrně napodobeniny beranů pohodil nedaleko jeskyně, která byla hlavním stanem strašlivé příšery.

Toho rána nebyl drak příliš hladový a kromě toho měl už brzy dostat pokrm v podobě dvanácti krásných panen, ale nebyl schopen zbavit se vrozené lakomosti a rychle berany sežral. Brzy dostal strašlivou žízeň, sáhl po sedmi obrovských pohárech, čímsi je naplnil, přidal trochu ledu, zamíchal, vypil ... a žízeň ho přešla. Takový průběh akce nečekal ani král, celé město, a tím méně švec Dratvíčka. Přivezli dokonce dostatečně velké bečky s vodou, ale drak neměl v úmyslu využít je. Nakonec to švec nevydržel a šel požádat draka o vysvětlení. Drak odpověděl nejvyšší hlavou, zatímco ostatní se otráslaly výsměšným chechtotem.

"Vysvětlení je neobyčejně prosté a přišli byste na něj také, kdybyste studovali Darwina. To je jenom přirozený výběr, který lze dokázat jak na myších, tak i na dracích. Moji vzdálení příbuzní, draci minulosti, kteří byli otravováni pohozenými berany a praskali poté, co vypili příliš mnoho vody, vymřeli a jejich místo zaujala moje větev dračího rodu, která se díky jakési náhodné mutaci stala odolnou vůči sirou nadívaným beranům a díky tomu přežila. A to mimochodem svědčí o síle vědy! Po pravdě řečeno, teď bych tě měl sníst, ty záludné švíčko ... ale takový řemeslník, po lokte uválený v butapranu, kterým lepší boty, se mi hnusí. A krom toho, mému zdraví vyhovují jenom krásné panny, které přímo nezbytně potřebují k další existenci. A tak tedy zítra očekávám objednanou dodávku ... a teď už nashledanou ..."

Načež na znamení toho, že audience skončila, vyvěsil transparent s textem MARTINI S LEDEM UHAŠÍ KAŽDOU ŽÍŽEŇ, protože si přivydělával jako místní obchodník s tímto zbožím. Prodej tohoto nápoje okamžitě stoupl o 158 procent.

Starý král zlomený zvratem se vracel zoufale na hrad a spolu s ním kráček pomalu také švec Dratvíčka. Přemýšlel nad slovy nestvůry. Když dorazili na hrad, řekl monarchovi:

"Králi a pane můj, zklamal jsem tě v tomto prvním pokusu, protože draci se nezvykle zmodernizovali od té doby, co vznikla naše rodná legenda. Mám ale ještě malou špetku naděje a jestli mi dovolíš, můj vládce, možná se mi podaří zachránit princeznu a jejich jedenáct družek. Jestli ovšem chceš, aby se můj plán povedl, musíš se teď rozloučit se svou dcerkou a zavřít nás spolu s ostatními jedenácti dívkami do samostatné komnaty. Tam je zavedu do svého plánu, o kterém se nikdo nesmí předčasně dozvědět, neboť v takovém případě bychom za něj všichni zaplatili vlastním životem. Ráno, v hodinu, kterou drak určil jako termín cesty do jeho jeskyně, mi pošle všechny věrné rytíře, které dokážeš svolat a ručím ti za to, že nestvůru porazíme ... aniž bychom dávali jejich cenný život v šanc a zachráníme tak království od záhuby."

Král už neměl na vybranou a chytil se té poslední, jak nepatrné a nejisté šance obsažené ve slovech skromného ševce.

Zavřely se tedy dveře komnaty, v níž se švec a dvanáct panen vybraných drakem měli radit celou noc. Potom začal král diskretně svolávat rytíře. Když se za svítání smutné procesí dalo na cestu k jeskyni, švec bledý z nevyspaní a s kruhy pod očima svolal věrné rytíře a každého z nich do ucha poučil a pak vedl celou skupinu. Všichni v plné zbroji a s ním na čele vyběhli a řítili se uličkami strachem se třesoucího města.

Starý král ztrácel každým krokem pochodu na popravě zbytky naděje. Když krásná princezna spolu se svými průdkami vstoupila do jeskyně a zevnitř se ozval vztekly řev draka, padl na kolena a se zoufalstvím vztáhl ruce k nebi.

Ale v tu chvíli se ve vchodu do jeskyně objevil drak prskající pěnu ze svých sedmi tlam. Sotva se únavou držel na nohou a stěží se vyplazil ven.

"Oklamáný bože, byl jsem oklamán," řval vztekle. "Zrada! Kde je ten ubohý ševčík! Zničím to hanebné město!" Najednou se nejistě otočil ke stěně a opřel se dalším párem tlap. "Ještě mám chvíli čas a tak se pro svůj lup vydám sám, když mi ho nechcete dát dobrovolně!" a odvrátil se nešikovně uličkami starého města.

Ale u každého domu, který míjel a do kterého vstříhl své příšerné hlavy, bylo slyšet jenom vzteklé mručení a šipění. "Takže tady taky, a tady jakby smet. Já se snad zblázním. Já to už nevydržím!"

Z posledních sil se dovlekl doprostřed náměstí, kde za strašných křečí padl, mlátil ocasem a v agonii zachřepil: "Jaka nemorálnost, ani jednu mi nenechal. Že jsem se vůbec dožil takových časů!"

Potom naposled udeřil ocasem a zemřel.

Sílená radost ovládla celé město. Jančili mladí i staří, chlapeč i dívky, stateční královští rytíři i tlusté trhovkyně. Všichni se bavili v ulicích a jen stydlivý švec, celý nejistý, stál před králem.

"Rozkážeš mne setnout, můj pane?" zeptal se a zbledl. "I když si myslím, že jinak jsem královnu zachránit nemohl."

"Ale, můj milý chlapče," odvětil král, "nežijeme ve středověku a já nemám předsudky jako pobožnístkárka. A když

to vezmeme kolem a kolem, že mě takové nejjednodušší řešení také nenapadlo. No co, cha cha, příšera zemřela hladu. A teď ti shodně se svým slibem dávám polovinu království a mou dceru za ženu a hodnotím-li tvé schopnosti stejně tak jako úsilí, které jsi vložil do realizace svého plánu, předpokládám, že budeš dobrým králem, a když si to zasloužíš, dostaneš po mé smrti druhou polovinu království. A kromě toho, časem ji budeš stejně potřebovat, abys dokázal uživit tvé čím dál početnější potomstvo."

Založil ruce vbok a roztančil se kolem usmívajícího se ševce Dratvíčky.

A z toho plyne poučení, moji milí. Když budete muset bojovat s draky, nevěřte legendám. To, co bylo dobré v minulosti, vám dnes není k ničemu, protože draci se neobyčejně zmodernizovali, ač jsou pořád lakomí, ukrutní a stále hladoví. Vemte si tedy příklad ze šikovného ševce Dratvíčky. Dejte se raději do šíření lásky, ne války a nejeden drak na této zemi zemře nedostatkem potravy.

přeložil Jaroslav Olša, jr.

CONAN

Robert E.
HOWARD

ZAMBOULSKÉ STÍNY

/Shadows of Zamboula/

Po řadě dobrodružství Conan bez potíží dorazil do Zambouly. Tam rychle prohrál své bohatství, které získal. Po týdnu nepřetržitých hostin, pitek, hazardních her a hýření s děvkami zůstane v Zamboule s trochou drobných mincí a s tím, co má na sobě.

1. Bubny

"Nebezpečí sídlí v domě Arama Bakshe!"

Hlas hovořícího se chvěl naléhavostí. Varování bylo vysloveno chraptavým hlasem a hubené prsty s obloučky špíny za nehty se pevně zatínaly do obrovského bicepsu Conanovy paže. Mluvčí byl hubený, sluncem ožehnutý muž s rozčuchaným divokým plnovousem. Zbytky roztrhaného oděvu jej jasně řadily mezi nomády. Ve srovnání s obrovským Cimfeřanem, s jeho mohutným hrudníkem a svalnatými končetinami vypadal ještě menší a bezvýznamnější. Stáli v jednom zákoutí Trhu Mečirů a kolem nich se hemžil pestrý a mnohojazyčný dav, tak charakteristický pro ulice Zambouly, proud lidí všech profesí, národností a barev pleti.

Conan odtrhl svůj pohled od kolemjdoucí Ghanarky s rudými rty a drzými očima, jejíž sukně odhalovala hnědé stehno při každém vyzyvavém kroku. Zachmuřené se obrátil na svého společníka.

"Co to podle tebe znamená, nebezpečí?"

Obyvatel pouště se opatrně rozhlédl okolo a ztišil hlas do chraptavého šepotu.

"Kdo ví? Ale lidé z pouště i cizí poutníci se uložili na noc v domě Arama Bakshe a nikdo je už neviděl, ani o nich neslyšel. Co se s nimi stalo? Baksch přísahal, že odešel svou cestou a je pravda, že z jeho domu nezmizel ani jeden občan z města. Ale mnoho cizích pocestných už nikdo nespatriil a lidé říkají, že se na bazaru často objevila část jejich zboží nebo výstroje. Jedině Aram se mohl zbavit tajně svých noceležníků a pak prodat část jejich majetku na bazaru. Když to nebyl on, tak kdo?"

"Já žádný majetek nemám," zavrčel Cimfeřan a letmo se dotknul kůži potažené rukojetí mohutného meče, který mu visel u boku.

"Prodal jsem dokonce i koně."

"Jenže to nejsou vždy jen bohatí cizinci, kteří se v noci ztrácejí z hospody Arama Bakshe!" Pokračoval v řeči zuagír. "Uložili se tam na noc i poutníci chudí jako chrámová myš, protože jeho ceny jsou nižší, než ceny ostatních hostinců ve městě a taky už je nikdo neviděl. Jednou se tam ubytoval syn náčelníka jednoho pouštního kmene a když zmizel, jeho otec si stěžoval u samotného chána Jungira. Ten dal dům prohlédnout vojákům!"

"A našli sklep plný mrtvol!" zeptal se Conan s veselou jízlivostí.

"Nikoliv, nenašli docela nic! Náčelníka vyhnali z města s výhrůžkami a posměchem. Ale," naklonil se ještě blíže a zachvěl se, "našli něco jiného. Na kraji pouště, za posledními

ilustrace Kája Saudek

domy je palmový hájek a v tom hájku objevili mělkou jámu. V jámě našli lidské kosti polámané a zčernalé ohněm. A ne jednou, ale mnohokrát!"

"A co to dokazuje?" zavrčel Cimfeřan.

"Aram Baksch je démon! Jen pomysli, v tomto prokletém městě, které vybudovali Stygyčané a jemuž Turanlanci vládnou, kde se bílí, hnědí a černí lidé spojují, aby zplodili mišence všech možných odstínů a ras - kdo v tomhle pekelném městě je člověk a kdo démon převlečený za člověka? Aram Baksch je démon v lidské podobě. V noci na sebe bere svou pravou tvář a odvléče vyhlédnutou oběť do pouště. Tam se k němu připojí jeho druží - démoni pouští a slaví sabbat."

"A proč vždy odnese cizince?" zeptal se Conan pochybovačně.

"Obyvatelé města by mu netrpěli, kdyby si vybíral oběti z jejich středu, ale kdo by se staral o cizince, kteří mu padnou do spárů? Conane, ty jsi přišel ze západu a neznáš tajemství téhle prastaré země! Ale od prvopočátku dění démoni pouště uctívají Yoga, pána prázdných přibytků ohněm, ohněm, který pohltí lidské oběti! Dej pozor! Žil jsi ve stanech Zuagirů mnoho měsíců a jsi naším bratrem! Nechoď do domu Arama Bakshe!"

"Zmiz!" Zasyčel náhle Conan. "Tamhle jde městská hlídka! Jestli tě spatří, mohli by si vzpomenout na koně, který se ztratil z vladařovy stáje!"

Zuagír zalapal po dechu a zmateně se pohnul. Pak zmizel ve stínu mezi nejbližší boudou a suchou kamennou koně, která zdobila prostranství. Jeho tvář se objevila jen na krátký okamžik, aby zvolal: "Dej pozor, můj bratře! Démon sídlí v domě Arama Bakshe!" Pak vyrazil úzkou uličkou a v zápětí zmizel v pestrém davu.

Conan si posunul zdobený opasek tak, aby měl meč při ruce a chladně opětoval pohledy královských vojáků, kteří jej otevřeně pozorovali, když procházel kolem. Hleděli na něj s podezřením a zvědavostí, protože byl mužem, který vynikal i v tak pestrém zástupu, jaký zaplňoval klikaté uličky Zambouly. Čistě řezané rysy seveřana a zářící modré oči jej zřetelně odlišovaly od východního davu a mohutný meč s přímou čepelí jen zdůrazňoval rasovou odlišnost.

Strážní jej neobtěžovali a hlídka pokračovala v obchůzce do jižní čtvrti. Dav se před nimi rozestupoval a v zápětí

pak uzavíral. Hlídka se skládala z Peišťů, zavalitých mužů se zahnutými nosy a modročernými vousy, které jim padaly až na jejich stříbrné hrudní pancíře. Byli to žoldneři, placení za práci, kterou vládnoucí turanlanská třída pokládala za něco, co je pod její úroveň. Tato skutečnost ovšem Peišťům v očích spodiny nikterak nepomáhala a větší část populace města je upřímně nenáviděla.

Conan pohlédl na slunce, které se pomalu sklánělo k plochým střechám domů na západním konci tržiště, upravil si znovu opasek s mečem a vydal se směrem k hospodě Arama Bakshe.

Krokem rozeného horala procházel zaplněnými ulicemi, kde se otrhané hadry žebračů mísily s hermelínem obšitými chaláty bohatých obchodníků a kupců a perlami vyšivanými robami bohatých kurtizán. V pestrém davu se prolínali obrovští černí otroci z Darfaru s tmavými tuláky ze vzdálených měst Shemu a otrhaní nomádi z okolních pouští s obchodníky a dobrodruhy snad všech zemí východu.

Domorodé obyvatelstvo však nebylo méně pestré. Sem před stovkami let dorazila armáda pyšné Stygle a vyrvala poušť toto království. Tehdy byla Zamboula jen malé obchodní městečko lužici mezi životodárnými oázy, obydlené pouze potomky kočovnické pouště. Styglané proměnili toto městečko postupně v mohutnou metropoli, obsadili vlastními lidmi a shemitskými a kushitskými otroky. Věčné karavany, křižující poušť z východu na západ a naopak přinášely městu další bohatství a podporovaly další šíření ras. Pak se na východě objevili dobyvační Turananci, aby zastavili styglickou rozpínavost a tak teď už po generace byla Zamboula nejzápadnějším opěrným bodem mocného Turanu.

V Ciméřanových uších zněla směsice jazyků jak postupně procházel zamboulskými ulicemi. Tu a tam se ozval zvonlivý zvuk podkov a cinkot zbroje projíždějících ozbrojenců, vysokých, mohutných vojáků Turanu, s ostře řezanými profily, ve zdobených pancířích a se zakřivenými šavlemi po boku. Dav se rychle roztupoval před jejich koňmi, protože toto byli pravi pánové Zambouly. Ve stínech však stáli štihlí a zachmuření Styglané a pozorovali je nenávislivými pohledy. V každém z nich doutnaly vzpomínky na zaslou slávu Stygle. Smíšená populace města se však málo starala o to, zda král, který je pánem jejich osudů sídlí v temném Khemu, nebo v zářícím Aghrapuru. V Zamboule vládl chán Yungir a mezi lidmi se šeptalo, že Nefertari, satrapova milenka vládně chánu Yungirovi. Nicméně lidé šli svými cestami, hemžili se, obchodovali, množili se a kradli, milovali se, hádali se, hráli a zpívali tak, jak to obyvatelé Zambouly činili od dob, kdy se její věže a minarety vztyčily nad pisky pouště Kharamun.

Než Conan dorazil k domu Arama Bakshe, rozzářily se v ulicích měděné lucerny, zdobené plastickými, šklebicími se draky. Hospoda byla poslední obydlenou budovou v této ulici, vedoucí západním směrem. Rozsáhlá zahrada, zarostlá hustými chomáči datlových palm a obklopená vysokou zdi oddělovala dům od těch, stojících směrem na východ k městu. Západně od hospody se tyčil nevelký palmový háj. Hájkem probíhala ulice, měnící se vlastně v těchto místech v cestu a v mírných zákrutách se ztrácela v dunách. Na druhé straně ulice, proti hostinci, stála řada opuštěných chatrčí, zastíněných pokrivenými palmami. Sídlili v nich jen netopýři a šakalové. Jak Conan krácel ulicí, napadlo jej, proč žebrači, tak četní v Zamboule, neužívají tyto prázdné chatrče jako své noclehárny. Světla zůstala kus za ním. Na tomto konci ulice už nebyly lucerny s výjimkou té, která visela nad vraty hospody. Jen hvězdy, jemný písek cesty pod nohama a šepot pouštního větru v korunách palm.

Aramova vrata se neotvírala na ulici, ale do úzkého průchodu mezi hospodou a zahradou datlových palm. Conan s chutí zatahal za provaz vedoucí ke zvonu zavěšenému vedle lucerny. Hluk ještě znásobil držděním svého meče, kterým s potěšením zabušil na vrata z tykového dřeva, pobítl železnými pláty. V bráně se otevřela špehyrka a v ní se zjevila černá tvář.

"Otevři, k čertu!" dožadoval se Conan. "Já jsem zdejší host! Zaplatil jsem Aramovi za pokoj a ten také, u Croma, dostanu!"

Černoch natáhl krk a pokoušel se přehlédnout západní konec ulice za Conanem, ale pak vrata bez jediného slova otevřel. Za vcházejícím Conanem je opět zavřel a pečlivě zastrčil těžké závory. Zeď byla neobyčejně vysoká, ale co se toho týkalo, v Zamboule bylo mnoho zlodějů a navíc stál dům na okraji města, na hranicích s pouští. Mohl být v noci napaden pouštními nomády a pak by vysoké zdi měly svou cenu. Conan prošel svižně zahradou, kde se ve světle hvězd pohupovaly veliké, bílé květy datloni a vstoupil do výčepu. Tam seděl pouze jakýsi Styglan s hlavou vyholenou po způsobu studentů a meditoval nad záhadami tohoto světa. V koutě se pak hádala společnost podezřele vyhlížejících hráčů kostek. Pomalou, kolebavou chůzí se odněkud ze zadu přikolébá Aram Bakshe. Byl to tučný muž, s hustou černou bradou, která mu zakrývala polovinu obrovského břicha. Z hustého vousu mu na tváři vystupoval veliký hákovitý nos a pod hustým, černým obočím hleděl pár tmavých, neklidných očí.

"Budeš jíst?" Zeptal se. "Nebo se napiješ?"

"Měl jsem kus chleba a hovězího, tam na soku," odpověděl Conan. "Dones mi džbán ghazánského, na víc bych stejně neměl." Na stůl polil vínem hodil měděnou minci.

"Takže jsi neměl štěstí u hracího stolu?"

"A kdo by měl, s mizernou hrstí stříbrníků do začátku? Proto jsem ti zaplatil už ráno, věděl jsem téměř jistě, že to tak dopadne. Chtěl jsem mít večer zajištěnou střechu nad hlavou. Jak jsem si všimnul, nikdo v Zamboule nespí na ulicích, dokonce i žebrači s příchodem noci hledají nějakou díru, ve které by se mohli zabarikádovat. Vypadá to, jakoby se město hemžilo zástupy krvežíznivých lumpů a hrdlořezů," zasmál se Conan.

S chutí prolil hrdlem zbytek laciného vína a následoval Arama z výčepu. Hráči za jeho zády přerušili hru a hleděli za ním s podivnou otázkou v očích. Nikdo nepromluvil, jen Stygláci se na tváři objevili zlomyslný a vědoucí úsměv. Ostatní sklopili v nejistotě zrak a žádný z nich si netroufnil pohlédnout ostatním do očí. Styglanec se pak lhostejně odvrátil. Tajemné nauky, které studoval, jej patrně zaváděly do jiného světa, do světa, kde vládla jiná měřítka a city, než v obyčejném světě lidském.

Conan následoval Arama chodbou, osvětlenou měděnými lampami a s jistou nelibostí si všiml, jak tiše se tlustoch pohybuje. Jeho nohy byly obuty do plstěných pantoflí a chodba byla pokryta hustým tuanským kobercem. Conan však vycítil v pohybech tohoto Zamboulana podivnou plíživost.

Na konci klikaté chodby se Aram zastavil u jedné dveří, které byly uzavřeny z chodby těžkou závorou, uloženou v masivních západkách. Hospodský ji zvednul, otevřel dveře a vpusťl Conana dovnitř. Místnost byla čistá, slušně vybavená a okna, jak si Ciméřan ihned všimnul, byla malá a s hustými mřížemi z umně tepaného železa. Na podlaze byly dokonce koberce, u jedné z níž východní lehátko a u druhé několik krásně vyřezávaných sedátek. Pokoj byl mnohem lépe vybaven, než cokoliv, co by mohl najmout z stejnou cenou jinde ve městě. Tahle skutečnost jej upoutala už dnes ráno, a to v okamžiku, kdy si uvědomoval, jak skromné prostředky mu zůstaly po divokých flámech posledních dnů. A přece dorazil do Zambouly teprve před týdnem.

Aram zapálil bronzovou lampu a upozornil Conana na dveře, které vedly z místnosti. I ty byly opatřeny mohutnou závorou. "Dnes v noci můžeš spát klidně, Ciméřane," řekl pak a jeho oči v houšti neupraveného vousu zamrkaly. Stál ve dveřích vedoucích do chodby, kterou přišel.

Conan zavřel, vytáhl z pochvy svůj těžký meč a hodil jej na lůžko.

"Tvoje zástrčky a závory jsou možná bezpečné, ale já vždy spím s tímhle kamarádem po boku."

Aram neodpověděl, zamyšleně se probíral v hustých vousec, zrak upřený na nebezpečně vyhlížející ocelovou čepel. Pak se beze slova otočil a zavřel za sebou dveře. Conan za ním zastrčil závoru, přešel místností, otevřel druhé, protilehlé dveře a vyhlédl ven. Jeho pokoj byl na té straně domu, která byla obrácena směrem na západ a z níž bylo vidět na cestu, ztrácející se v poušti. Dveře vedly na malý dvorek, který byl obklopen zdmi. Ty zdi, které oddělovaly tuto část hostince, byly vysoké, hladké, bez dveří. Zato zeď, která vedla přímo k cestě, byla nízká a v brance umístěné přímo uprostřed chyběl zámek.

Conan ozářený ze zadu světlem bronzové lampy stál chvíli ve dveřích a hleděl na cestu, do místa, kde se ztrácela mezi hustými kmeny palmového hájku. Palmové listy šelestily v nočním vánku, za nimi se rozkládala divoká a nelibostná poušť. Směrem k městu viděl Conan světla v pravidelných vzdálenostech. To byly pouliční lucerny a směrem od nich k jeho uším slabě doléhaly noční zvuky města. Tady však bylo pouze světlo hvězd, hebký prach cesty a ploché střechy polorozbořených chatrčí na protější straně.

Někde mezi palmami se ozval buben.

Zmatená varování hubeného Zugira se teď neodbytně vtírala do Conanova vědomí a zdálo se mnohem méně fantastická, než na živě uhlí uprostřed slunce a pestrého davu. Znovu zaváhal nad tajemstvím prázdných chatrčí tam naproti. Proč se jim žebrači vyhýbají? Nakonec pokrčil mohutnými rameny, otočil se dovnitř, zavřel dveře a zastrčil závoru.

Lampa náhle zablikala a on s drsnou kletbou jediným pohledem zjistil, že olej v ní téměř vyhořel. Chtěl nejprve zavolat hospodského, pak si to ale rozmyslel a světlo sfouknul.

V hebké tmě se uložil úplně obledený na lehátko, svalnatou pravici instinktivně našel a sevřel rukojeť meče. S očima upřenými na stříbrné korálky hvězd, prosvítajících mezi mřížemi malých okének naslouchal šumotu palm a teplého vánku. Pomalu se propadal do říše snů a jen slabě, podvědomě vnímal údery mohutného bubnu přelicházející odněkud z dálky, z pouště ... To temné, hluboké dunění kůži potaženého dřevěného bubnu ... Měkké, pomalé zvuky, vydávané napjatou kůží, rytmicky rozechvívanou růžovou dlani černé ruky ...

2. Hyeny noci

Byl to zvuk kradmo otevíraných dveří, který Cimfeřana probudil. Neprobudil se jako civilizovaní lidé se zatemněnými smysly, napůl omámený spánkem. Probudil se okamžitě, s mozkiem i svaly zcela bdělými a přesně věděl, co přerušilo jeho spánek. Bez jediného pohybu vyčkával ve tmě a viděl, jak se dveře vedoucí ven do dvora pomalu otvírají. V rozšířujícím se pásu hvězdami poseté oblohy viděl zarámovanou ohludnou postavu, obrovský stín s širokými rameny a podivně deformovanou hlavou, který zastínil světlo hvězd.

Conan cítil, jak mu vstávají vlasy na zátylku. Byl si jist, že závoru zastrčil pevně. Jak se mohly dveře otevřít, nebyla-li v tom nadpřirozená moc? A ta hlava, která se rýsovala proti hvězdám, ta hlava nemohla patřit lidské bytosti. Všechny pověsti, které vyslechl ve stanech Zuagirů, o demonech, džinech a iritech, o pouštních skřetech a zjeveních, ty všechny mu teď v jediném okamžiku proběhly hlavou a na čele mu vystoupil studený pot. V té chvíli už příšera vkroužila nehluchě do pokoje. Pohybovala se šoupavým krokem a v příkrčném postoji bojovníka. V tom okamžiku zachytilo Cimfeřanovo chřípi známý pach, ale to jej neuklidnilo, spíše naopak, protože zuagírské legendy tvrdily, že právě tak páchnou démoni.

Bez jediného zvuku pod sebou Conan skrčil svoje dlouhé nohy a meč sevrhl pevně v ruce. Když zaútočil, byl to divoký a neočekávaný útok tygra, který udeřil jako blesk uprostřed klidné noci. Ani démon nemohl uniknout ocelovému peru v podobě člověka, který se na něj vrhnul. Conanův meč narazil na živoucí tělo. Proniknul masem a skřípěl na kostech. Pak na podlahu s přidušeným zasténáním padla těžká hmota. Conan se krčil v temnotě nad ní, krví potřísněný meč v ruce. Ucítil smrt tak, jak ji cítí všichni divoci tvorové, ke kterým patřil. Vrhnuv pohled otevřenými dveřmi na dvůr, který se třpytil ve svitu hvězd. Branka ve zdi byla otevřená, ale dvůr byl prázdny.

Conan zavřel dveře, ale závoru už nezastrčil. Bezpečně se orientoval v tmavé místnosti, našel lampu se zbytkem oleje a zapálil ji. Snad bude olej ještě na pár minut stačit. V následujícím okamžiku se skláněl nad postavou, která ležela v kaluži krve na podlaze.

Byl to obrovitý černochoch, oděný pouze bederní rouškou. V jedné ruce ještě stále svíral obušek, jehož hlavici tvořily mohutné zauzlované kořeny. Černochovy vlasy byly za pomoci větviček a zaschlého jílů přetvořeny do podivného účesu, který se skládal ze špičatých růžků. Tato ozdoba také způsobila, že hlava vetřelce vypadala ve tmě jako hlava příšery. Tím byla hádanka rozřešena. Conan odhrnul černochovi silné rty a s porozuměním zabručel, když se objevily zuby opilované do špiček.

Tím byla hádanka cizlinců, kteří se ztráceli z domu Arama Bakshe, rozřešena a s ní i tajemství bubnů, tiše znějících pod palmami a jámy opálených kostí, té jámy, ve které se pod hvězdami peklo podivné, nezvyklé maso, zatímco černé stíny dřepěly okolo a čekaly na okamžik, kdy ukojí své děsivé choutky. Muž na zemi byl totiž černým otrokem, který pocházel z darfarského kmene lidojedů.

Ve městě bylo mnoho jeho soukmenovců. Kanibalismus nebyl samozřejmě v Zamboule oficiálně povolen, ale Conan teď už věděl, proč se lidé na noc pečlivě zamykali a dokonce i žebrači se vyhýbali otevřeným prostranstvím a spali v místech, která se na noc dala zabarikádovat. Zasyčel odpozem, když si představil pokrivené, černé stíny plížící se sem a tam nočními ulicemi v honbě za lidskou kořistí a takové lidi jako je Aram Baksch, kteří jim umožní vniknout do vlastního domu. Hospodský nebyl démonem, byl něčím mnohem horším. Darfarští černoši byli proslulými zloději a bezpochyby část kradečných věcí našla svou cestu do rukou Arama Bakshe. A ten platil cenu zboží v lidském mase.

Conan zhasnul světlo, přistoupil ke dveřím, opatrně je otevřel a pozorně ohmatával ozdoby na vnější straně. Brzo zjistil, že jeden z nich je pohyblivý a při jeho posunutí se odsouvá i vnitřní závora. Celý pokoj byl vlastně pastí, do které byli chytáni lidé jako divoci králci. Tentokrát se však do pastí místo králíka chytil šavlozubý tygr.

Conan se vrátil k vnitřním dveřím pokoje, zvedl závoru a pokusil se je otevřít. Ani se nehnuly. Pak si vybalil mohutnou závoru umístěnou v chodbě. Aram se zajistil dobře, jak proti svým obětem, tak proti svým divokým obchodním partnerům. Conan si připlnul široký pás s pochvou, do které zasunul meč. Pak vyšel na dvorek a zavřel za sebou dveře. Neměl v úmyslu odkládat svůj rozhovor s Aramem Bakschem, kterého chtěl nejen seznámit se svými objevy, ale jak bylo možno soudit podle ruky sevřené na jílcí meče i s kusem chladné oceli. Přemýšlel, kolik ubožáků už bylo v té místnosti ubito ve spánku k smrti.

Kolik mrtvých se odtud vydalo na krátkou poslední cestu, která vedla hájem datlových palm a končila na rožni nad jámou plnou horkého popela?

Na dvoře se zastavil. K jeho uším stále doléhalo temné dunění bubny a zdálo se mu, že mezi palmami zahlédl místy rudý záblesk plamenů. Kanibalismus znamenal pro černé Darfárce mnohem víc, než pouhé ukojení zvrácených chutí. Byl jedním ze základů jejich náboženského kultu. Černí supové se tedy již sítli ke společné hostině. Conan si nevzrušeně pomyslel, že pokud se jejich břicho dnes večer naplní lidským masem, jeho maso to nebude. Aby se dostal k Aramu Bakschovi, musel by přelést jednu ze zdí, které oddělovaly menší dvorek od zbytku zahrady a stavení. Obě boční zdi byly velmi vysoké, pravděpodobně jako ochrana proti lidojedům. Ale Conan nebyl černochem, vychovaným v ploché krajině plné močálů, jeho svaly byly zoceleny na kolmých útesech rodné Cimérie už v dětství. Přistoupil k tě bližší zdi a hledal nejvhodnější opory pro ruce a nohy, když k němu z cesty dolehl slabý výkřik.

V mlíku byl přikrčen u pootvěřené brány a vyhlížel ven. Zvuk se ozval ze stínu chatrčí na protější straně ulice. Slyšel hlasitý, sípavý doch a neartikulované zvuky, jakoby se někdo pokoušel vykřiknout se zakrytými ústy. Ze stínu se v té chvíli vynořil sražený hlouček postav a sunul se směrem k palmovému háji. Byli to tři obrovití černoši, kteří mezi sebou nesli štíhlé, zmitající se tělo. Conan zahlédl ve slabém světle záblesk bílých paží a v tom okamžiku se oběti podařilo s vypětím všech sil vyklouznout ze sevření krutých prstů. Byla to štíhlá mladá žena a než vběhla do stínu mezi chatrčemi, stačil si Conan všimnout, že je nahá jako v den, kdy přišla na svět. Černoši jí však byli v patách a za okamžik se ze stínu ozval výkřik plný úzkosti a hrůzy, který se zařezával až do morku kostí.

Conan, ve kterém tato odporná a neskutečná scéna vyvolala vinu divokého vzteku a pomstychtivosti, se rozběhl přes cestu.

Ani oběť, ani unosící si neuvědomili jeho přítomnost, dokud nezastlechl v jemném písku dusot měkkých sandálů. V té chvíli byl však už skoro u nich a vrhnul se na ně s rychlostí divokého, horského větru. Dva černoši se obrátili a hrozivě pozvedli své silné kyje. Podcenili však rychlost, s jakou se Cimfeřan pohyboval. Mež se stačili pohnout, padl jeden z nich s výkřikem na zem. Úderu druhého obušku se Conan s kočící mrštností vyhnul a těžká čepel zasvištěla v širokém oblouku. Černochova hlava odletěla z ramen, tělo udeřalo ještě tři potácivé kroky a s rukama v posmrtné křeči rozrývala jímca vzduch se v rudé záplavě zřítitlo k zemi.

Zbyvajících černochoch odstrčil svou kořist a s přidušeným výkřikem se v panice rozběhl k městu. Conan mu byl v patách. Kanibalo pohněl strach, ale ještě před tím, než doběhl k první chýši ulice, ucítil, že má za zády smrt. Zařval jako býk, který jde na porážku.

"Ty ďábelský pse!" Conan s tímto divokým výkřikem vrazil svou čepel mezi černá ramena takovou silou, že více než polovina vyjela z tmavé hrudi. S výkřikem odumírajícím na rtech padl černochoch na obličej. Conan se zapřel oběma nohama a vytrhnul meč z padajícího těla.

Nastalo ticho, přerušované jen vzdáleným šumem palm. Conan zatřásl hlavou jako lev hřívou a divokým pohledem se rozhlédl kolem. Jeho touha po pomstě ještě nebyla ukojena. Cesta i stíny však byly prázdné a žádný další nepřítel nebyl v dohledu. Bleskově se otočil při zvuku kroků, které se ozvaly za ním, ale byla to pouze zachráněná dívka, která k němu doběhla a položená právě prožitým nebezpečím a hrůzou se mu vrhla kolem krku.

"Jen klid, děvče," zahučel. "Už je to v pořádku. Jak tě vlastně chytili?"

Zablábolila mezi vzlyky něco nesrozumitelného. Když si ji prohlížel ve svitu hvězd, zapomněl úplně na Arama Bakshe. Byla bílá, i když velmi výrazná tmavovláská, pocházející z některé smíšené zamboulské rasy. Byla vysoká, štíhlá s pružným tělem, což mohl v nastalé situaci snadno zjistit. Obdiv mu zaplál v očích, když pohlédl na její nádherná nadra a dlouhé nohy, které se stále ještě chvěly strachem a přestávaly námahou. Položil ji ruku kolem štíhlého pasu a řekl uklidňujícím lónem: "Tak už se, holka, přestaň třást, teď už jsi v bezpečí!"

Zdálo se, že ji ten dotyk přivedl k vědomí. Odhodila nazad hřívu černých, lesklých vlasů a vrhla přes rameno vystrašený pohled. Pak se ještě těsněji přimkla k Cimfeřanovi, jakoby v tom doteku hledala bezpečí a jistotu.

"Chytili mě na ulici," řekla nejistě. "Byli schováni v jednom temném průchodu - ty odporné, krávoňské opice! O něčem takovém se mi nezdálo ani v těch nejstrašnějších snech!" "A co jsi dělala takhle pozdě v noci na ulici?" dotazoval se, fascinován hebkostí její sametové kůže, kterou cítil pod svými prsty.

Prohrábla si vlasy a upřela mu pohled do tváře. Její oči byly najednou jakoby prázdné. Zdálo se, že necítí ruku, která ji hladi.

"Můj mileneček ..., " řekla, "můj mileneček mě vyhnal na ulici. Dostal záchvat šílenství a pokusil se mě zabít. Prchala jsem před ním a padla jsem těm obludám přímo do rukou."

"Krasavice jako ty může přivést muže snadno k šílenství," odpověděl Conan a zabořil ruku do jejích lesklých vlasů.

Potřásla hlavou jako někdo, kdo se probírá ze sna. Přeslalo se třásť a její hlas byl už docela klidný.

"Všechno zavlnil Totrasmek, nejvyšší kněz Hanumanova chrámu, který po mě sám touží - ten pes!"

"Ža to ho nemůžeš odsuzovat," zasmál se Conan. "Ta stará hyena má lepší vkus, než jsem si myslel."

"Můj milenec je ... mladý turanlanský voják. Z nenávisti ke mně mu dal Totrasmek drogu, která vzbuzuje šílenství. Dnes v noci právě v tomto záchvatu vytáhl meč a ve svém bésnéni mě chtěl zabit, ale podařilo se mi vyběhnout na ulici. Tam mě chytili černoši a odvěklí mě až ... co to bylo?"

Conan už byl v pohybu. Nehlučně jako stín ji zavedl za nejbližší chatrč, do stínu pokroucených palm. Stáli v napjatém tichu a naslouchali blížícím se zvukům lidských hlasů. Konečně se přiblížili natolik, že jim bylo rozumět. Byla to skupina devíti až desíti černocho, kteří přicházeli směrem od města. Dívka sevřela Conanovu paži a bylo cítit, jak se zimlěně chvěje.

V té chvíli už bylo snadno rozumět hrdelnímu jazyku černocho.

"Naši bratři se už shromažďují okolo ohně. Neměli jsme štěstí, ale doufáme, že budou mít dost i pro nás!"

"Aram nám slíbil muže," zamumlal druhý a Conan v duchu Aramovi také něco slíbil.

"Aram své slovo drží," dodal další. "Z jeho hospody jsme už dostali mnoho mužů. Také za to dostává dobře zaplacené. Já sám jsem mu dal deset rolí hedvábí, které jsem ukradl svému pánu. A u Seta, bylo to dobré hedvábí!"

Bosé nohy zapleskaly v prachu jak černoši prošli kolem a hlasy pomalu slably.

"Ještě, že ty mrtvoly leží ve stínu," zabručel Conan. "A kdyby se podívali do té Aramovy pastičky, našli by tam další. Tak, a teď pojďme odtud."

"Ano a pospěšme si," prosila dívka, opět téměř na pokraji hysterie. "Můj milenec v těchto chvílích bloudí ulicemi a co kdyby se mu stalo to, co mě?"

"To je ale pěkně odporný zvyk!" zavrčel Conan, když se vydali k městu. Šli podél cesty, ale drželi se ve stínu krovů a chatrčí. "Proč se město těch černých psů nezabývá?"

"Vždyť jsou to drazí otroci," jaksi neochotně odpověděla dívka. "Je jich tolik, že by se mohli vzburřit, kdyby nedostali lidské maso, po kterém tak touží. Zambouští vědí, co se v noci plíží ulicemi a tak si dávají dobrý pozor, aby po setmění zůstali za zamčenými dveřmi. Jiné, když se stane něco neočekávaného, jako se to stalo mě, může se člověk ocitnout v nebezpečí. Ti černí vezmou každého, koho chytí, ale málokdy je to někdo jiný, než cizinec. A zamboulské občany nezajímají cizinci procházející městem. Lidé jako Aram Baksh cizince dokonce černochoům prodávají. Je samozřejmě, že s občanem města by si to netroufnil."

Conan si s nechutí odplivnul do prachu a za okamžik vyvedl svou společnost ze stínu na cestu, která se v těchto místech opět měnila v ulici, obklopenou domy z obou stran. Bylo mu proti mysli, ukrývat se ve stínech.

"A kam chceš teď jít?" zeptal se. Nezdálo se, že by dívka vadila jeho ruka, kterou ji držel kolem pasu.

"Do mého domu, vzbudit služebnictvo," odpověděla. "Musím hledat svého přítele. Nechci, aby se ve městě ... aby se kněží ... prostě kdokoli dozvěděl o jeho záchvatech. On je - on má před sebou slibnou budoucnost. Třeba se nám podaří přivést ho k rozumu až ho najdeme."

"Až ho najdeme? My?" zavrčel Conan. "Proč si myslíš, že se mi chce strávit noc na ulicích honbou za nějakým bláznivým náměsíčníkem?"

Vrhla na něj rychlý pohled a správně pochopila záblesk, který se mu objevil v modrých očích. Každá trochu zkušená žena by poznala, že je ji ochoten následovat kamkoli půjde, alespoň v této chvíli. Ale právě proto, že byla ženou zkušenou nedala tuto skutečnost ani v nejmenším najevo.

"Prosím tě," začala a v hlase se jí chvěl pláč, "nemám nikoho, koho bych mohla požádat o pomoc a ty jsi byl tak hodný ..."

"No dobře, dobře," odpověděl. "A jak se vlastně jmenuje ten mladý hříšník?"

"No, Alafdal. Já jsem Zabibi-tanečnice. Často jsem tančila před samotným satrapou - chánem Jungirem a jeho milenkou Nefartari a před nejvznešenějšími pány a dámmi Zambouly. Zabíbila jsem se Totrasmekovi a protože jsme odmítla jeho návrhy, učinil ze mne nevinny nástroj své pomsty proti Alafdalovi. Žádala jsem Totrasmeke o nápoj lásky a podcenila jsem sílu jeho nenávisti a úskočnosti. Dal mi drogu, kterou jsem měla namíchat svému milenci do vína a Totrasmek přísahal, že až ji Alafdal vypije, zamiluje se do mne víc, než kdykoliv předtím a splní každé mé přání. Skutečně se mi podařilo prášek namíchat do vína. Ale když se Alafdal napil, popadlo jej zuřivé šílenství a začal vyvádět příšerné věci, jak jsem ti už vyprávěla. Proklínám Totrasmeke, toho odporného hada - ach, pohleď!"

Křečovitě se chytla jeho ruky a oba zůstali stát bez houli na místě. Byli právě v obchodní čtvrti plné stánků,

v tuto pozdní dobu opuštěných a neosvětlených. Procházeli kolem úzké uličky a v jejím ústí stál tichý a nehybný muž. Hlavu měl skloněnou, ale Conan zachytil zlý záblesk nepřítelně rozšířených očí, které je zpod obočí bez jediného mrknutí pozorovaly. Conana přeběhl mráz. Ne proto, že muž držel v ruce obnaženou šavli, ale proto, že z celého jeho nepřírozaného a nehybného postroje vyzařovalo šílenství. Conan odstrčil dívku a tasil svůj meč.

"Nezabíjej ho," prosila. "Při Steově jméně, jenom ho nezabíjej! Jsi silný, stačí když jej zneškodníš!"

"Uvidíme," odpověděl krátce, přikrčil se, napřáhl pravou ruku s mečem kupředu a levou zatal v pěst, která v slabém světle vypadala jako mohutná palice.

Postoupil opatrně několik kroků k ústí uličky. Turanlanc vyrazil příšerný smích a zaútočil. Když se přiblížil na dosah, rozmáchl se zakřivenou šavlí a pozvedl se na špičky, aby mohl do úderu vložit celou váhu těla. Conan uder odrazil svou vlastní čepelí a vzápětí se omráčený útočník, zasažený drtivou ranou Conanovi levice zřítíl do prachu.

Dívka se vrhla dopředu a poklekla u ležícího těla. "Neuhodil jsi příliš silně? Snad u bohů není mrtev!"

Conan se rychle sehnul, otočil muže na bok a hbitými prsty jej pečlivě ohledal.

"Nic mu není," ušklíbnul se. "Trochu krvácí z nosu, ale to je běžné při pořádné ráně do brady. Za chvíli přijde k sobě a možná, že mu to vyčistí hlavu. Zatím mu pro jistotu svážu ruce opaskem. Tak. A kam teď chceš, abych ho odnesl?"

"Počkej!" přiklekla k nehybnému tělu, pozvedla spoutané paže a pečlivě je prohmatala. Pak zklamaně zakroutila hlavou a vstala. Přistoupila k obrovskému Cimfeřanovi a položila mu štihlé dlaně na kienutý hrudník. Její oči, které zářily v slabém světle jako dýmanty, se upřely do jeho.

"Ty jsi skutečný muž. Pomoz mi! Totrasmek musí zemřít! Zabij ho! Zabij ho pro mě!"

"Mám strčit krk do turanlanské oprátky?" odsekl. "A proč? Nikdy." Štihlé paže, pevné, ale něžné se mu ovinuly kolem krku. Její plné tělo se k němu pevně přitisklo. Hyrkaniánci Totrasmeke nenávidí. Setoví kněží se ho bojí. Je to prašlivý pes, který ovládá lidi pletichami a strachem. Já věřím v Seta, Turanlanci v Erlíka, ale Totrasmek přináší své oběti Hanumanovi - Prokletému! Turanlanci šlechtici se bojí jeho černé magie a toho, že ovládá většinu mišenců ve městě. Proto ho také nenávidí. Dokonce i chán Jungir a jeho milenka Nefartari se ho bojí a nenávidí ho. Kdyby byl v noci ve svém chrámu zabit, nikdo by po jeho vrahovi příliš nepátral.

"A co jeho kouzla?" zeptal se Cimfeřan.

"Ty jsi přece námezdní válečník," odpověděla. "Riskoval život patří k tvému zaměstnání."

"Za dobrou odměnu," připustil.

"A tu také dostaneš," vydechla a vystoupila na špičky, aby mu viděla přímo do očí.

Blížkost toho překrásného těla mu zpěnila krev v žilách. Její vonný dech mu pronikal až do mozku. Když ji však jeho paže již již svíraly do náruče, obratně mu vyklouzla.

"Počkej, nejdřív práci!"

"Jaká bude odměna?" zeptal se zadýchaně.

"Zvedni ho a půjdeme," neodpověděla přímo na jeho otázku. Cimfeřan se sehnul a bez nejmenší námahy zvednul nehybné tělo na své mohutné rameno. V té chvíli měl pocit, že by mohl stejně snadno vyvrátit ze základů palác samotného chána Jungira. Dívka šeptala do ucha nehybného muže zamilovaně a uklidňující slůvka. Bylo vidět, že Alafdal upřímně miluje. Ať už její slib Conanovi zahrnoval cokoli, její vztah k Alafdalovi to neovlivnil. Ženy jsou v těchto věcech mnohem praktičtější, než většina mužů.

"Následuj mě." Rychlým krokem se vydala ulicí, zatímco Cimfeřan se jí bez ohledu na své bezvládné břemeno bez námahy držel v patach. Byl ve střehu a hlídal každou temnou uličku a každý průchod, který mijeli, ale nespáčil nic podezřelého. Všichni dargarští černoši už byli bezpochyby shromažďováni v palmovém háji. Dívka konečně zahladla do úzké uličky a asi v polovině opatrně zaklepala na bohatě zdobené dveře.

Téměř ihned se v horní části dveří otevřela špehyrka a v ní se objevila černá tvář. Dívka se nahnula až k okénku a cosí rychle zašeptala. Závozy zaskřipaly v ložiscích a dveře se otevřely. Zářmován matným světlem mosazné lampy se na prahu objevil obrovský černocho. Rychlý pohled Conanovi potvrdil, že není z Darfaru. Jeho zuby nebyly opilované a kudrnaté vlasy měl ostříhány nakrátko. Conan v něm poznal příslušníka kmene Wadaí.

Na Zabibin pokyn předal Conan nehybné tělo černochovi a dohlédl na to, aby bylo uloženo na pohodlný divan. Alafdal zatím nejevil známky života. Úder, který jej zbavil vědomí by pravděpodobně zastavil v běhu i divokého býka. Zabibi se nad ním na okamžik nervózně sehnul, pak se však vzpřimil a pokynula Cimfeřanovi.

Dveře za nimi zapadly tlše, ale zvuk klíče se hlasitě rozlehl tmavou uličkou. Špehyrka se zasunula a za ní se ztratila i nažloutlý svit lampy. Na slabě osvětlené ulici uchopila

Zabíjí Conana za ruku. Bylo cítit, že se slabě chvěje.

"Nezradíš mě?"

Zavrtěl hlavou a hřívá rovných, černých vlasů se mu rozléta okolo ramen.

"Dobře, tak mě tedy následuj do Hanumanovy svatyně, a bohové nechtě ochraňují naše duše!"

Jako nehmotné stíny procházeli tičnými ulicemi. Nemluví-li. Možná, že dívka myslela na svého milence, ležícího ve žlutém svitu mosazné lampy v bezvědomí na hedvábných poduškách, nebo na hrůzy, které je očekávají v Hanumanově chrámu, střeženém duchy a demony. Barbar myslel jen a jen na ženu, která mu tak pružně kráčela po boku. Cítil vůni hebkých vlasů a pleti a smyslné kouzlo její přítomnosti vyplnilo všechny jeho myšlenky.

V jedné chvíli zaslechli zazvonění mosazí okovaných bot na dláždění a skryli se pod tmavou klenbou nejbližšího průchodu, zatímco kolem procházela četa pelišských strážných. Bylo jich patnáct, pochodovali v sevřeném útvaru, píky připraveny. Tři poslední měli štíty zavěšeny na zádech tak, aby je chránily před zákeřnou ranou nožem. Plíživá hrozba černých lidojedů nenechala zřejmě klidnými ani vojenské hlídky.

Jen co se zvonění okovaných sandálů vzdálilo, vynořili se Conan a jeho společníci ze stínu a pospíchali dále. Zanedlouho dorazili k volnému prostranství, na němž stála nízká budova s plochou střechou, která byla jejich cílem.

Hanumanův chrám stál osamocen uprostřed rozlehlého náměstí, které leželo tiché a bez života, ozářené jen svitem hvězd. Chrám obklopovala nevysoká mramorová zeď, ve které byl přímo proti vstupu do budovy široký vjezd. Byl volně přístupný, nebyl chráněn ani branou, ani mříží.

"Proč si ti černí nehledají kořist tady," zahučel Conan, "vždyť přístup do chrámu je úplně volný!"

Ucítil, jak se k němu Zabíjí těsněji přitiskla a zachvěla se.

"Bojí se Totrasmeke, jako všichni v Zamboule, jako sám chán Jungir a jeho Nefertarí. Pojď! Pospěšme si, než se má odvaha rozplyne jako dým!"

Divčín strach byl očividný, ale hlas jí zněl pevně. Conan vytáhl meč a první vkročil otevřeným vchodem. Věděl už něco o podivných zvycích východních kněží a byl si vědom toho, že vetřelce v Hanumanově chrámu může potkat téměř jakákoliv hmotná i nehmotná hrůza. Věděl i to, že ani on, ani dívka už se z chrámu nemusí dostat živí, ale tolikrát předtím už život riskoval, že se těmto myšlenkám nepoddával.

Vstoupili na mramorem dlážděné nádvoří, které se ve světle hvězd matně lesklo. Krátké, mramorové schodiště vedlo vzhůru ke vstupu do chrámu, lemovaného štíhlými pilíři. Obrovská bronzová brána byla otevřena dokořán, jak tomu bylo již po staletí. Uvnitř však nebyl žádný z uctivačů, palácích své oběti bohu. Ve dne se v chrámu vystřídalo mnoho věřících, kteří kladli oběti na černý oltář opičího boha. V noci se však lidé Hanumanovu chrámu vyhýbali tak, jako se divoký králík vyhne hadímu hnízdu.

Zapálené kadelnice zaplavovaly vnitřek chrámu měkkým, strašidelným světlem a vytvářely tak zdání neskutečnosti. Blízko zadní stěny, za černým kamenným oltářem seděl bůh, nehybně zřítelnice upřené ke vchodu, kterým po staletí vcházel do chrámu jeho uctivač i oběti. Od vstupního prostoru vedl k oltáři mělký žlábek, cestička vyšlapaná v kamení. Když ji Conan ucítil pod nohama, ustoupil rychle stranou, jakoby šlápl na hada. Ta cesta byla vyšlapaná podklesávajícíma nohama tisíců těch, kteří vzápětí s výkřiky bolesti zemřeli na černém oltáři nelítostného Hanumana.

Hanuman, v blikavém světle ještě zrudnější, se na něj z výšky dívovce šklebil. Meseděl jako obyčejná opice, ale jako člověk, s nohama zkříženými, ale jeho vzhled nebyl o to méně zvířecí. Socha byla vytesána z černého mramoru, ale v očích měla zasazené dva velké rubíny, které zářily rudě a chtivě, jako uhliky pekelného ohně. Obrovské tlapy měl položeny v klíně, dlaněmi vzhůru, prsty s dlouhými drápy roztažené a připravené k uchopení kořisti. V úmyslném zdůraznění jeho vzhledových odlišností, v divokém šklebu satyrského obličej se odrážel ohavný cynismus zdegenerovaného kultu, který jej uctíval.

Dívka obešla sochu a pustila se k zadní zdi. Když zavádila plným bokem o koleno idolu, uskočila, jakoby ji bodnul štír. Mezi širokými zády sochy a zadní stěnou svatyně, zdobenou zlatými, plastickými listy, byla asi třímetrová mezera. Na každé straně sochy byly ve zdi dveře vyřezané ze slonové kosti a zasazené do zlatého, klenutého oblouku.

"Ty dveře se otvírají do úzké chodby, každé z nich na jednom konci. Jednou jsem byla tam uvnitř, ale jen jednou," zachvěla se a pohnula krásnými rameny jakoby v hrozně a odpudivé vzpomínce. "Chodba má tvar podkovy, jejíž dva konce jsou obráceny sem. Totrasmekovy komnaty jsou umístěny v oblouku podkovy a tam je také vchod. Tady v té zdi ale existují tajné dveře, které vedou přímo do vnitřních prostor."

Začala rukama ohledávat hladký povrch zdi, na kterém nebyla vidět ani jediná spára, jediný výstupek. Conan stál

za ní, meč v ruce a obezřetně se rozhlížela na všechny strany. Ticho a prázdnota chrámu povzbuzovaly jeho představitelství a když se domýšlel, co všechno může ležet za blízkou zdi, připadal si jako divoké zvíře, které čítí past.

"Tady!" Dívka konečně našla skryté pero a ve zdi se objevil čtvercový otvor. Pak vykřikla: "Sete!" a když se Conan otočil k ní, vlděl obrovskou černou ruku, která se jí sevřela ve vlasech. Pak byla dívka vyzvednuta nelidskou silou a hlavou napřed zmizela v otvoru. Conan se jí pokusil zachytit, ale marně. Cítil, jak mu prsty sklouzly po její nahé paži, dívka vzápětí zmizela a otvor se zavřel. Jen za zdi bylo slyšet tlumené zvuky zápasu, slabý výkřik a dunivý smích, divoký a zlomyslný.

ilustrace Kája Saudek

3. V sevření černých rukou

S hrubou kletbou se Conan rozmáchl a jílce meče zasadil drtivý uder do místa, kde zmizel tajný vchod. Skryté dveře nepovolily a Conanovi bylo jasné, že budou z druhé strany dobře zajištěny. Otočil se a vrhnul se k jednomu dveřím ze slonoviny. Než pozvedl meč, aby rozbil ozdobnou výplň zkusil kliku levou rukou. K jeho údivu se bezhlučně otevřely a on stál v ústí dlouhé chodby, která se obloukem ztrácela v šeru, osvětlována jen slabou září kadidelnic, stejných jako v chrámu. V rámu dveří byla vidět těžká, zlatá závora a Conan ji lehce přešel špičkami prstů. Jenom muž, jehož smysly byly stejně bystré jako smysly vlka, mohl ucítil na závoře teplejší místa. Na tu závoru někdo sahal - odsunul ji - před několika vteřinami. Celá záležitost Conanovi připadala víc a víc jako promyšlená past. Měl počítat s tím, že Totrasmek bude vědět, když někdo vstoupí do chrámu.

Když tedy vstoupí do chodby, vstoupí také do pastí, kterou mu kněz připravil. Ale Conan neváhal. Tam někde uvnitř, v slabě osvětlených místnostech, byla zajatá Zabíjí. Podle toho, co věděl o kněžích Hanumanových, byl si jist, že potřebuje nutně pomoc. Conan se kočičím krokem plížil chodbou, připraven udeřit doprava i doleva.

Po jeho levici se v obloucích rýsovaly v pravidelných vzdálenostech dveře. Zkoušel jednu po druhé. Všechny byly zamčené. Ušel asi pětasedmdesát kroků, když chodba zahнула obloukem doleva, tak, jak dívka popisovala. Ve vrcholu oblouku byly další dveře a ty se pod tlakem jeho ruky otevřely.

Vstoupil do široké, čtvercové komnaty, která byla osvětlena lépe než chrám a chodby. Zdi byly z bílého mramoru, podlaha ze slonoviny, strop z rytého stříbra. Viděl divany potažené drahým saténem, zlatem vykládané podnožky ze slonoviny a uprostřed místnosti oválný stůl, zhotovený z jakéhosi lesklého kovu. Na jednom z divanů se povaloval člověk a hleděl ke dveřím, přímo na Cimřeana. Zasmál se, když na něj Conan vrhnul udivený pohled.

Muž na sobě měl jen bederní roušku a řemínkové sandály, vysoko šněrované. Měl tmavohnědou až černou pleť, nakrátko ostříhané kudrnaté vlasy. Imavé, téžavé oči zdůrazňovaly povýšený výraz obličeje. Co do objemu a mohutnosti byl až desíle obrovský. Na gigantických končetinách se mu při sebe-menším pohybu vzdouvaly a převalovaly pletence svalů. Jeho ruce byly největší, jaké kdy Conan viděl. Pyšná sebedůvěra, pramenící z obrovské fyzické síly čísla z každého jeho pohybu.

"Proč nejdeš dál, barbare?" zvolal uštěpačně s přehnaně zdůrazněným gestem pozvání.

Conanovy oči začaly plát nebezpečným svitem. Pomalu vstoupil do místnosti, meč připravený k ráně.

"A ty jsi k čertu kdo?" zavřel.

"Já jsem Baal-Pteor," odpověděl muž. "Když dávno a v jiné zemi jsem mival ještě jiné jméno, ale tohle jméno je lepší. A proč mi ho Totrasmek dal, to ti poví každá chrámová služebnice."

"Takže ty mu děláš hlídáního psa?" ušklíbl se Cimřeana. "Dobrá, k čertu s ním i s tebou, ty hnědá kůze. Kde je to děvče, které jsi sem zatáhl tou svou špinavou prackou?"

"Můj pán si s ním trochu pohraje," zasmál se Baal-Pteor. "Poslouchej!"

Ze dveří, ležících přímo proti těm, kterými Conan vstoupil, zazněl ženský výkřik, slabý a ztlumený vzdáleností.

"Ty mizerný grázle!" Conan postoupil o několik kroků k oněm dveřím, ale pak se zastavil a otočil s nejistým pocitem. Baal-Pteor se mu smál do očí a v tom smíchu bylo cítit hrozbu tak zřetelnou, že se Conan zachvěl. Před očima se mu mihnul rudý závoj vražedného šílenství.

Vykočil k Baal - Pteorovi, prsty pravé ruky svírající meč. Náhle na něj hnědý muž něco rychlým pohybem hodil - zářící krystalovou kouli, která vrhala tisíce odlesků v pochmurném světle.

Conan se instinktivně shýbnul, ale koule se jakoby zázrakem zastavila ve vzduchu nedaleko jeho tváře. Nespádla na zem. Visela ve vzduchu jakoby zavěšená na neviditelném vlákně asi půl druhého metru nad zemí. Zatímco na ni Conan v úžasu hleděl, začala se nejprve pomalu, ale pak stále rychleji točit. A jak se otáčela, současně rostla, zvětšovala se a její jádro se zamlžilo. Nakonec vyplnila celou místnost. Pohltila ho. Ztratil se nábytek, zdí i posměšný úšklebek na tváři Baal-Pteorově. Conan byl ztracen v oslepujících záblescích namodralého svitu, pohybujiícího se závratnou rychlostí.

Desivý vítr zavyl okolo Conana, opřel se do něj plnou silou, pokoušel se jej srazit na kolena a vtáhnout do lesklého víru šílenství, který se před ním bláznivě točil.

S přidruženým výkřikem se Conan vrhnul zpět až za zády ucítil pevnou zeď. V okamžiku, kdy se jí dotknul, iluze zmizela. Obrovská, vířící koule se ztratila jako propíchnutá bublina. Conan byl zpět v místnosti se stříbrným stropem, kolem nůhou se mu vinuly obláčky jakési podivné mlhy a na divaně viděl povalujícího se Baal-Pteora, který se otřásl tichým smíchem.

"Ty synu prašivé čubky!" Conan se na něj vrhnul. Mlha zavířila, zvedla se od podlahy a zacínila mu výhled na obrovské, hnědé tělo. Conan se zapotácel v převalujícím se mraku, který jej oslepoval a měl pocit, že se ztrácí v neznámě. Pak se pokoj, hnědý obr i mlha náhle ztratili. Stál sám ve vysokém rákosí bahnitého močálu a řítil se na něj divoký byk se skloněnými rohy. Bleskově se vyhnul srpovitě zahnutým rohům ostrým jako břitva, vnořil meč za levou přední nohu zvířete a ucítil jak proniká žebry i srdcem. Vtom už to nebyl byk, který zmiral v bahnité vodě, ale obrovský, hnědý Baal-Pteor. S kletbou mu Conan utal hlavu, ta se ale vymrštila ze země a zakousla se mu do hrdla dlouhými, zvířecími tesáky. Ani s nasazením všech sil si jí Conan nemohl od hrdla odtrhnout, dusil se a téměř omdléval. Pak se ozval divný, pronikavý svistot, který jakoby zanikal v nezměrných prostorech vesmíru, pak Conanem pronikl náraz nezměrné, nepozemské síly a byl zpět. Stál opět v místnosti s Baal-Pteorem, kterému seděla hlava pevně na ramenou a který se mu z lehátka očividně posmíval.

"Hypnóza!" zahučel Conan, přikročil se a doširoka se rozkročil.

Oči mu plály. Ten hnědý pes si s ním jen pohrával! Bavil se na jeho účet. Ale tyhle hlouposti, tyhle dětské hrátky s mlhou a stíny myšlenek mu nemohou ublížit. Je třeba pouze skočit dopředu, udeřit a z toho oddaného ministranta bude

jen mrtvola ležící v prachu u jeho nůhou. Tentokrát se nedá ošálit žádným stínovým zjevením. Ale přeci se dal.

Za ním se ozvalo krev zmrazující zavřčení. Jediným bleskovým pohybem se otočil a šel po leopardovi, který se krčil ke skoku na oválném stole. Ve chvíli, kdy zvíře zasáhl, představa zmizela a čepel s ohlušujícím nárazem zasáhla sklovitě lesklou desku. Okamžitě si uvědomil, že něco není v pořádku. Čepel pevně ulpěla na stole! To už nebylo žádné mámení smyslů. Stůl byl obrovským magnetem. Uchopil rukověť pevně oběma rukama, když jej hlas, který mu zazněl přímo za zády, přiměl k otočení. Hleděl přímo do očí hnědemu obrovovi, který konečně opustil své pohodlné lůžko. Baal-Pteor se před ním tyčil v sebevědomém postoji. Byl o malíčko vyšší než obrovský Cimřeana, před sebou stál škrkl z Yota-Pongu. Byl jsem jako dítě vybraný Yajurovými knězi a od malíčka, jako dítě, chlapec, jiných a konečně muž jsem byl cvičen v umění, jak zabíjet holými rukama. Neboť jen takové oběti přijímá Yajur: Miluje krev a proto ani kapka nesmí uniknout z žil jeho oběti, aby dostal vše, co mu náleží. Když jsem byl dítě, dávali mi nemluvnata, která jsem dusil, když jsem byl chlapec, škrtil jsem mladé dívky. Jako mladík jsem se cvičil na ženách, starcích a nedospělých chlapcích. Teprve když jsem přestoupil práh mužství, dostal jsem dospěleho muže a toho jsem s pýchou obětoval na oltáři Yota-Pongu.

"Leta jsem tak nabízel oběti Yajurovi. Stovky krků praskly pod tliskem těchto prstů," zahýbal prsty před Cimřeanova planoucím očima. "Proč jsem musel přehnout z Yota-Pongu, abych se stal Totrasmekovým služebníkem, do toho ti nic není. Za chvíli překročíš práh pekla a tam není zvědavosti! Kosalští knězi Yajurovi škrtili jsou tak silní, že se o tom obyčejným lidem ani nezdá. A já, já jsem byl silnější, mnohem silnější, než kterýkoliv z nich. Témata rukama, barbare, ti zakroutim krk!"

S rychlostí dvou útočících kober vyletěly hnědé ruce a sevřely se Conanovi na hrdle. Cimřeana se nepokusil ani uhnout, ani ruce odrazit, ale jeho vlastní ruce sevřely býčí šíjí obrovského Khosalana. Baal-Pteorovy oči se údivem rozšířily, když ucítil pod prsty silné provazce svalů, které chránily barbarův krk. Se zavřením napnul svou nadlidskou sílu a pletence svalů a šlach vystoupily na mohutných pažích. Pak mu však ze rtů uniklo přidružené zalapání po dechu a to v okamžiku, kdy se Conanovy prsty na jeho krku sevřely. Na okamžik tam oba stáli nehybně jako sousoší, obličej zkrfven nesmírným úsilím a s pulzujícími žilami, které jim vystupovaly na spáncích. Conanovy rty náhle odhalily bílé zuby v divokém úšklebku. Oči Baal-Pteorovy se jakoby rozostřily a pomalu se v nich oběvovalo nesmírné překvapení spolu se zábleskem strachu. Oba muži stáli jako vytesaní z kamene, jen svaly na pažích a široce rozkročených nohách se chvěly nadlidským úsilím. Oba však obklopovala aureola síly, síly, která překračovala lidská měřítka, síly, která mohla vyvracet stromy a dít lebky býků.

Náhle mezi Baal-Pteorovými pootvřenými rty unikl hlasitý sten. Jeho tvář začala červenat. Oči mu teď zřetelně naplnil strach. Zdálo se, že mu svaly už už protrhnou napjatou kůži paží a ramen, ale svaly Cimřeanova mohutného krku nepovolily. Cítil je pod svými prsty tvrdé jako sametem obalené ocelové lana. Zato jeho vlastní maso se bortilo pod železným tliskem Cimřeanových prstů, které se nořily stále hlouběji povolujícími svaly, blíž krční tepně a dýchací trubicí.

Sošná nehybnost dvojice byla náhle porušena divokým pohybem, když se Khosalan začal kroutit a svíjet v marném pokusu o vyproštění. Pustil Conanův krk, uchopil jej za zápěstí a pokoušel se odtrhnout od svého krku tyto neuprosné prsty.

Náhlym pohybem jej Conan zatlačil zpět, tak, že Baal-Pteor narazil křížem na hranu magnetického stolu. Přes ni ho pak začal pomalu ohýbat dozadu, víc a víc, až Khosalanova páteř hrozila prasknutím.

Conanův smích byl nelitostný a zazvonil jako ocelový kruh.

"Hlupeká," téměř šeptal, "řekl bych, že jsi ještě nikdy v životě nenarazil na opravdového severana. Považoval jsi se za silného, protože jsi dokázal zlomit vaz zženštilým mužům civilizovaných zemí? Těm ubohým slabochům, kteří mají svaly jako zpuchřelé provazy? Při krví mých předků! Musel bys zlomit vaz divokému cimrskému býku, aby ses mohl považovat za silného! Já jsem to dokázal dřív, než mne přijali mezi muže! A dělal jsem to takhle!"

S divokým trhnutím zkroutil Baal-Pteorovu hlavu s takovou silou, že vyřetělná tvář hnědého obra se otočila dozadu přes levé rameno a páteř praskla jako ztrouchnivělá větev. Conan pustil bezvládné tělo na zem a obrátil se zpět

*Baal-Pteor (Baal-Peor, Belfagor, Belfegor) - kanaanenské božstvo, uctívané v okolí hory Peor /Izrael/ orgiastickými obřady.
Pozn. překl.

ke svému meči. Uchopil jílec oběma rukama a pevně se rozkročil. Po mohutné hrudi mu stékaly pramínky krve z ran, které mu způsobily na krku Baal-Pteorovy nehty. Černou hřívu měl splepenou potem, krůpěje potu se mu perlily i na obličej. Hrudník se mu divoce zvedal. Přestože zesměšňoval Baal-Pteorovu sílu, nelidský Kholasan byl pro Conana víc než důstojným soupeřem. Poprvé v životě narazil Cimmaron na někoho, kdo se mu silou téměř vyrovnal. Nečekal, až se vydýchá, ale napjal všechnu svou sílu a mohutným trhnutím osvolil meč ze zajetí magnetické síly. V následujícím okamžiku už otvíral dveře, za kterými předtím zazněl vykřik. Ocítl se v další úzké chodbě, lemované po obou stranách stejnými dveřmi ze slonoviny, jako v hlavní chodbě. Na konci jí přepažoval sametový závěs. Za ním se ozývaly divoké tony dábské melodie, jakou Conan ještě v životě neslyšel ani v nejhorších snech. Vpleteny v tyto příšerné tony se ozývaly udýchané, hysterické zvuky ženy. Conan stiskl pevně meč a neslyšně jako kočka se rozběhl chodbou.

4. Tančí, děvče, tančí!

Když byla Zabibi vtažena za vlasy tajným vchodem do místnosti za zdi, první, co jí v nesouvislých myšlenkách napadlo, že nastala hodina její smrti. Instinktivně zavřela oči a čekala, kdy dopadne smrtelný úder. Misto toho s ní však někdo divoce smyknul na mramorovou podlahu, takže si odřela kolena a bok. Pomalu otevřela oči a opatrně se rozhlédla kolem. V té chvíli se za stěnou ozval tlumený náraz jakéhosi těžkého předmětu. Nad sebou spatřila hnědého obra, oděného jen bederní rouškou a u protější stěny místnosti, ve které se ocitla, seděl na lehátku tlustý, zavalitý muž, s buclatými, bílými rukama, jehož oči připomínaly oči hada. Žed za ním byla zakryta drahocenný sametový závěs. Po těle jí přeběhl mráz, protože toto byl Totrasmek, Hanumanův nejvyšší kněz, který už po léta opřadal Zamboulou lepkavými pavučinami moci.

"Barbar se pokouší prorazit si cestu násilím," řekl Totrasmek s posměchem. "Ale závora vydrží!"

Divka si všimla široké, zlaté závory, která zajišťovala tajné dveře zevnitř. Závora i její ložiska by musely vydržet i nápor slona.

"Běž a otevři mu jednu z dveří, Baal-Pteore," přikázal Totrasmek, "pak ho zab ve čtvercové místnosti na druhém konci chodby!"

Kholasan se hluboce uklonil a vyšel jedněmi z četných bočních dveří. Zabibi povstala a upřela vystrašené oči na kněze, jehož zrak zálibně spočíval na její nahém těle. To jí nevadilo, zamboulská tanečnice byla na nahotu zvyklá. Ale krutost, která mu vyzařovala z očí, jí rozechvěla po celém těle.

"Takže jsi za mnou opět přišla, potěšit mě v mé samotě, krasavice?" zapřel hovor s předstíranou náklonností. "Je to pro mně neočekávaná čest! Měl jsem pocit, že se ti tu při poslední návštěvě příliš nelíbilo a ani jsem si netrounul doufat, že bys přišla ještě jednou. A přitom jsem se snažil ze všech svých chabých sil, abys tady zažila něco zajímavého!"

Zamboulská tanečnice se neumi červenat, ale v zabíhliných rozšířených očích se objevil záblesk hněvu, nikoliv strachu.

"Ty tlustě, odporne prase! Dobře víš, že tady nejsem proto, že bych k tobě chovála jen sebestřednou náklonnost!"

"Jistě," zasmál se škodolibě Totrasmek. "Vlezla jsi sem jako ovce, plížila ses noci s hloupým barem, který mi měl podříznout hrdlo. Proč usiluješ o můj život?"

"Ty dobře víš proč!" vykřikla, protože věděla, že je marně zapírat.

"Myšlíš na svého milence," znovu se zasmál. "Soudím tak podle toho, že ses pokusila připravit mě o život, že tu výtečnou drogu, kterou jsem ti dal, skutečně zhltnul! Konečně, vždyť sis o ní řekla. A neposlal jsem ti snad to, co sis přála, z čisté lásky, kterou k tobě chovám?"

"Chtěla jsem jen něco, po čem by na pár hodin usnul," řekla zatrpklé. "A ty? Tvůj služebník mi přinesl drogu, po které propadl záchvatu šílenství. A já byla tak hloupá, že jsem ti důvěřovala. Měla jsem vědět, že všechno to okázalé přátelství je pouze lež a klam, kterým zastíráš svou nenávist a pomstychtivost."

Pročpak jsi vlastně chtěla svého milence uspat?" odpověděl otázkou, "Chtěla jsi mu ukrást jedinou věc, kterou by ti nikdy a za nic na světě nedal. Prsten s kamenem, kterému se říká khoralská hvězda - prsten ukradený Ophirské královně, která by zaspala zlatem a drahými kameny každého, kdo by jí šperk vrátil. Nikdy by ti prsten dobrovolně nedal, protože ví, jaké kouzlo skrývá. Když člověk ví, jak s ním zacházet, má ve své moci srdce každé osoby opačného pohlaví. Chtěla jsi mu prsten sebrat, protože jsi měla strach. Strach z toho, že dvorní magové to tajemství odhalí a on tě opustí, aby

se vydal dobývat ženy, které vládnou královstvími tohoto světa. Ty bys šperk prodala zpět Ophirské královně, která umí využít jeho moci a ta by jej zase použila proti mě. Tak to udělala už v minulosti, než ji prsten ukradli."

"A proč jsi prsten chtěl ty?" zeptala se zachmuřemě. "Vím, jak využít jeho sílu. Síla mého čarodějného umění by se zdvojnásobila!"

"Tak dobře, konečně jsi dosáhl svého. Dostal jsi, co si chtěl."

"Cože? Co tím myslíš? Já prsten přece nemám!"

"Proč se unavuješ lhaním?" odsekla zlostně. "Když mě vyhnal z domu a hnal se za mnou, měl prsten na ruce. Když jsem ho pak našla, prsten už byl pryč. Tvůj sluha jistě pozoroval dům a když jsem uprchla, musel mu ho vzít. K čertu s prstenem. Chci svého milence zpět, zdravého jako byl předtím. Ty jsi dostal prsten a potrestal jsi nás oba. Proč mu teď nevrátíš jeho myšlenky a přičetnost? Dokážeš to vůbec?" V jejím hlase zazněl úzkostlivý tón.

"Samozřejmě," ujistil ji a očividně se pásl na jejích nesnážích. Ze záhybů volného roucha vytáhl malou fialu. "Toto je šťáva zlatého lotosu. Když ji tvůj milenec vypije, vrátí se mu plně vědomí. Ano, já dovedu být milosrdný. Oba jste mnou opovrhovali a tupili jste mne a ne jednou, ale mnohokrát. On se stále stavěl na odpor mým přáním a plánům. Ale já budu milosrdný. Pojď a vezmi si ten lék," natáhl k ní ruku s fialou.

Divka hleděla na Totrasmeke a chvěla se touhou uchopit ampulku. Zároveň se však obávala, že jde o krutý žert. Opatrně se přiblížila s nataženou rukou, už už se dotýkala vytočeného předmětu, když se kněz krutě zasmál a uhnul rukou z jejího dosahu. Na rty se jí drala kletba, když jí jakási nehluchá hrozba přinutila obrátit oči vzhůru. Od zlačeného stropu padaly čtyři oblé misky v barvě nefritu. Přikřčila se, ale žádná z nich jí nezasáhla. Padly okolo ní a jejich střepy vytvořily vrcholy čtverce, v jehož středu stála. Pak vykřikla. A znovu. Protože v každé hromádce střepů se zvedla hlava kobry s rozšířeným krkem. Jedna z nich vzápětí zaútočila na její nahé nohy. Instinktivně uskočila stranou a tím se dostala na dosah hada v protějším rohu a opět musela bleskurychle reagovat, aby se vyhnula útoku odporne plazi hlavy.

Byla polapena v děsivé pasti. Všichni čtyři hadi se vztyčnými hlavami neúnavně útočili na její chodidla, kotníky, lýtky, stehna i boky, prostě na každou část jejího nádherného těla, které se ocitlo v jejich dosahu. Přitom se hadi nepohnuli ani o píď z místa. Nemohla je ani přeskočit, ani proběhnout mezi nimi do bezpečí. Mohla se pouze točit a uskakovat a prohybat tělo, aby se vyhnula jejich útokům. Pokaždé se však dostala na dosah jiného hada, takže byla nucena udržovat se neustále v bleskovém pohybu. Prostor, ve kterém se mohla pohybovat, byl velmi omezený a hadi hlavy nad rozšířenými klobouky ji neustále ohrožovaly. Jedině nejlepší z proslulých zamboulských tanečnic mohla přežít v tomto dábském čtverci.

Proměnila se v pohyb sám. Hád hlavy jí míjely často jen o vlas. Byl to děsivý souboj, ve kterém stála rychlost jejích nohou, paží, myšlenek a tanečního umění proti nepředstavitelné rychlosti šupinatých netvorů, které její nepřítel vyčaroval doslova ze vzduchu.

Odněkud se ozvaly vysoké a tlumené tony podivné, zlé melodie, které se mísily s nepřátelským sykotem útočících kober. Melodie připomínala svistot nočního větru v prázdných očních důlčích vybělené lidské lebky. I při vši hrůze si tanečnici divka náhle uvědomila, že hadi už neútočí náhodně, ale řídí se vysokými tony příšerné hudby. Jejich hlavy se pohybovaly podle podivného, ale pravidelného systému a nutily tak její tělo točit se, skákat a prohybat v určitém rytmu. Divoký pohyb, kterým vířila, byl směsí vynucených tanečních figur, proti kterým by se ta nejnestoudnější zamboulská Taranetla zdála tancem klidným a počestným. Zabibi, které se zvedal žaludek studem a ponížením, jakoby zdálky slyšela nenávidný smích svého učitele.

"To je kobří tanec, má milovaná," smál se Totrasmek.

"Tak tanečnicí před dávnými časy panny zasvěcené Hanumanovi. Pochybuji však, že se někdy před jeho zrakem objevila taková rychlost, krása, půvab a ženskost! Tančí, děvče, tančí! Jak dlouho se vydržíš vyhýbat zubům jedovatého národa? Minuty? Hodiny? Stejně se nakonec unavíš. Tvá malá chodidla začnou klopytat, tvé dlouhé nohy ztratí jistotu, tvé půvabné boky se budou pohybovat pomaleji. Pak se jedovaté zuby mých služebníků zaboří do bílé pokožky..."

Závěs za jeho zády se zavlnil, jakoby závanem silného větru a Totrasmek zavyl jako divoký pes. Oči se mu rozšířily a rukama křečovitě sevřel dlouhou ocelovou čepel, která se mu náhle vynořila z hrudi.

V tom okamžiku hudba zmizela. Divka se omámeně zapotácela, vypadala z rytmu a v hrůze vykřikla. Očekávala pronikavou bolest, způsobenou ostrými hadími zuby. V okamžiku, kdy se Totrasmek zřítíl z lehátka na koberec, čtyři kobry se změnily ve čtyři proutky modravého dýmu, který noškovitě stoupal ke stropu.

Zpoza závěsu vyšel Conan a do bohatě zdobené látky si klidně utěl meč. Pozoroval celou scénu už chvíli škvírou mezi polovinami závěsu, viděl pouze dívku, tančící mezi čtyřmi spirálami modravého dýmu a záda muže, který se dívce jízlivě

vysmíval. Věděl, že ubožáčka vidí úplně něco jiného a jednal. Ani čaroděj neodolá dobré ocelli, jak Conan v duchu spokojeně konstatoval.

Zabíbl klesla na zem, ale ve chvíli, kdy k ní Conan vykročil, potlačivě se vztyčila, přestože se jí dlouhé nohy ještě chvěly vyčerpáním.

"Fiálu," vydechla. "Tu fiálu!"

Totrasmek stále svíral v tuhnutí ruce skleněnou ampulku. Bezohledně mu ji vytáhla ze sevřených prstů a pak začala chvatně prohlížet oděv.

"Co, k čertu, tak zoufale hledáš?" zeptal se Conan.

"Prsten. Prsten, který ukradl Alafdalovi. Musel mu ho ukrást, Setý se můj šilenec mileneček potuloval ulicemi Zambouly. U všech Setových dáblů!"

Nakonec došla k závěru, že Totrasmek prsten nemá. Začala prohlížet celou místnost, párala potahy lehátek, strhávala závěsy a obracela všechny nádoby dnem vzhůru.

Pak se zarazila a odhodila si z čela pramen zpocených vlasů.

"Zapomněla jsem na Baal-Pteora!"

"Ten už je v pekle a ani tam mu už nikdo zlomený vaz nespraví!"

Vyjádřila bez zábran silné nadšení nad touto novinkou, ale vzápětí divoce zaklela.

"Tady nemůžeme zůstat. Brzo se začne rozednívat. Nižší knězi se mohou v chrámu objevit každou chvíli a kdyby nás tady našli s touthle mrtvolou - lidé by nás roztrhali na kusy. Ani Turanišci by nás nezachránili."

Odsunula závoru na tajných dveřích a za chvíli už byli venku. Rychlými kroky se vzdalovali od tichého čtverce v jehož středu se zachmuřeně tyčil Hanumanův chrám.

Když o chvíli později procházeli úzkými, klíkatými uličkami, položil Conan své společníci na rameno těžkou ruku.

"Nezapomínej na slíbenou odměnu ...!"

"Nezapomněla jsem," a obrátě se mu vyvinula, "ale nejdřív musím vidět Alafdal!"

O několik minut později je vpouštěl černý otrok malými dvířky. Mladý Turanišec ležel na lehátku, nohy a ruce spoutány sametovými šňůrami. Oči měl otevřené, ale byly to oči zdivočelého psa. Na rtech měl hustou pěnu. Zabíbl se otřásla.

"Otevři mi ústa," přikázala a Conanovy železné prsty úkol snadno provedly.

Zabíbl vyprázdnila fiálu do Alafdalových úst. Výsledek byl téměř kouzelný. Mladý muž se okamžitě uklidnil a divoké světlo v očích mu pohaslo. Vzhlížel k dívce jakoby v silném zamyšlení, ale v jeho očích se pomalu začala objevovat inteligence a poznání. Pak v okamžiku usnul přirozeným spánkem vyčerpaného člověka.

"Až se vzbudí, bude zdrav," řekla s jistotou a pokynula černému otrokovi.

S hlubokou úklonou jí vložil do dlaně těžký, kožený sáček a pak jí přes ramena přehodil hedvábný plášť. Její chování se poněkud změnilo, když pokynula Conanovi, aby ji následoval ven z místnosti.

V oblouku, který se otvíral brankou do ulice se k němu otočila a narovnávala se, plná jakési nové důstojnosti.

"Teď už ti musím říci pravdu," řekla. "Mé jméno není Zabíbi. Jsem Nefertari. A on se nejmenuje Alafdal a není pouhým kapitánem stráží. Je to Jugir chán, Zamboulský satrapa ..."

Conan neřekl ani slovo. Jeho tmavá, zjizvená tvář se ani nepohnula.

"Uhlala jsem ti, protože jsem si netroufla odhalit pravdu nikomu," pokračovala. "Byli jsme sami, když chána přepadl první záchvat šilenství. Věděla jsem o tom jen já jediná. Kdyby se rozneslo, že vládce Zambouly je nepříčetný, začaly by vzápětí vzpoury a nepokoje, přesně, jak to Totrasmek, který nás chtěl zničit, naplánoval. Teď vidíš, že odměnu, ve kterou jsi doufal, nemůžeš dostat! Vládcova milénka není - nemůže být pro tebe! Ale bez odměny nezůstaneš. Tady máš!"

Podala mu objemný sáček, který převzala od černocho. Zvonil zlatem.

"Teď běž a až vyjde slunce, přijď do paláce. Přesvědčím chána, aby tě jmenoval kapitánem palácové gardy. Ale pamatuj si, rozkazy budeš dostávat ode mne! Samozřejmě tajně. Tvůj první úkol bude prohlédat Hanumanův chrám. Budeš samozřejmě hledat cokoliv, co by nás přivedlo na stopu vraha toho ubohého kněze. Ale ve skutečnosti budeš hledat Khoralskou hvězdu! Musi být ukryta někde uvnitř! A až ji najdeš, okamžitě mi ji přineseš! Tak a teď můžeš odejít," dodala vznešeně.

Beze slova přikývl, otočil se a vykročil dolů ulicí. Dívka, která za ním hleděla si nemohla nevšimnout, že v držení jeho širokých ramen a jistém kroku svalnatých nohou není jediná známka toho, že by ho její totožnost zarazila nebo překvapila.

V okamžiku, kdy Conan zahrnul za nejbližší roh, změnil směr cesty a zrychlil krok. Za malou chvíli dorazil do té městské čtvrti, jejíž hlavní částí byl koňský trh. Tam bušil na jedna vrata tak dlouho, až se v jednom okně v prvním patře objevilo nejprve světlo a pak vousatá tvář. Majitel se za použití šťavnatých výrazů vyptával, co znamená toto noční vyrušení.

"Chci koně," dožadoval se Cimřeňan. "Nejrychlejšího koně jakého máš na prodej!"

"V noci nikomu neotvíráme!" zavrčel obchodník.

Conan zazvonil zlatem v sáčku.

"Ty otroku syna čubky! Nevidíš, že jsem bělejší než ty a sám? Pojd' dolů a pospěš si, nebo při Cromovi ti ta vrata rozbíjí!"

Za krátkou chvíli nato už Conan seděl na krásném kaštanovém hřebci a projížděl Zamboulou na západ, k domu Arama Bakshe.

Když dorazil k cíli, zahrnul do průchodu mezi zdí, která chránila hlavní budovu a zahradu datlových palm, ale nezastavil u hlavní brány. Zajel až k severovýchodnímu rohu budovy, zahrnul podle severní zdi a zastavil se až u severozápadního rohu. Tam nerostly žádné vysoké stromy, ale nevysoké křoví v hustých chumáčích. Conan seskočil a k jednomu z nich přivázal koně. Právě, když se chystal vylézt na koně, zachytil jeho ostrý sluch zvuk hlasů, doléhajících ze silnice.

Rychle vytáhl nohu ze třmene, doplížil se k rohu budovy a opatrně vyhlédl. Tři muži kráčeli po cestě k palmovému hájku a podle charakteristické chůze snadno poznal, že jsou to černoši. Při jeho tichém zavolání se zastavili a srazili se do pevného hloučku, když se k nim přiblížil s taseným mečem v ruce. Běma jejich očích blýskala ve světle hvězd. Ve tvářích se jim zračila divoká, zvířecí touha, ale dobře věděl, že jejich tři obušky by byly jen slabou zbraní proti těžkému meči a Conan to věděl také.

"Kam jdete?" zeptal se přímo.

"Jdem pomoci našim bratrům uhasit oheň, tam v hájku," zněla neochotná odpověď. "Aram Baksh nám slíbil dlouhého vepře na dnešní večer, ale lhal. V lapacím pokoji jsme našli jen jednoho z našich bratrů - mrtvého. Dnes v noci zůstaneme hladoví!"

"A já myslím, že ne!" po Cimřeňanově tváři přeletěl vlčí úsměv. "Aram Baksh vám toho muže dá. Vidíte táhlety dveře?"

Ukázal na malou branku, okovanou železnými pásy, zasazenou uprostřed západní zdi.

Opatrně ustupoval, až se dostal z dosahu nebezpečných obušků, pak se otočil a zmizel za rohem zdi. Když došel ke svému koni, zastavil se, aby zjistil, zda černoši nejdou za ním. Pak se vyšvihl na koně a zvednul tak, že stál na sedle. Nejistého koně uklidnil několika tichými slovy. Natáhl se a prsty se zachytil za hřeben zdi. Išlo se pak vytáhl nahoru a pozorně si prohlížel celkovou situaci zdi a domu. Hospoda byla postavena v jihozápadním rohu obvodové zdi. Zbytek prostoru byl pokryt zahradou s keřovitým porostem. Nikde neviděl známky života. Hospoda byla temná a tichá a bylo vidět, že všechna okna a dveře jsou zavřeny a zajištěny.

Conan věděl, že Aram Baksh spí v místnosti, jejíž okna vedou do cypřišů ohraničeného prostoru ústíciho k brance v západní zdi. Jako stín se propíjil mezi stromy a v následujícím okamžiku lehce zaklepal na dveře vyhládnutého pokoje.

"Arame!" zasyčel Conan, "černoši přelezli zeď!"

Téměř okamžitě se dveře otevřely, ve světlém obdélníku se objevil hospodský, oblečený jen v noční košili a s dlouhou dykou v ruce.

Natáhl krk a v šeru pohlédl do Cimřeňanova obličje.

"Co je to za divokou historku ... Ty?"

Conanovy pomstychtivé prsty zadusily výkřik, který se mu dral z hrdla. Padli společně na podlahu a Conan stačil vykroutit dyku z ruky svého protivníka. Pak se v měsíčním světle zableskla čepel a vytryskla krev. Aram Baksh vydával podivné, nelidské zvuky a bublání ústy plnými krve. Conan ho pozvedl na nohy, znovu se zablesklo ostří a většina Aramova dlouhého, černého plnovousu padla na zem.

Conan stále svíral pevně hrdlo svého protivníka, protože člověk může neartikulovaně křičet i s vyříznutým jazykem. Pak jej vyvalil ven z temné místnosti a průchodem, stíněným cypřiši k železem okované brance ve vnější zdi. Jednou rukou zvednul závoru a otevřel branku dokořán. Za ní se objevily tři tmavé stíny, jak tři černí supové, čekající na kořist. Do jejich nedočkavých rukou postrčil Conan svého zajatce.

Z hrdla Arama Bakshe se ozval příšerný výkřik, částečně zdušený krví, ale v budově se nic nepohnulo. Lidé, kteří tam žili, byli zvyklí na výkřiky, ozývající se za noci zvenku. Aram Baksh bojoval jako šílenec. Hrudou rozšířené oči upíral se zoufalým výrazem Conanovi do tváře. Nenašel v ní jediný stín slitování. Conan myslel na zástupy nešťastníků, kteří zešli děsivým koncem pro nesmírnou hrabivost tohoto muže bez srdce.

Černoši a jejich kořist se v jediném chumlu vzdalovali po cestě za polohlasných výkřiků a rozčileného hovoru. Jak mohli černoši poznat v té polonahé, krví zastříkané postavě s krátkým strništěm černých vousů na bradě, která vydávala nesrozumitelné výkřiky, pyšnou postavu zámožného Arama Bakshe?

Zvuky zápasu doléhaly ke Conanovi stojícímu vedle branky ještě ve chvíli, kdy chumel postav zmizel mezi prvními palmami hájku.

Conan zavřel branku zevnitř a vrátil se ke svému koni.

nasednul a vydal se na západ, do pouště. Širokým obloukem objížděl pochmurný palmový háj. Za jízdy vyjmul z opasku prsten, ve kterém zářil ve svitu hvězd obrovský kámen jiskřivým světlem. Pozvedl jej a v obdivu s ním otáčel sem a tam před očima. Dobře napéčované váček zlatých mincí mu tiše cinkal u opasku jako příslib budoucího bohatství.

"Zajímalo by mě, co by řekla, kdyby věděla, že jsem je poznal hned v prvním okamžiku. Nefertari a Jungir chán! A o Khorelské hvězdě slyšel kde kdo. A já o ní vím dokonce víc, než ti ostatní. Chtěl bych být u toho, až jednou uhádne, že jsem mu prsten stáhl z ruky, když jsem jej tam na ulici

svazoval jeho vlastním opaskem, ha! Ale s náskokem, jaký už teď mám by mě stíhal marně!"

Ohlédl se k tmavému chomáči palcem, mezi jejichž kmeny místy probleskovala rudá záře. Z těch míst se noci neslo jakési nesrozumitelné, rytmické zařikávání, naplněné divokým vzrušením. Do něj se v zápětí vpletl jiný zvuk. Zoufalý, neartikulovalý výkřik, šílené blábolení beze slov. Zvuk pomalu dozníval za Conanovými zády, když pod blednucími hvězdami řídil svého koně k západu.

přeložil Jan Kaničák

Lyon Sprague de Camp & Lin Carter V DOUPĚTI LEDOVÉHO ČERVA

/The Laird of the Ice Worm/

Conan, v myšlenkách stále pronásledovaný ledovou krásou Atalis a znuděný prostým životem ve vesnicích Cimmerie vyrazil na jih k civilizovaným královstvím. Doufá, že se najde někdo, kdo by najal jeho meč. Mnohá hyborská princátka nájímají zkušené válečníky jako kondotiéry k různým účelům.

1.

Po celý den putoval opuštěný jezdec úbočími Eiglopiánských hor, které se táhly od východu na západ přes celý svět. Oddělovaly svou mohutnou hradbou ledu a sněhu severní státy - Vanaheim, Asgard a Hyperboreu od jižních zemí. Za tak mohutné zimy, jako byla ta letošní, se většina cest a průsmyků stala neprůchodnými. Každý rok, s příchodem jara, se však cesty otvíraly divokým tlupám světlovlasých barbarů ze severu, kteří se vydávali na nájezdy, při nichž pustošili pohraniční oblasti jižních tepelných království.

Tento jezdec však byl sám. Na nejvyšším bodě cesty, vedoucí na jih k Hraníčnímu království a dále k Nemedii, zarazil koně a rozhlížel se po fantastické scéně, která se před ním rozkládala.

Obloha byla směsí zláta a karminu. Z téměř tmavé barvy na východním obzoru přecházela na západě do purpuru nadcházejícího večera. Vrcholky hor se však stále koupaly v teplé, růžové záři zapadajícího slunce a vrhaly žluté stíny na povrch obrovského ledovce, který se vinul jako nesmírný had v hlubokém údolí mezi nejvyššími vrcholky dolů a dolů, kolem vstupu do průsmyku a dále doleva, směrem k úpatí hor, kde se měnil v divokou horskou řeku. Každý, kdo putoval touto stezkou, musel volit cestu opatrně a doufat, že nezapadne do některé na první pohled neviditelné, sněhem zaváté rokliny, nebo bude smeten jednou z lavín, v tomto úseku cesty na jaře tak častých. Západ slunce proměnil celé úbočí ledovce v nádhernou paletu barev. Kamenné jazyky na okrajích ledovce byly tu a tam oživeny pokroucenými a zakrňelými stromky.

Tohle, jak jezdec věděl, byl Óablův ledovec, který také některé severské kmeny pojmenovaly Zamrzlá řeka smrti. Už několikrát o něm slyšel, i když to bylo poprvé, kdy na svých toulkách dorazil na tohle místo. Všechno, co kdy o ledovci slyšel, bylo zastíněno podivným, neurčitým strachem. Jeho cimmerští soukmenovci dále na západě mluvili o Sněžném dáblu s výrazem nesmírné hrůzy, i když nikdo z nich nedovedl říci přesněji proč. Často vzpomínal na legendy, které opředly ledovce podivnou atmosférou kouzel a zla. Říkalo se, že v těch místech zmizely celé početné výpravy, o kterých pak už nikdy nikdo neslyšel.

Mladý Cimmeran, který se jmenoval Conan, netrpělivě zahladil tyto myšlenky. Ti zmizelí asi postrádali zkušenosti horalů a neopatrně vstoupili na jeden ze sněhových mostů, které často maskovaly bezedné ledové propasti. Most se pod větší vahou propadl a oni se v divokém zmatku zřítili do modrozelené hlubiny. Nebo se stali obětí jiného nebezpečí, které všude v horách číhá. U Croma! Takové věci se stávaly často. Conan, sám rozený horal, je zažil v dětství více než jednou. To ovšem nebyl žádný důvod, proč by měl dospělí

muži mluvit o Óablově ledovci ustrašeně, s nejasnými narážkami a vystrašeným pohledem.

Conan se vydal na cestu, aby dorazil do nízké pahorkatiny Hraníčního království, protože už měl dost únavné jednotvárnosti života ve vesnicích rodné Cimmerie. Zúčastnil se nepříliš úspěšného dobrodružství se skupinou žlutovlasých Aesirů a tato akce - nájezd na pohraničí Vanaheimu mu nepřinesla žádný zisk, jen několik nových zranění. A v duchu jej stále pronásledovala ledová krása Atalis - dcery Ymírovy, která jej málem zavedla do čelistí mrazivé smrti.

Po tomto dobrodružství si uvědomil, že má už dost pustých severních krajů. Zatoužil po teplejších jižních zemích a po tom, aby na tváři opět pocítil dotyk hedvábí, aby se mohl napít ohnivého vína, ochutnat kořeněná jídla a lahůdky a pohladit hebkou pleť tmavovlasých žen. Už bylo dost nezměnitelné jednotvárnosti vesnického života a nepohodlí v tábořech a na válečném poli!

Jeho kůň opatrně došel až k místu, kde ledovec křižoval v širokém pásu cestu do nížiny. Conan sklouzl ze sedla a vedl zvíře oklikou, úzkou stezkou mezi ledovcem vlevo a sněhem pokrytým svahem na pravé straně. Huňatý kožich ještě zvětšoval jeho obrovskou postavu. Ukrýval také kroužkovou košili a těžký meč, připnutý u boku.

Zářivé modré oči ostražitě hleděly z mezery mezi okrajem rohy zdobené přílby a šátkem, který měl uvázan kolem spodní části obličej, aby si chránil plíce před mrazivým větrem. Ve volné ruce svíral stíhlé kopí. V místech, kde se stezka vlnula po povrchu ledovce, postupoval opatrně a zabodával hrot kopí hluboko do sněhu, zvláště v místech, kde si myslel, že by mohly být ukryty ledovcové trhliny.

Přiblížil se k úzkému průchodu mezi ledovcem a úbočím hory, k místu, kde ledovec uhybal obloukem vlevo. Cesta vedla dál dolů, širokou stráni, zlehka poprášenu jarním sněhem a pokrytou nízkými pahorky a velkými balvany. Výkřik hrůzy, který zaslechl, způsobil, že se bleskově otočil a porvedl hlavu, chráněnou helmou.

Vlevo, zhruba na jeden dostřel luku, na místě, kde ledovec před svým konečným sestupem vytvořil jakousi plošinu, obkličila skupina mohutných křivonohých postav dívkou v bílých kožešinách. I na tuto vzdálenost rozeznával Conan v čirém horském vzduchu oválnou tvář a hřivu lesklých, hnědých vlasů, které se draly zpod bílé kapuce. Byla neskutečně krásná.

Bez nejmenšího zaváhání Conan shodil z ramen kožich a za pomoci kopí se vyšvihl do sedla. Uchopil otěže a zabořil koni paty do slabin. Když zmatené zvíře vyrazilo kupředu Conan otevřel ústa, aby vyrazil pochurmý a hrozný válečný pokřik Cimmeranů, ale pak náhle ústa bez hlasu zavřel. Jako

nezkušený mladík by si dodal tímto výkřikem odvahy, ale léta, která strávil ve službě v armádě Turanu jej naučila dobře základům válečného umění. Bylo zbytečné upozornit nepřátele na svou přítomnost dřív, než to bylo nutné.

Stejně jej uslyšeli přijíždět dost brzo. Sníh tlumil úder kopyt, ale zvonění jeho zbroje a vrzání sedla a postrojů způsobilo, že se jeden z mužů otočil. Vykřikl a strčil do svého nejbližšího druha, takže se v okamžiku otočili všichni a připravovali se na jeho útok.

Byla to hrstka divokých horalů, vyzbrojených hrubými holemi z těžkého dřeva, oštěpy s kamennými hroty a někteří z nich měli kamenné sekery. Byli zavalití, s krátkými rukama a nohama. Malé oči, hluboko vsazené pod mohutnými nadočnicovými oblouky a ustupujícími čely, silné rty, odhalující velké, zažloutlé zuby. Vypadali jako zbytky jakýchsi pralidí, o kterých jednou vedl Conan spor s filozofem na nádvoří jednoho z nemedijských chrámů. Teď však byl plně zaměstnán svým koněm a hledáním cíle pro své kopí, než aby věnoval tomuto předmětu víc než letmou myšlenku. Pak vjel do skupiny nepřátel jako otočící beran.

2.

Conan věděl, že jediný způsob, jak bojovat s takovou přesilou pěších je plně využít pohyblivost svého koně - být neustále v pohybu, aby jej nemohli obkličt a strhnout ze sedla. I když jej celého chránila zbroj, koně mu mohl zranit, či zabít i svými hrubými zbraněmi. Vyrazil proto k nejbližšímu divochovi a zamířil poněkud doleva.

Když kovová špička kopí pronikla chlupatou kůží a zaskřípala na kosti, divoch vykřikl, upustil zbraň a pokoušel se uchopit ratiště kopí. Naraz z násobenou rychlostí koně srazil muže na zem. Špička kopí se sklonila s ním a ratiště se zvedlo. Když projížděl nad padlým, vytrhnul Conan kopí z rány.

Za sebou uslyšel zmatené výkřiky a divoké vyti. Ukazovali a křičeli jeden na druhého a snažili se všichni najednou vydávat rozporné příkazy. Zatím vedl Conan koně v úzkém kruhu a hnál jej cvallem znovu na hlouček horalů. Vržený oštěp se odrazil od jeho pancíře, druhý lehce zranil koně na boku. Podařilo se mu probodnout dalšího muže a znovu vyjel z hloučku nezraněn. Za ním se ve sněhu svíjelo další tělo a sníh okolo něj se barvil do ruda.

Při třetím útoku zraněný muž padl tak, že násada kopí praskla. Když Conan vyjel ze skupiny, odhodil zbytek ratiště a uchopil topůrku těžké válečné sekery, která se mu houpala u sedla. Pak se vrátil doprostřed nepřátel a mírně se sklonil v sedle. Sekera opsala velkou osmičku s jednou smyčkou vlevo a jednou vpravo a na čepeli se zalesklo zapadající slunce. Na každé straně koně padl další domorodec s rozřezanou lebku. Třetí muž nebyl dost rychlý a nestačil včas uhnout z cesty. Kůň jej srazil na zem a pošlapal.

S výkřiky hrůzy se poslápaný muž zvedl ze země a se zřetelným kulháním začal prchat po sněhové pláni. V tom okamžiku se v panickém strachu dalo na útěk i zbývajících šest nepřátel. Conan přitáhl koni uzdu a pozoroval neuspořádaný útěk křivonohých mužů. Náhle se jeho kůň roztrásl po celém těle a Conan stačil v posledním okamžiku seskočit ze sedla. Pak kůň padl. Teprve teď si Conan všimnul oštěpu s kamenným hrotem, který trčel hluboko zabodnutý v koňském boku, těsně za místem, kde normálně spočívala Conanova levá noha. Na první pohled bylo jasné, že zvíře je mrtvé.

"U Cromu, že já hlupák se do toho míchám!" zavrčel pro sebe. Na severu byli koně vzácní a drazí. Na tomhle zvířeti jel celou cestu až ze Zamory. Našel mu dobrou stáj a krmil a ošetřoval jej celou zimu. Nechal jej doma při svých výpadech s Aesiřany, protože dobře věděl, jak lehko by ho mohl zmrazit ve vysokém sněhu a na ledovcích. Počítal s tím, že jej věrné zvíře donese zpět do teplých krajů a teď tady ležel kůň mrtvý. A to jenom proto, že se on, Conan, impulsivně zamíchal do nějaké mizerné hádky mezi chlupatými, křivonohými horaly, do které mu nic nebylo.

Když se jeho dech uklidnil a rudá mlha boje mu přestala kalit zrak, obrátil se k dívce, kvůli které se pustil do boje. Stála opodál a pozorovala jej rozšířenými očima.

"Jsí v pořádku, děvče?" zavrčel. "Neudělal ti ty obklady nic? Neboj se, já ti neublížím. Jmenuji se Conan a jsem Cimneřan."

Odpověděla nářečím, které nikdy předtím neslyšel. Zdálo se, že je to jakýsi druh hyperborejštiny, promícháný slovy z jiných jazyků, snad nemedištiny, ale i jiných, Conanovi neznámých. Ztěžle porozuměl polovině toho, co povidala.

"Ty bojoval - jako bůh!" vydechla. "Já myslela - ty ymlr přišel zachránit Ilga!"

Postupně se uklidnila a Conan si mohl z kusých vět spojit celou událost. Jmenovala se Ilga a byla virunlanka. Virunlanci byli jakousi odnoží hyperborejců, kteří pronikli do hraničního království. Její soukmenovci žili v neustálých šarvátkách s chlupatými kanibalskými horaly, kteří sídlili v jeskyních Eiglophiánských vrchovin. Boj o přežití v těchto nehostinných končinách je nelibostný. Její vězňitelé by jí byli bez milosti snědli, kdyby ji Conan v poslední chvíli nezachránil.

Před dvěma dny, jak vyprávěla, se vydala s malým doprovodem Virunlanců na cestu, aby přebročila horské sedlo v místě,

kde se táhnul Ledovec sněhového ďábla. Měli v plánu dorazit do Sigtony, nejbližší hyperborejské pevnosti, vzdálené několik dnů cesty na sever. Tam chtěli jednak navštívit příbuzné, kteří tam žili a jednak chtěli prodat zboží na jarním trhu. Ilgin strýc měl také v plánu ohlednout se jí tam po vhodném ženichovi. Pak naneštěstí padli do léčky chlupatých a jedné Ilga přežila divoký boj na ledovém úbočí. Poslední, co ji strýc přikázal, než mu hlava pukla pod kamennou sekou bylo, aby prchala domů s větrem o závod.

Dřív, než se dostala z dohledu domorodců, její kůň zakopl v ledové puklině, padl a zlomil si nohu. Naštěstí vyvázla bez většího zranění, jen se škrábanci a podlitinami a prchala dál pěšky. Chlupatí ji ale viděli padnout z koně a část z nich vyrazila za ní. Zdálo se jí, že honba trvala celé hodiny, ale nakonec ji dostihli a obkličili. To už Conan viděl.

Conan s úctami naslouchal. Jeho všeobecně nesympatické k hyperborejčům, založené na jeho vzpomínkách na dobrodružství u pevnosti Haloga a na jeho následcích - totiž zážitcích z hyperborejského vězení pro otroky, ze kterého jen stěží uprchl, se nevztahovala na jejich ženy, tím méně byly-li hezké. Byla to smutná historka, ale život na severu byl krutý. Podobných příběhů už slyšel mnoho.

V každém případě stáli tvář v tvář obtížím. Bližila se noc a neměli koně. Zvedal se řezavý vítr, a že by přežili noc na povrchu ledovce, bylo velmi nepravděpodobné. Za každou cenu musí najít úkryt a rozdělat oheň, nebo si Ďáblův ledovec připiše na své konto další oběti.

3.

Té noci Conan usnul pozdě. Podařilo se jim najít mělkou prohlubeň pod velkým převýšeným balvanem, kde se nedržel led a kam se celkem pohodlně vešli. Lázy se opírali o drsnou, ledovcem poškrábanou žulovou stěnu útesu. Před prohlubni se tyčila boční stěna ledovce, tvořená poloprůsvitným čistým ledem, protkaná puklinami a tunely, které vždy na jaře vytvořila tekoucí voda. Přestože je stále sužoval nepřijemný chlad, bylo jim mnohem tepleji, než na holém povrchu ledovce, kde se teď proháněl vyjící vítr, který před sebou hnál hustá mračna sněhu. Ilga jen váhavě následovala Conana, i když jí dal jasné najevo, že jí nemíni ublížit. Když se jí pokusil při chůzi podepřít, uhnula před jeho rukou a vykřikla jakési jemu neznámé slovo, které znělo aykhamar. A tak postupovali velice pomalu, až Conan ztratil trpělivost, lehoučce jí udeřil zbokou do hlavy a v bezvědomí ji dopravil do tmavého bezpečí prohlubně.

Pak se vrátil, aby donesl svůj medvědí plášť, výstroj a výstroj, stále ještě připevněnou na sedle mrtvého zvířete. Ve skalnaté úžlabině na okraji ledovce nasbíral náruč větviček, suchého listí a kousků dřeva, které také přinesl do jejich útulku. Tam rozkřesal k životu malý ohýnek. Oheň spíš vyvolával dojem tepla, než skutečně hřál. Conan si netroufal udeřit jej větší, jednak proto, že paliva bylo málo, jednak proto, aby nezačal tát okolní sníh a led a nevyplavil je z jejich prohlubně.

Oranzové záblesky plamenů pronikaly hluboko do otvorů a tunelů, které se ztrácely hluboko v těle ledovce. Ke Conanovi doléhalo tiché bublání tekoucí vody, tu a tam přerušené skřípáním a praskáním pomalu se pohybujícího ledu.

Conan pak znovu vyrazil do řezavého větru a z tuhnutí koně vyřizl několik silných řízků masa. Ty odnesl do jeskyně a nabadnuté na špičatých větvích je nad ohněm opek. Koňská pečeně, doplněná kusy černé chlebové placky, kterou měl v sedlové brašně, jim poskytla síce chudou, ale posilující večeři. Tu pak zapili hořkým asgardským pivem, které měl Conan v měchu z kozlí kůže.

Ilga byla jídlem zcela zaujata. Zprvu si Conan myslel, že se zlobí pro způsob, jak s ní naložil. Ale pak zjistil, že se dívka v myslí zabývá úplně něčím jiným. Zdálo se, že jí zmítají obavy, nebo spíš divoká hrůza. Nebyl to strach, který na ní viděl, když stála uprostřed bandy chlupatých horalů, ale divoká hrůza, jakýmsi nepochopitelným způsobem spojená s ledovcem. Když se jí pokoušel přinutit k řeči, šeptala jen to jediné, podivné slovo - aykhamar! aykhamar! Její krásná tvář byla sinálá strachem. Když se pokoušel zjistit význam toho slova, dělala podivná, nic nevysvětlující gesta rukama.

Zahřátí a unavení se spolu po jídle stočili pod jeho mohutným medvědí kožíchem. Její blízkost vyvolala v Conanovi myšlenku, že horká láska by jí mohla uklidnit a přivést k blahodárnému spánku. Jeho zprvu opatrné laskání potvrdilo, že není zcela odmítavá. Zdálo se, že ji nenechává chladnou jeho mladické zanicení a jak brzy poznal, nebyla ve hrách lásky žádnou novickou. Než uběhla hodina milování, křičela vášni a vzlykala v jeho objetí. Když opadla jejich vzájemná touha, dívka se uvolnila a začala dřímát. Cimneřan se stočil do klubička a usnul spánkem spravedlivých.

Dívka však nespala. Ležela napjatě a vyhlížela do tmy, která jako bezzubá ústa živa tmavým chřtánem za okruhem záře ohně. A pak, zároveň s úsvitem přišlo to, čeho se tolik

bála. Z dálky se ozval jemný, písklavý zvuk - slaboučký útržek melodie, který ovinul její mysl tak, že byla bezmocná jako ptáče v síti. Srdce se jí rozbušilo. Nemohla ani promluvit, ani se pohnout, nebyla schopná probudit tvrdě spícího mladíka vedle sebe.

Pak se v ústí nejbližšího ledového tunelu objevily dva kotouče studeného, zeleného světla, které se jí propalovaly až do duše. Nezcitlivěl se v nich ani cit, ani vášně, jen nekonečný chlad.

Jako náměsíčná se ilga zvedla a vyklouzla zpod medvědí kůže. Její nahé, štíhlé tělo se odráželo k nebi, na kterém se chvělo tušení svítání. Pak vykořčila do temnoty tunelu a brzy se ztratila v jeho temnotách. Pekelná melodie zeslábla a pak utichla docela, zelené oči se zachvěly a pak zmizely. A Conan spal.

4.

Probudil se náhle. Snad zvláštním tušením, snad to byly jeho zvláště citlivé smysly barbara. Podivný neklid mu rozechvěl nervy. Stejně jako dravá šelma se i Conan probudil z hlubokého, bezesného spánku k plnému vědomí. Ležel bez hnutí, ale všechny jeho smysly zkoumaly okolí.

Pak se se zavřením, které zadunělo v jeho mohutné hrudi vztýčila zjistil, že je v jeskyni sám. Dívka byla pryč. Na zemi po ní zůstaly jen kožesliny, které odhodila při milování. V udiveném výrazu nachmuřil obočí. Ve vzduchu cítil nebezpečí, jakousi nejasnou hrozbu.

Ve spěchu si upravil oděv a vzal zbraně. S válečnou sekerou v pěstě se vrhnul přes úzký prostor, který dělil převis od úbočí ledovce. Vítr venku se utišil. I když Conan zřetelně cítil, že se blíží úsvit, ani paprsek světla nepronikl tmou a tisíce hvězd se třpytilo na temném nebi jako stříbrný prach. Kulatý měsíc visel nad vrcholky západních hor a zaléval sněžné pláň svým bílým světlem.

Conanův ostrý pohled přelétl snih. V okolí převisu nebyly žádné stopy nohou ani zápasu. Na druhé straně bylo ovšem nemožné, aby se ilga vydala do bludiště tunelů a chodeb, kde byla chůze nesmírně obtížná i v botách okovaných železnými bodci, jaké používali někteří horalové, a kde každý chybný krok mohl odvážitlivec zaplatit pádem do některého z ledových potoků tekoucích v nitru ledovce.

Záhada dívčina zmizení uvedla Conana ve zmatek. V srdci byl divokým barbarem a tak se nebál ničeho pozemského, ale věci nadpřirozené v něm vzbuzovaly nejistotu a pudový odpor.

Pokračoval v pátrání a náhle se zastavil. Něco se muselo před nedávnem vynořit z ledového tunelu, malý kousek od převisu, pod kterým měli s ilgou úkryt. Bylo to něco mohutného, dlouhého a měkkého. Nemělo to nohy a pohybovalo se to vinivým pohybem jako had. Stopa tohoto tvora, točící se po sněhu sem a tam, byla zřetelně viditelná v měkké bílé vrstvě, jako stopa nějakého příšerného sněžného hada.

Měsíc, klonící se k západu, svítil jen slabě, ale Conanovi oči vycvičené z divočiny sledovaly stopu bez obtíží. Ia se vinula vzhůru úbočí hor, směrem od ledovce, mezi závěsemi a balvany. Pochyboval, že povede daleko.

Jak stopu sledoval, sám se jako mohutný černý stín obalený kožesinou přiblížil k mršíně svého koně. Ted tam zbyvalo jen pár krvavých kostí. Kolem zbytků se vyskytovalo mnoho zvláště stop, které už čerstvý vítr zčásti zaval.

Kousek dál našel dívku - nebo spíš to, co z ní zbylo. Hlava zmizela a stejně větší masa z horní poloviny těla. Bílé, vyčnívající kosti byly dočista obrány, jakoby olizány nebo obroušeny drsným jazykem.

Conan byl válečník, potomek drsných předků, který viděl smrt již v tisící různých podob. Ted s ním však zatřásla nesmírná nenávist. Před několika hodinami tohle štíhlé, horké divčís tělo leželo v jeho mohutném objetí a oplácelo mu vášně. Ted z ní zbyla jen bezvládná, bezhlavá hmota, podobná loutce, kterou někdo rozbil a odhodil.

Conan se přinutil k prohlídce mrtvého těla. S výkřikem úžasu zjistil, že je na kost zmrzlá a pokrytá tvrdou kůrou průzračného ledu.

5.

Conanovi oči se v zamyšlení zúžily. Dívka se nemohla ztratit před více než hodinou, protože kožič na místě, kde spala, nebyl ještě docela studený. Za tak krátkou dobu nemůže žádný živý tvor zmraznout na kámen, natož se obalit vrstvou ledu. To odporovalo přírodě.

Pak vyplivl hrubou nadávku. Už věděl, co odvíklo spící dívku přímo z jeho náruče. S rostoucím vztekem a divokostí se vzpomněl na polozapomenuté legendy, které slyšával u ohně, když byl malým chlapcem. Jedna z nich vyprávěla o příšerném netvoru žijícím ve sněhu; byl to děsivý Remora - lidožravý ledový červ, jehož jméno zaznívalo v cílmeňanských mýtech jako šepot hrůzy.

Dobře věděl, že vývojově vyšší živočichové vyzařují teplo. Na vývojově žebříčku pod nim stáli plazi, obojživelníci a ryby, jejichž teplota se přizpůsobuje teplotě jejich okolí. Ale Remora, obrovský červ ledových plání, byl vyjimečný

tím, že vyzařoval chlad. Alespoň tak by to Conan vyjádřil. Vydával proti všem zákonům přírody šířící chlad, pomocí kterého obalil živého během několika minut do pancíře ledu. Protože nikdo z žijících cílmeňanů Conanova kmene Remoru nikdy neviděl, předpokládal Conan, že obluda a celý její druh, pokud vůbec kdy žila, již dávno vymřela.

Tohle tedy musí být to, čeho se bála a před čím se jej marně pokoušela varovat ilga stálým opakováním jména Yakhmar.

Conan se zachmuřeně rozhodl vystopovat obludu do jejího doupěte a zničit ji. Důvody jeho rozhodnutí nebyly zcela jasné ani jemu samému. Dá se říci, že přes svou divokost a pohrdání civilizovanými zákony, uznával vlastní drsný zákon cti. Byl zvyklý dodržet slovo a dostát závazku, který na sebe dobrovolně vzal. I když se nepovažoval za rytíře bez bázně a hany, k ženám se choval dobromyslně a s drsnou úctou. To velmi silně kontrastovalo s bezohledností a neústupností, kterou uplatňoval k příslušníkům vlastního pohlaví. Byl nepřitelem násilí vůči ženám, sám na nich nikdy násilím nic nevyžadoval a podle svého nejlepšího svědomí je chránil, když věděl, že jsou na něm závislé.

Ted ve vlastních očích klamal sám sebe. Tím, že se mu ilga oddala, svědčila se jeho ochraně. Pak, když jeho ochranu skutečně potřebovala, spal tupě a spokojeně jako nasycené zvíře. Nevěděl nic o magickém pískání, kterým Remora ochromoval vůli svých obětí, a které působilo, že Conan, který spával spánkem divoké šelmy, spal tvrdě a beze snů. Proklel se proto, že nevěnoval více pozornosti jejímu naléhavému varování. Vztekla zatal zuby do rtů a byl pevně rozhodnut smazat tuto skvrnu na své cti, i kdyby jej to mělo stát život.

Obluha na východě již nebyla tak temná. Conan se vrátil do jeskyně, kde sbalil své skromné vybavení a promyslel si určitý plán. Možná, že před několika lety by vyrazil okamžitě po stopách a spořádal by na svou nadlidskou sílu a vytečený meč. Ale zkušenost, i když zdaleka nezkrátila jeho divokost, jej stačila poučit o ceně opatrnosti.

Bylo by nemožné zápasit s ledovým červem holými rukama. Pouhý dotyk této obludy znamenal smrt zmraznutím. I jeho meč a sekerka nebyly v tomto případě příliš platné. Při silném podchlazení mohl jejich kov ztuhnout, nebo převést chlad na ruku, která jej držela.

Ale - a na Conanově tváři se objevil pochmurný úsměv, snad bude možno obrátit sílu ledového červa proti němu samotnému.

Tiše a rychle vykonal své přípravy. Nasycená obluda bude bezpochyby přes den spát. Conan však nevěděl, jak dlouho bude trvat cesta k doupěti obludy a obával se i toho, že další snih by mohl smazat všechny stopy.

6.

Jak se ukázalo, Conanovi trvalo něco přes hodinu, než došel k ústí chodby, vedoucí k doupěti ledového červa. Vycházející slunce vystoupilo o prst nad východní vrcholky Eiglophian-ských hor a snih se v jeho zářl zatřpytil jako tisíce zářících diamantů, když Conan stanul před ústím jeskyně, ve které se stopa ztrácela.

Otvor byl v úbočí velkého ledového jazyka - malého výběžku Sněhového dábla. Z místa, na kterém stál, viděl Conan dolů úbočím až tam, kde se jazyk jako přítok řeky připojoval obloukem k ledovci většinu.

Conan vstoupil do ústí chodby. Zář vycházejícího slunce prostupovala po obou stranách čířm ledem, tvořícím stěny chodby a lámala se v pestré duze. Conan měl pocit, že prochází pevnou hmotou obrovského drahoukamu.

Jak pronikal hlouběji do nitra ledovce, šero okolo něj postupně zhoustlo. Postupoval umíněně krok za krokem kupředu. Límeč kožičku vysoko ohnul, aby mu chránil částečně obličej, ale především byl před nesmírným chladem, který proudil chodbou. Oči jej bolely chladem a dýchat musel opatrně a v krátkých intervalech, aby si ochránil plíce před namrznutím. Na obličej se mu tvořily ledové krystaly, které při prudším pohybu praskaly a odpadávaly jen proto, aby se v následující chvíli vytvořily znovu. Conan však umíněně postupoval dál a chránil pod kožichem to, o čem předpokládal, že mu dopomůže k vítězství.

Pak se neočekávaně ve tmě před ním otevřely dvě chladné, zelené oči, které nahlédly až na dno jeho duše. Vyzařovaly vlastní světlo, produčící zdánlivě z nezměrné hlubiny času. V této neskutečné, nazelenalé záři viděl Conan, že chodba končí okrouhlým prostorem, který tvořil doslova doupě ledového červa. Mohutné závitě červího těla byly stočeny jako lano nesmírné síly a vyplňovaly téměř celý tento prostor.

Rosolovitě tělo bylo pokryto hustým porostem sněhové bílé srsti. Hlava byla téměř bez tlamy, jen s malým, kruhovým ústním otvorem, který byl svařštělý a uzavřený. Nad tímto kruhovým ústním otvorem zářily zelené dvě veliké oči a doplňovaly tak hlavou, zaoblenou a bezvýraznou úhoří hlavu.

Nasycenému netvoru trvalo několik vteřin, než zareagoval na Conanovu přítomnost. Nikdy za celá stolec, po která latu obluda sdílila v mrazivém tichu Dáblava ledovce, se žádný směšný lidský trpaslík neodvážil vniknout do jeho ledového doupěte. Ted se prostor naplnil sugestivní, divokou melodií.

kteřá spoutávala myšlenky a zaplavovala Conana uspávacími a omamujícími vlnami.

Bylo však již pozdě. Conan odhrnul plášť a odkryl své břemeno. Byla to jeho ocelová, rohy zdobená asgardská přilba, naplněná žhavými uhliky z táborového ohně. Ve žhavém uhlí byla ponořena Conanova válečná seker, která byla přichycena v helmě podbradníkem, přitáženým přes držadlo. To vše bylo přivázáno na uzdě, kterou Conan sejmul z mrtvého koně.

Conan teď uchopil konec uzdy, a roztočil helmu nad hlavou jako prak. Proud vzduchu rodmýchal doutnající oharky, ty nejprve zčervenaly, pak zežloutly, vyskočily plamenky a celý prostor naplnil zápach hořící vycpávky helmy.

Ledový červ zvedl tupou hlavu. Kruhová tlama se otevřela a objevil se věnec malých, dovnitř zahnutých zubů. Když pisklavý zvuk začal být nesnesitelný a černý otvor tlamy se začal přibližovat, přestal Conan točit helmou. Vytřhl z ní sekeru, jejíž topůrko bylo zčernalé, kouřilo a v místech, kde na ně byla nasazena hlavice dokonce hořelo. Sekera byla rozžhavena dočervena. Širokým pohybem mohutné paže vrhl Cimmeran sekeru přímo do blížící se otevřené tlamy. Pak uchopil za jeden z ozdobných rohů i helmu a hodil ji i s jejím žhavým obsahem za sekerou. Otočil se a prchal.

7.

Conan si nikdy přesně nevybavil, jak se dostal k východu z jeskyně. Divoká agonie ledového tvora zachvívala ledovcem. Všude kolem s hrubým rachotem praskal a pukal led. Žavany nesmírného chladu již přestaly vát chodbou. Namísto nich se vzduch naplnil oslepujícími oblaky dusící páry.

Potácející se, padající a klouzající Conan prchal křivou chodbou a narážel hned na jednu, hned na druhou stranu úzkého tunelu. Konečně vyrazil ven. Pod nohama se mu třásl ledovec, rozehříván smrtelnou křečí obludy. Gejzíry páry vyrážely z nově vzniklých trhlin a děr všude kolem Conana, který napůl padal a napůl sjížděl dolů zasněženým úbočím. Pak zahnul ke straně, aby se z ledovce dostal na pevnou zem. Ofiv, než se mu to podařilo, než se dostal do relativního

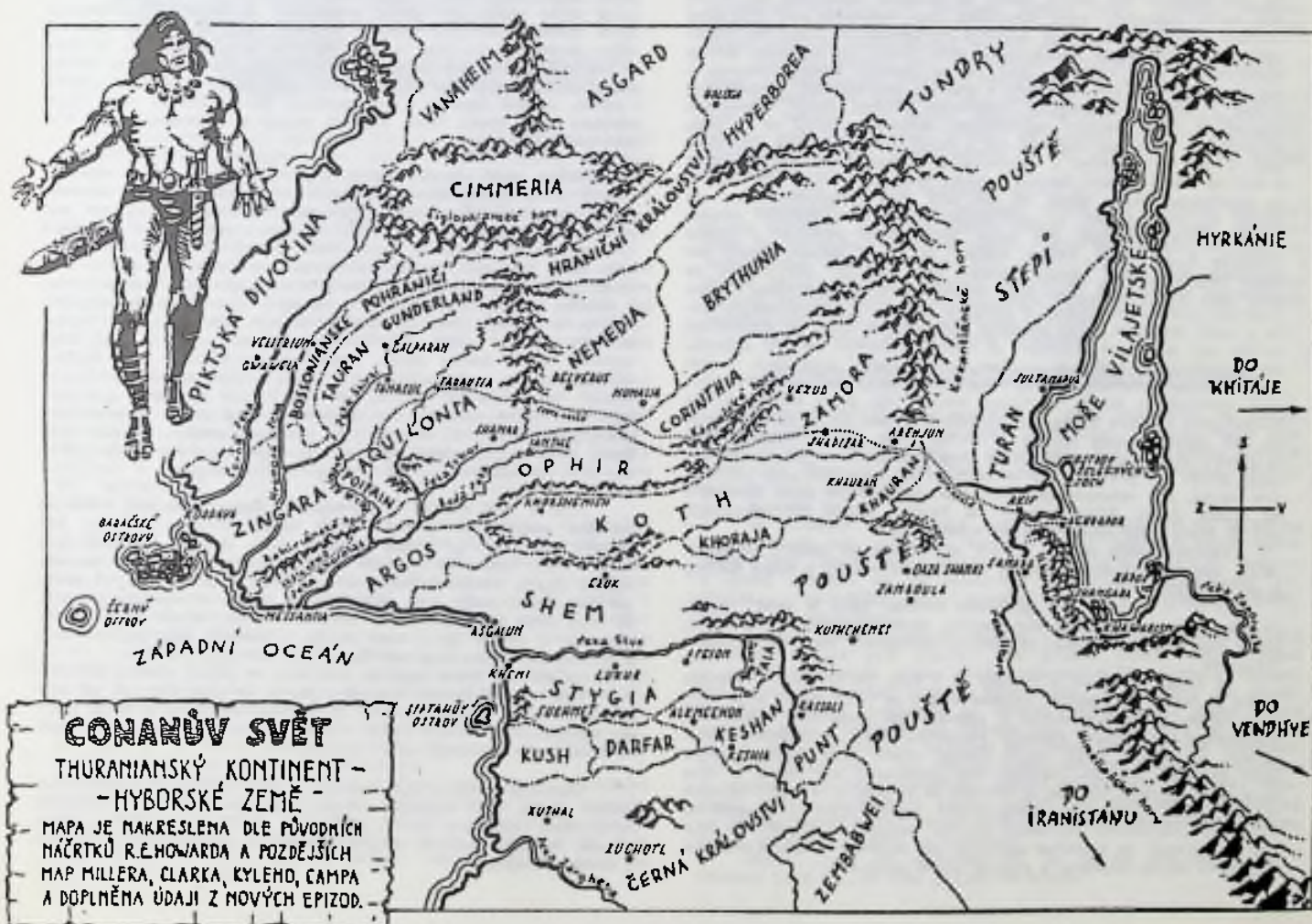
bezpečí mezi roztroušené balvany a zakrslé stromy na horském úbočí, ledovec doslova vybuchl. Když se srazil vnitřní chlad ledového červa s doruda rozžhavenou sekerou, něco se muselo stát.

S ohromným rachotem se led zatřásl a popraskal, do výše vyletěly mohutné ledové balvany a pak se vše zřítlo v divoké zmetlí ledu a tekoucí vody. Celé místo se zahalovalo obrovským oblakem páry. Conan upadl, kutálel se, padal a klouzal dolů. Nakonec se odřený, pohmožděný a s téměř vyraženým dechem zarazil o velký balvan ležící na okraji ledového pole. Byl skoro udušený a oslepený sněhem. Obrovský kus ledu narazil na balvan, za kterým se ukrýval a málem jej pohřbil pod záplavou ledové tříště.

Napůl v bezvědomí se Conan vyhrabal z ledového objetí. I když opatrnými prsty zjistil, že neutrpěl žádnou zlomeninu, byl na mnoha místech pohmožděný a poškrábaný a krvácel jako po divokém boji. Vysoko nad ním se pomalu rozptyloval oblak páry a sněhu vystupující z černého kráteru, vzniklého na místě, kde bývalo doupě ledového červa. Otvor pomalu zaplňovala jínovatka a ledové krystalky. Výška ledovce se v tomto místě znatelně snížila.

Celému okolí se pomalu vracel původní vzhled. Kousavý horský vítr rozptyloval oblaka páry. Roztálá voda opět pomalu mrzla. Ledovec se vracel zpět ke své nehybnosti. Kulhající, unavený a zblýtlý Conan se vydal pomalu na cestu k průsmyku. Bez ohledu na stav, ve kterém byl, se musel pěšky dostat až do daleké Nemedie nebo Ophiru, pokud se mu nepodaří cestou koupit, vyžebrot, půjčit nebo ukrást jiného koně. Kulhal, ale šel se zpívajícím srdcem, s tváří obrácenou ke zlatému jihu, k zemím, kde jej čekala bílá města, zářící teplým sluncem, a kde silný a odvážný muž s trochou štěstí mohl získat trpytné zlato, rudé víno a ženy hebké a dlouhonohé.

přeložil Jan Kantůrek

PAVLA KOSATÍKA VELIKÝ VESMÍRNÝ SVĚTELNÝ SENTINEL

Dlouho jsem si lámal hlavu, jak pojednání o české fantasii, které jsem slibil dodat do třetího čísla Ikarie, začít. Nenapadaly mě ani vzletlé fráze - blachy, ani šlízavé sarkasmy, jejichž ironie by se jako kyselina sírová H_2SO_4 propálila na sám kořen věci. Nenapadlo mě prostě vůbec nic, byla to úplně stejná, jako když nám patnáctiletým mladíkům, narvaným Baudelairem a pubertou, zadali na střední škole slohovou kompozici na téma *Moje nejveselejší příhoda z prázdnin*. Sebeanalýzou jsem tento zvláštní pocit a zjistil, že příčina spleenu je tato: o fantasii toho právě moc nevím, s malou dávkou nepřesnosti v rozmezí přípustné tolerance lze dokonce říci, že o ní nevím vůbec nic. Nečetl jsem ji prostě, myslím, že jsem ani neměl moc možnosti si ji přečíst.

Při vyslovení jména Conan si vybavím nejdřív Conana Doylea a teprve potom se mi zjeví Arnold Schwarzenegger se svaly i na čele a připoutaný k velikému stromu.

Čtenáři tohoto listu, vybavení Nicholasovou encyklopedií a znalí napaměť dvanáct posledních ročníků časopisu *Locus* včetně inzerátů, jistě v této chvíli pobaveně zdvihli prst. On neví, říká, a ještě se tím chlubil! Místo aby zalezl do odlehlejší jeskyňky, vybavené tedičkou, knihovnou a svítilicí žárovkou a po několik let tam, podobně vynavačům boha Šivy, sál do sebe blahodárný proud iracionálna a směřoval k Podstatě, místo toho nám tady svou nebelyčnou neznalost ještě přiznává. Při Howardovi, to tedy ne, slyším volat čtenáře Ikarie, a svolávat na mě pomstu v podobě nájezdu všech potvor, co jich jen v řiši Oz L. Franka Bauma existuje.

Dřív než jsem ušel k sepsání těchto řádků, vyzpíval jsem se alespoň některých pražských sci-fi, jak si fantasii představují oni. Nechtěl jsem od nich žádnou definici, protože na definice nevěřím, představoval jsem si to spíš tak, že mi vlastními slovy řeknou, co podle jejich názoru fantasii je a co není, a proč. Podle původního záměru měla z takových odpovědí vzniknout anketa, kardinální otevřák této rubriky, jejíž účastníci by v přestřelce třeba i protichůdných názorů pomohli čtenáři získat názor vlastní.

Nakonec z ankety sešlo, odpovědi byly převlečely mňhavé. "Pohádka pro dospělé" byl názor, který se opakoval nejčastěji, ale s tím jde sotva souhlasit, když například Ray Bradbury posal hrůzoplňný horor, a naopak tak často citovaná Märtenssonovy Světy bez hranic vyšly ve stoprocentně mládežnické edici KOD! Jiní účastníci ankety vypočítávali zase náměty, jaké se ve fantasii dělely vyskytují - ma to podle nich být literatura o dracích, kouzelnících, vymyšlených říších, v nichž se odehrávají nekonečné příběhy. Jenže vymezování literárních žánrů pomocí vyjmenování námětů, o nichž se tu píše, je berlička, nebr spíš slepecká hůl - každý z nás jistě zná lidi, kteří nad sci-fi, "lím čtením o kosmonautech" (například), mávají rukou a byli by nejraději velmi šokováni, kdyby zjistili, že třeba pan Kültner je psychoanalytikem, jehož by rád čelí snad i Sigmund Freud, že Philip K. Dick napsal ty nejsilnější pohledy do lidského mozku, které provokují otázku, zda autor vůbec mohl pocházet z našeho vesmíru, a že třeba Aldous Huxley ve svých spisech napsal pár odstaveců, nad nimiž národohospodáři nebo politici, lidé placení za zjišťování těchto věcí, mají ještě dneska příležitost pokyvat hlavou. Lčování žánrů podle témat, o nichž se v nich píše, je metoda pomocná a tudíž nepřesná, je to pohodlné škatulkování, které ve skutečnosti nefuká nic; správným kritériem je naopak kritérium metody způsobu, jak autoři žánru vidí svět, v čem si své vidění komplikují, v čem zjednodušují. Autoři sci-fi píší každý o něčem jiném, o těch tradičních kosmických letech například dnes u nás skoro nikdo, většina naopak píše dokonce o stejných problémech, jako autoři mainstreamovi. ale jejich metoda je jiná - všichni víme jaká - metoda "něco je jinak", jinak proto, abychom si lépe uvědomili tu pravou skutečnost. Sci-fi lze přirovnat ke karikatuře: taky některé rysy přežene, jiné zatají, aby vyhmátla podstatu lépe, než dokáže ostrá fotografie na Kodak filmu. Křivá zrcadla na Petříně mohou být pravdivější než to, které máte pověšené doma v koupelně.

Abychom tedy věděli, o čem se budeme na dalších stránkách bavit, vymezme si vztah fantasii a ostatní literatury a vztah fantasii a sci-fi takto:

1) SF a fantasii mají společnou metodu "něco je jinak", nejsou to díla realistická v tradičním smyslu, dochází v nich k událostem, které jsou podle naší dnešní zkušenosti "nemožné", "nepravděpodobné", "neznámé".

2) Rozdíl mezi SF a fantasii je v tom, že SF využívá metodu "něco je jinak" racionálním způsobem: aby se něco ino bylo jinak stát, musí někdo zmáčknout čudlík a zapnout tak elektrický obvod nebo gravitonový anihilátor. Fantasii racionální není: k dosažení téhož účinku, k jakému v SF slouží čudlík, slouží tady kouzelná hůlka nebo kouzelná vodička. Neletají zde pterosauři, ale draci, a víme bez všech pochyb, že říše, o kterých se tu píše, v reálných dějinách neexistovaly. Fantasii je, geograficky vzato, sci-fi z paralelního světa. Je iracionální, rozhoduje kouzlo. Nesugeruje čtenáři, že děje zde popisované, se skutečně odehrály, jak sugeruje ustátní literatura. Przemské dějiny neuznává a vymýšlí si své vlastní.

Uvedený výčet samozřejmě není úplný. Nemá být definicí a nepochybně o tom, že soudný čtenář si nakonec sám pro sebe rozhodne, co bude za fantasii ochoten považovat a co ne (už sám rozdíl mezi racionálním a iracionálním vidí každý z nás někde jinde - pro někoho jsou např. tzv. paranormální jevy superseriózní problém dnešní vědy, pro jiného nesmysl, který nemá s rozumným uvažováním nic společného). Pro každého bude proto fantasii definována nejspíš souhmem knih v police, které je on sám ještě ochoten za fantasii považovat. Pro potřebu naší rubriky se však musíme shodnout na základním měřítku - takový a ne jiný byl také smysl předchozích řádek.

Je zde totiž ještě jeden problém, pro rubriku, zabývající se českou fantasii, o mnohem zásadnější. Česká fantasii má totiž velkou vadu: neexistuje.

Následující stránky a povídky na nich představené jsou sice určitým popřením tohoto tvrzení, ale jsou to jen bílé vrány, výjimky potvrzující pravidlo. Vybrali jsme samozřejmě ukázky, které pokládáme za dobré, ale kdyby měla mít tato rubrika dalších deset stran, asi by tam bylo už hodně rozpačité čtení. Až na pár výjimek se totiž naši autoři, kteří fantasii zkusili okoušat, snaží psát tak, jak ve skutečnosti necítí, a čtenář záhy pozná, že to není jejich parketa. Jakoby si řekli: "A teď si stříhnu jednu pěknou fantasii," a pak si ji stylem á la thèse doopravdy stříhnu, jenomže to nejde od srdce.

Teď trochu odbočím: tohle totiž není problém jenom fantasii. Mám dojem, že nejmladší autoři sci-fi (mysleno nikoli ve významu věkovém, ale obecně - autoři, kteří se prosazují během posledních přibližně tří let, tj. následovníci viny, která nám dala Ivana Kmínka, Františka Novotného, Josefa Pecinovského a několik dalších), buď z pocitu konjunkturalismu nebo vedeni jiným záměrem, který neznám, píšou tak, že z jejich tvorby je skutečně znát výchozí záměr "stříhnout si sci-fi", přičemž právě tak si "to" mohli "stříhnout" jakýmkoli jiným způsobem a soudě podle chabého výsledku, snad i lépe. Autor sci-fi může obstat jen tehdy, prokáže-li, že všechny ty výmysly, které vyděl a kterými čtenáře zaplavil, tady musí být, aby byl vůbec pochopen, aby řekl to, co říci chce, aby bylo jasné, že jinak to jednoduše nešlo. Zdá se mi, že přibývá lidí, kteří věc takto nechápou, kteří vidí vlastní prozaickou práci jako jakýsi banton sui generis - někdy, znají-li řemeslo a jsou poříbeni Múzou, jim to může vyjít, přestože však vzniká brak. Nepřilíší vtipně se lukovému psaní říká sci-fi-pour-sci-fismus.

Postup snad vědecky byl opačný: na začátku přece musí být hotový chlap nebo dáma s určitým ustáleným názorem na svět; tento chlap nebo dáma pak jistým nezaměnitelným způsobem svět vidí, v duchu hlasuje a ve zvlášť šťastné konstelaci hvězd dokáže tyto své názory dostat na papír. Chce to dvě věci: Zaprvé si chlap nebo dáma musí být jisti, že ví mnohem, mnohem lépe než ostatní. Jinak nemá cenu, aby psal. Za druhé si musí být jisti, že tato ostrať a hloubku pohledu dokáže mnohem, mnohem lépe než ostatní objektivizovat a napsat. Obě tyto věci by si měli promyslet, než veznou do ruky pero. A nebuť se přitom vlastní upřímnosti k sobě. Snad největší básník tohoto století Rainer Maria Rilke v těch řídkých chvílích, kdy se nechal přemluvit k radám mladým básníkům, vědecky vybízel, aby především zvážili, zda jsou natolik výjimeční a o tolik lepší než všichni ostatní, aby skutečně museli psát - a v každém jiném případě, aby se věnovali jiné, bohulibé činnosti. Smyslem této úvahy je pokusit se přimět ty z autorů, kteří dosud tak nepřemýšleli, aby to učinili aspoň dodatečně - především kvůli sobě.

Proč o tom mluvím v souvislosti s českou fantasii? Právě to zmíněné pokusnictví, opiorní záměr napsat "nějakou" fantasii bez zřetele, zda jsem "in" a zda jí vůbec cítím, je totiž z pokusů řady autorů znát. Jdeme na to totiž špatně: venku, kde fantasii vznikla, napřed žilo a tvořilo několik desítek autorů, kteří řadu let psali, jak jim narostl zobák a po těch několika letech se najednou ukázalo, že mají něco společného: vznikl žánr, který byl vzápětí pojmenován. My dnes z tohoto žánru něco známe, především jeho pojmenování, a chceme to zkoušet taky tak. Takle cesta ale nikam nevede.

Na začátku přece musí být pražitek, ne nějaká chladná kalkulace! Přece se tím žánrem zabýváme proto, že jsme jim byli už jako kluci posedlí a zůstala nám ta, že to jinak neumíme a že to jinak ani nechceme. V každém jiném případě, znovu to opakuji, toho radši nechme, je to otravování sebe i ostatních.

Následující ukázky byly vybrány z toho lepšího, co v posledních letech u nás bylo napsáno, nebylo dosud publikováno a odpovídá obrysovému vymezení žánru, jaké jsem uvedl výše. Vybrali jsme několik krátkých povídek, ukázku z novely a dokonce několik úryvků z fantasii románů.

Autorem je Jiří Kábrt. Víím o něm, že pracuje v pražském UNICOOPU jako právník, že mu otiskli několik textů v časopisech, ale že se svými rozsáhlejšími pokusy zatím nikde neuspěl. Fantaskní román Kruh, přestože je vlastně torzem a není dopilován do konce, pokládám za jeho zatím nejlepší dílko, i když, jak víím, autor si ho příliš neváží. Mává nad ním rukou, protože ho prý napsal už před mnoha lety a dnes je názorově kdesi jinde. Pokud je tomu tak, myslím, že je to skoro škoda; Jiří Kábrt má totiž v tomto meditativním románě svébytné vidění svého vymyšleného světa, jak by konec konců mělo být patrné ze tří ukázek, které jsme vybrali.

První ze ze samého úvodu románu: tlupa podivných, otrhaných lidí se v něm vydává na bloudění krajinou, posazenou jakoby mimo reálný čas a prostor. V druhé ukázce se hrdina dostává do města kamenných lidí a pozoruje jejich rituály. Ve třetí naslouchá vyprávění kosmického pilota, jež připomíná prózy Cardwainera Smithe. Pěkné počtení.

Krajina byla plná ponurých hor, z jejichž kráterů stoupal k temné obloze stíplavý dým. Saze a sirné výpary střídaly husté černé a zelené mraky. Oheň, který občas vyšlehl, byl temně rudý a špinavý, žilkovaný fantastickými barvami. Tu a tam odněkud vylétl rozpálený balvan. Točil se chvíli ve vzduchu nad sopkou jakoby se rozhlížel, a potom se zlověstným zaduněním dopadl někam do údolí.

Vidět bylo jenom na pár kroků. Klopýtali jsme jeden za druhým a pozorovali pouze nohy svého druhu vpředu, abychom ho mohli napodobit nebo se vyvarovat jeho chyb. Nikdo se nerozhlížel kolem, nevládné okolí k tomu nedodávalo odvahy. Pokaždé, když z černé kulisy vyšlehl oheň, vypadalo to, jako by se před námi rozevírala pec.

Kouzelník šel vpředu, ale celý zástup vedl muž, který oslepl, když mu do očí vstříkla rozteklá síra. Od té doby byl nadán neobyčejnou intuicí; již zdaleka se vyhýbal nebezpečným místům, kde se pemza drotila a propadala do zubatých děr. Nikdy také nešlápl na tenký škraloup zinku, který člověka neunesse a vydá ho všanc hrozně lázni. Zároveň se držel pro oči neviditelné cesty, vyšlapané snad v pradávných časech, snad v době docela nedávne tlupami zvířat či lidí.

Jedním z největších nebezpečí kromě těch, o kterých jsem se už zmínil, byly kaluže. Nejenom kaluže žhavých kovů a síry, ale i jinak docela neškodné louže špinavé vody. Kdo nebyl dost hbitý a nepřeskočil kaluž tak, aby se ani trochu nepocákal, nesměl jít s ostatními dál. Musel buď zůstat v kaluži ležet nebo musel vystoupit z řady mimo cestu a nechat ostatní přejít. Nesměl se připojit ani na konec. Tak se stalo hned na začátku cesty starci a dvěma ženám, později i několika dalším, mezi nimiž se ocitlo i jedno nemluvně, které vypadlo matce z náruče. Ta se pro ně chtěla vrhnout, otočila se, ale způsobila jen pád dalších. Byla přinucena jít dál, protože jinak by v pochodu překážela ostatním. Nicméně, zdá se mi, že jsem ji o hodný kus dále viděl spadnout do jiné louže a přičítám to beze zbytku jejímu úmyslu.

Kouzelník udržoval kázeň v zástupu ojedinělými záhadnými výkřiky. Hovořilo se v nich o prozřetelnosti a o tušeném cíli. Nemohl to však přehánět, protože kdykoliv se ozval, slepec se zastavil a začal přeshlapovat na místě, až ty, kdo byli natolik blízko, aby ho viděli, obešla hrůza, neboť si mysleli, že se zbláznil.

Nesnesitelné vedro a velká námaha při zdolávání překážek vzaly našim tělům vodu. Žízni jsme blouznili, ale po nějakém čirém pramínku nebo studánce nebylo ani stopy. Nejdůležitější z nás volali na kouzelníka, aby jim dal napít, že jinak nevydrží, ale ten jim neodpovídal, ignoroval je, protože jim nemohl vyhovět.

Domnívám se, že i on velice žíznil, a proto nechtěl nikomu vymlouvat jeho žízeň.

Když jsme vystoupili na další strmý skalnatý vrch a po dlouhé době se objevilo našim zakaleným zrakům Slunce, pokynul kouzelník zástupu, aby k němu všichni přistoupili blíž, a řekl:

"Tam je voda!" A ukázal na malé jezírko v propasti. Seskupili jsme se kolem něho jako ovce.

"Ale jak se k ně dostaneme?" Vyjádřil kdosi společnou obavu.

"Někdo se tam spustí na řemeni," odpověděl kouzelník a zapátral zrakem v davu. Lidé uhybali očima.

"Ty," ukázal na bledého mladíka s dlouhými černými vlasy. Všichni kolem si oddychli.

Kouzelník přikázal, aby každý vydal všechny předměty, které se alespoň vzdáleně podobají opasku. Za chvíli před ním ležela hromádka zpuchřelých řemenů, provazců stažených kůže a látek. Nechal vybrat pevnější kusy a ukázal, jak z nich lze uplést lano.

"Myslíš, že vydrží?" zeptal se mne potlachu tak, aby to ostatní neslyšeli.

"Snad ano. Žízeň je veliká. Na ní samé by se mnozí mohli spustit ke studánce. A s tímto provazcem to dokáží určitě!"

Moje odpověď ho potěšila. Křikl na ostatní, aby přidali. Přípravy skončily, vybraný hoch se opasal nesourodým provazem a se džbánem v levé ruce začal sestupovat. Skupinka nahoře podle potřeby uvolňovala nebo zase napínala lano.

Mnohokrát hrozilo, že chlapec spadne dolů, protože kamenné výstupky, které mu sloužily jako opora, povolovaly a on pak visel jenom na laně, houpal se nad propastí a křičel. Jezírka dosáhl asi za hodinu. Vyvlékl se z oprátky a běžel k rozzářenému zrcátku. Poklekl na zem a pil.

Seshora naň křičeli, aby konečně naplnil džbán a poslal jim ho nahoru, ale marně. Nedalo se nic dělat, museli jsme čekat, než uhasí svou žízeň. Až potom, lině a neochotně, přivázal po okraj plnou nádobu a dal znamení, že ji můžeme vytáhnout.

Tak jsme postupně dostali napít i my.

Vzpomínám si na tu příhodu proto, že jakmile poslední z nás přetekl jasnou a čistou vodou ze svého oka, pokusili jsme se vytáhnout mladíka nahoru, ale nepodařilo se nám to, neboť když byl ve třech čtvrtinách srazu, lano prasklo a on se zřítíl zpátky. Odrazil se přitom od skalnatého výběžku a padl na čedičovou špičku na kraji vody. Uviděl jsme gejzír temně červené krve, která zbarvila hladinu.

"To je hněv," pravil trpce kouzelník.

V první chvíli jsem myslel, že jsem zabloudil do pekla. Prostor křížovaly žhavé potoky a gejzíry jisker. Mezi tím pobíhali nazi muži a ženy a pracovali. Byli na mnoha místech strašlivě popáleni; sám jsem viděl, jak žhavá kapka upálila jednomožní celou hlavu.

Kamenná huť.

Ve zvláště ustrojených ohništích, seřazených do půlkruhu kolem obvodu zdí, se hřály kamenné bloky. Některé dosud úplně tuhé, jiné těsně před zborcením, rudozluté sálající kvádry, z nichž některé se už poddávaly své tíži, rozpadávaly se, tříštily, opouštěly svou původní formu a vytékaly žlábký do bazénku uprostřed.

V první chvíli jsem si myslel, že v huťi odlévají nějaké speciální části pro stavby. Ale příští okamžik mne vyvedl z omylu: když byla jímka plná, upocený muž přinesl odkudsi zezadu nahoru mrtvolu starce, rozhoupal ji a hodil do lázně. Zasyčelo to, s rachotem se vzněsl oblak páry, bylo cítit spálené maso. Všechno ale trvalo jen krátce; muž si setřel pot s čela, přehodil nějakým mně nepostřehnutelným způsobem výhybký žlábký tak, aby tekutý kámen tekli do prázdného bazénku a věnovali se zase předchozí práci; přikládali do ohně, dmychali měchy, upravovali rošty, bděli nad tím, aby roztekaající se kámen nevyspouchl někam mimo a čistili zasychající žhavou hmotu od hrubé strusky na povrchu.

Otřásl jsem se odporem. Co je to za podivný rituál? Rozhodl jsem se, že tomu příjdu na kloub.

Nejdříve jsem musel najít vchod do hutě. Spustil jsem se po úzkém chodníčku, téměř svislém, do prolákliny pod otvorem, kterým jsem se doposud díval. Panovala zde černočerná vlhká tma, která nenásvědčovala, že bych se přiblížil žhavé dílně. Ustíla sem široká skalní chodba a půda okolo vstupu do ní byla značně podupaná a rozrytá, což ukazovalo na nějaké pracovní úsilí. Centimetr po centimetru jsem zkoumal stěnu skály, ze které jsem slezl a kde musela být dutina ukrývající místo mého zájmu. Skála ovšem byla bez kazu, bez sebemenší mezery nebo jiného náznaku, že by tam existovala možnost proniknout.

Pomalou jsem vzdával své snažení v tomto směru, když se ozvalo tlumené dunění, které okamžik od okamžiku zesilovalo. A nakonec skála jakoby praskla, rozestoupila se, ale nikoli v příčném řezu, nýbrž klikatě a zubatě, takže při zavření do sebe navzájem zapadly obě části v místech kamenných suků a přirozených trhlin. Proto nebylo možno objevit rysku rozvojující křídla vrat; stál jsem a čekal, co se bude dít dál. Zatím mi vyhrkl vstříc horký vzduch a odlesk světla ohně.

Když se nic nedělo, vešel jsem pomalu dovnitř a rozvážným krokem jsem se přiblížil do hlavní haly, kam jsem předtím nahlédl. Ve vstupní místnosti jsem si všiml, že tam je bez ladu a skladu naházeno asi deset mrtvol. Odtud je nosili k pecím a topili jimi ve žhavém kameni.

Klíč k pochopení celé záhady jsem hodlal nalézt v práci tří naháčů, dvou mužů a jedné ženy, kteří se motali okolo jedné vystydě jímky, do které se nafarmoval kámen. Odpokávali pisek, který chránil formu. Když byli hotoví, postavili kolem trychtýře v jámě primitivní lešení ze silných polen. Dalšími sochory se snažili zvlnit nemalou masu kamene v jeho lůžku. Po dlouhé a namáhavé práci se jim to zdařilo. V nezměněném tempu pokračovali v pokládání polen a menších valounů pod vykládaný blok, takže se odlitek začal po kouscích nadzdvíhat.

Celá práce se mi zdála beznadějná. Samozřejmě jsem pochopil, že jim jde o to, jak dostat kámen ven. Ale tímhle způsobem to přece musí trvat věčně!

Už jsem se skoro vzdal a chtěl jsem po obhlídce hutě odejít, když jsem zpozoroval, že tempo při vyzdvihování odlitku neobyčejně vzrostlo. Jakmile se těm třem totiž podařilo více nadzdvihnout kužel, mohli použít lepších páčidel, která opřeli o konstrukci vybudovanou kolem jámy. A nestačil jsem se vzpamatovat a ráz na ráz přibýval jeden účinný mechanismus za druhým. Kámen byl už celý nad úrovní země. Otvor po rozkotané jámě byl ihned zarovnan kládami, které byly na jednom konci podloženy kameny, takže se vytvořila nakloněná rovina. Pod ní už čekal tenký, ale bytelný smrkový kmen, na který byl kámen teď již velice snadno přemístěn.

Muži a ženy nejprve rozebírali lešení a sklídili ostatní pomůcky. Pak se zapřáhli do saní, které byly opatřeny popruhy z hrubé kůže, a vyrazili směrem ven za skalních prostor. Následoval jsem je.

Smyk se pomalu sunul cestou, kterou jsem přišel. Skalní stěna, která se před chvílí přede mnou rozevřela, byla opět kryta, ale před tahouny se znovu rozestoupila. Všichni tři byli neobyčejně dobře sebráni; bez jediného zakolísání se ve stejném rytmu prodírali vpřed, jako by byli po krk ve vodě. Když vyšli z jeskyně, překonali prostor, který je dělil od ústí chodby, a pustili se do tmy; šustění tažených saní, chřupání písku pod nohama a hlasitý dech námahy přerušovalo jen hluché, nemelodické odkapávání vody kdesi bluboko ve skále. Cesta se naštěstí pro ty, kteří táhli podivný náklad, mírně a bez zbytečných zákrut svažovala. Písek byl vlhký a udusaný a smyk na něm začínal nabírat rychlost. Musel jsem přidat, abych mu stačil.

Najednou jsme byli u cíle cesty. Otevřel se před námi pohled do skalní průrvy. Zatočila se mi hlava a chtěl jsem couvnout, ale nebylo se čeho bát. Nad propastí, kousek pod úrovní ústí chodby stála široká kamenná lavice, na které by se pohodlně mohlo posadit padesát lidí. Čekaly tam dvě postavy.

Náklad byl složen a prázdné saně odšustily pryč. Dva muži se chopili odlitku. Dostkali ho doprostřed lavice, kde byly zapuštěny dva kamenné sloupky. Za chvíli mezi ně jehlanec zapřel tak, že se nemohl ani hnout. Muži pak zvedli ze země podivnou ježatou pilu a začali přednět fezat. Od odlitku ve zlatavých a načervenalých praménkách odlétal proud pilin. A viděl jsem, že v kamenných hutích vytvářeli měd.

Sedl jsem si na jeden hladký kámen a fascinován přihlížel kráter, obklopený bezútešnými skalisky a poklidným, vyrovnaným tempem, se kterým muži fezali kus mědi. A ještě víc mě roztřáso pomyšlení na to, co ten kus kovu v sobě obsahuje.

Strávil jsem tak v úvahách drahou chvíli, protože rozřezat blok na malé krychličky nebylo dílem okamžiku. Když však byli oba muži se svou prací hotoví, přemístili všechny kousky i s pilinami, které pečlivě smetli na hromádku, do misy vydlabané ve skále. Tu jeden z nich vzal velkou konev a začal měd polévat zvláštní tekutinou.

Co se dělo přímo v kamenné míse, jsem neviděl. Seděl jsem daleko a nechtěl jsem moc zvědavě přihlížet práci, která určitě měla vyšší smysl, než pouhou manipulací se surovinou. Zato jsem však spatřil podivnou přeměnu, které měd doznala, když muži odstoupili od jámy na znamení, že úkon je skončen. Místo kovu se tam modraly krásné modré krystalky ve tvaru protáhlých kosočtverců. (...)

Oba muži teď úplně odstoupili a sedli si na balvany blízko mne.

"Proč tohle všechno děláte?" Zeptal jsem se jich přímo.

Zvedli ke mně nechápavě zraky:

"Přeměňujeme naše mrtvé v kámen," zněla lakonická odpověď. "V hutě se roztaví hornina, ze které vyteče měd. V ní topíme jejich pozůstatky. Měd nasycenou zbytky našich bližních fežeme a kusy plavíme v kyselině. A povstanou krystalky, které jsou přeměnou jejich bytí. Spouje se do skály Světa. Je to jeden velký křítál s četnými dutinami. Průduchy vyplníme krystaly a široko daleko září naším trnavým krajem modré světlo a ozářuje mohutnou krásu říše."

"Na to se musím podívat," zasníl jsem se.

"Jistě," přitakal on, "často tam chodíme. Skrz ono světlo sajeme do sebe sílu jejich dovršené existence."

"Letěli jsme původně ke Gamě, nikoliv k Alfě Velkého vozu. Ale když jsme byli téměř u cíle své cesty, začaly se dít podivné věci. Všechno kolem začalo světlekovat. Plášť lodí i prostor kolem. Nakonec se ten zvláštní úkaz objevil i uvnitř Anakondy. To však samo o sobě nebylo nic zlého. Museli jsme překonat horší věci. Ale začaly nám vynechávat motory. Přískoky jsme se plazili asi týden ...

Potom se zase loď rozeběhla a zdálo se být všechno v pořádku. Ale začínali jsme měnit kurs. Ať jsme dělali, co jsem chtěl, místo ke Gamě letěli jsme k Betě a nakonec si to Anakonda zamířila k Alfě. Všechno se nám vymklo z rukou."

A pak jsme ho zpozorovali. Draka. Dlouhé, předlouhé černé elastické tělo poseté obrovskými výrůstky a vředy velikými jako horské masivy. Zakrýval hvězdy v mohutném pásu a mnohdy jen tak byl ke spatření, protože se pohyboval nesmírně rychle, vzdaloval se i přibližoval, oblétl loď, sunul se za námi a hned nás zase daleko a daleko předbíhal. Kolikrát jsme už zajásali, že zmizel, ale on se vždy objevil a zaplavil vnitřek lodí salvou světla ...

Když bylo nepochybné, že jsme jeho zajatci, byl vydán rozkaz připravit laserová děla, aby mohl být v příhodném okamžiku vydán příkaz k jeho zničení ... Chtěli jsme se o to aspoň pokusit. O nesmírné síle a moci draka jsme totiž měli příležitost přesvědčit se několikrát. Nejen, že se Anakonda stala hříčkou jeho vůle, proti níž síla fotonů byla hračkou, ale viděli jsme ho rozmetat celou planetární soustavu Bety, která se skládala z patnácti oběžnic, z nichž nejmenší byla velká jako náš Saturn. Samotnou Betu Velkého vozu pak objal do smrtelného sevření, takže její světlo pohaslo. Nejprve jsme doufali, že ho spálí, ale pak jsme si uvědomili, že spíš pravděpodobně by bylo, kdyby ji také zadával. Když ji pustil, létaly z hvězdy i draka obrovské žhavé jazyky, takže jsme měli co dělat, abychom se nestali jejich obětmi.

To, co nám předvedl nakonec, bylo něco tak příšerného, že zasulo ostatní jeho kousky do sféry anekdot a kratochvilných šprýmů. Utvořil totiž okolo pádícího hvězdoletu prsteneц a začal se od času požírat, což draci snad, jak jsem slyšel, někdy s oblibou činí, ale nikdo to nikdy neviděl, rozhodně pak ne u takového monstra. Zasekl ocas do tlamy a odrazu prudce mizela jeho hnusná masa v něm samém. Jeho tělo tloustlo a obvod prstence kolem lodí se zmenšoval, až se skoro lepl na plášť. Asi to byla pravá chvíle, kdy jsme měli začít s útokem, ale ochromení bylo velké a jednat nebylo možné. A trvalo to tak krátce! Vmžiku totiž ze zbytnělého dráčního těla vyrazila nová hlava, ještě větší a příšernější než původní a než kdo stačil vykřiknout hrůzou, drak se rozvinul a my viděli, že je to něco mocnějšího a úžasnějšího, než předešlá obluda ...

Drak se smrští jako péro a hvězdy pohasly, protože vydal ostré, širově žluté světlo. Ocas uhnul do hloubi a on na nás upřel své oči - děs, který předtím nepotkal nikoho z nás ani ve snu.

Nebylo volby. Teď nebo nikdy. Zazněl povel k útoku ..."

Jaroslava Jirana znají čtenáři science fiction především jako autora antiutopii - jeho povídka Kupte si knihu od Berthera!, otištěná ve Stalo se zitra, byla aspoň antiutopie jako Femen. Není to jediná próza takového typu v Jiranově tvorbě (za všechny připomínám aspoň orwellovsky laděnou novelu Nahore kocour, dole myš), avšak zároveň se domnívám, že množství žánrů a podžánrů, které J. Jiran zdatně obhospodařuje, je o něco širší, a že v něm dominuje dokonce žánr, kterým se dnes zabýváme - fantasy. Jiran je výjimkou, potvrzu-

jící pravidlo, naznačené v úvodu této rubriky, podle kterého je žánr fantasy naší literatuře zatím cizí. Zcela spontánně ličí osudy svých princů, princezen, čarodějů a oheň dšticích přiserek, a cítíme, že tady je doma, že vymyšlením polopohádkových světů realizuje sám sebe. Snad proto si jeho povídky docela rádo čtu. Ta, která následuje, je jedna z mých nejoblíbenějších - při její četbě jsem nemohl v duchu nevidět například Henryho Ridera Haggarda a neřít si, že tento velký literární mystifikátor má pokračovatele.

Čaroděj z Tessaalu

JAROSLAV JIRAN

Z městských bran vyjžděli až za soumraku. Když přešli dřevěný most, Ynner se otočil v sedle a naposledy pohlédl na lidské hlavy, nabodnuté na dlouhých kůlech, stojících po obou stranách masivních ohlůků severní tesaalské brány. Dvě z nich byly nepobybné už velmi staré, možná i několik desítek let. Ynnerův pohled se na chvíli zastavil u dávno prázdných očních důlků; pak zamyšleně pohlédl hlavou a pobídl koně.

Bylo to nádherné černé zvíře ušlechtilých tvarů i pohybů. Ynner měl vždy koně nesmírně rád a ještě nedávno by nikomu neuvěřil, že se na jednom, a navíc tak krásném, zakrátko sveze.

Teď vychutnával požitky z jízdy na vraníku, o jakém se mu nikdy ani nezdálo, a když stiskl stehna, prožíval s ním harmonický pohyb jeho dokonalých svalů. Dostal koně darem od krále Ethaga, který si ho za tu krátkou dobu velmi oblíbil, i když sám přiznával, že mu v mnoha věcech nerozumí. Barva koně byla výrazem Ethagova pesimismu. Ynner dobře věděl, že když mu král odevzdával svoji jedinou dceru, aby ji doprovodil na poslední cestě, nedělal si žádné iluze o jeho úspěchu. Do poslední chvíle se jen smutně usmíval Ynnerovu křidu a sebejistotě. Věřil mu, to ano, ale čím byla jeho víra proti desetiletím hořkých zkušeností. A ať se snažil jakkoliv, čerejší slavnost u příležitosti jedenadvacátých narozenin princezny Clei vyzněla nakonec jako smuteční tryzna.

Uslyšeli za sebou rachot řetězů a železné skřípění. Tesaalští vytahovali padací most.

Ynner se přece jen ještě jednou ohlédl. U brány i na ochozech hradeb spatřil tmavé nehybné postavy. Zvedl ruku a zamával. Odpověděli mu, ale v jejich pohybech četli soucítí, strach a smutek z rozloučení. Když se k nim obrátil, viděl znovu i hlavy na kůlech a uvědomil si, že se zapomněl krále zeptat, kolik odváživců se již před ním vydalo do marného boje. Ethag mu to sám neřekl a jen jednou se letmo zmínil, že hlavy značí počet podvodníků, kteří chtěli přehnout s předem vynucenou odměnou nebo obětí pro čaroděje. Víc mu nemohly povědět. Škoda, teď by ho to docela zajímalo. Usmál se.

Ynner neměl rád loučení. Zažil jich už v životě víc než dost, a přesto cítil, že žádné z nich nebylo tak smutné dojemně. Proto raději prudce vyrazil kupředu a zakrátko se ztratil z očí i lidem na hradbách.

Zadul ostrý večerní vítr a rozprostřel za ním jeho dlouhý plášť jako velká netopýří křídla. Snad i proto, aby se mohl svými lehounkými prsty dotknout Ynnerovy skvostné zbroje. Pancer z nejlepší tesaalské oceli s ozdobami ze zlata a stříbra, podobné jako těžký meč, nesl složité rodové znaky, jakési prastaré šlechty. Stejně vznešené působily i ostatní části jeho brnění. Pláty na rukou a na nohou i vysoká přilba pocházely z dílny jednoho ze zdejších mistrů. Však také představovaly celý majetek. Ale Ynner nesmlouval. Na několika tisících sáreů navíc mu nezáleželo, protože se v žádném případě nechtěl objevit před vládařem Tessaalu jako nějaký chudák. Kdyby se mu nepodařilo získat jeho důvěru, neměl by volné ruce k provedení svého plánu. Jenže se stejně všechno zkomplikovalo. Stalo se něco, s čím Ynner neprosto nepočítal. A proto ani on nebyl dnes tak veselý jako jindy.

Princeznin kůň ho doháněl a vyrovnal s ním krok.

"Když pojedeme tak rychle, budeme tam příliš brzy," řekla Clea s úzkostí v hlase.

Na krátký okamžik se jejich oči střetly.

"Já vím," odpověděl tiše.

Minul několik chalup. Svítlo se v nich a za okny spatřili nehybné tváře. Nikdo nevěřil, že se s nimi ještě někdy setká. Byli přesvědčeni, že Ynner zemře v nerovném boji zrovna tak, jako zástup stejně statečných a silných mužů, kteří jeli touto cestou před ním. Vlastně to ani není pesimismus, říkal si Ynner, je to jen logický následek dlouholetého života v neustálém strachu, bídě a utrpení spolu s vědomím naprosté bezmocnosti.

Nedělal si starosti, že by mohl zabloudit. Cestu mu popsali velmi přesně a navíc mohl sledovat výstražná znamení, která všude kolem, u veškerých cest a cestíček, roztavěli lidé z Tessaalu, aby někdo ať už omylem nebo z nevědomosti, nevstoupil do blízkosti čarodějova sídla. Zmýlit se tedy opravdu nemohl. Projeli kolem posledního obydlí a nechali vesnici za zády. Před nimi se cesta klikatila mezi poli.

Vytušil ji opět po svém boku. Nepodíval se tam.

"Pane," uslyšel její lahodný, krásný hlas, stejně krásný jako byla ona sama. "Nechcete mi alespoň nyní říci, kdo vlastně jste?"

Otázka ho překvapila. Nechápal, jak jí mohlo vůbec napadnout, aby se na něco takového zeptala? Nebo má snad podezření, že není tím, za koho se vydává? To mu říká teď? A její hlas je stejně smutný jako všichni, kteří se s ním dnes loučili. Což mi ani ona trochu nevěří? Bylo mu jí líto. Byla taková už když ji před několika dny na dvoře jejího otce spatřil poprvé. Připravená na smrt, odevzdaná, zdánlivě se vším smířená. Vždyť se na tuto cestu chystala celý rok - při tehdejší povinné oběti si jí strašný démon lesů vyvolil v den jejich příštích narozenin. Ale ačkoli působila takovým dojmem, přesto Ynner věděl, že se ani na okamžik se smrti nesmířila. Navenek snad, na to byla příliš hrdá, ale někde uvnitř musela stále doutnat jiskřka naděje a musí tam být dosud. Je přece tak mladá, krásná a vzdělaná! Není zrozena pro smrt. I ona si toho musela být vědoma.

"Slyšel jste mě, pane?"

Ynner se vzpřimil v sedle.

"Promiňte, výsosti. Zamyslel jsem se."

Vypadám snad příliš sklesle, řekl si. Ještě aby si tak o mně pomyslela, že ani já ... Ne, to nesmím dopustit. Ačkoli se na ni nedíval, viděl ji přesto před sebou. Chápal ji. Dívala se na všechno docela jinými očima než on. Ale což jí mohl něco říci? Ne. Nemohl, nesměl.

Najednou si uvědomil, že neslyší klapání podkov jejího koně. Přitáhl uzdu a otočil svého vraníka téměř na místě. Zůstala stát asi třicet metrů za ním.

"Princezno!" zavolal.

Nebyla se. Vrátil se k ní.

"Co se stalo, výsosti?" zeptal se.

Zaslechl zvuk, který ho přinutil, aby ji pozorně pohlédl do tváře. V očích měla slzy, tekly jí po tvářích na brokátový límec, lemovaný krajkami a perlami. Tentokrát neuhnula pohledem.

"Nechci, abyste kvůli mně zbytečně zemřel. Nemohu to dovolit. Vraťte se, pojedu dál sama."

Rychle se odvrátila, aby neviděl další slzy, které nemohla zadržet. Slzy! Slzy, které někdy znamenají radost, jindy smutek a zoufalství. Dnes znamenaly beznaděj a lásku. Ynner se zachvěl.

To druhé si bohužel nemohl dovolit. Ale bylo to těžké, příliš těžké. Cítil, že se tomu musí uvnitř přímo nemilosrdně bránit.

"Pojedem dál, výsosti. Musíme být na místě hned po setmění. Slíbil jsem to vašemu otci. A o mě se nebojte," řekl tvrdě, i když se mu s ní vůbec nechtělo mluvit tvrdě, právě naopak. Na rty se mu drala docela jasná slova a on cítil doslova fyzickou bolest, když se ovládal. Viděl, že princezna trpí, ale pro tuto chvíli ji nemohl pomoci.

Když pobídl koně kupředu, rozjela se ihned za ním. Na jeho poslední slova neřekla nic a od té doby se držela za ním, nejlépe už bok po boku.

Přešli táhlé návrší, z něhož mohl naposledy spatřit obrysy hrady. Ynner uviděl ještě něco. Daleko za nimi, ale v jejich stopách, se pohyboval oddíl rytířů. Jeli zvolna, určitě je nechtěli dohnout.

Ynner se usklíbl. Že by se chtěl král pojistit, zda záhadný cizinec dodrží svůj slib - nebo se o to alespoň pokusí? Nebo se snad obával únosu své dcery? Vlastně i k tomu by mohl dojít. Podvodník je na světě dost. A čarodějova pomsta by pak asi byla strašná. Potom starého Ethaga pochopil! Nešlo přece jen o Cleu, ale o celý národ. To už riskovat nesměl.

Vjeli do řídkého lesíka na zarostlou vozovou cestu. Ynner spatřil znamení. Byla to hromada nakupených kamenů, na ní několik skřížených větví s čárem černé látky. To musel pochopit každý. Za chvíli minuli další znamení. Tentokrát to byla lebka velkého zvířete na černé tyči.

Když ujeli ještě dvě cesty, Ynner již rytíře nespasil. Ano, už nemohlo být pochyb o jeho čistých úmyslech. Vjel s princeznou do pásma hrůzy. Určitě se s nimi v duchu rozloučili a pomodlili se za ně. Jako všichni.

Před nimi byla vesnice. Polorozpádlé nebo zřícené chalupy, některé vyhořelé, opodál několik dávno vyhaslých a většinou rozházených mlhů. Lidé zde už dlouho nežili.

Stěží rozeznával nepravidelné obdélníky léta neudržovaných políček, pobořené zidky, zbytky přístřešků na zemědělské nářadí. Ve vysoké trávě u cesty zahlédl Ynner rozbité hliněné misky, lžice, zrezivělou motyku. Jako kdyby odsud lidé uprchli náhle.

Zde už varovná znamení pro pěstnost nebyla. Až sem, k bývalé vesnici, se totiž lidé už nikdy neodvažili. Protože hned za vesnicí začínal les. Viděl odsud dobře místo, kde ji měl zanechat a vrátit se. Bylo to několik světlých balvanů v kruhu na samém kraji lesa. Tam měla čekat na smrt. Ale místo čestného doprovodu přijel on. Všechno mělo být jinak.

"Zůstaňte raději už zde. Čekejte. Vráťte se pro vás, a pak vás odvedu zpátky do hradu vašeho otce," řekl velitelství. Neodpověděla.

Nasadil koni ostruhu a vyrazil k vesnici. Téměř okamžitě za sebou zaslechl dusot kopyt. Dohonila ho až za vesnicí, skoro na pokraji lesa. Předjela ho a obrátila koně tak, že mu zastoupila cestu. Byl překvapen. Nevěděl, že umí tak dobře jezdit.

Chtěl ji objet, ale uchopila jeho koně za uzdu. V její tváři se zračilo nesmírné pohnutí, ale slzy již nespasil.

"Prosím vás, pane, vraťte se," slyšel jakoby z veliké dálky, její měkký hlas. "Nechci zemřít s vědomím, že můj osud se mnou bude zbytečně sdílet ještě někdo, koho si nesmírně vážím ... a koho miluji."

"Princezno," zašeptal Ynner.

Pocítil náhlou závrť a rychle sevřel uzdu.

"Ne, pane. Neříkejte nic," její hlas se změnil, byl náhle ostrý. "Já vás neprosím, já vám rozkazuji. Okamžitě se vraťte. Nebude to žádná zbabělost. V tomto nerovném boji zemřelo již mnoho udatných rytířů a pokud měli čas, jistě jim před smrtí došlo, že jejich boj byl marný, předem prohraný. Vy musíte žít ... a zapomenout."

"Jste velmi statečná, princezno. Myslím, že nejstatečnější ze všech dívek ve vaší zemi. I já si vás nesmírně vážím, a nejen to, já ..."

"Ne! Ta slova neměl právo vyřknout! Na okamžik zavřel oči, aby se odpoutal od okolí ... a od ní."

A když je opět otevřel, hleděly již jen směrem k lesu a byly to oči muže, který ví, že musí splnit svůj úkol.

"Musím dál. Vy se vraťte. Počkáte na mě za vesnicí," řekl už jiným hlasem.

Sklonila hlavu a její kůň mu ustoupil z cesty. Nevracela se však.

Ke kraji lesa nebylo daleko. Projel mezi osudnými balvany a ani se na ně nepodíval. Za nimi cesta končila. Princezna ho celou cestu následovala. Věděl, že by nemělo cenu jí k něčemu nutit. Mezitím se tak setmělo, že stěží rozeznával obrysy kmenů. Les se sléval v temné strakatou masu stromů, houštin a skal. Vjeli mezi stromy. Náhle jeho tělo zmalátnělo a kdesi v mozku mu začal pulzovat známý varovný signál. Ten pocit znal. Okamžitě zastavil svého i jejího koně a pečlivě se rozhledl. V první chvíli nic nespasil, ale přesto stál nehnutě ve tmě a ostražitě zkoumal tmu před nimi. Věděl, že jeho instinkt ho ještě nikdy nevaroval zbytečně. Něco tu muselo být.

Konečně, když si jeho oči trochu zvykly na šero, spatřil několik světelek, která žhnula v černých kmenech stromů nedaleko od sebe. Pak spatřil další, a když popojel několik kroků kupředu, zpozoroval jich celou spoustu, napravo i nalevo. Iahly se na obě strany v nepravidelném pásu hned za okrajem lesa.

Ynner seskočil s koně a popošel k nejbližšímu světélku. Slabě žhnulo, střídavě pohasínalo a zase se rozsvěćelo jako světluška. Ale nebyla to světluška.

Ynner se trpce usmál. Otočil se k princezně.

"Dál už teď musím opravdu sám. Slibte mi, že ať se bude dít cokoliv, nevstoupíte do lesa. Věřte mi, že mně nehrozí takové nebezpečí, jaké by hrozilo vám."

Smutně přikývla a s odvrácenou tváří hladila nozdry jeho koně. Ynner začal odkládat vše, co pro něho bylo pouhou přítěží. Kopí, přílbou, štít, meč, celé brnění. Nechal si jen dlouhou tesaalskou tuniku, aby kryla to, co bylo pod ní. A ze stejného důvodu si ponechal i kuklu.

Princezna Clea s úžasem sledovala, jak se zbavuje všech zbraní a sám, úplně bezmocný, se chystá vkročit do lesa. Náhle byla vedle něho a přitiskla se k němu. Pevně ho objala pažemi, tvář skryla na jeho rameni. Cítil její slzy. Hyní se už za ně nestyděla.

"Nebojte se, vrátím se pro vás, určitě se vrátím, slibuji," hlas se mu třásl, v krku ho dusilo cosi velkého a suchého. Polřásla nevěřící hlavou. Chtěla něco říci, ale nemohla. Rty, mokré slzami, se jí neměly pohybovat. Ve své ruce ucítil cosi tvrdého a chladného. Měla dámská dyka, kterou ženy v Tesaalu nosily ukrytou v šatech. Měla tenkou a nesmírně ostrou čepel. Mám se dál do smíchu. Ale pochopili, že tento dar nemůže a nesmí odmítnout.

"Vrať se, vrať se ..." šeptala, když od ní odcházela.

Les.

Musel se dokonale soustředit, přestat myslet na princeznu, na všechno, co bylo v tuto chvíli podradné. Přišel čas rozhodující zkoušky. Chvilí mu to trvalo, ale pak už to byl zase jen on a nikdo jiný. Vnímá jen svůj úkol a nebezpečí, které mu od této chvíle mohlo hrozit. Byl v tomto okamžiku zase pouze jen Ynnerem, lidem bojového křížníku Thagean, z elitní flotily Dheygonu.

Těsně před řadou mihajících světelek zastavil.

Začínalo jemně pršet. Slyšel z korun stromů slabě šelestění, zatím jen občas propadla k zemi mezi listy velká kapka. Bez hnutí pozoroval temný les. Jeho pravá ruka zajela pod tuniku, kde na prsou bojové kombinézy nalezla schránku osobního ochránce a zapojila ochranné pole. Opalující záblesk signalizoval, že se pole aktivuje, a když mihavý přisvit kolem něho zmizel, bylo již stabilizováno. Teprve pak vykročil.

Les dýchal tajemstvím s otevřeným nepřátelstvím. Cesta tu nebyla. Přelézal padlé stromy, vyhýbal se hlubokým kalužím páchnoucí stojaté vody a odhrnoval ostré větve, které se mu sáply po oblících. Mířil do nitra lesa, kde spíší tušil než viděl temný rozeklaný masiv skal.

Přišlo to bez jakékoliv výstrahy. Z nedaleké houštiny proti němu vyvětl svazek ohně. Ynner trochu zakolísal, když ochranné pole zachytilo nejprudší náraz. Na okamžik byl oslepen, ale to bylo také všechno. Zastavil se. Před oblící se mu s jemným zavřením spustilo stínítko bojové helmy a vzápětí mu na něm kruh šipek označil místo, odkud byl útok podniknut. Současně po stranách naskakovaly hodnoty o povaze útoku, přesná vzdálenost, množství energie a její charakteristika. Jemným stisknutím tlačítka mezi prsty rukavice potvrdil počítači cíl a zpod předloktí levé ruky vytryskl proud paprsků. Nebezpečné houštiny i jeho nejbližší okolí se změnilo v ohnisko sálajícího žáru. Přistoupil na bezpečnou vzdálenost, aby se nevystavil prudkému záření, před kterým ho ochranné pole nedokázalo ochránit, a prohlédl si zbytky zákeřného útočníka.

Ano, nemýlil se.

Nyní zamířil přímo ke skalám, sídlu strašného netvora. postrachu Tesaalu. Už ho nic nemohlo zastavit. Na další útok, tentokrát zprava, odpověděl zdrcujícím protitúderem přímo v chůzi a víc se jím nezabýval.

Pak ještě musel obejít značným obloukem nepřístupná skaliska, než konečně spatřil mýtnou. Vpravo zel černý otvor skalní sluje, nedaleko něho stála nevzhledná chatrč, před níž skomíral v kruhu zčernalých kamenů oheň. Uprostřed mýtiny se tyčil vysoký kůl zdobený řezbami.

Uvědomil si, že i v tomto nejasném světle se musí jeho postava přilít odrazet proti temnému pozadí a mimovolně ustoupil stranou do stínu stromů. Nevysoko v kmenech spatřil další řetěz světelek. Usmál se. Proč by se měl vlastně skrývat? Kvůli tomu sem nepřišel.

Pomalým krokem vyšel na mýtnu a zastavil se před kulem. V tom zaslechl směrem od sluje temné funění. Otočil se čelem ke vchodu a čekal. V černém otvoru se cosi pohnulo a na mýtnu se vyvalila temná masa. S hlasitým mručením a funěním se tvor vztýčil v celé své výši a zamířil k Ynnerovi. V mihotavém světle rozeznával huňatou srst, dvě dlouhé hadí hlavy na svějejších se krcích, nenávislně žhnoucí úzké rudé oči, blýskavě zahnuté tesáky. Netvor byl vysoký dobré tři metry a patřičně mohutný. Kráčel na dvou sloupovitých nohách a za sebou vlekl dlouhý holý ocas. Vpředu mu z těla vyrůstaly dvě silné tlapy, zakončené dlouhými drápy.

Před Ynnerem se zastavil a kruté oči obou hlav zuřivě zajiskřily. Ynner pro jistotu zvedl předloktí.

"Zemřeš, kdo jsi tak drze vkročil do mého panství, opovážlivče!" zasyčel netvor tlumeně v tesaalském jazyku. Hlas vycházející ze dvou míst měl jakoby ozvěnu. Tlapy se zvedly k smrtícímu úderu.

Ynner se ani nepohnul. Věděl, že nemůže být doopravdy ohrožen, ačkoli byl netvor vzdálen pouhých pár kroků.

"Myslím, že můžeš tu maskaradu klidně sundat. Na mě nepůsobí," řekl nahlas Ynner. A nezkoušel na mě žádné triky, mám dokonalou obranu," dodal vzápětí zřetelně a pomalu v čistě pozemstíně.

Netvor ztluhl. Chvilí se na sebe jen tak dívali, aniž by se jeden z nich pohnul.

Pak spadly na zem hlavy, v nichž zlobně ohně vyhasly, tlapy, celý vršek netvora a z masky vystoupil muž. I Ynner se odstrojil. Rychlým pohybem ze sebe shodil tesaalskou tuniku i kuklu a stál zde pouze ve své bojové kombinéze s dobře viditelným označením hodnosti a příslušnosti k třetí zvláštní flotile Dheygonu.

"Ty ... vy ... jsi ..." blekotal muž užasle nespouštěje zrak z lesklého odznaku Dheygonu.

"Budeme se bavit tady venku nebo mě pozveš dovnitř?" zeptal se Ynner.

"Ji ... jistě ... zajisté, ra ... račte prosím," koktal muž zmateně a pletl přitom výrazy tesaalštiny a pozemštiny. Stále se ještě neprobral z úžasu a s neobratnými úklonami couval k chatrči. Ynner počkal, až zapálil lampu, pak vypnul ochranné pole a vstoupil dovnitř. Usedl na hrubé dřevěné lavice. Před Ynnerem se ocitla sklenice tmavé tekutiny. Muž zvedl svou a vybil ho k přepátku. Už se trochu vzpomínal.

"Hejlejší tesaalské víno," pochlubil se a poplácal baňatou láhev.

"Z obětí?" ušklíbl se Ynner.

Muž přikývl. Přikukl si a napil se.

"Ty jsi Stwooler?" zeptal se po chvíli napjatého ticha Ynner.

"Stwooler? He." zavrtěl hlavou a zamyslel se. "Stwooler je dávno po smrti."

"Tedy Hadgett?"

"Taky ne," sklopil hlavu čaroděj. Jména v něm zjevně nevyvolávala hezké vzpomínky.

"Letělo vás pět. Zugar a Rawher byli míšenci z Guruantha Talla. Zbývá tedy Harn."

"V celé své kráse," uklonil se smutně "čaroděj".

"A co se stalo s ostatními?"

Harn se divoce zasmál a začal pěstí.

"Se dvěma ses už seznámil."

"Herozumím," podíval se na něho udiveně Ynner.

"Stwoolera a Hadgetta rozsekali na kusy, když na nás poprvé zaútočili. A my blázní se s nimi chtěli domluvit. Naše přistání totiž museli vidět a nechtěli jsme se jím vyhýbat."

"Nevhodný způsob kontaktu. Místo abyste v nich vzbudili přátelství a respekt, vyvolali jste v nich nepřítelství a strach," vzdychl Ynner.

"Jejich hlavy zdobí hlavní bránu Tesaalu. Nebo tam snad už nejsou?" Harn se zadíval Ynnerovi upřeně do očí.

"Jsou tam. A míšenci?"

"Od té doby nás pořád sledovali. Zastihli nás mimo loď. Bylo to příliš náhlé. Podařilo se mi probít se spolu s Rawherem do lesa a unikli jsme jím. Rawher byl ale těžce raněn a za pár dní stejně zemřel." Harn sepal ruce na špinavé desce stolu a zahleděl se do čadícího plamenu lampy.

"Zugar tedy padl?"

"Ten měl z nás největší smůlu. Zůstal naživu. Odvlekl ho - jako čarodějníka a ... upálil."

"To je hrozné," zašeptal Ynner.

"Zůstal jsem sám. Pronásledovali mě, musel jsem se skrývat. Jinak bych skončil stejně. Teprve po nějaké době jsem se odvážil vrátit k lodi. Všechno v ní bylo zničené. Roztržiskami napadřt. Na návrat nebylo pomýšlení. Nemohl jsem ani navázat spojení. Mašičky se nedostali do několika nejlépe uzavřených skladů. Tak se mi podařilo získat nějaké věci a zbraně. A energii. Máma ji dost ještě dnes."

"Vím, jsem si," povytáhl obočí Ynner. "Rozhodl ses pomstít kamarády?"

"Ano. Nejdříve jsem pobil oddíly, které po mně pátraly. Další už nevyšlali. Začali se asi bát. Postavil jsem kolem města několik našich děl s ochranným polem a dálkovým řízením a občas jím trochu zatopil."

"Viděl jsem ve městě spoustu rozbořených domů "džablem", jak říkají. Zahynuly tam stovky lidí," suše poznamenal Ynner a nechápavě zakroutil hlavou.

"Časem si zvyklí, že nepsaným pánem jsem tu já a nosí mi poslušně všechno, oč si řeknu. Občas se se mnou přijde utkat nějaký ten odvážlivce. Blázní! Až se rozední, ukážu ti, co z nich zbylo. Vybudoval jsem si tady dobrou obranu."

"Hm. A dnes jsi chtěl dostat i královskou dceru?" zeptal se nevěřícně Ynner.

"Jedinou královskou dceru," opravil ho Harn. "Jediného potomka vraha, který nechal upálit chudáka Zugaru jako starý prašivý hadr. A on všichni stáli okolo, dívali se a jásal. Byl jsem tam také, v přestrojení samozřejmě, ale nemohl jsem nic dělat. Tehdy jsem ještě neměl sestavené zbraně. Byl jsem s nim až do konce. Viděl jsem ho, jak se svíjí bolestí, křičí hrůzou, jak ... hoří! Bylo to strašné!"

Poslední slova už křičel a bušil pěstí do stolu. Pak náhle ztichl, chytil se oběma rukama za hlavu a zaklonil dozadu. Chvilku mlčel.

"Zugar umíral dlouho. Míšenci z Talla mají tuhý život. Trpěl nelidsky, jako zvíře," pokračoval tiše Harn. "A oni se na to dívali a radovali se. Týden na to jsem rozstřílel oltář města svými dýly."

Jeho oči se fanaticky leskly nevýslovnou nenávistí. Ynner si toho všiml a zamyslel se.

"Byl jsi pak spokojen?" zeptal se klidně.

Harn sebou trhl.

"Spokojen?"

"Ovšem. Usmrtil jsi stovky lidí, a oni nikdy nepochopí proč. Ničeho jsi tím nedocílil a ani nemohl. O tom jsi neuvažoval?"

"Kdybys byl u toho, když Zugar křičel hrůzou a bolestí uprostřed plamenů a kolem sebe viděl jen tisíce usmívajících se tváří, jednal bys stejně. On taky nevěděl, proč musí umřít," odsekl.

"Lidstvo ve svém středověku nebylo jiné. Také upalovalo čaroděje, zločince, dokonce i vědce. Tehdy raději ničili všechno, čeho se báli nebo co neznali a ještě nedovedli pochopit. V tom se nám zdejší lidé velice podobají. Prožívají obdobnou éru svého rozvoje."

"Možná. Teď se stejně všechno změní. Byl jsem sám. V sousedních zemích o mně sice také vědí a bojí se mě, ale nemohl jsem se odtud hnout. S vaší pomocí a výzbrojí na křižníku to bude lehké. Ovládneme celou planetu a důkladně je poučíme, jak si mají vážit cizinců."

"Na to zapomen!" řekl tvrdě Ynner.

Harn nechápavě vzhledl.

"To vím také, že s naší lodí bychom se lehce zmocnili vlády nad celým systémem, ale to bychom nikdy nedopustili. Jak tě to mohlo napadnout?"

"Viš, jak jsem tu dlouho?" zasyčel Harn. "Třicet čtyři let! Moc jste nespěchali, abyste nás našli. Odepsali jste nás, co?"

"Tvrdilo se, že vaše loď zmizela v systému Bahhas. Hledali vás, ale viš moc dobře, že tahle část Galaxie je nesmírně bohatá na planetární systémy. Teprve když byly prohledány všechny soustavy, kde předpokládali, že vás najdou, zahájilo se pátrání v širším měřítku. Nezachytili jsme vůbec žádnou vaši zprávu, která by nám aspoň trochu naznačila místo přistání."

"Vysílali jsme ji."

"O tom se teď nebudeme hádat. Vaši zprávu, ať jste ji vysílali nebo ne, nikdo nedostal. A teď se připrav. Odletíš s námi. A mám takový dojem, že čím dříve budeme odtud, tím lépe."

"Pro ty vrahy tady určitě. Myslíš jen na ně. Skoda. že jsi nevěděl jednoho z nás, jak se škváří v plamenech. bezmocný, šilící hrůzou a bolestí ..."

"Chceš si vzít něco sebou?" přerušil ho nevzrušeně Ynner. Bylo na čase, aby Harn pochopil, že nastala zcela nová situace. Že je člověk ze Země a že sem nepatří. A navíc ve stavu, do jakého se za ta léta dostal.

Harn to z jeho tónu vycítil. Zůstal stát s otevřenými ústy a Ynner by se byl ochoten vsadit, že kdyby se mohl podívat do jeho hlavy, spatřil by, jak se myšlenky po dlouholetém šíleném chaosu poslušně vrací do správných neuronů. Jeho oči vyhasly a fanatismus, který z něho doposud čísel, rychle ochaboval a vytrácel se. Začínal zase myslet prakticky a v mezích reálu. Podobal se nyní splasklému pytlí a snad i leccomu jinému, jen ne krutému čaroději, který tři desetiletí terorizoval celý Tesaal. Ynner nepochyboval, že za několik dní bude Harn svojí mstu vůči tesaalským považovat za cosi podobného bičování konečně chycené ryby, která rybáři těsně před tím odnesla tři splávky a protrhla síť.

"Sbalím si pár věcí. Spěcháme hodně?" zeptal se Harn po dlouhém mlčení. Měl už docela jiný hlas i výraz. Už si prodělal svůj vnitřní šok a to bylo dobře. Ynner si vzpomněl na Clelu.

"Nehoním tě, ale zbytečně se nezdržuj, pokud nemusíš." Harn přinesl vak a začal do něho vybírat některé předměty, které si patrně nejvíce oblíbil. Sošky, zdobené nádobky, šperky z přírodních materiálů i drahých kovů, několik kožeskin.

"Půjdeme daleko? Chtěl bych si vzít víc věcí než asi sám unesu," zeptal se Harn, když přidal na hromadu ještě nějaké větší předměty zabalené v nádherných látkách.

Ynner zavrtěl hlavou. "To viš, že ti pomůžu. Je to opravdu dost daleko. Přistáli jsme na pianině na východ odtud. Blízko opuštěného větrného mlýna," odpověděl Ynner.

"Jsou s vámi také vědci? Historik nebo něco podobného?"

"He, jen my čtyři," usmál se Ynner. "To viš, za tu dobu technika trochu pokročila. Místo nadbytečných lidí máme androidy."

"Čtyřiatřicet let. Ze začátku pro mě asi bude všechno nové a neznámé," povzdychl si Harn. "Budu si připadat jako neandrtálec."

"To zvládneš. Všechno nové se za pár hodin naučíš a hypnóze."

"Třeba to nebude nutné, Ynnere."

V jeho hlase se zachvěl varovný tón. Ynner vycítil nebezpečí. Ale než se stačil otočit, rána do týla ho srazila k zemi. Blesklo mu pošetile hlavou, že se na něho zřítíla střecha, ale pak v hmotném chaosu, který bezprostředně předcházela jeho bezvědomí, zaslechl ještě na zlomek vteřiny vysoký Harnův smích.

Cítil bodavou bolest, palčivý žár a zároveň se dusil. Ještě nebyl úplně při vědomí a všechny tyto tři pocity se nepochopitelně slévaly. Asi se mu to zdá, řekl si Ynner. Často si ve svých snech uvědomoval, že jsou to jen sny. Ale ta bolest byla příliš ostrá. Vystřelovala od ramen k zápěstím a také až dolů podél boků zpátky ke krku. Zkusil se pohnout a zaúpěl bolestí. To nemohl být sen! Zjistil, že nemůže hýbat rukama. Držel je bůhvíproč vzadu za zády a marně se je snažil od sebe odtrhnout. Náhle ucítil řezavou bolest v kolenou, až se mu zatajil dech a zatmělo před očima. Zoufale sebou škubl, ale odpovědí byl jen další výstřel bolesti od ramen. Začínal se konečně vzpamatovávat. Uvědomil si, že křečí na něčem, co strašně páli, s rukama bezmocně vytaženými za zády vzhůru. Hlavu měl sklopenou, brada se mu zářývala do prsou. A znovu se ozvala nesnesitelná pálivá bolest v kolenou.

Otevřel oči. Země pod ním hořela. Ohnivě jazyky ho obkličovaly ze všech stran, dosahovaly skoro ke kolenům a každou chvíli se některý ohnul a dotkl se ho. A zároveň se blížily. Do očí a do nosu mu vnikal kouř a nutil ho ke kašli. Ohněn se blížil. Zkusil vstát. Třikrát se neudržel a padl zase na kolena, naposledy už přímo do ohně. Zařval a bolest mu dodala síly. Rychle se zvedl a tak konečně ulehčil spoutaným rukám, za které do té doby visel. Zuřivě zacílnal pouty. Ale způsobil si jen bolest, která ho málem znovu zbavila vědomí.

Na tváři ucítil těžké kapky. Začínalo hustě pršet. Ynner vnímal déšť jako spásu. Ale za chvíli poznal, že se ohen už příliš rozhořel a že ho déšť nemůže uhasit. Z otypek se jenom víc kouřilo a kouř byl hustší a víc dusil. Teď mám na vybranou, řekl kysele, buď uhořím nebo se udusím. Obojí mu připadalo asi tak stejně pravděpodobné. Teď už se zachvaty kašle spojily v jediný. A ještě si uvědomil jeden fakt, který mu doposud unikl. Stál u kůlu úplně nahý. Jediné, co na sobě měl, byla pouta na rukou. Líjak dostoupil vrcholu a začínal slábnout. Ohněn ihned ožvil a Ynner si s hrůzou uvědomil, že by se byl raději přece jen udusil, ačkoliv o tom předtím nepřemýšlel.

Přímo před ním oheň poskočil, do výše vyletěl snop jisker a odlétl stranou. Vzápětí odlétla další otyпка, a pak další. Někdo rozhrabával oheň. Otycky odlétaly jedna za druhou a zakládaly v trávě na mýtině spoustu malých požárů. Konečně Ynner spatřil špinavou postavu, v roztrhaných šatech, jak se k němu probojovává dřevěnými vidlemi. Odhazovala otyčky v horečném spěchu napravo i nalevo, aniž se dívala kam dopadá. Ynner se vši silou vypjal a trhl pouty. Už mu hořely otyčky přímo pod nohama a kouř ho oslepoval. Bylo to marné. Chtěl zařvat, ale ze rtů vyšlo jen tiché chrčivé zasípění. Pak konečně znovu omdlel.

Měl nesmírně příjemný sen. Zdálo se mu, že se koupe v moři, příboj mu podráždí nohy a pěna z vrcholků vln mu stříká do obličejů. Úplně zřetelně cítil chladnou vodu, jak mu zalévá celé tělo, sůl však páli. Pálila a je to vůbec sál? Přestal se houpat na vlnách a náhle ležel na břehu na zádech a příboj ho zaléval k pasu. Uslyšel hlas.

Čísí ruka mu hladila čelo. Byla mokrá a studená. To už nebyl sen. Když otevřel oči, spatřil ji klečet vedle sebe. Hadrý nasáklé studenou vodou, které mu přikládala na tělo, příjemně chladily.

"Cleio!" zašeptal.

Usmála se a namočila další hadr. Moře bylo pryč. Zbyl jen ohněm osvětlený palouk, kolem les, skály, ohořelý kůl. Vítr honil sem a tam oblaka kouře. Co se dělo s lidmi, ho nezajímalo. Chtěl si jen hrát.

Podala mu hliněný džbán a Ynner pil hltavě jako uštváný kůň. Ruce měl už samozřejmě volné. Přemohl bolest a posadil se. Voda mu stékala po bradě na prsa. Zakuckal se, ale pil dál, až nemohl popadnout dech. Položil džbán na zem, opatrně, aby se nepřevrhla. I kdyby bylo hned vedle celé jezero vody, připadala mu nyní tak vzácná, že jí nechtěl zbytečně ztratit ani kapku.

Hedaleko zahlédl své zbraně. Meč, štít i kopí. Překvapeně se zadíval na princeznu a pak se rozhlédl. Ne, nikdo jiný tu nebyl. Přinesla je tedy ona. Uchopil ji za ruku. Chvěla se. Cítil její zrychlený tep. Přitáhl ji k sobě. Nebránila se. Když ji libal, rozpukané rty ho páliły. Znovu se mu zatačila hlava. Tentokrát už ale věděl proč.

"Nedokázala jsem na tebe jen tak čekat; když ses nevrátil, už mi na ničem nezáleželo," řekla, když nabrala dech. "Ale nemohla jsem tě dlouho najít. Byla hrozná tma. Spadla jsem také do jámy s vodou, která hrozně páchla."

Ale zbraně nepustila z ruky, žasl Ynner.

"Konečně jsem uviděla oheň," Cleia se rychle rozhlédla, jako by se něčeho lekla. Pak si hlasitě oddechla. Ynner si vzpomněl na Harna.

"Viděla jsi ho?" zeptal se.

Přikývla a oči se jí rozšířily.

"Když jsem se konečně dostala tam," mávla rukou k okraji mýtiny, "oblékal si takový divný oblek. Na opasku měl spoustu lesklých věcí a ta průhledná přilba svítila malinkými barevnými světélky," dodala šeptem, aby ji nikdo jiný neslyšel. Moje kombinéza, uvědomil si Ynner.

"Ty jsi visel za ruce u kůlu. Myslela jsem si nejdřív, že jsi mrtvý, ale když zapálili hranici, tak ses pohnul."

"Jak je to dlouho, co tu byl?" zeptal se Ynner.

"Odešel, když se hranice rozhořela. Tak divně se smál a ještě se pořád po tobě ohlížel, než zmizel v lese. Teprve pak jsem mohla ..." odmlčela se a v tváři se jí objevila posvátná hrůza. "To byl On? Čaroděj?"

"Ano," řekl Ynner. "Čaroděj."

"Když zapaloval hranici, chtěla jsem ho zabít. Už jsem vystupovala s mečem z lesa, ale v tu chvíli se mu v ruce zablesklo a koušek ode mne vyšlehl takový divný oheň a nějaká mocná síla mě odhodila do křovi. Bála jsem se. Ne o sebe," dodala rychle, "ale kdybych zemřela, kdo by ti pomohl. Doufala jsem, že aspoň na chvíli odejde."

Ynner ji k sobě znovu přitiskl. Chtělo se mu smát. Jak je možné, že ona, dívka středověku, překonala svůj strach a šla za ním do lesa a dokonce chtěla sama napadnout čaroděje? A téměř jejich zbraněmi k tomu! Jak mohla být tak statečná a zapomenout na letitou hrůzu a pověry kolem čarodějova sídla. Řekl jí to.

"Stejně jsem měla zemřít. Čekat nečinně na smrt je to nejhorší," odpověděla tiše. Pohládl ji po vlasech. Nic je už od sebe neoddělovalo. Poslední bariera zmizela. V umouněné dívce v roztrhaných zablácených šatech by stěží někdo hledal princeznu Tessaalu a Ynner si teprve teď všiml, že je pořád ještě nahý. Byl jen přikrytý mokrou špinavou houní, kterou přes něho princezna přehodila, když ležel v bezvědomí.

A najednou se Ynner zarazil. V hlavě se mu rozjasnilo a všechny střípky skládačky do sebe přesně zapadly. Harn! Kombinéza! Přilba! Jeho řeč, když seděl v chatě! Vždyť on ... Ynner vzrušeně vyskočil a zapotácel se. Zuřivě sevřel rty, aby přemohl bolestný výkřik. Celé tělo ho bolelo a páliło. Jak vstával, cítil, jak mu praská popálená kůže na nohou. Princezna se na něho překvapeně dívala.

Harn! Je to přeci jasné! Zatmělo se mu před očima. Nevěděl jestli bolesti nebo náhlým poznáním.

"Jsou tu někde nějaké šaty?" zeptal se a zabloudil pohledem výsmělně k houni, kterou si přidržoval kolem pasu. Dívka se usmála, tváře jí zčervenaly a odběhla do chaty. Za chvíli se vrátila s potrhávanou plátěnou halenou. Páchla zatuchlinou, ale Ynner si ji rychle oblékl. Pak se přepásal mečem a zvedl kopí a štít. Ušklíbl se. Tak tohle jsou teď jeho jediné zbraně. Ale lepší než žádné.

"Jak je to dlouho, co odešel?" hlas měl ostrý jako meč.

"Asi tak půl hodiny. Možná víc," odpověděla, udivena změnou jeho chování.

Půl hodiny, opakoval si Ynner. Zdejší hodina je o něco delší než pozemská. Takže má přibližně hodinu náskok. To bylo dost. A ještě k tomu se Ynner cítil mizerně. Ale jestli se Harn dostane k lodi, bude to katastrofa, o tom nepochyboval. Bojový křižník Dheygonu s průměrnou výzbrojí znamenal na této planetě absolutní moc. A také tam jsou jeho lidé. Nic netuší a Harn prodělal stejný výcvik jako oni a navíc je může překvapit. Harn se nesmí zmocnit lodi za žádnou cenu, opakoval si Ynner. Ti chudáci v Tessaalu si s ním už užili své a i tak na něho budou dlouho vzpomínat. Netroufal si ani představit, jak by to dopadlo kdyby ... Koně!

"Měl koně?"

Ticho.

"Cleio! Odjel Harn na koni?"

"Ne, žádného koně jsem neviděla," odpověděla trhaně. Poznal, že pláče. Sevřel ji v náručí a snažil se ji uklidnit. Nechtěl být hrubý, ale jde o velkou, moc důležitou věc. "Čaroděj by se mohl strašlivě mstít, kdyby ..."

"Rozlobil se, že nedostal svoji oběť? Pomstí se otcí a celé zemí, tušila jsem to. Neměl jsi sem jezdit, vždyť jsem tě o to prosila. Jako kdybych věděla, že to dopadne špatně," vzlykala.

Odpovědnost za smrt tisíců lidí ji zlomila. Ale o sebe se nebála, opakoval si Ynner. Copak i ve středověku žili takoví lidé? Díval se na ni s úctou. Byla krásná i tak, jak stála teď před ním a pláč jí pošukával rameny.

"Musíme za ním. Nezbyvá nám nic jiného než ho dostihnout a ..."

"Já vím," řekla smutně. "Ale snad bude lepší, když na něho počkáme tady. Jdi za ním sám a vyřiď mu to. Když se dozví, že mu budu patřit, třeba se udoobí. Bože dobrý, kdybych se směla raději zabít!" vykřikla a přitiskla mu tvář na rameno. Ne, takhle to nepůjde, uvědomil si Ynner. A rozhodl se.

"Cleio, posloucháš mě? Cleio!"

Neznatelně přikývla.

"Ten muž, který mě chtěl zabít, a kterého jsi ty sama viděla, je opravdu tím, kdo tak dlouho sužoval Tesaal. Ale není to žádný čaroděj. Je to obyčejný člověk z mé země."

"Z tvého království?"

Uviděl její překvapený výraz. Zatímco pospíchal k okraji lesa, kde nechall koně, řekl jí všechno. Hejdřív to chápala po svém. Země, to je divný název pro království, řekla. To Ynner nikdy nenapadlo. Země, to je přece půda, hlína, pole, louky, hory, všechno kolem. O Zemi a jejích podivných obyvatelích prý v Tesaalu nikdy neslyšeli. Musí to být opravdu hodně daleko. Když jí řekla, že Země není království, ale planeta, ustoupila o krok a udělala rukou do vzduchu nějaké znamení.

"He, neboj se, nejsem blázen," řekl unaveně.

"A ty umíš taky čarovat?" zaptala se bážlivě.

Zasmál se.

Cleia se zamyslela: "Tak přece hovořil náš hvězdopřevod Garheken."

"Garheken?" opakoval Ynner. "To jméno jsem u dvora nezaslechl?"

"Už nežije," řekla Cleia a zesmutněla. "Jsou to dva roky, co ..." vzdychla a smutně se na něho podívala, "co ho upálili. Prý to byl čaroděj. Nevěřím tomu. Já jsem ho dobře znala. Byl velmi moudrý a laskavý a měl mě moc rád."

Historie se všude opakuje. Každá má úplně stejnou temná místa. Desítky či stovky parseků pro ni nejsou žádnou překážkou, řekl si Ynner. A přesto mají títo lidé právo žít, aby se jednou sami dostali do vesmíru. Jsou tak podobní lidem ze Země! Jen jména jsou jiná, význam zůstává zachován. Clardano Bruno nebo Garheken. Jak málo záleží na jménech. Jsou to jen symboly, označující jedince, prostě kus, ne jeho nitro. Vždyť i v lidech ze Země zůstal pod slupkou vypěstované moderní morálky zvířecí pud a touha zabíjet, ničit, hromadit majetek.

Harn ho chtěl upálit! On, kdysi vynikající vědec, světová kapacita! Stačil jen šok a nemožnost návratu a hned začal Tesaalu dokazovat, že to, co umí oni, v lidech ze Země také ještě nevymřelo. Kam zmizelo jeho přesvědčení, zásady, způsob, jakým žil celý život předtím, než zde přistál? Kdepak, lidé se vyvíjejí mnohem pomaleji, než jejich technika. A zvíře, ze kterého pocházejí, v nich zůstane asi navždy.

Ynner ještě zběžně prohlédl chatu i sluj. Věci, které si chtěl Harn vzít původně sebou, ležely na podlaze nedotčeny. Jak jinak, vždyť se s nimi neloučil. Ve sluji, až úplně v zadu, našel zašlý ovládací panel. Řady svítících různobarevných bodů a stupnic potvrzovaly, že je zapnutý. Odtud Harn řídil obranu svého domku a baterie kolem města. Ynner nad ním chvíli zůstal stát a snažil se v sobě objevit pocit moci nad Tesaalem, jaký asi mívál Harn. Jedno stisknutí tlačítka a krajem se přezene ohnivá smršť, po které zbudou jen doutnající rozvaliny, zohavěné anonymní trupy, hrůza a strach.

Nenabíjel v sobě nic. To kruté zvíře kdesi uvnitř se neozvalo.

Panel byl spojen krátkým kabelem s přenosným energetickým blokem; typem, jaké se používaly dodnes. Ynner ho odpojíl, ale světélka nezhaslala. Měkde musel být ještě nouzový zdroj. Neměl čas ho hledat. Zdvihl energoblok a roztráskal s ním panel na kusy. Teprve když si byl jist, že ho už nedá dohromady ani bůh, odhodil zdeformovaný energoblok do troske. Věděl, že tím mohl způsobit, že nějaká ze zbraní kolem města nebo jinde spustí, ale musel to risknout. Jinak by se totiž vůbec nemuseli dostat ven z obranného pásma.

Když vyšli z lesa, všechno bylo náhle světlejší a jasnější. Ynnera se zmocnila příjemná závrať z nabytí volnosti, při pohledu na volný prostor. Les měl v sobě cosi skličujícího a ponuré. Koně našli na místě, kde je zanechali. Klidně se popásali na nasekané trávě. Starosti lidí se jich netýkaly. Ynner se přistihl, že jim to trochu závidí.

Když pomáhal princezně do sedla, přistihl se, že se jí dotýká s pocitem absolutního vlastnictví. Začínal nejasně cítit, že se stala velká chyba. Proč se jen na mýtině nedokázal ovládnout? Až dostihne a zneškodní Harna, vůbec raději nepřemýšlel o tom, že by se mu to nepodařilo, bude muset udělat a už ji nikdy neuvidí. Bude se s ní muset rozloučit, nemá jiné východisko. Při té představě pocítil přímo fyzickou bolest, protože tak silně vědomí sounáležitosti k někomu jinému ještě nikdy v životě nepoznal. Ženy na Zemi byly také krásné a inteligentní, ale Cleia byla úplně jiná. Bylo v ní něco zvláštního. Nenapadala ho slova, kterými by to mohl vyjádřit.

"Kde je tvoje létající loď? Je to daleko?" uslyšel její hlas a byl rád, že ho vytrhla z jeho neveselého přemýšlení. Musel se usmát. Létající loď! Přijala jeho vyprávění tak prostě, jako kdyby ji popisoval obyčejný bachratý čun na řece. Nevěděl, jestli mu uvěřila, ale měl dojem, že o tom ani neuvažovala. Brala jeho slova jako fakta, o kterých není třeba diskutovat. Ale proč se ani trochu nepolekala při představě planety, utárající se ve vesmíru. Přece ani vesmír

si nemohla dokázat představit! Ynner věděl, že ženy jsou mnohem praktičtější než muži, ale tato situace byla tak výjimečná, že očekával od Clei docela jiné reakce.

"Loď stojí na planině nad opuštěným mlýnem," řekl toho dne již podruhé a napřáhl ruku tím směrem.

Přesnou vzdálenost nedovedl odhadnout, protože přijel do města velkou oklikou a od té doby u lodí nebyl. Spojení však udržoval pravidelně pomocí vysílačky v kombiněze.

"To místo znám. Behsardův mlýn. Prý ho kdysi vypálili Orthaalští, když napadli Tesaal. Od té doby tam nikdo nebydlí," řekla princezna. "Povedu tě nejkratší cestou."

Pobídl koně a ti prudce vyrazili, jako kdyby i oni chtěli být už co nejdál od bezútěšného lesa. Ynnera bolelo celé tělo. Každý pohyb jeho vránika mu působil hotová muka, ale statečně se držel v sedle a snažil se udržet tempo s princeznou.

Světla přibývalo. Slunce sice ještě nevyšlo, ale už na sebe určitě nenechá dlouho čekat. Tuhle cestu Ynner neznal. Ale byl si jistý, že směr je správný, a to mu stačilo. Zanedlouho projeli kolem posledních varovných znamení a v dále spatřili obydlenou vesnici. Ynner si ulehčeně oddechl, když viděl, že jsou venku z čarodějova pásma. Nevysvětlitelná tiseň z něho spadla. Bylo mu to k smíchu. Mění už snad také prosáklý tesaalskou posvátnou hrůzou? Že by za tu krátkou dobu stačil vstřebat místní anachronismy a přisvojit si je? Napadlo ho, že je to třeba jeho vlastní způsob dokázat si, jak blízko k sobě mají lidé ze Země a zdejší středověkáři. Harn to také vyjádřil po svém.

Cesta se mírně svažovala a vesnice se jim ztratila z očí. Projížděli tryskem mezi lány zlatého obilí a rostlin, které Ynner neznal. Byly vysoké asi jako dospělá kukuřice, ale tím veškerá podobnost končila. Srdcovité listy vybíhaly do dlouhé zkroutené špičky, ve které červená barva přecházela do šedožluté. Žádné plody nebylo vidět. Zeptal se princezny.

Úžasem rozšířila oči. "To je přece neas." A když viděla, že mu to nic neříká, pokračovala: "Jedí se jeho listy, ze stonku se získává vláknina na předení sukna, kořeny slouží jako krmivo pro dobytek."

To mu stačilo. Její reakce na jeho otázku mu jasně dokázala, co si o něm myslí.

"Cleio, tak tys mi nevěřila, co jsem ti vyprávěl?" zeptal se.

Sklopila oči a zadívala se mu přes rameno do dálky.

"Věřím ti. Musíš být opravdu z velké dálky, když neznáš neas. Víš, říkal jsi některé věci skoro stejně jako Garheken. Když mi je vysvětloval těmi nejjednoduššími výrazy, byla jsem přesvědčena, že je to tak správně a logické a připadalo mi, že ho chápu. Ale za chvíli mi to začalo vždycky připadat příliš pohádkové. Ty jsi říkal mnohem víc věcí, kterým jsem nerozuměla, ale nechtěla jsem se ptát. Mé otázky by ti připadaly směšné a tvé vysvětlení by pro mě bylo nepochopitelné. Myslel by sis, že jsem hloupá. Ale věřím ti, i když tolika věcem nerozumím a trochu se jich i bojím. Asi bych se měla bát i tebe, když jsi tak mocný, ale cítím, že jsi dobrý."

"Kdepak, nejsi vůbec hloupá! Právě naopak. A jsi také velmi statečná," potřásl hlavou Ynner. "A bát se mě nemusíš. Dokonce nesmíš."

Její vysvětlení ho úplně odzbrojilo. Bylo tak prosté, zčásti nepochybné díky předchozím Garhekenovým výkladům, které jí snad přece jen trochu pootvřely oči.

Museli trochu zpomalit, aby příliš neunavili koně prudkou jízdou do kopce. Ynner pohladil svého vránika po šíji. Až tohle dobrodružství skončí, bude se i s ním lětko loučit. Žádné ze zvířat sice zatím nejevilo nejmenší známky únavy, ačkoliv jim zatím nedopřáli ani krátkého odpočinku, ale čekal je ještě hezký kus cesty.

Když vyjeli nahoru, vyšel jim vstříc sluneční kotouč záplavou čerstvých ranních paprsků a mohli přehlédnout celé rozsáhlé údolí. Pole, lesy, roztroušená stavení. Zde všude byl život. V lese mu chyběli ptáci, drobná i větší zvíř. Ti všichni se přestěhovali sem a stejně jako lidé dodržovali zvláštním instinktem hranice čarodějova pásma. Pohled na tesaalský kraj naplnil Ynnera obdivem, klidem a mírem.

"Hoří!" vykřikla princezna a ukazovala k vesnici. "Vesnice hoří!"

Byla ještě daleko, ale Ynner jasně zahlédl ohnivé záblesky, které vyšlehly mezi domy. Jedno stavení vzplálo a k obloze stoupal hustý černý kouř. Mohl by to být následek zničení ovládacího pultu v jeskyni, napadlo ho. Snad se přece jen unáhli. Ale ne, odporoval si, útočný systém by nereagoval s takovým zpožděním. To je přece nesmysl. Musí v tom být něco jiného.

Od vesnice je podle Ynnerova odhadu dělila slabá čtvrt hodina jízdy. Pobídl koně do zběsilého trysku, až se za nimi na cestě zvedala oblaka prachu. Ruka mu bezmyšlenkovitě sjela k meči. K čemu mu asi bude proti ochrannému poli a wengeru se zaměřovačem s kontrolou odchylky cíle. Nemůže si dovolit přímé střetnutí. Byl si už totiž jistý, že ve vesnici před ním je Harn.

Když se přiblížili k prvním plotům, hořelo už několik stavení, protože kouř byl mohutnější a stoupal z různých míst. Spatřili první vesničany. Překvapilo ho, že sedí nebo klečí schouleni při zemi a ani se nesnaží požár hasit. Velký dřevěný dům na násvi stál v plamenech, krov se už začínal hroutit. Před ním leželo několik zčernalých těl. Další chalupa hořela asi o padesát metrů dál a za ní ještě dvě další. Cleia zastavila koně u jednoho lépe obléčeného muže, který klečel v prachu jako ostatní a zeptala se ho, co se stalo. Vychrlil na ni zmatenou záplavu slavic takovou rychlostí, že Ynner nepochopil skoro nic. Muž navíc hovořil neznámým dialektem, který Ynnerovi nic neřikal. Museli se zeptat princezny.

"Jsou hrozně vystrašení," řekla. "Přišel prý nějaký muž a žádal koně. Odmítli mu ho dát a zavolali stráž. Když ho chtěli zajmout, usmrtil je všechny pekelným ohněm, vzal si koně sám a zapálil jim za trest několik domů."

"Ale proč se nesnaží požár uhasit? Ohně se může rozšířit a pak shoří celá vesnice. Proč nic nedělají?" nechápal Ynner.

"Jestli se čaroděj rozhodl spálit vesnici, nasmí mu v tom bránit. Co chtěl, aby shořelo, musí shořet. Jinak by se mohl vrátit a usmrtit je pro neposlušnost všechny. Tak to aspoň říkal," pokrčila rameny Cleia.

Ynner se rozhodl, že to vesničanům rozmlouvat nebude. Stejně by mu nevěřili a ztratil by s nimi zbytečně spoustu času. Harn získal koně a tím se situace podstatně zhoršila. Ale musí ho dosáhnout stůj co stůj. Ynner odmítl návrh, aby si vyměnili koně za čerstvé. Jejich koně zatím nebyli unaveni a nechtěli také přijít o svého vraníka. Byl rozhodnut podržet si ho do poslední chvíle.

Hořící domy ukazovaly směr, kterým Harn opustil vesnici. Ynnera napadlo, že by na ně mohl někde v úkrytu čekat a usmrtit je ze zálohy. Měli by být raději opatrní. Vzápětí však tuto myšlenku nazval zbabělostí a zavřel ji. Nemohli si dovolit ztráčet čas. V záce bylo příliš mnoho.

Ze vesnice se půda zdvihala a členila do řetězu zalesněných návrhů. Cesta se klikatila mezi nimi. Mohli si ji zkrátit přímo, ale při pomyšlení, že by se dostali do míst, kudy by se nedalo jet dále museli by se vrátet, se rozhodl raději neriskovat. Svěřil se s tím princezně a ona jeho rozhodnutí schválila.

"Jsou tam i skály a strže a také rozsáhlé houštiny aupuků. Těmi bychom vůbec neprošli, jejich trny jsou jedovaté," řekla. "K řece se dostaneme nejrychleji po cestě."

Náhle vykřikla a ukázala rukou za vesnici. Z druhé strany se k ní blížil oddíl jezdců. Jejich ocelová brnění se na slunci leskla, zbraně finčely a barevné korouhvičky na dlouhých kopicích se třepotaly ve větru. Ynner jejich počet odhadl na třicet, ale mohlo jich být i víc.

"Otočí rytíři," řekla Cleia.

"Snad by se k nám mohli připojit," navrhl Ynner, ale dívka kupodivu jeho návrh rázně odmítla.

"Na to nepřistoupí. Jestli nás doženou, budou se se mnou určitě chtít vrátit na hrad. Našemu vysvětlení by nevěřili ani slovo a asi by tě zajali. Ne, musíme jim ujet a dohnat toho... čaroděje."

"Tak mi přece věříš," usmál se Ynner.

"Vždyť jsem ti to už řekla," odpověděla udiveně. "A když jsem viděla, co se stalo ve vesnici... Vím, že ho musíme zabít."

Hovoří už o nás v množném čísle, uvědomil si Ynner a nesmírně ho to potěšilo.

"Musíme jet," řekla netrpělivě a trhnutím uzdy otočila koně.

Ještě než jim vesnice zmizela z očí, spatřili, jak z ní vyjeli i rytíři a ženou se tryskem přesně za nimi. Ynner jen doufal, že je zatím nespátřili.

Když dorazili k řece, čekal na ně prázdný můstek, vedle kterého dohořel nevysoký strom. Převozníková pramice byla daleko u protějšího břehu. Ynner se k ní zadíval pozorněji a rozeznal v ní bezvládné tělo muže. Ležel na břiše, s rameny a hlavou přes okraj lodě, ruce měl ve vodě. Ynner tušil, co se stalo. Převozník odmítl dopravit Harna přes řeku. Jen pro výstrahu spálil strom a na druhém břehu muže stejně zabil, aby se nemohl s pramíci vrátit. Čtěl tak ztížit případné pronásledování.

"Pojedeme přes brod," rozhodla se princezna. "Po dažích je sice hodně vody, ale snad to dokážeme."

Chová se, jakoby převzala velení, napadlo Ynnera. Ale je opravdu velmi pohotová a odvážná! On sám by brod nikdy nenašel, třebaže byl vzdálen necelých sto kroků. Prostě by ho ani nenapadlo brod hledat. Nebyl nijak označen, do vody vedly jen staré ztvrdlé brázdy po kolech vozů a stopy koní.

Cleia vjela bez váhání do proudu jako první. Voda sahala koním zpočátku po kolena, pak se dotkla břicha. Uprostřed řeky už koně začali plavat a Ynner s princeznou sklouzl ze sedel, aby jim ulehčili. Plavali vedle nich a jen se přidržovali postrojů. Než se dostali na druhý břeh, zanesi je proud o několik set kroků dále, kde byl břeh příliš příkrý. Nechali se tedy ještě chvíli unášet kalnou vodou, až našli příhodnější místo a vrátili se na cestu.

Rytíři právě přijížděli k přivozu. Harnova lodi spatřili mrtvolu převozníka a jejich zorný křík napovídal, jak si vše vyložíli. Vzduchem zuřivě stoupl ohnivý opar z šípů a těžkých střel z kuší. Několik rytířů zůstalo u mrtvého a znovu napjalo tělavy, zbytek hrota zamířil k brodu. Ynner a princezna slyšeli jejich řev ještě když mizeli v hluboké úvozové cestě, kde je stromy skryly před zraky pronásledovatelů. Najednou si Ynner uvědomil, že se tu už vyznají. Ano, tady už jednou byl. Ale samozřejmě nevěděl o přivozu ani o brodu a překročil řeku za zákrutem. Čekala je tedy ještě krátká jízda rovinou a pak už budou v horách. Nebyly to velké hory, jen pár rozeklaných skalnatých hřbetů s labyrintem soutěsek. A na planině nahoře vysoko nad mlýnem čekal Ynnerův vesmírný křižník Thagcan se zbytkem posádky.

Na rovině konečně spatřili Harna. Byl daleko před nimi a šval koně k horám. Ynner si rukou zaclonil oči a uviděl, jak se Harn otáčí a zvedá ruku. V mozku mu zabubnoval poplašný tón a bez váhání ostře zahnul vpravo, uchopil uzdu princezny a koně a stříhl ho stranou. Před nimi se zablesklo a na místě, kterým by bývali za okamžik projeli, kdyby vás nezměnil směr, se rozpoutalo ohnivě peklo. Ynner donutil oba koně, aby poskakovali ze strany na stranu a také dva další vystřelily je minuly.

"Rychle pryč!" křičel a ukazoval princezně, kam musí jet.

Nepřiblížovali se teď sice k horám, ale kdyby jeli přímo, nedostali by se tam nikdy. Další výstřel zapálil pruh půdy nebezpečně blízko princezny a koně. Sice mu neublížil, ale kůň se polekal. Vzepjal se, uskočil v plném trysku na bok, klopýtl a srazil se. Cleia vyletěla ze sedla, několikrát se překulila a běžela mu vstříc. Koní už nemohli pomoci. Zoufale řičel, házel sebou a marně se snažil postavit na zlomenou nohu. Ynner trochu zpomalil, podal princezně ruku a ona se v běhu vyhoupla za něho na hřbet vraníka. Harn našťastí už dál nestřílel a také ho neviděli. Ztratili se v horách.

"Jsou za námi!" upozornila ho princezna.

Ohlédl se a spatřil oddíl pronásledovatelů. Právě vjížděli z úvozu na rovinu. Jednoho nepřitele máme před sebou, druhého v zádech. Kam teď? přemýšlel spěšně Ynner. Museli však k lodi a loď byla před nimi. Zavedl koně v širokém oblouku zpátky na cestu a řítit se přímo k horám, k místu, odkud na ně Harn střílel. Jestli tam dosud čeká někde na pokračí soutěsky, mají smůlu. Ale dostat se k lodi nebo se o to aspoň pokusit, zůstávalo i nadále tím nejdůležitějším úkolem.

Vraník se překonával. Nasl nyní dva jezdce, ale Ynner nepozoroval, že by zvolnil rychlost. Jeho pohyby byly stále stejně houževnaté a vytrvalé, jakoby to nebylo zvíře, ale stroj. Ale také pronásledovatelé měli dobré koně. A navíc byli skvělými jezdci, což o sobě Ynner přece jen nemohl tvrdit.

Dlouhá štvance v sedle navíc nevýslovně mučila jeho rozbolávané tělo. Bržel se zpřímá již jen silou vůle a neměl sílu, aby se snažil při jízdě splývat s pohybem koně a ulehčovat mu tak. Když se konečně dostali do ústí široké soutěsky, byli jim rytíři téměř v patách a začínali znovu střílet. Ynner tušil, že kdyby teď zastavil a snažil se s nimi domluvit, byl by zabit dřív, než by stačil pronést jediné slovo. Jezdci patrně ani nevěděli, že s ním jede princezna Cleia. Jinak by určitě nestříleli, aby ji náhodou neporanili. Nepochybně v nich viděli jen zločince nebo čaroděje, kteří zpusťovali vesnici, usmrtili tam několik lidí a připsali jim i zabití převozníka.

Soutěsku už znal Ynner velmi dobře. Projížděl tudy na své první cestě do města a ještě několikrát předtím, když se seznamovali s terénem a životem na planetě. K lodi to už neměli daleko. Soutěska se strmě zdvihala vzhůru. Ještě několik zákrutů, výškový rozdíl kolem sta metrů a budou na planině.

Vraník zvolnil krok. Cesta byla pokryta kamennou sítí i většinou balvany. Kůň si musel mezi nimi opatrně vybírat cestu. Nějak pronásledovatelů se nazadřitelně blížili. Štvali své koně nemilosrdně přes všechny překážky, jen aby je dostihli. Jejich pokřik a řinčení zbraní se ostře rozléhalo soutěskou a převalovalo se a vracelo v nesčetných ozvěnách ze všech stran. Ynner poznal, že za další zatáčkou se jim už nedokážou ztratit z očí. Začal se rozhlížet po úkrytu. Ze soutěsky odbočovalo na obě strany množství šterbin a proláklín. Některé odbočky byly na první pohled slepé, u jiných se jejich konec skrýval v husté zeleni stromů a keřů.

Ynner si spočítal, že nemá tolik času, aby mohl dlouho vybírat. Za nejbližším skalním rohem pohdí vraníka do úzké průrvy, která mu připadala dost široká. Její ústí bylo zcela zarostlé trnými keři. Kůň se vzpouzel, ale Ynner mu pánovito zaryl paty do slabin a přinutil ho, aby se prodral skrz keře. Odesl se do všechni spoustou krvavých šrámů.

Ynner se při pohledu na trny a hluboké krvavé škrábance polekal. Cleia si toho hned všimla a usmála se: "Neboj se. To nebylo trní supuky. To bychom už nežili."

Hned za křovím sesedli a naslouchali. Hřmot kopyt se blížil. S divokým křikem se kolem přehnal oddíl pronásledovatelů. Mávall mečů a kopími, kopyta jeletk koní těžce bušila do kamení až létaly jiskry. Divall se na ně úzkou mezerou v křoví a ani nedýchali. Pro tuto chvíli byli mimo nebezpečí. Anner odhadl, že za nimi byli mnohem blíž než se původně domníval.

Najednou slétl shora ohnivý blesk a udeřil přímo doprostřed houfu. Muži i koně se měnili v zuhelnatělé pahýly, rozlavený kov ocelových pancířů se v kapičkách rozstříkoval po kamení, ozývaly se výkřiky děsu, sténání raněných, zoufalé ržání splašených a popálených koní. Ti, kdo zůstali naživu, přehali na koních nebo pěšky zpátky v panické hrůze a odhazovali zbraně. A další z nich byli zasaženi ohněm, který mezi nimi jako nestvůrný ohnivý květ rozseval paniku a smrt. Jeden z rytířů se s bolestným řevem vrhl zrovna do křoví, za kterým se skrýval Ynner a Clea. Tělo měl zachvácené ohněm, hořel na něm oděv, vlasy i vousy. Dopotácel se skoro až k nim, pak padl s roztaženými rukama do téní a znehybněl. Křoví se od něho vznášelo, plameny rychle šplhaly po spleti drobných vyschlých větviček vzhůru. Vraník neklidně zadupal a začal trhat uzdou.

"Můj bože, to je hrůza!" zasténala princezna.

Upřené hleděla na zkazu v soutěsce a zdálo se, že nemá sílu odvrátit zrak od spečených zohavených těl rytířů.

"To musí být Harn. Je někde nahore nad námi," řekl Ynner.

"Kdybychom bývali jeli dál, tak ...," při té představě se otrásl.

Přitiskla se k němu a sevřela ho pevně pažemi. Cítil, jak se chvěje. Pohled na ohnivá jatka princezny zlomil. Určitě nikdy předtím netušila, že existují tak strašlivé zbraně. A kdyby věděla, kolik jich má ještě Dheygon v záloze, napadlo Ynnera.

Do soutěsky se vrátit neodvažovali. Ynner se rozhodl vyzkoumat, kam vede jejich průrva. Prodrali se další bariérou ostatních keřů a ocitli se v rozlehlé strži. Byla ohraničena strmými skalními bloky, ale v jednom místě masiv kůysl pukl a vznikla štěrbina zaplněná zpolá nánosy půdy a sutí, které se mírně zvedaly vzhůru.

"Zkusíme se tudy dostat nahoru," řekl Ynner a opíraje se o kopí, vlezl do úzké mezery mezi skály. Clea ho bez váhnutí následovala. Vraníka sebou vzít nemohli, nechali ho tedy dole u vchodu do soutěsky.

Šlo se jim docela dobře, jen místy se nahoru škrábali po čtyřech a chytali se všeho, co slibovalo dobrou oporu. Když měli za sebou asi čtyřicet metrů stoupání, skála náhle skončila a před nimi se pozvolně zvedal sluncem ozářený svah, porostlý vysokou travou a skupinami vysokých keřů se sytými tmavozelenými listy a bílými kališkami květů.

"Toto jsou aupuky, keře smrti," ukázala na nejbližší z nich princezna.

Obešli je v utlivé vzdálenosti, protože kolem každého vyrůstaly malé kopečky svěže zelených aupuk, které byly stejně nebezpečné jako vzrostlé keře, jak ho upozornila Clea.

Ynner cítil nesmírnou únavu. Popálená chodidla a lýtka při chůzi nesnesitelně bolela a na několika místech byla do krve odřena a pořezána od ostrých kamenných úlomků. Zatnul zuby a těžce se vlekl vzhůru po svahu k okraji řídkého lesa. Tam ho opustily síly nadobro a zhroutil se do trávy. Před očima mu vířila červená kolo trhané dýchal. Ucítit pod rameny její ruce. Snažila se ho zvednout.

"Pojd, proboha, musíme jít dál. Už je to jen kousek," prosila Clea. V jejích očích se leskly slzy.

"Ano. Ano, hned," odpověděl pomalu.

Ynner soustředil veškeré zbytky síl a přinutil se zvednout. Ano, musím varovat posádku a zachránit Tesaal před tím šilenem. Na ničem jiném nezáleželo. Clea ho z jedné strany podpírala a ještě si pomáhala kopím. Nesmírně pomalu se potácela lesem. Ynner nejasně tušil, že už musí být hrozně blízko. Ještě pár metrů a před nimi se objeví loď. Musí se tam dostat! Musí!

Už viděl konec lesa. Vlastně to ani les nebyl, jen řídký pás stromů.

Náhle Ynner zakopl a upadl na zem. Princezna vykřikla. Obrátil se a uviděl příčinu svého pádu. Ve vysoké trávě leželo nehybné tělo. Muž byl obrácen tváří k zemi, ale podle kombinézy to byl nepochybně někdo z jeho posádky. Převalil ho na záda.

"To je Spallt," zašeptal.

V prsou mu vězela dyka. Musela to být prudká rána, protože z ní viděl jen rukojeť. Jediným škrbnutím ji vytrhl z rány a schoval, aby ji princezna neviděla. Byla to ona dyka, kterou mu Clea vtiskla do dlaně tehdy na kraji lesa.

Tělo bylo ještě teplé, dosud nezačínalo tuhnout. Ynner mu ještě ohmatl předloktí. Spalltova osobní zbraň však byla pryč. A vysílačka taky.

"Je to jeden z tvých lidí?" zeptala se tiše princezna.

Ynner přikývl.

"Byl to můj přítel. Léтали jsme spolu osm let," odpověděl pevným hlasem.

Cítil, jakoby mu Spalltova smrt dodala dalších sil. Zabít Harna! Zabít! Ne, ne, to nebudě msta. K tomu by se nesnížil - byl by stejný jako Harn. Tady šlo o víc. Ve hře nebyl jen osud Tesaalu, nebo životy jeho přátel, ale také pověst samotné Země. Jejich první nezdařený kontakt na této krásné planetě nesmí přerůst v příšernou apokalypsu. Vždyť se sem za pár století lidé určitě vrátí, aby ji mohli zařadit mezi planety Galaktického svazu. Ale kdyby se Harnovi podařilo získat jejich člun, byl by s ním schopný ve svém fanatickém šilenství zahubit život na všech kontinentech planety a změnit ji v mrtvou poušť, kam by člověk nemohl vstoupit bez těžkého pancéřového obleku proti záření.

Ynner upřel zrak na okraj lesa a vykročil. Kopím si chránil hlavu proti větřím, které ho šlehalo do tváře. Neměl už chuť se jím uhybat. Bolest v nohou a v celém těle začínal vnímat jen jako něco, co existuje, ale bez vlivu na něho samotného.

Při okraji lesa se táhl obvyklý pás houštin. Za nimi se prostírala planina a necelých třicet metrů před nimi stál křížník Thagean. Dlouhý plochý ovál, s useknutou mohutnou zádi, spočívá nehybně na třech očištěných opěrách s dvojítm podvozkem. Vehod byl otevřený dokola.

Nedaleko schůdků stál Harn v Ynnerově kombinéze, která mu byla příliš velká a v ruce nedbale držel stroywer. Říkal zrovna něco Lloydovi a Spikeovi, kteří stáli před ním. Dlouhá baňata hlaven zbraně mířila střídavě na jednoho a na druhého. Spike mu rozčileně odpovídal, ale byli od nich moc daleko, a tak nerozuměli ani slovo. Harn se na něho rozkřikl, pak mávl vztekle rukou, přehodil si stroywer přes ramena a odcházel k lodi. Spike se rychle sehnul a mrštil po něm velký kámen. Harn však dával pozor a v posledním okamžiku uhnul, takže mu kámen jen zavadil o rameno.

Nemá zapojené ochranné pole, blesklo hlavou Ynnerovi. A já nemám žádnou zbraň! Bezmocně sevřel kopí.

Harn se s opovrhlivým úšklebkem otočil a namířil na Spika stroywer. Spike padl jako podřátý, Lloyd trochu poodstoupil, aby ho nezasáhl žár a smutně a bezradně se díval za Harnem, jak se blíží ke schůdkům lodi. Už mu nic nestálo v cestě. Ynner zvedl kopí. Ale sotva se rozmáchl, ozvala se opět ta strašná bolest v ramenu. Zavrával a upustil kopí. Rychle ho znovu uchopil, i když věděl, že to nemá smysl. Nikdy ještě nebyl tak zdrcen vědomím vlastní bezmocnosti jako v této chvíli.

Na ruce, kterou svíral ratiště kopí, ucítil jemný dotyk. Ohlédl se. Clea mu s podivným úsměvem vzala z ruky zbraň a vyšla několik kroků před houští. Kdyby se nyní Harn obrátil směrem k lesu, musel by ji spatřit. A měl stroywer! Ynner zatajil dech.

Harn se neotočil. Koutkem oka si hlídal pouze zbylého kosmonauta a pomalu vystupoval po schůdkách.

Clea se několika kroky rozběhla a vymrštila pruder kopí. Ynner s úžase sledoval jeho dráhu. Opsalo dlouhý oblouk, zasáhlo Harna do zad pod pravou lopatkou a projelo jím naskrz. Žřetelně uslyšel kovový třesk, jak se na druhé straně hrot zarazil o obrubu dveří. Silný náraz vrhl Harna proti dveřím. Pustil stroywer a zachytil se jich křečovitě rukama. Pak se zvolna otočil a s chropěním se skutočel po schůdkách do trávy, kde zůstal nehybně ležet. Lloyd k němu rychle přiskočil a zdvihl stroywer. Pomalu k němu došl.

"Je po něm," oddechl si Lloyd.

Ynner zpozoroval, že Clea udiveně hledí na své ruce a tře je o sebe. Irpce se usmál. Věděl, jak ji je. Když Ynner zabil prvního člověka, také dlouho zkoumal své ruce a hledal na nich krev. Díval se na ně tehdy několik dní, i když dobře věděl, že na nich nemůže být krev. Od té doby se začal na všechno dívat trochu jinak. Možná, že tím, že ho usmrtil, zabil něco i sám v sobě. Nerad na to myslel, bylo to už velmi dávno.

"Na kraji lesa jsme viděli Spallta," řekl Ynner.

"Dva z nás jsou mrtvi. Stálo to vůbec za to?" zamračil se Lloyd. Mávl rukou kolem sebe. "Pro tuhle ..."

"Nezáleží na tom, že tahle planeta ještě není zralá pro kontakt," zavrtěl hlavou Ynner. "Je to krásná země. A možná, že Harn dokázal, že spíše my nejsme tak stoprocentní. Jak si Rada myslí. To co se stalo Harnově lodi, se nám mohlo stát také a čertví, jak bychom se zachovali."

"Pozor!" sykl Lloyd a strhl z ramene stroywer.

Z lesa se vynořilo několik jezdců. Když spatřili loď, překvapeně zastavili.

"To jsou otcovi rytíři!" vykřikla Clea a rozběhla se k nim.

Trvalo dost dlouho, než je přesvědčila, že jim nic nehrozí a že mohou přijít až k nim. Zůstali, ale k lodi se nepřiblížili víc než na sto kroků.

Mrtvé nechali na starost robotům. Pohřbili je za necelou půlhodinku. Na hrobech vztyčili malé mohyly z balvanů a položili na ně odznaky Dheygonu. Jen Harnův hrob, který byl stranou, zůstal prázdný.

Od Harnovy smrti se Ynner princezně raději vyhýbal. A Cleia se sama nezmínila ani slovem, že by chtěla odletět s ním. Její hrdost ji nedovolovala prosit o jeho přízeň. Přesto si byl jist, že by neváhala, kdyby ji to nabídl. Sváděl nelibostný vnitřní boj a prožíval hořovitou muka, před očima mu defilovala příkázání Řádu: na planetách s civilizací prozatím nevhodnou pro kontakt neovlivňovat vývoj, nepředávat technické vědomosti, nevměšovat se do politických poměrů, omezit styk s obyvateli na minimum, neodvážet se žádných okolností obyvatelstvo z planety, ne ... Těch ne bylo mnoho a jejich plnění se přísně vyžadovalo. A ke všemu patřil křižník Ethegan k elitní bojové flotile Dheygonu. Nebyli žádnou vědeckou výpravou. A Ynner byl jeho lidorem. Velet druhým bylo snadné. Nejhorší bylo poroučet sám sobě.

Vyprávěl jí už sice o Zemi a o svém poslání, ale to tak nevadilo. Nikdo by jí neuvěřil ani slovo. Ale odvézt ji odsud na základnu, to bylo mnohem závažnější překročení pravidel. Ynner se cítil jako slaboch, ale nemohl si pomoci.

Rozloučil se, jak to vyžadovalo její postavení. Byla stále ještě princeznou. Nutil se do úsměvu, ale vyšel z toho jen křečovitý škleb. Cleia odpověděla jen krátce a smutně mu hleděla do očí. Ano, vyřídí pozdravy králi Ethagovi. Čaroděj už nebude sužovat Tesaal, všichni si oddýchnou ...

Ynner provedl s Lloydem obvyklou kontrolu před startem. Oknem viděl vzdalující se jezdce. Mířili zpátky k soutěskám. Z mnohaleté hrůzy vznikne legenda. Za pár století se jí budou smát. Krásná pohádka, budou říkat.

Lloyd už seděl připoután v křesle a netrpělivě čekal, až do Ynner pokyn ke startu. Jezdci v dálnce splýnuli v jedinou klínici se hmotu. Omezit styk na minimum, neodvážet osoby, ne ... ne ... samé ne!

Ynner si přetáhl přes prsa bezpečnostní popruh. Přezka se spojila se zámkem s hlasitým cvaknutím. Teď už zase byl připoután ke křižníku, k Dheygonu, Galaktickému Svazu ...

"Ne." Řekl hlasitě Ynner, rozepnul popruh a šitlivě oba konce odhodil. "Ne," řekl ještě jednou a cítil, jak z něho všechna tíha spadla. Dvěma skoky byl u dveří a chvilu je otevřel. Jezdci už sjížděli s kopce.

"Cleio! Cleio! Vrať se!" zařval z plných plic a zuřivě zamával rukama. Nemohli ho slyšet. Rozeznával stěží jejich postavy od pásu nahoru, pak jen hlavy, korouhve pod stříbrolesklými hroty kopí.

"Cleio!" Řekl tiše a zavřel oči. Jezdci už zmizeli z dohledu. Najednou naprosto jasně věděl, že Cleia byla dar, který mu nabídl sám osud. Dar, jaký je nabízen jen jednou v životě. A on ho od sebe odvrhl.

Jakoby zaslechl ve větru její tichý smích. Zachvěl se. Jak krásný přelud! Bude ho slyšet navždy a litovat své zbabělosti. Vždyt ta dívka byla ztělesněním všeho po čem vždycky toužil. Čeho byla ona schopna, by málokterý muž v její situaci dokázal. A vlastně byla Cleia i dohodnutou odměnou v případě, že bude čaroděj přemožen, jak prohlásil král Ethaga. Že řekl se jí, protože znal své povinnosti. K čertu s nimi! Co by mu mohli udělat? A dívku by tak jako tak zpátky určitě neodvezli.

Teď už ale nemělo smysl se tu zdržovat. Úkol byl splněn ... Ynner vzdychl, svěsil hlavu a obrátil se k lodi.

Cleia si opírala o prostřední podpěru přímo pod ústím věnce vertikálních startovacích trysek a usmívala se. Ynnera polilo horko. Pak se hlasitě rozesmál.

"Řekla jsem jím, že zůstanu s tebou," vysvětlovala, když ji k sobě tiskl a hladil.

Poprvé a naposled spatřila Cleia z veliké výšky svůj Tesaal. Oči se jí leskly slzami, ale zářila štěstím.

"Ale my jsme přece nemohli vůbec nic jiného udělat!" bránil ho pak s úsměvem Lloyd, když se věc projednávala na základně sektoru Caltax před komisí v čele s disingem Mathwem. "Nechtěla se hnout z místa a kdybychom bývali odstartovali, tak jsme ji měli na svědomí. A to byste snad nechtěli," a zadíval se pohoršeně na členy komise.

Strefil se do černého - připustili, že to by opravdu nechtěli.

Následující povídka komentovat nebude, je to: *...* (příjemně nejednoznačná, že by ji jakýkoli komentář mohl jen narušit. Neznám vlastně ani její autorku, ale přiju ji, aby ji to dalo psát tak dobře, aby až konečně nastanou ty křivé a očekávané zlato časy české sci-fi, měla v antologii Dámy v SF, kterou bych chtěl jednou redigovat, jedno z prvních míst.

Věc cti

INKA
JELÍNKOVÁ

"Uhní," zavelí Prorok.

"Prosím," Kibbolan udělá gesto, ukloní se a ustoupí ze stezky, pak se ale vrhne zpět, sebere z cesty kámen a okázale ho zahodí.

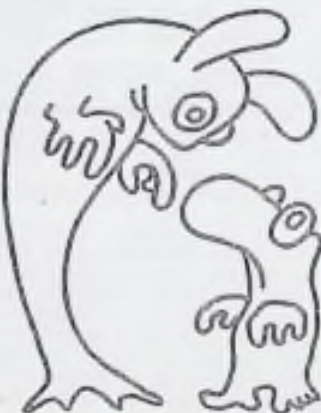
"Teprve teď," usmívá se široce na Proroka, "vám nic nestojí v cestě, Mistrě."

Prorok zbrunátní. "Co tím zase chceš říct, ty skrčku?" zasyčí. "Už zas se mi budeš posmívat, zase už ...," zarazí se a s údivem sleduje Kibbolanova tělo, které se pomalu, pomaloučku vytahuje do výšky. Když už Prorok musí zaklonit hlavu a zastínit si oči, probere se a zahřmí:

"Dost! Dost! Okamžitě to ... se vrať! A vůbec ...," nechá křiku a vyrazí po cestě dále, nadurčně bublá a rozhazuje rukama.

Kibbolan se za ním dívá, usmívá se a scvrkává do své obvyklé výšky. Vtom se Prorok v dálnce zastaví, zvedne hlas a nad slezkou se nese hvětlivě: "Já ti ukážu, ty skrčku! Budeš litovat! Dnes v poledne si vzpomeň, jak ses ze mne zase pokoušel udělat bíbe!"

"Jakého bíbe," nese se zpátky, "takovou moc nemám!" Ale Prorok už neposlouchá a spěchá dál, celý shrbený zlosti.

1. ušatý tvor: "Co je moc, to je moc, to už přestává všechno."

2. ušatý tvor: "Zcela s vámi souhlasím, Ctihodnosti, všechno."

3. ušatý tvor: "Copak se stalo, bratři?"

1. ušatý tvor a 2. ušatý tvor současně: "Ale zase ten ..." (zarazí se a pohlédnou na sebe).

2. ušatý tvor: "Pardon, Ctihodnosti, já ..."

1. ušatý tvor: "To nic, to nic, bratře Gráfe."

3. ušatý tvor: "Snad ne zas ten Kibbolan? Co vyvedl?"

1. ušatý tvor: "Inu ... včera tudy projížděl kočárem náš Otec, každý vyběhl, aby ho jako správný syn rodu pozdravil, jen Kibbolana nebylo samozřejmě nikde vidět, a vtom ... asi ten sběh bratří znervóznil koně ... vedoucí bělouš se spláhl a ..."

3. ušatý tvor: "A Kibbolan?"

1. ušatý tvor: "Ten se najednou objevil, jako by spadl z nebe, stál proti spřežení na cestě a jen se koukal na koně, tak ... tak ..."

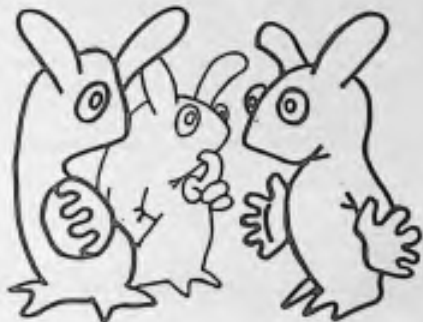
3. ušatý tvor: "Já vím, jak ..."

1. ušatý tvor: "... a koně zastavili a Kibbolan jim šel vstříc, všechno už vypadalo dobře, jenže vtom ... právě bilo poledne ... Kibbolan uklouzl báhvi po čem, praštil sebou přímo před koně a proměnil se v tygra ..."

3. ušatý tvor: "Cože?"

1. ušatý tvor: "... v tygra a koně se mohli zjančit a Otec málem vypadl z kočáru a ..."

3. ušatý tvor: "A Kibbolan?"
 1. ušatý tvor: "Proměnil se hned zpátky, ale ... to se ví ... už bylo pozdě."
 3. ušatý tvor: "To už přestává všechno!"
 1. ušatý tvor: "Moje Feč, bratře, něco by se s tím skrčkem mělo udělat."
 3. ušatý tvor: "Děd našemu slavnému rodu jen ostudu."
 2. ušatý tvor: "Všichni se nám kvůli němu už jistě smějí ..."
 1. ušatý tvor: "A Nosatci nejvíce, to je nejhorší ... taková pakáž ..."
 3. ušatý tvor: "Ba, ba."
 2. ušatý tvor: "Ba ..."

3. nosatý tvor: "Cože?"
 1. nosatý tvor: "... na právě a tak jsem na něho uhadil, ty tajrlíku jeden, vždyť dobře víš, že ten kluk je idiot a vždycky idiotem bude a ..."
 3. nosatý tvor: "A Prorok?"
 1. nosatý tvor: "Odsekl mi, že prý kdyby mi řekl pravdu, dám ho do basy za urážku na cti a peníze budu chtít zpět."
 3. nosatý tvor: "To už přestává všechno ..."
 1. nosatý tvor: "Ano, ano ... něco bychom s tím šejdířem měli udělat ..."
 3. nosatý tvor: "Vždyť je našemu slavnému rodu jen pro ostudu!"
 2. nosatý tvor: "Určitě se nám už kvůli němu všichni smějí ..."
 1. nosatý tvor: "A nejvíce jistě Ušatci, ta verbež prokletá ..."
 3. nosatý tvor: "Ba, ba ..."
 2. nosatý tvor: "Ba."

"Uhni!" zavelí Prorok.
 "Prosím," řekne Kibbolan a promění se v tygra. Prorok nehne brvou a tygr zavrčí:
 "V poledne. Vzpomněl jsem si na tebe," a změní se zpátky v Kibbolana. Chvilí je ticho. Prorok neklidně přešlapuje. Kibbolan přemýšlí, něco ho hryže a on si náhle, jako by proti své vůli, povzdechne:
 "To zas byla ostuda! Ani nevím jak ... najednou ležím na zemi ... hrozně jsem se lekl a něco se mi tím uvnitř stalo ... najednou jsem byl tygr ...," vzpomínka ho zmohla natolik, že byl neschopen dalšího slova. Pak vzhledí. "Tys to věděl dopředu a nevarovals mě, ty ..."
 "Jen slušně," odvěti důstojně Prorok a snaží se Kibbolana ubejít, ale ten mu prská do obličeje:
 "Ta pitomá rodová nenávisť je silnější než tvoje úcta k bližnímu, ty ..."
 "Jen nejmenovat," odtuší Prorok a rychle se vzdaluje po úzké stezičce.

"Uhni," povídá Kibbolan mírně.
 "Co si to dovoluješ, ty skrčku?" vyjede na něho Prorok. Kibbolan začne růst a roste, ale Prorok jen otráveně mávne rukou:
 "Nech si tu svou šaškárnu, nemám na tebe dnes náladu."
 Kibbolan se pomalu sráží. "Copak, copak? Obchody s proroc-tvími nejdu? Klienti nejsou se zbožím spokojeni?"
 Prorok mlčí. I Kibbolan zmlkne. Stojí proti sobě v neslychaném tichu. Pak Kibbolan zachytí pohledem Prorokův pohyb a začne nanovo, jaksi vlažněji:
 "Copak, copak, snad tě z věštění nerozbolelo břicho?"
 Ale Prorok nedpovídá, tvář má zkřivenou a nakonec usedá do prachu, celý schoulený, a souká ze sebe:
 "Je mi hrozně špatně, hrozně špatně, hrozně špatně ..."
 Kibbolan přistoupí blíž, už téměř starostlivě. "A tos nevěděl předem, že ti bude blbě?" ptá se udiveně.
 "Svůj osud přece neznám ... a tvůj už kupodivu taky ne," vypraví ze sebe namáhavě Prorok a je už celý zelený. Pak ho něco napadne, ale on nevěří, zakroučí hlavou, jenže myšlenka je asi neústupná, a Prorok zamyšleně mumlá, sotva je mu rozumět:
 "To víno ... dali mi napít vína ... bratři ... byli tak hodní ... ale to víno ...," a dál už je to jen neslyšitelné sípání a Prorok se svíjí v křečích Kibbolanovi u nohou. Kibbolan na něho vyjeveně shlíží a nevěřicně šeptá:
 "Oni tě ..."
 Vtom se ozve zvuk, jako když někdo práskne bičem, a křoví opadál opouští lesklý projektil a nezadržitelně klouže po křivce spojující ho v každé chvíli s Kibbolanovým srdcem a vzápětí už nebhý skrček skládá kosti vedle svého dodělávajícího nepřítele.
 A tak je čest obou starých slavných rodů zachráněna.

1. nosatý tvor: "Co je moc, to je příliš, a tohle už přestává všechno."
 2. nosatý tvor: "Také si myslím, Milosti, všechno."
 3. nosatý tvor: "Copak se děje, bratři?"
 1. nosatý tvor a 2. nosatý tvor současně: "Ale zase ten ..." (zarazí se a pohlédnou na sebe).
 2. nosatý tvor: "Račte prominout, Milosti, já ..."
 1. nosatý tvor: "To je v pořádku, bratře Frágu."
 3. nosatý tvor: "Snad ne zase ten náš Prorok? Co provedl?"
 1. nosatý tvor: "Inu ... včera bylo třinácté výročí narození mého syna, toho nemocného, však víte, toho ..."
 3. nosatý tvor: "A Prorok?"
 1. nosatý tvor: "Toho jsem si pozval ... a zaplatil! ... aby mi prozradil synův osud, co ho čeká a tak, a on přišel a spustil ty své formulky, ty ... ty ..."
 3. nosatý tvor: "Já vím, jaké ..."
 1. nosatý tvor: "... a pak začal, že prý tenhle můj kluk bude mocným mužem, moudrým a spravedlivým, a bude velet spoustě dalších mužů ..."

ilustrace Inka Jelínková

(Starý poutník, který "oné noci, třicátého šestého dne období Dvou měsíců" stanul před branami města, vypráví příběh, který se odehrává na planetě driftujících kontinentů, jež neustále vznikají a zanikají v pásmu Volání hlubin a civilizace, které se na nich vytvářejí, se musí v okamžiku přiblížení k pásmu co nejrychleji přemístit na drift jiný, mladý a panenský. Pokud je mladý drift rovněž obydlen, dochází k vraždám a masakrům, protože boj o životní prostor je nemilosrdný. Poutník vzpomíná na život ve městě Djoffaru, ležícím na svobodném území Dancer-leki.)

Mé putování doopravdy začalo onoho večera, kdy jsem s Bur Chálitem - tak se jmenoval syn mého ochránce - tedy kdy jsem s tímto svým přítelem seděl v jedné z taveren Spodního Djoffaru a zvolna a bez řučí upíjel nahnědlý kvas s vědomím, že nám jedna jediná konvice musí veskrze prázdné kapsy vystačit po celičky večer. Tu se stalo, že houfec lidu kolem nás nápadně ztlchl a obrátil svou pozornost ku vchodu. Já jsem se tedy oním směrem otočil a spatřil jsem vejít jakéhosi uroence.

Pravím-li uroence, není to zrovna nejpřesnější popis přichozího. Nebylať jeho tvář zdravě snědé barvy šlechticů, navyklých trávit čas v zábavách rozličných na slunečných plážích jižního pobřeží, a naopak výrazně bledá a strnulá, lemovaná krátkým vlasem a ostře zastřiženým, místy již prosedivým vousem.

Ani jeho úbor nesvědčil o příslušnosti ke stavu vyššímu, spíše připomínal kožené kombinézy mužů technicistice sloužících či sedý overall gardových strážů císaře Žana. Jen jeho přílbice, kterou držel sejmoutou na levém předloktí, napovídala, že není z rodu nemajetných - bylať z jakéhosi matně černého kovu, se stříbrným lemem a rudě žhnoucím znakem ve tvaru

Legenda Věčných

VLADIMÍR VEVERKA

letičiho písmene "V" na čelní straně. A nosit přílbici kovovou náleželo jen šlechticům třetího řádu či vojevůdcům císařským. I bylo z toho taktéž patrné, že jest tu cizí, neboť černá barva pokrývky hlavy byla tabu na celém Dancer-leki. Než ze všeho nejvíce mne zaujala jeho zbroj, vskutku naprosto nepodobná všemu v oněch končinách vídanému.

Neboť vězte, že veškerá sláva Dancer-leki pramenila z obdivuhodné školy bojových umění, kterážto se zde provozovala a ctíla. Proto platili muži z tohoto leki za nejlepší šermíře a šerm zde také proslul největší dovedností, a byl zde vyučován v desítkách škol množství obtížných technik a nejrůznějších fines znalých.

A z důvodů těchto na Dancer-leki též dovedli k dokonalosti i zbroj patřičnou a rapír dle vzoru dancerského byl uznávaným králem pomezí zbranění sečnými i bodnými - byl lehký a pružný, délky pěti čtvrtin paže pána svého, ostrý v obou břítech i na hrotu, tvrdý a rzi vzdorující.

Leč oproti zvyklostem, o nichž jsem se nyní zmínil, se zbraň cizincova zcela lišila od rapíru zde obvyklého. Čepel její byla na dva palce široká, lehce zahnutá, ve špičce se zvolna zužující a soudě dle úzkého proužku, jenž z pochvy vyčníval, ze stříbrolesklého kovu, zcela hladká a bez jakéhokoliv odlehčení.

Leč nebyla to katta, již užívají divoké kmeny horských driftů Šan a Hočí, ani meč starobylých bojovníků z Ritter-leki či Atur-leki. A jilec její nepodobal se ničemu, co jsem kdy spatřil, maje zaštitu ze tří krátkých ostnů, tvořících hvězdičkol neobyčejně dlouhé, zjevně obouručné rukojeti.

Muže onoho doprovázela dvojice ozbrojenců s pláštěm splývavým, modrými přílbami a tvářmi zahalenou, se zbraněmi stejné neobvyklými. A jak procházeli ti tři kol stolů, všichni jim uctivě z cesty uhybali a klaněli se, a tedy i já jsem se poklonil. Leč vzápětí jsem se hned tiše, aby ostatní ničeho neslyšeli, Bur Chálita táhl, kdože je onen cizí přichozí.

I podivní se Bur Chálit velice převelice mé neznalosti a pravil:

"Zdal jsi nikdy neslyšel skazky o nejmocnějších z mocných, o bojovnících bezestrachu, jenž od driftu k driftu putují a slouží těm i oněm dle svého uvážení, tu za cenu převysokou, onde za slova díků; zdal jsi nikdy neslyšel vyprávět o podivuhodném lidu válečníků, kteří tonou v bohatství a přepychu, než stále nemají dostl a vždy znovu a znovu se vydávají na předlouhou pouť; zdal jsi vskutku nikdy neslyšel vyprávět legendy o Věčných?"

Uvedla mne jeho slova v převeliký úžas, neboť zajisté jsem oněch legend již z let dětských dobře znal, než nikterak jsem jim nepřikládval významu či vážnosti. A navíc ani přichozí nikterak nevypadal jako bájný urozenec z příběhů, jímž jsem v mládí spolu s ostatními děcký naslouchal. A tak s údivem jsem jej sledoval, kterak po schodech stoupá vzhůru k apartamentům pro hosty nejzámožnější vyhrazeným, odkud mu již několik vznešených velmožů v ústretu vycházelo. Tu bylo očividné, že zde měl dojednání jakous schůzku, při níž nechtěl buď on, či jeho společníci z řad velmožů dancerských býti druhými svého stavu vidění.

Po zbytek večera jsem pak naslouchal lačné řečem u stolů o tom, kterak v přístavu Djoffarském zakotvil velký vzdušný koráb Věčných, a uvahám, čeho že zde tito proslavení i obávaní válečníci mohou pohledávat.

A když jsme pak s Bur Chálitem taveru opustili a vydali se křivolakými uličkami Spodního Djoffaru ku pronajatému příbytku, vyptával jsem se podrobněji na onen lid z legend,

Vladimír Veverka patří k těm autorům PARCONu, v jejichž souvislosti se jaksi zavedlo označení "smolař". Přestože se pravidelně účastní a boduje s dobrými povídkami velmi vysoko, hlavní cena na něj zatím nezbyla - byl druhý, třetí i čtvrtý. Nevím, zda je slovo smolař v téhle souvislosti na místě (postihlo taky například Honzu Hlavíčku nebo Josefa Pecínovského, než se mu podařilo v roce 1986 vyhrát), vypadá to totiž, jako by miskou na vahách při určování o tom, kdo bude na PARCONu první nebo poslední, byla jenom muška zlatá a kvality textu byly podružné. Jako by ti, kdo vyhráli, měli jenom štěstí nebo třeba protekci a druzí ne - na zkrátku smůla. A jako by šlo jenom o prvenství, o pyskatou příšerku Mloka a jako by všechna další místa byla bez ceny.

Myslím si, že schopnost Vladí Veverky vyvíjet se už několikátý rok do první pětky je také úspěch a žádná smůla; kvalitu jedné z próz budete mít nyní možnost posoudit nakonec i vy. A až se příští rok v lednu zase v některém fanzinu dočteme, že vláda si vybrala dovolenou, aby mohl v klidu své pracovní zbrojí do Pardubic, budeme aspoň vědět, že se můžeme znovu těšit.

Novela Legenda Věčných získala na PARCONu 86 třetí místo. Přestože ke způsobu, jakým autor zachází s českým jazykem, lze mít dost velké výhrady, myslím si, že je to pěkný mýtus, srovnatelný dokonce i s a rok starší Legendou o Madoně z Vrakoviště Františka Novotného.

neboť bylo zřejmo, že zde, na leklí dancerském, jsou návštěvy Věčných sice zřídka, leč na druhé straně nikoli výjimečné, soudě alespoň podle toho, kterak se mnozí o nich zmiňovali a vyjadřovali.

I vyprávěl mi Bur Chálit, že kdysi, v dobách dávno minulých, patřil Věční mezi nejznámější knížete Dancer-leklí. Byliť usídili v Djooffaru i Bíkau a Setece a Metrilí, a všude tam vystavěli mohutné pevnosti, z nichž podnes lze v samotném Djooffaru spatřit trosky účtu vzbuzující. Po mnoha let pak přinášely jejich koráby vzdušné proudy zlata a drahých kamenů, vzácného koření, zbroje, zboží nejrůznějšího i přístrojů podivuhodných, a dávali to vše do služeb potřebných, za což sami nežádali ničeho, než místa, kde by mohli svých tvrzi vystavět a tyto posádkou zásobami opatřit. Taktéž své lodě vzdušné v docích dancerských často opravovali, leč kupodivu těch, kdož jim svou práci ku pomoci nabízelí, vždy odmítali.

Po dlouhá léta takto na Dancer-leklí přebývali, až posléze jejich koráby stále fidčejí v přístavy tohoto leklí zavítávají a postupně i své pevnosti opouštějí. Z některých odešli sami, jiné pak neodolaly nenadálým útokům vojsk dancerských šlechticů, a tak jen v Bíkau doposud stojí poslední výspa jejich, vysoká věž Vaerta zvaná. Leč nikdo již dlouho neviděl nížadného z nich z ní vyjítí či do ní vstoupit, pouze za noci bouřlivých a blesky zmitaných prý lze občas u Věže nakrátko spatřit stín obrovitého korábu tam kotvícího.

Sami Věční pak ještě čas od času na Dancer-leklí zavítají a jsou vždy jak se náleží s účtů uvítání, alespoň zde v Djooffaru, neboť co se prý měst vnitrozemských týče, tam je v přílišné lásce nemají z důvodů ne zcela jasných. Snad, že nikdo neví přesně, jaký cíl či úmysl je sem ještě přivádí - není totiž zboží, jehož by na trh přiváželi, ani kupců, u nichž by čehokoli žádali, a mnozí z urozených tohoto leklí se jich pro jejich proslavenou bojovnost ve skrytu duši spíše obávají.

Takto mi tedy vykládal můj ctěný přítel, a byl by jsem zajisté ještě mnohé z jeho úst se dozvěděl, kdyby jsme v šeru před námi nevytušili kohosi kráčet. Zastavil jsem se s pažemi na jilcích zbraní v úzké uličce v místech, kde uštila na malé náměstí. A po onom náměstí, jen spoře několika číseři světla elektrického osvětlené, jsme spatřili kráčet onoho cizince z taveny v doprovodu ozbrojenců jeho.

A také jsme viděli, kterak ze zákoutí tmavých zpoza jeho zády vyběhla nehluchá početná skupina ozbrojenců se zbraněmi obnaženými. Útočníci probíhali těsně koi nás a pod pláští měli opasky s oranžovým Chato bandalírem, znamením to mistrů jedné z nejproslulejších šermířských škol Seteky.

Pohlédl jsem na svého přítele. Bur Chálit stál bez pohybu a jen důrazným pohybem ruky mi naznačoval, abych se do bitky nemíchá. Leč já nedbal a dříve, než stačil jediného slova vyslovit, jsem vykřikl hlasitého varování a vběhl na náměstí.

Takto jsem tedy poprvé spatřil warlordy v boji. Útočníci vědomí si své početní převahy nic nedbali toho, že jim hrozím vpadnout do zad a hleděli si jen svého cíle.

Kníže Věčných se otočil a taktéž jeho dva ozbrojenci. Leč pouze jeho doprovod tasil své zbraně a kníže sám jen zůstal stát, snad že mu tváří v tvář jedenácti velmistřům školy Chato nezbyvalo než přijmout smrt s klidným odevzdáním.

Co stalo se pak, lze jen těžko slovy vyjavit. Bylať tam takřka tma, já v běhu a neznámí vrazil těž. Jen pár úderů kovu o kov jsem zaslechl a trhavý zvuk roztínaného masa a smrtelné chroptění obětí.

Když jsem doběhl ke knížeti, bylo již po boji. Jen jsem ještě zahlédl, kterak jeden z jeho strážců bleskurychlým pohybem obou mečů srazil čepel zbraně jednoho z posledních útočníků, vysokým kopem do brady zlomil vaz dalšímu, prudkým trhnutím vrhl kratší meč přímo do srdce třetího protivníka a obouruč v otočce přesekl prvního takřka vejpůl i s jeho rapírem. Takový byl konec posledních tří z těch jedenácti, kteří na Věčné zaútočili.

Zastavil jsem se tak na tři kroky od knížete a udiven pohlédl na zhroutená těla oněch bojovníků, zajisté mnohých fínt a léček znalých. Tu kníže pojednou vykročil ku mně a pozvedl ruku.

Strnul jsem a pocít mdlý mne zachvátil ze strachu co se bude dít dále. Cítil jsem se ztracen a ani po zbraní jsem nedokázal ruku vztáhnout, a pak už kníže stál předemnou.

"Tos byl ty," pravil. A ve tváři měl údiv a ještě cosi více.

"Tos byl ty, kdo nás varoval a dokonce i vybíhl ku pomoci ..."

Já mlčel. Tu kníže dojatým, převleče vážným hlasem pravil:

"Věz neznámý příteli, že není nic cennějšího než člověka, ochotného po tvém boku stát ve chvílích zkoušek a odklání.

Nám však, jímž všichni Věčných přezdívané a v nesmírné moci naše věříte, již od pradávných dob lidé odvklí ku pomoci přicházeti, an měli za to, že vždy sami povést svou nejlépe obhájíme.

Tak i tomu bylo a my na cestách svých vždy osamoceni stojíme, majíce často proti sobě mnohých, leč nikoho po boku svém.

Tys, příteli neznámý, narušil tuto temnotu osamění nám předurčenou a chvíle tato navždy zůstane v srdci i mysli mé. Proto věz: dnes ráno opustí naše loď přístav djoffarský. V čase, který do odletu jí zbývá, jest ti vyjvětí libovolné přání - bude-li v slátech těch, jímž Věční přezdívané, je vyplnit, pak se tak stane."

Poté otočil se a krokem rozhodným i s doprovodem svým zmizel v temnotě uliček přístavních.

(Vyprávěč dlouho uvažuje, jaké přání má vyslovit, a nakonec žádá, aby směl spolu s Věčnými opustit Dancer-leklí a poznat tajemství jejich způsobu života. Po sedm let pak pobývá na driftu Věčných, zvaném Tormis-san, a poznává život těch, kdo se mezi sebou místo Věčnými nazývají warlordy, což značí "oddaní boji neustávajícímu". Zde také poznává věčný koloběh kontinentů na planetě.)

Jest známo od nepaměti, že jest určen řád našeho planetu koloběhem pevninských ker jednotlivých driftů od jejich narození z pólu Dar. A drifty tyto se na své dlouhé pouti k sobě přibližují a zase vzdalují, obíhají se, či otáčejí kolem osových ker leklí, aby se jednoho dne propadly do chřtánu hlubiny pólu Rás. A veškerý lid, jenž kdy z milosti Rudého i Modrého náš planet obýval, jest touto poutí Mořem Tekoucího Kamene poznamenán. Ti, kteří domovy na driftech k Rásu se blíže mají, obětují vše, aby alespoň holé životy zachránili a dosáhli pólu Dar, kde snad naleznou domova nového na pólu čerstvě narozeném. A tak sotva drifty překročí hranici Volání Hlubin, začínají se ze strachu z konce blízkého vytládat. Jen hrstce šťastlivců pak bývá dopráno dojit dlouhou poutí až k hranici Zpěvu Země, kde lze drifty panenské, nově zrozené a neobydlené nalézt; z velkého množství poutníků těchto buď skončí na některém z driftů na rozsáhlém rozhraní končin Volání a Zpěvu, a pokud nepadnou za obětí pirátům, poddají se obyvatelům jejich, či v boji s nimi si nový domov získají a lid tamní si podrobí.

Však mnohdy marně, neboť neznají, zda již ve dnech příchodu opět neuslyší hlubin volání. Tak tedy neustálým putováním každé druhé generace jest určen koloběh našeho planetu, boji překrtnutím o místo k životu a pouhým obnovováním toho, co již bylo jednou vybudováno, leč ze strachu či nutnosti posléze opuštěno.

Při tom všem jest tedy k velkému podivění, nad nímž dosud četní mudrcové bezesné noci tráví, jak to, že pevniny leklí koloběhu touto podřízeny nejsou, a pouze na místě se čas od času otáčejí. Jsou tedy leklí ostrůvky spásy a bezpečí v tom bezútesném moři nejistoty, praví si mnohý. Avšak bláhová jest jeho naděje, neboť je-li o vládu nad drifty veden boj urputný, jsou války a zápasy o moc nad leklí tisíckrát strašlivější.

Leč stalo se, že za předlouhou historii od počátku Ztroskotání se na leklí několika vytvořily kasty mocných vládců, Velkých Grafů či Tudorů a Císařů či Sol ví jak nazývaných panovníků, kteří si panství slou, umem i bohatstvím svým udržet dokázali. Avšak i oni musí nestále čelit nejrůznějším útokům kdejakého knížete, který chce s vasaly svými válečné štěstí pokoušet, a jehož drift se ke břehům toho či kterého leklí přiblížil. Je proto až zázrakem, že na ostrůvcích těchto neklidných, neustálým krveproléváním a vpády nájezdníků postihovaných, bylo dosaženo onoho mála pokroku ve vědách a uměních technicistických, jímž se těšíme a které moudří z odkazů z dob Ztroskotání vyčíst dokázali.

Neboť platí, že ve válkách a bojích neustávajících jest pramálo klidu k bádání a konstruování a výsledky často nedokončené, před završením zkáže propadnou. Sol žel často i se svými tvůrci, jímž divoci nájezdníci bez rozmyslu mordují. Proto Sol ochraňuj památku císaře Zana, kterýžto nedotknutelnou kastu technostrůjců ustanovil.

(Jednou výjimkou mezi drifty je drift warlordů Tormis-san, který místní "enžinýři" zachránili před neustálým nebezpečím pásma Volání hlubin; všechny kultury a národy jsou tedy pomíjlivé, pouze říše Věčných - warlordů nikdy nezaniká. Věční pečují i o říše na pohyblivých se drifttech, protože "když totiž naši předkové shledali v dobách pradávných, že jim není dáno upravit koloběh jiných driftů krom jediného našeho, tu uložili jednou provždy všem, kdož z jejich díla kdy prospěch mít budou, aby výhod z toho plynoucích používali k dobru těch, kteřížto životu v putování nejistém na pospas ponechání byli. Proto máje na paměti tohoto odkazu, naše koráby přinášejí mnohým pomoci za protislužby veskrze symbolické." Tormis-san platí za zastavení pohybu driftu dan: změní-li se podněbí a většina země se proměníla v poušť. Warlordi tak vlastně pečují o obyvatelstvo celé planety, ale sami - paradoxně vzhledem ke stáří jejich civilizace a dosaženým technickým objevům - žijí nejskromněji ze všech. Vyprávěč podrobně poznává zvyky a občeje warlordů, seznamuje se se stylem jejich života.)

Zajisté jest vám povědomo, že prapočátek pouti člověka po planetu tomto byl dán aktem stvoření, Ztroskotáním zvaným. A Ztroskotáním bylo stvořeno nejen lidstvo, ale též vše, co z lidských rukou pochází.

Než warlordi bytostně věří, že samotnému aktu Ztroskotání ještě cosi předcházelo, cosi, co označují slovem Poslání. A věří, že Ztroskotání bylo nejdříve důsledkem z existence Poslání plynoucí, událost, která smysl samotného nehlubšího Poslání nenaplnila. A oni jedni že mohou onoho ztraceného smyslu nalézt a dovršit. Jest tomu tak, že vždy, když jsem tenkrát řeč na smysl Poznání zavést zkoušel, abych i jejich věrouku seznal a ji posoudil, přátelé mi umklali a odpovědět mi buď nechťeli, nebo nemohli, nebo nedokázali, řka, že Poslání nelze slovy vyjedit, že jeho pochopení lze pouze veskrze stav nitra duševního dosáhnouti.

Posléze jsem i seznal, že mnozí z nich čas od času do hluboké pouště odcházejí a tam se jakýms meditací oddávají. I táž jsem se Sew-ina na toto a on mi odpověděl, že jest tomu skutečně tak, že mnozí z warlordů čas od času podivné volání vnitřní-genetické pocítí a v samotě odcházejí, aby s nitrem svým a předky rozmlouvali. A ve chvílích takovýchto pak v nich světy a lidé dávno zhybnuli ožívají a oni jazykem neznámým sami k sobě promlouvají i si odpovídají a posléze do nich síla netušená vstupuje a oni znají mnohé z toho, co pouze v paměti jejich předků bylo, a v myslí jejich pak na předlouhý čas ožívá síla a odhodlání všech, kdož byli svůj život za druhé a Poslání položili.

I přemýšlel jsem o jeho slovech převelice a posléze se sám rozhodl učinit téhož, co každý z nich, a pokusit, zda snad v osamocení - prost starosti a dojmů každodenních - dokážu k tajemství jejich význační mně dosud skryvanému nějak proniknout. (...)

Dva dny jsem bloudil semotam, až znaven a vysílen jsem dospěl na jakous planinu náhorní, podivuhodně rovnou a ze tří stran vysokými skalami obklopenou, z níž jedna trojitá, druhá dvojité a třetí jednoduchý vrcholek měla. I klesl jsem na této planině do pisku a dospěl k poznání, že již netoužím putovat dále. Čtěl jsem se nyní podle rady Sew-iny zachovat, leč nebylo mi toho dopřáno, anžto unava těla i myslí byla příliš veliká a já usnul spánkem hlubokým. A v spánku tom se mi zdál sen prazvláštní, jenž nesporně za zmluku stojí.

Viděl jsem onu planinu, do jejíhož prachu jsem ulehl. Byl podvečer a zdálky ku mně nesourodě hlomození a rachocení doléhalo. Než to posléze utichalo až zmizelo docela a já uslyšel tmu před sebou, která se úzkostlivě rozechvívala.

Cosí převelikého, přenáramného jsem v té temnotě před sebou vytušil a ono blížilo se ku mně. A pak, ve výšce nad sebou, jsem spatřil obrovský kolos plout, vůči němuž se mi veškeré lodí létající jichž jsem znal, a korábů warlordů nevyjímaje, jako pouhé hračky nicotné jevíly. Byl to stroj nesmírný a kovové lesklý, barvy namodralé a majestátně se sunul nade mnou, s břichem blyštivě hladkým a odlesky vrhající. Šířku měl zvíci dvouset metrů a do délky nejméně dvakrátě tolik a u zádi mu jakýs rudý proud žhnul jak výheň kovářská.

I přeplul ten titán nad hlavou mou, snad na pouhý ruky dosah, snad nescetné stovky metrů vysoko, aby posléze opět zmizel v temnotách. Toliko rudá výheň ona ještě po jistý čas temnotou prosvítala, až i ona utonula v hlubinách černoty. Jen podivné mrazení mi po té vidině po těle zůstalo a úzkost, úzkost netušená a bezbřehá, jakoby na palubě onoho kolosu cosí mně nesmírně drahého ukryto bylo.

Tu pojednou veškerou mou mysl opanulo zoufalé volání "Vrať se!" a temnota, do níž jsem volal, mne zavalila bezednou prázdnotou a marností, do níž jsem se začal propadat, a tělo mé se v řezavé bolesti začalo proměňovat v nicotu ...

Tu jsem bolestí pocítil a seznal, že jest plný den a já v nejprudším žaru Rudého i Modrého ležím, tělo již opuchlé a horkostí sálající.

Uchýlil jsem se do nejbližšího stínu skal a nezbylo mi, než překonat tupou bolest v těle se zmáhající i malátnost a vydat se neprodleně na cestu zpáteční. Naštěstí jsem si již dostatečně osvojil způsob hledání směru dle vzájemné police obou sluncí, jimž se warlordi ve své vlasti vždy orientovali, a do koncín mně známých po dvou dnech útrpného putování dorazil.

Tu jsem nehledě na slabost těla a ducha unavu neprodleně Sew-ina vyhledal, abych mu o svém neúspěchu zvěstoval. I podivil se tento velice, když jsem se mu o onom snu mezi jiným též zmínil, a požádal mne, abych jej celý dopodrobně vyjevil. I vyprávěl jsem mu přepečlivě vše, co mi z té vidiny v myslí uchováno zůstalo, věrně a bez příkras, a on se ještě více podivil. A zeptal se mne, jakmile jsem své vyprávění ukončil, jaká že krajina byla vůkol oné planiny, na níž jsem usnul. Právil jsem mu na to, že byla kol dokola ze tří stran horstvem trojitě, dvojité i prostě zašpičatělým oběhnaná. Tu vykřikl Sew-in údivem a nařídil neprodleně svolat všech starších a vážených mužů rodu. A uložil mi ještě jednou celý sen před nimi vyličit. Což jsem i udělal.

Tu úžas nesmírný zřel jsem v jejich tvářích, a když jsem svého vyprávění zakončil, předstoupil přede mně Illit, nejstarší, nejváženější, nejctihodnější kmet rodu Farnahova, a hluboce se mi uklonil a taktéž i všichni ostatní se mi poklonili. I byl jsem tím vším zmaten převelice.

A toto mi posléze pravil stříbrovousý Illit hlasem věru dojatým:

"Nemůže býti jinak, ctěný n'Argendabe, než že milosti nejvyšší se těšíš; milosti, kterážto nám, prostým warlordům, není dopřána. Neboť věz, že obraz, který jsi spatřil, nebyl snem, leč vidinou samotného Poslání, zvěstováním a průkazem samotné Modré Archy!"

A toto praví o Modré Arše warlordů Legenda:

Myšl svou společnou vidinu olbřího korábu vzdušného vytvořili, pohádkovou Modrou Archu, a do ní vše to, oč se strachovali a čeho si považovali, z duší a myslí svých vtělili. Tak projekci duševní masovou vytvořili, kterážto podle legendy nepodléhá vůli jedince, leč živa je z desetitisíců, přičemž svou existenci každého z warlordů ve chvílích slabých a pochybovačných od zhouby uchrání. A toto bylo též ustanoveno:

"Jest Modré Arše v koncínách veškerého Univerza paraler-ního nedosažitelných putovati tak dlouho, dokud národ warlordů takové země a lidu nenalezne sobě, kde by Archa přistát mohla a náklad vytoužený jím všem bez obav navrátiti."

A veskrze tuto Modrou Archu vězte, že jest Věčným bytí netečným ku všemu, co vůli a odhodlání oslabuje, po odpočin-ku, klidu či po snění se se sudbou lidskou volá. Zato pak jest každému z nich po dlouhý, předlouhý čas souzeno putovat a stále oně země po Přistání hledat.

Tak tedy nebudou mít pokoje, jsou nuceni v nedůvěře a v pochybách setrávat a ve stále nové a nové obzory doufat, dokud takového místa a národa nenaleznou, který by je za sobě rovné přijal a upřímností a čistotou ducha svého i jím příchod a naplnění Poslání umožnil. Neboť oni sami se Modrou Archou vzdali možnosti z vlastní vůle a rozhodnutí tak učiniti; to v obavách, že dříve, než by toho dokázali, by krutý a nevlidný svět v mnohých z nich viru zadusil a řád, ba celé společenství jejich, zcela rozvrátil.

Od oněch dob tedy warlordi po celém planetu putují, jak byli již ostatně i dříve činili, a vši moci se snaží národa, který by jím ku pomoci cesty ukázal, nalézt, či alespoň z vlastní péče a moci vytvořit. A pověst tato o Modré Arše v každém z nich žije, či spíše její zlomek, neboť "Archa, to není než entita emocí kladných národa veškerého"; tak praví legenda jejich.

Jest Modrá Archa v každém z nich, kterýžto v ní věří a nadějí svou k upíná. A aby pouhou pohádkou se nestala, v níž malá děcka zprvu bez rozmyslu slepě věří, aby v letech pozdějších svým rozumem o ní pochybovala, ta pověst o ní jest přísným mlčením obestřena a jinouch tormiským, ač od mládí ve víře v Poslání vychovávaným, teprve po přijetí za dospělce jest zjevována. A na nich samotných pak záleží, zda Archu též za svou příjmu a na roky přemnohé do koncín vlastní vzdáleným Poslání a závazkům národa svého sloužit odejdou. A taktéž činí i dívky národa jejich. A vězte, že stane se, že některý z nich této cesty nenastoupí a na Tormis-leki setrvá a štěstí své sám na něm hledá, jest člověk takový všemi velice vážen coby duch ušlechtilý a vznešený, neboť osamocen nese tíhu toho, co ostatní jen silou společnou překonávají. (...)

I seznal jsem tehdy, že přišel čas vydat se opět na cestu, neboť jak praví učení warlordů, "nevědomost jest těžká, leč poloviční znalost navíc ještě i zhoubná". A já, který byl přišel do jejich světa s úmyslem poznat všeho, co bude v mých silách, a taktéž to i pochopit, jsem nyní, po vyjvení Legendy, seznal, že nemohu, než cesty pro ně samotné obvykle následovat. A ač jsem zdaleka nepřemýšlel o oddání se Legendě dle jejich obyčeje, skutečnost, že vlastními smysly jsem obraz její v té pustině nehostinné zažil, na mne své pečeti zanechala.

I vyjevil jsem záhy své rozhodnutí starším domu Farnahova a oni poklonili se mi a dne příštího jsem se v rouchu warlorda prostého do oázy sousední vypravil, abych se tam na jednu z lodí vzdušných nalodil a v oddile domu tohoto službu odváděl. Roky tyto pak též mnohé z nejasností dříve mne sužujících osvětlily, neboť pochopil jsem cest, která warlordi slib svůj i hledání naplňují.

Neboť vězte, že na prstech jedné ruky bylo možné spočítat leki, na nichž byli pod svým jménem pravým známi a s postavami z legend o Věčných ztotožňováni. Byly to pouze takové leki, jež k nejstarším a k nejbližším Tormis-sanu náležely; pouze na nich po nespočet generací warlordů zůstávali v paměti lidí národem hmatatelným a moci skutečnou, nevybájenou.

Na mnohých jiných leki a na driftech všech, neboť ty, jak známo, jsou poměrně a tedy paměti vlastní nemají, jich za jedny z knížečtích tamních považovali. To proto, že mnozí osídlenci na drifty nově zrozené přicházeli a pevnosti a osady Věčných zde již nacházeli. Že však warlordů co do počtu takovýchto Věčni svého podobnosti práveho před nimi skrývali, i když s tím mnohé nesnáze souvisely, neboť namnohdy jejich činy i úmysly logikou propadivnou z pohledu cizích vedeny se býti zdály a pochopení u ostatních nenacházely.

Leč warlordi toho nedbali, neboť pouze tehdy, když za jedny z mnohých v řadě panů, knížečtích a vojvodců pokládáni budou, bude pro ně i naděje v naplnění Poslání a přístání Modré Archy žít. Neboť coby Věčných by se jich každý v báni a uctě stranil a oni k putování bez konce by bývali byli odsouzeni.

Proto tedy jedněmi z mnoha sebe učinili a mocí své nevidané pouze v okamžicích nouze nejvyšší užívali. A tehdy pak naplňovali se slova i duch legend o Ních tradovaných a v pravou chvíli na pravém místě se jejich skrytě povolané koráby s vojskem či zlatem objevovaly, aby řád věci původní k životu opět navrátily a škůdců a zhoubců ztrestaly. Však, že bylo jich co do počtu přemalo, nebylo jim dáno zlo vymýt a spíše než dějin hybateli se hvězdou naděje mnohých ponížených a utlakovaných stávali.

"Dá-li Sol, pak jich Věčni jednoho dne smetou", hrozí podnes mnozí z vypravěčů prostých hloučkům hrdlořežů, kteří domovy a pole pokojná smrti, zoufalstvím a pláčem osířelých dětí zaplavují, když hrstkám přeživších bezdomovců na útěku některé z legend o Ních a o činech jejich vyprávějí.

A legendy tyto též praví, že nad warlordy válečníků není. Dim pak já, že jinak ani nelze býti. Neboť po více než rok jsem s družinami jejich válečnými na mnohých místech pobýval a poznal jejich života v poli. Ze zkušenosti té pak pravím vám, že není pro ně rozdíl dne v poli válečném či práce zrna sebehrubšího. Neboť obě dle přesvědčení jejich ve jménu Poslání nezbytné jest.

Když stavějí se do šíku válečného, pak každá bitva, i ta sebelepší, jest pro ně bitvou první i poslední zároveň, a tedy rozhodující. A neznají lehkostnosti a sebeprůstí rozkaz vyplní s oddaností vroucnou, jakoby právě na jeho provedení osud celého vojska závisel. V boji jsou vskutku nelitostní, neboť neznají strachu před smrtí, a pouze na to, která nejlépe své dílo krvavě učiní, veškerou svou mysl upnou; ve věci této vskutku legendy pravdu holou vykrešlují.

Po vítězství mnohdy velkomyslně se k protivníkovi zachovávají, než nikoli z velkorysosti, spíše jako projev síly a nadřazenosti své. Namajíť zapotřebí poražených ponižovat více, než bylo k dosažení díla jejich nutno. V případě prohry si pak v duchu říkají "smrti boj nekonečn" a až do posledního dechu bojují s přesvědčením, ba vlastně s vědomím, že čím více ztrát protivníkovi před smrtí způsobí, tím snažší jejich následovníci úlohu svou naleznou a tudíž jejich záhuba tak smyslu svého dojde. A cvičení ve zbraní a zdokonalování se ve všech rozličných boje finesech přemnohý čas a veškeré síly věnují.

Takéž v díle jakémkoliv jest jejich elán nevidaný, neboť skrze naprostou disciplínu, již se jejich vůdce těší, a důvěru a znalost sil vlastních, pro kteroužto nikdo z nich netouží po postavení, jež by jeho kvalitám neodpovídalo, strukturu pracovní nesmírně vykonnou a efektivní vytvořili.

Pravlastí obyčej totiž mají: své vůdce na základě neobyčejně přísných nároků si veřejně hlasováním všech zvolí a ti pak po dobu určenou veškerou pravomoc nad nimi mají mimo půdu domu jejich rodného. A platí neodvratně mezi nimi zákon, že žádný z mužů po žebříčku moci stoupajících nesmí mít majetku a prospěchu či úlev z toho, co činí, větších, než nejprostší z podřízených jeho. A tak vůdcem v šíku warlordů znamená než pouze povinnosti a nároků služebních přidáno neskonale mít a z toho žádného prospěchu obvyklého, pro kterýžto v končinách ostatních lidé zhusta po moci touževají.

Vykonávají u nich tedy úkolů vůdčích vskutku pouze taci mužové, jímž služba pro dobro celku a Poslání nad veškeré strážné a náročnosti z toho vyplývající stojí, a to jen pro pouhé vědomí, že právě oni svůj lid na pouť předlouhě, krušně vedou.

Takové jsou tedy zásady hlavní, jimiž se neustále řídí; a i pro mne staly se časem vlastními. Neboť jsem po boku jejich v dolech na Saurinu se lopotil, zvěř na pláních svěže zelených Rivery štal a i paláce Velkého Crafa Maltahura Lahara před pluky zdívočelých Edů na Cui-leki bránil. Leč ze všech těch dnů a nocí takto strávených ty poslední v mé paměti nejpevněji utkvěly.

I bylo tomu na Kirra-leki, pevnině zhusta obydlené lidem mírným, po způsobu rolnického žijícím, jehož obranu před vpády dobyvatelů nejružnějších z driftů kol putujících po několik staletí již Věčni udržovali.

Stalo se, že k břehům leki tohoto driftu velmi starý přírazil, který dlouhé roky osaměle Mořem tekoucího Kamene bloudil. A že po celou tu dobu nikdo z obyvatel jeho z něj odejít nemohl, neb byl to lid převelal divoký, strojů složitých a tím i lodí vzdušných principy neznající, a že se jich již strach převelal z chřtánu Rasy byl zmocnil, jako mračno kobylek se vrhl přes ještě horká pole i lavitu vyvěřelého, jímž vždy drift s leki svůj dočasný spoj pečeti.

Tu i sami warlordi, ač povědomí o tomto nebezpečí měli, byli zaskočení nesmírným počtem a zuřivostí jejich, jež ze zoufalé touhy opustit drift ku zkáze směřující pramenila. Skrze toto pak vesměs poskrovnu bylo na Kirra-leki bojovníků pod praporem warlordů válečným, i když z citadel a hlásek po celém leki posily na shromaždiště svolávány urychleně byly. To již hordy Lakitů divokých, na ponících zakrslých, se zbrojí koženou a meči, sekýrami a ostře ostrými ovesených se jako přívál divokých říček v období ledopadu řítily skrze průmyky a soutěsky horského pásma pobřežního, jež planiny středové, úrodné a zhusta obývané každého pravověrného leki obklopují. A jako kapky v moři se v tom příválu rozpíjaly osamělé tvrze warlordů, strážnicích tam brány a přístupy přírodní.

Nadešel večer, kdy první roje vetřelců dorazily až k bezejmennému průmyku, jehož dno prudká bystřina v rozeklanou propast vyhloubila. Přes bystřinu tuto se klenul na krokech čtvero široký most a kdo byl přes něj přešel, měl před sebou již jen pahorků pár mírně zvlněných a za nimi první vesnice a planě žirné Kirra-leki.

My stáli jsme - neboť v řadě těch, kdož posílili voje vůdce vojsk tormisanských, jsem se i já byl nacházel - na úpatí oněch návrší, když posel přinesl zvěst neblahou, že Lalité v počtu tisíců několika (a nebyl to než předsumovaný oddíl) již most obsadil a že stále další a další oddily jejich přicházejí na jeho druhou stranu. Tu dostali jsme rozkaz nechat únavy z dlouhých pochodů a dojet až na návrší od onoho mostu tak půl hodiny cesty vzdálené a tam se v hustém lese položit v šicích a proudech k boji zformovaným.

Padla již noc, když jsme na místo určené dorazili a v dálce v údolí před sebou pak světla pochodní a ohňů strážních nepřátelských uzešli. A bylo jich množství převeliké, alespoň ve srovnání s námi, neboť na pouhé stovky se čítal náš voj. Když pak noc pokročila a vzduch zteplál, vlhký od zlomu pobřežního počal soutěskami vzhůru stoupat, tu udeřili jsme v tichosti naprosté.

Přední stráže byly odstraněny bez hlesu a se zbraněmi obnaženými jsme se jako dravý proud řítili vpřed. Pak vypukl zmatek a křik v ležení nepřátelském a první bojovníci naši již takřka na úpatí mostu stáli, když tu náhle jsme uzešli před sebou řadu mužů s holemi jakýmsi dlouhými, kovovými, leč bez hrotu a ostrí zřetelného. A z holi oněch pojednou dým a oheň a rachot ohlušující vyrazily a desítky warlordů se rázem jak po úderu bleskem elektrickým byly k zemi poroučely. Pročež zakolísaly naše řady, neboť jsme viděli, že ve vzduchu smrt létavá přebývá ze starých pověstí, před níž nížádny pancíř, obratnost ani hrdinství vlastní zaručené ochrany neskýtá.

Chybělo věru přemalo, aby řady warlordů snad poprvé, co paměť Věčných zná, se na ustup neorganizovaný dali. Leč v ten ráz se vprostřed nás sám kníže velící objevil s mečem nad hlavou vztáženým, v plášti tmavě modrém krví potřísněném, v plné zbroji a s přílbicí válečnou se symbolem věčně oživujícího ptáka feni a hlasem rozhodným a rázným jedno jediné kázal: "Vpřed!" A sám v ústretě nepřátel se vrhl a za ním mnozí další, ačkoli smrt jasná k nim neuprosně přicházela.

Pravil jsem již, že viděl jsem pomíno jiné též mnohých warlordů umírat. Tedy vězte, že ti, kdož viru svou Modré Arše odevzdali, toliko mečem, ranou sekery či jedem šipovým, tedy smrtí v boji umírali. Takový byl jediný možný konec jejich pouli životní, neboť co živi byli, oddechu nepoznali a cestou předurčenou věrně a oddaně kráčeli a tělo jejich ani duch pokoje nalézti nemohly, když světla Archy vždy v dálce přenáramně jim jako maják života ustavičně plála.

A též jsem pravil, že žádný z nich se do věčnosti neodebral bez boje, s rukama nečinně složenými.

Leč to, co jsem v této bitvě poslední spatřil, vše, co jsem byl o nich smýšlel zcela zastínilo. Neboť šli vpřed jako ovce tvrdohlavé, zbraně v rukách bez života zemdlené, v očích stín smrti, jež do chýše jejich již byla vstoupila a v mysl jen ono neuprosně "Vpřed!". A desítky jich nemohouc ne padaly kol dokola, jak Lalité proti nim z holi neúnavně ohen vrhali, a přes těla zhroucená stále noví a noví warlordi se hrnuli, smrti nedbajíce. A dosáhl posleze řetězec nepřátel, jako proud kamene tekutého se přes něj převálil, k zemi je mnohdy rukama holými srážel a pak už jen meči či dýkami dobíjeli. Tak za cenu ztrát strašlivých až na samém mostě stanuli a mezi nimi i kníže, který je byl vedl, neboť mnozí warlordi prosti jej svým tělem bezpočtukrát před smrtí létavou zaštitili.

Pak už jen toho, že most na místech mnoha vzplanul, jsem ještě postihnout stačil, neboť vzápětí i mne řez ta krvavá pohltila, byl jsem v zadním voji, který cestu k ústupu zbytkům oddílů útočných za úkol udržet měl. Leč nepřítel taková záplava byla, že ze všech stran nás obklopile a my se posléze na malé hloučky rozdělili, z nichž každý nemohl než na vlastní pěst se k lesům spásným za návrší probíjet.

Podnes na mém těle zůstávají jizvy z ran v boji oně noci utržených a vskutku jen své hvězdy šťastné dlouhým za své života zachování. Kterak jsem se nazpět probil sám vlastně ani nevím. Jen toho vzpomínám, že té noci za matného, mihotavého světla pochodní jakoby čas kolem mne zpomalil svůj chod a já hustou zmlé, ospale dotírajících nepřítelů si cestu hned oběma meči najednou klesl, rukou a oudů jejich roztáhl, těla měkká sekem i bodem klátil pohyby naučenými v horečném stavu bez myšlenek jakýchkoli vyjma soustředění se na rytmičké, správné pohyby rukou i těla veškerého. A pak i má mysl splynula zcela s tělem o záchranu bojujícím a více si již ničeho nepamatuji.

Když jsem pak procitl, ležel jsem na jakémsi svahu, vlhkou a chladnou zemí skrze čáry odění na mnohých místech krví napitého a rozedraného cítil a hvězdy nad hlavou měl v té výšce nadoblačné. Posléze jsem se i upamatoval, jaká že jest příčina stavu mého takto neutěšeného, proč jsem si i na bitvu rozpoměl a jal se rozhlížet, kudy že nalézt cestu zpět ku druhým svým; pakliže se vůbec některý z nich kromě mne byl vůbec zachránil. S tělem převelmi bolavým, leč vskutku jakoby zázrakem bez zranění těžkého jsem se počal pomalu ubírat stále střejším svahem, porostlým nízkými křovisky.

Tu pojednou jsem zaslechl hlasy jakési. Vmžiku jsem se skryl a počal postupovat mnohem obezřetněji, neznaje, kdo že to v temnotě noční přede mnou přebývá. Na temeni pahorku jsem ušel dvě postavy stát. Poznal jsem vzápětí, že jednou z nich je kníže onen, jež náš šik válečný do bitvy vedl. Stál poblíž ohně slabě planoucího a po boku muže s odznaky vědění technicistického měl. A toto k němu hovořil:

"Nechť Starší vskutku pečlivě přešetří, z jakých příčin že se u kmenů těchto divokých ona zbraň objevila, a kterých opatření učinit, aby vše, k čemu došlo, napraveno bylo. Neboť pouze za cenu zhouby takřka veškerých oddílů pod vedením mým zde stojících se nám na poslední chvíli podařilo zadržet jich v horských průmyslech do příchodu posil již ohlašených. Zajisté však proti pištálám ohnivým bude ještě mnoho tisíc mužů našich muset být obětováno, abychom přival jejich zastavili bez porušení zásad usnesených, proč nechť ještě mnohých dalších korábů s vojskem nechť ihned vypraví."

Ze slov těchto jsem usoudil, že onen druhý muž patří k těm warlordům, kteří na nesmírné vzdálenosti se sobě podobnými hovořit znají a poselství toto bezesporu až do Tormisu samotného vyříditi mu kníže ukládá.

Pak stálo se, že kníže u ohně zkomírajícího osaměl. Tu sejmul svou přilbu válečnou i roušku tvář halící a já, ač takřka zády ku mně obrácen byl, jsem seznal, že to není nikdo jiný než sám kníže Farnah, urozenec, kterýžto mne byl před lety na Tormis-san uvedl.

I vystoupil jsem zpoza úkrytu svého a promluvil k němu a dal se jemu poznat. Pohlédl kníže do tváře mé, dozajista mnohými prožitky a nesnáze uplynulých let poznamenané, a z očí jeho jsem vyčetl, že i on mne poznává. A takto ku mně promluvil:

"Vskutku propadivné jsou cesty žití, když zde a ve chvíli této se tak setkáváme, milý n'Argendabe. Tež vidím, že vytrvále za tím, o co jsi mne byl kdysi žádal, se stále ubíráš a zajisté tě sama Archa chrání, když coby jeden z pramála jsi dnešní bitvu překrutnou přežil."

I poklekl jsem před ním na znamení úcty a vděku a takto jsem se jej tážal:

"Ó rci mi, kníže vznešený, z jakého to důvodu muselo tolikero warlordů noci této byti zmordováno smrtí létavou? Proč národ Tormis-sanu svých synů nešetří a na smrt jistotu je posílá, kde nížádných sil a dovedností jejich jim ku pomoci nebude? Proč proti zbraní ušlechtilého člověka nedůstojné téhož prostředků warlordů nepostaví, pakliže i o mnohem smrtelnějších nástrojích povědomí mají, schopných životy lidu vlastního, počtem věru skrovného, ušetřit a útočníkům veškerým lekce strašlivé udělit?"

Pozdvěl mne kníže Farnah po slovech mých těchto, objal mne jako přítele a bratra rodného a toto mi děl:

"Zajisté, jak správně říkáš, bychom zbraní mnohem ukrutnějších v bitvách jako je tato nasadit mohli, však čeho bychom byli získali? Jen vítězství na poli bitevním, leč to za cenu, že pověst o zbraních těchto by se pomezi ostatní národy planety dříve či později roznesla. Pak by jen otázkou času zůstalo, kdy některý z ctižádostivých či pouze bádní propadlých a následků nehlédících technicistů na dvoře Velkých Grafů či ve městech císařských tyto pověsti osvětlí a odhalí možnosti i veškerá tajemství jejich sestrojování. Lavina ničivá tím bude proti rodu lidskému rozpoutána a stále nové a nové zbraně pak budou na světlo Rudého i Modrého přicházet. A nebude již v naší moci toho více zastavit. Leč takto věz, že pokud my, Věční, prokážeme, že je v moci naší všech seberoztodivnějších zbraní technicistických

pouhou silou mečů a kopí smést - neboť národy si vyprávějí o vítězství a nikoli o jejich ceně - pak nebude nikdo hledat převahu zbroje technicistické, neboť užijí vůle, že cesta taková jen do prázdna a k záhubě vede. Z důvodu tohoto tedy nebylo jiné cesty než mnohé z těch, kteří ještě včera pod praporem mým vůkol stáli, obětovat náručí smrti, aby nepřítel byl zadržán zde, na tomto místě. Neboť až ráno první paprsky slunci ozáří bojiště, užijí protivník přemnoho našich lodí vzdušných a z nich nekončící proud mužů proti němu zbraň pozvedne, aby bezmocnost, marnost a malichernost smrti létavé mu jednou provždy prokázali.

Neboť věz, že ten, kdo ve vědění technicistickém pro sebe výhody hledá, najde zmar a zoufalství na konci své cesty, jak se ostatně i nám bylo stalo."

I započínal jsem o slovech jeho a pravil:

"A přeci přes tvá slova národ warlordů mnohého, přemnoho vědění technicistického používá, aniž by jakékoliv úhony jemu bylo přinášelo. Kde je tedy ono podle tvých slov z něj nebezpečí pocházející?"

Na to mne takto kníže Farnah oslovil:

"Mnohé ti již bylo dáno poznat. Přišel tedy čas vyjevit ti i vše ostatní, co zraku tvému dosud skryto zůstávalo. Až Modrý čtrnáctero svých západů odpočítá, přijď na toto místo a vydáš se se mnou na cestu dalekou."

Toto mi tedy byl pravil a odvrátil zrak svůj ode mne do dálky temné, kde příznačně záře naoranžovělá nad kotlinou s mostem strženým a padlým syny národa jeho mize prosvítala.

Tak se i stalo. Jitra příštího se na obzoru koráb válečný Věčných objevil a z něj proud válečníků vyšel a v boj s Lalitů bez meškání vstoupil. Jeden za druhým tyto koráby přilétaly, až dne čtrnáctého nebylo již více žádného z Lalitů na Kirra-leki mezi živými. Tehdy jsem na místo uložené přišel a s knížetem jsem nasedl na palubu glyderu - malého stroje létajícího, o jehož odlišnostech od známých lodí vzdušných jsem již byl hovořil. Předlouhý byl pak náš let a neměl jsem nížádného ponětí, za jakým cílem že se to ubíráme.

Po pěti dnech letu a četných krátkých přistáních na citadélách Věčných na driftech a leki mně přamou známých jsme přiletěli až na místo, kde mi kníže Farnah takto kázal: "Pohlédni příteli sklem pozorovacím a rci - co vidíš?"

I učinil jsem tak a spatřil jsem krajinu strašlivou. Neboť letěl jsem nížko nad zemí a pode mnou hrůzná spouště rozkládala, oproti níž dozajista i poušť smrti Melidor kol samotného Tormisu veselá a bohabojná zdát se musí. Krajina ona jakoby obří lopaticí zpřevracena byla a rozdupána; same skály roztržité a krátery obří s páchnoucími bahnisky, země rozpukaná a síru dýčící, šedavým prachem pokrytá. Tu oraniště gigantické, onde plocha na kamen obnažená a spečená.

Proč jsem vstoupila nechuť a ošklikení velké do nitra mého a tážal jsem se, cože to za končinu prokletou právě přelétáme. A pravil na to kníže hlasem zasmušilým, zahorklým, že jest toto pobřeží všemi warlordy proklínaného Dewi-leki.

Byl kdysi na planetu drift Hamaad, kde dle mínění mnohých mohla jednoho dne sama Modrá Archa ku svému Přistání dospět. Hleděl tedy warlord drift tento zahrnovat péčí převelikou a stále více a více mužů jejich rodu se k životu usedlmu na jeho lukách a polích přiklápělo a s lidem tamním v spřízněnosti krve vcházel. A když pak přišel onen tragický den, kdy na březích driftu Hamaad přistály vzdušné lodě dobytých z Dewi-leki, nesmírná zloba a zášť se všech warlordů zmocnila. A že Dewiové již četných zbraní na dálku smrt zvěstujících ve vlastnictví svém měli, též pomezi nimi domy pojízdné, pancířem opatřené, jež zkazu litou rozsávaly a zbraní žádnou nikterak zničit se nedaly, tu národ Tormis-sanu proti nim svého vlastního vědění technicistického pozvedl, neboť se obával, že by se jinak válčení předlouhému a příliš krvavému vystavil a samotný drift hamaadský jim zcela zpusťošil.

Za účelem tímto pak warlordi otevřeli brány tormické Svatyně Moci a zbraněmi v ní ukrytými proti Dewiům udeřili. A byla to zkáza strašlivá, v níž vojska invazní rázem zmar nalezla. Kámen na kameni nezůstal a život veškerý byl odešel na bojištích oně války nelítostné a ani samotné Dewi-leki zkaze neuniklo, neboť glyderu a koráby vzdušné warlordů vše na povrchu jeho černými vejci smrti zaplavily. Byloť to poprvé i naposledy, co Věční moci své a posvátných zbraní ještě z dob Ztroskotání pocházejících a v jejich chrámech uchovávaných byli použili. Neboť záhy spatřili, že vítězství takto nabyté jim ku prospěchu nížádnému neslouží, když všechny končiny, jimiž tato válka prošla, se příbytkem smrti plíživé a zálučné staly. Uhynula tam zvířena veškerá a taktéž i rostlinstvo nespočetné. Lidé churavěli a chorobami níkde do té doby nevidanými scházeli ve věku mladém. Děti znetvořené se těž rodily všem, kdož by jen nakrátko v oněch končinách pobývali, neboť strašlivá byla kletba za ničení technicistickou lidskou rukou zneužitou.

A kletba tato trvá podnes, jak mi byl vyjevil kníže Farnah. Neboť ač drift Hamaad již dávno ke konci svému odrásoval, Dewi-leki coby věčná upomínka a varování podnes zkázou a zmarem hrozí. Neboť příroda lačná pomsty za smrt na ní uvalenou toto leki svou zlobou postihla a z hlubin džungle jeho nelítostné nyní stvoří a přišery strašlivé přicházejí, které jen zabíjet a pustošit znají.

držet a nestvůry tyto bezpřestání hubit, neboť mnohé z nich mají křídla bílaných a do končin jiných pakliže by zavítaly, nebylo by ničeho, co by se jim do cesty úspěšně postavilo.

A bylo tomu vskutku tak, neboť přistáli jsme v jakémsi údolí širokém a v něm bylo mnoho budov z kamene zbudovaných a takéž i prapodivné stroje létající i po zemi se brodící a plazící, s rourami ocelovými do mnohých stran vztyčenými. I pravil kníže Farnah, že jsou to stroje válečné, dle znalostí prastarých zhotovené, kteréžto pouze zde a nikde jinde warlordi užívají. Neboť, jak již mi bylo pravěno, kdo jednou technickostí ku zničení použije, rozpoutá lavinu, kterou již nelze zastavit. Což doloženo jest i tím, že nižádné zbraně vyjma těchto proti obludám zde rodícím účinku nemají a musejí tedy zde warlordi svých znalostí technickistických i nadále proti své vůli ku zkáze a zmaru užívat.

Proto se také nyní chrání chybu onu strašlivou kdekoli jinde opakovat, neboť Dewi-leki věru jasně a varující poučení jim dává.

Tak tedy byl ku mně kníže hovořil v oněch končinách a v následující den jsem vskutku shledal, jak pravdivá byla jeho slova. Když jsem z následujícího roku polovinu na tomto leki ve službě strávil. Byly to dny ze všech těch po boku warlordů prožitých nejtěžší a nejneutěšenější. Až nakonec přišel den, kdy mi kníže Farnah zaslal vzkaz, abych se na cestu dlouhou připravil, neboť přišel čas završit putování mé, den, kdy mi jest odebrat se v samotný Tormis, střed světa jejich, ve kterýžto každý warlord pouze jedinkrát za život zavítá; jest to jediné místo, kde podoba domoviny jejich uchována dosud byla se vším tím, co Legenda o Arše pro celý národ střeží. A poté již nebude ničeho pro mne neznámého v jejich světě a bude mi lze se navrátit na místo na planetu libovolně.

Tak nakonec jsem tedy sám v glyderu jednomístném směrem na Tormis-san se byl vypravil. A letěl jsem nepetržitě po čtvero dní bez přistání, s naváděním stroje automatickým, neboť glyder můj, ze zásob na základně v Dewi-leki vzatý, byl veskrze modernější než všechny glydery ostatní, warlordy obvykle užívané, a nepotřeboval při cestách dalekých žádného mezipřistání a při letu nočním sám držet směr přikázaný dokázal.

Podnes nevím, zda z chyby mě vlastní či přístroje závada se stroj tento jinak vsutku předkonaly na samém konci cesty zřítit. Pátého dne se totiž bez varování sebemenšího ciferníkového špič k zemi dolů sklonil, srdce jeho složitě mechanické utlchlo a jen pramálo na otáčení hřídele fidici reagoval. A snesl se se mnou nakonec do pisku bílého, sypkého jak popel z hranice pohřební, do pisku pouště Malidor, to nejstrašnější ze všech vyprahlých končin Tormis-sanu, kde pouze warlordi pravověrní přežít dokáží. Pročež smrt hrozila mi tam tak blízko cíle mého.

Tak poznal jsem, že putování mé se vsutku zlomu rozhodujícím přiblížilo, neboť pramálo možnosti volby mi již zbývalo.

Tě noci po ztroskotání předlouho jsem v duchu zvažoval všech obětí, jež jsem byl učinil ve snaze dosíci se poznání onoho legendami opředěného lidu, k němuž mě srdce se v mnohém věru přiklánílo. A shledal jsem, že nyní, když tak daleko mne zavedlo mě putování, nelze mi se s neúspěchem smířit a rozhodl jsem se překročit onu hranici dosud jen tušenou, a učinit vše ku dosažení cíle vytčeného.

S příchodem jitra jsem s pokorou v duši poklesl do pisku přejemného, obrátil tvář svou k Modrému a nitro své otevřel cele světu, jež mne obklopoval. A volal jsem Modré Archy ku pomoci řečí, již jsem dosud neznal, slovy, která jsem nikdy nikde neslyšel a která vznikala a hned mizela v nitru mém, ve světě nejvzdálenější paměti mé i rodu lidského. A ze světa onoho pojednou i povstala síla, jež nedopustí nečinně se smířit s osudem, jež zavrhuje strach i veškeré pochybenství a člověku osamělému, ztracenému v nekonečnu u Univerza důvody žít všemu navzdory nalézt napomáhá.

Po třicet dní jsem pak putoval strašlivou pouští Malidor, s mnohými oklikami a blouděním, leč stále za jedním jediným vytušeným cílem, k němuž z legendy, k bájněmu Tormisu, který každý warlord alespoň jednou za život užít musí.

Až přišel den, kdy zcela vyčerpán jsem stanul u jeho bran na pokraj majestátního kaňonu, jako zářakem se uprostřed vši té pustiny zelenajícího. Nož nebylo mi již spatřit lesku a ruchu, jímž tento poslední a tedy pravdě i jediný klenot bývalého impéria moci a slávy Věčných žil nepřetržitě po desetitisíce dnů i noci.

Ulice i sady, kaskády a fontány vodní, hradby i citadely a plochy přistávací města onoho byly pusté a bez života, jakoby sežehnuté jedovatým dechem šтира lililit, kterýžto v prach vše živé obrací.

V zoufalství jsem se ubíral ulicemi Tormisu a do všech příbytků a stavení nahlížel, než všude pusto a prázdno, jakoby nikdo nikdy zde byl nežil, jsem nalezal. Pak stanul jsem před branou Svatyně Moci a zřel jsem, že jest jednolitý blokem kovu zalita. Pak vstoupil jsem na nejvyšší stupeň Věže Směru a dlouho, předlouho bez hnutí tam stál, až spatřil jsem podstatu tajemství, které mi zde bylo vyjeveno.

Tedy spatřil jsem před sebou celou historii velkého národa, který si umínil pozmenit zaběhnutý řád, silami přírodním veskrze neúprosný koloběh driftů člověku diktovaný. Národa, který vymýnil svůj domov z předurčeného zániku, aby posléze shledal, že marné bylo jeho snažení, neboť čin enžinyrů jejich pouze zkázu náhlou v plíživou převrátil.

Vždyť vše, co jsem byl po dobu svého putování spatřil, byl než svět pozvolna umírající, ku zkáze odsouzený, jehož lid si osudu svého byl dobře vědom. A přesto se nesmířil a snad právě této nevyhnutelnosti navzdory se rozhodl věřit a doufat, nechtě je cena za to jakákoli.

Ale viděl jsem také muže s pohledem nehasnoucím, kteří znali než jediné cesty, jež pro ně nikdy neskončí, muže, kteří se zřekl vlastního štěstí a hledali smysl života v činění prospěchu jiným a v naději, že snad potomkům jejich se jednoho dne zaskví sama Modrá Archa ve vši své naděře, aby dala naplnění a smyslu všemu hoří, strádání a bědám předěslým.

Tak jsem i spatřil, že není síla, která by mohla v národu warlordů uhasit onen pláminek naděje a sen o světě, který byl ztracen, ale možná, jednou, snad .... Neboť Modrá Archa žila, pokud byl jen jediný z nich doufal a v ní věřil.

Tu ptal jsem se sám sebe, zda může být nějaká síla, která by tuto jejich moc nezlonnou mohla ve zmar uvrhnout a Tormis, ten symbol celého jejich světa, za necelých třicet dní mého pouští bloudění ve město prázdné, mrtvé a zapomenuté obrátit. A bylo jen jediné vysvětlení toho, kterak lze zničit nezlčitelné, porazit neporazitelné, vymazat věčné.

Tormis-san byl světem, který umíral. A přeci jeho smrt byla jedinou nadějí pro celý planet. Warlordi nalezli cestu. Oni sami byli cestou.

Popřít přírodu uzákoněný koloběh znamenalo obětovat vše, pro co se samo popření uskutečnilo. Obětovali tedy i Tormis-san, neboť jediné tak mohl prolomit neúprosný tlak chřtánu Rás a získat čas pro tvoření znalostí technickistických a jejich opětovné šíření ku znovunalezení kdysi ztraceného.

Noc pomijí, když přichází čas úsvitu. A když nadešel ten jejich úsvit, tu se nalodili do svých vzdušných korábů s celým svým majetkem, znalostmi, moudrostmi, knihami i památkami, stroji i zákony i zkušenostmi a zanechali na místech jen to, co je z dědictví prapředků tižilo. Nechtě se to obrátí v popel a prach, v pouštinu, již to bylo předurčeno již před dlouhými staletími.

Tormis přede mnou ležel pustý a prázdny a já nepochyboval, že stejně tak je neživý i veškerý celý Tormis-san. Pro jejich obří koráby bylo jisté hračkou přenést nespočetný národ na místo, které si zvolili za nový domov; tedy se rozhodli pro návrat mezi ty, kdož vyšli ze stejného lůna, mezi své rodné. Nemůže tomu být jinak, než že po jistotě sanu zvolili neúprosnost driftu. Neboť teprve touto volbou přírodu vsutku pokoří a ne narušením neměnných jejich zákonů.

Pokoří ji, anž by rozvrátili její řád.

Oběť tedy nebyla marná.

Dokáží-li vsutku po tom všem, čím byli prošli, vybudovat pro sebe skutečný šťastný domov, zajistě v poklidu prožijí svého driftu pouť, aby v den jeho poslední se opět celý národ nalodil a na cestu od pólu k pólu se opět vydal. Majíť k tomu stroj i vědomosti o směrech jako nižádný jiný. A poklidný život na driftu vyvoleném rozmnoží řady warlordů i vliv jejich po celém planetu. Tím by pak i díky svému strojznanectví a činnostem technickistickým budoucnost světlov pro lid veškerý na četných jiných drifttech a leki otevřel a dával sol, pak přijde i den, kdy nebude již více bezdomově bloudících, zoufalců ku zkáze odsouzených ani nájezdů národů migrujících. A od Rásu k Daru povede vzdušná cesta záchrany a leki i drifts mezi hranicemi žpěvů budou bezpečné a klidné. Lidé budou znát, že život jejich již není Rásem ohrožen, a naopak budou všichni své domovy opustit co nejpozději a ne vždy tehdy, když k jejich kře pevninské přirazi drift zjevně mladší.

A jen ti, kdož by technickistiku chtěli ku ničení a hubení zneužívat, propadnou Rásu, neboť jím warlordi odeprou svých služeb a směrů znalectví svých lodivodů. Pročež nebude již více válek a zabíjení a člověk planetu tohoto vykročí na cestu Poslání.

Tedy to, co warlordi činili, bylo jediné možné správné. A zásluhu jejich budou vsutku v číně.

To vše mi tedy konečně ukázal pohled na opuštěný Tormis a já pochopil smysl i cíl existence i vyřkl svůj osud. Neboť až jsem se jim tím postavil na roven, přeci jen jsem pocházel z jiné krve, jiného rozměru, času a prostoru. Sémé pochybnosti ve mně zůstalo a s ním i počátek mé vlastní, skutečné pouť, mého vlastního břímě, jímž jsem zaplatil svou daň.

V opuštěných ulicích Tormisu se zrodila má pouť. Neboť pro onen stín pochybnosti mi nezbylo než dosíci se potvrzení té odpovědi. Nebyl jsem skutečným warlordem schopným viry bez hranic a tak mi nezbyvalo než jít a hledat.

Ve stínu Věčnosti překročit hranici neúprosného času a putovat tak dlouho, než naleznou ono místo, pakliže vsutku existuje, kde Oni došli svého cíle, kde nalezli hledaný klid a mír, to právě místo a lid pro svou Modrou Archu.

V posledních letech kolem sebe pozoruji jev, který bych mohl nazvat "expansí žánru fantasy ve Východní Evropě". Ještě donedávna existovala pro fanoušky pouze science fiction, ale najednou se začalo mluvit o Tolkienovi, začal se rozebírat Martenson a jeho "Světý bez hranic", objevil se pojem meč a magie. Naši popularizátoři žánru začali do svých přednášek a esejí začleňovat i kapitoly o fantasy, začalo se jí věnovat stále víc místa na conech, vyhlásila se první soutěž o fantasy povídku, na poslední SF sekci Svazu spisovatelů mluvil Josef Nesvadba s hrůzou v očích o klubu zcela specializovaném na fantasy. (Měl tím na mysli klub J. Vernea, který se nespecializuje jen na fantasy, ale také má mocný podíl na její popularizaci v zemích koruny české). Ještě silněji působí tato expanze v Polsku, kde je už silná liga přátel fantasy, polský SF časopis Fantastyka vydal už dvě fantasy čísla a přesto mnozí čtenáři vyjadřují mezi řádky přání, aby se z Fantastyki stal fantasy magazín, nedávno dokonce začalo nakladatelství Iskry vydávat specializovanou sérii "Meč a magie!" ...

Australský kritik Peter Nicholls se pokusil rozčlenit SF a fantasy zkráceně takto:

"Představte si, že veškerá literatura je obsažena v kruhu nakresleném na papíru. Uvnitř tohoto kruhu je menší kruh, zahrnující fantasy. Rozdíl je v tom, že povídky v malém kruhu by se nemohly stát v současnosti či minulosti, zatímco ty mimo menší kruh by se stát mohly. Odpovídají skutečnému životu. (...) Uvnitř menšího kruhu je ještě menší, zahrnující SF. Říkáme, že příběhy v SF kruhu se snaží přesvědčit o racionálním vysvětlení. Přesto však tyto příběhy nekopírují skutečný svět, nemají odpovídající příklady v realitě. (...) Vše, co je mimo SF kruh, ale uvnitř fantasy kruhu, se nějak zakládá na iracionální, obvykle na nějaké formě magie nebo na nadpřirozených silách."

Pokud mluví Nicholls o fantasy v tom samém smyslu jako my, nezdá se mi jeho vysvětlení správné. SF mi nepřipadá jako racionální podskupina fantasy, spíš bych řekl, že jsou si rovny a dohromady tvoří oblast, kterou bychom snad mohli nazvat fantastika. To znamená, že buď jsou popisované události reálné či "fantastické"

čítat a ani jednou jsem si nevšiml, že by používali dezodorant. Připadá mi, že všichni Conanové zachraňují dívky od osudů horších než sama smrt, jen aby jim přichystali jiný osud horší než sama smrt.

Možná se ale dívkám takové věci líbí. V tomto směru nemám dosud žádnou zkušenost.

(...)
Už od dob mýtů spolu bojují síla a rozum. Odysseus a Kyklop, David a Goliáš. Zvlášť patrné je to u sword and sorcery, kde hrdina meče (svaly) svádí boj s černokněžníkem magie (mozek), přičemž svaly vždy zvítězí. Obvykle je síla vždy na straně dobra a krásy (ve skutečném životě tomu ovšem zdaleka tak není).

Raná SF také často upadala do onoho klíše o vítězství síly, o comicsech a filmech ani nemluvě. Jen si vzpomeňte na ty šilené vědce, kteří se zabývali v SF 20. let. Vzpomeňte si na všechny ty Flashe Gardony, kteří svými svaly a stupiditou vítězili nad dáblskou inteligencí Mingů.

Jedním z charakteristických znaků současné SF, který ji odlišuje od ostatních typů literatury, je její zbožňování rozumu.

U kulatého stolu

IVAN ADAMOVIČ

Teď by možná bylo záhodno uvést výčerpávající definici fantasy, s mikroskopickou přesností vymezit hranice mezi ní a science fiction, rozdělit ji do nadeřpsaných škatulek. Ne, že by mě ta vidina nelákala, ale její naplnění není ani trochu jednoduché. Ukázalo se, že to není o moc jednodušší, než snaha o definici SF, protože to vlastně na vymezení hranic SF závisí. V klubu Julese Vernea jsme na to téma měli roztomilou diskusi, která se týkala hlavně otázek zda škatulkovat, jak škatulkovat a co vlastně škatulkujeme. Nakonec jsme se stejně na ničem nedohodili a každý si myslel své. Když jsme ale pak poslouchali čerstvý překlad nové conanovské povídky v jedinečném podání Honzy Kantůrka, bylo nám úplně jedno, jestli patří do nějaké škatulky.

Ale abych tu nepovaldal pořad tak sám, pozval jsem si k našemu kulatému diskusnímu (samozřejmě Artušovu) stolu odborníky, kteří přečetli víc fantasy než já. Někdy možná až příliš.

Dva universitní profesori Robert Scholes a Eric Rabkin napsali studii "Science fiction: History, Science, Vision" plnou zajímavých postřehů, z nichž jeden se týká geneze fantasy:

"Dějiny literatury můžeme chápat jako ustavičný pohyb od mýtu k realismu. Tento pohyb způsobuje v literatuře přesun ze světa, který postrádá pevné hranice mezi přirozeným a nadpřirozeným, do světa, kde je tato hranice přesně vymezena, a z kterého jsou nadpřirozené prvky vyloučeny. Kupodivu, jak se vyvíjel realismus, vyvíjel se i jeho opak - literatura kladoucí důraz na nadpřirozenou stránku. Nazýváme ji "fantasy" a od mýtů ji odlišujeme vědomým a uvážným obsahem nadpřirozených jevů v jejím literárním světě."

a jestliže fantastické, pak racionálně nebo iracionálně. V té poslední roz dvojce je ale háček - co když to, co se zdá zprvu iracionální, je pak racionálně vysvětleno? Vzpomeňme například na Arbesova romaneta.

Klíčovou úlohu hraje i rámec a použité rekvizity, které většinou onen obsah iracionální způsobují. Z mnoha fantasy je možné změnou rámce a rekvizit udělat science fiction a naopak. Podobného názoru je ve své úvaze "Fantasy" i Isaac Asimov. "Zkrátka, rakety a roboti je SF," říká, "zatímco elfové a magie je fantasy." Asimova dlouho trápil problém, je-li schopen napsat kromě svých hard-SF příběhů i opravdovou fantasy. Zkusil to nedávno sérií povídek "George a Azazel", ale výsledek není tak ohromující, abychom se museli bát, že opustí svou doménu čisté SF. Když už jsme ale u Asimova, poslechněme si, co soudí o podskupině fantasy zvané sword and sorcery (meč a magie). Článek byl otištěn v časopisu "Isaac Asimov's SF magazine" 1/1985:

"Nepovažuji se za experta na dějiny SF, ale domnívám se, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že současná sword and sorcery vděčí za svou existenci především představitelství Roberta Howarda a jeho hrdinovi Conanovi.

Úspěch tohoto žánru je částečně způsoben fascinací mohutnými svaly, neuvěřitelnou silou a odvahou hrdiny. Myslím že skoro každý muž si aspoň občas přeje, aby měl bicepsy tvrdé jako chromovaná ocel a mohl se ohánět pětadvacetikilovým mečem, jako by to byla bambusová hůl. Jen si představte, jak odrážíte padesát útočníků s mečem v jedné ruce a s omámlující dívkou v druhé.

Kupodivu, mě taková představa ani neláká. Dovedu si představit, jak musí být hrdinové po takovém výkonu

Sám jsem ve svých povídkách skoro nikdy nepoužil násilí a když už, tak nikdy ne k vyřešení problému. Šlo mi vždy o boj rozumu a rozumem a lepší mozek vyhrál. Definice "dobré SF" by měla obsahovat mimo jiné i její tendenci k řešení problémů mozkiem - výsadou člověka - raději než užitím hrubé síly.

Ne všechna heroic fantasy je taková. V Tolkienově "Pánu prstenů" je například také vyzdvihován rozum. Nicméně typická sword and sorcery je obecně anti-vědecko-fantastická. Od SF se liší v protekci síly nad rozumem."

Asimov použil ve své úvaze pojmy heroic fantasy a sword and sorcery. Setkal jsem se se snahami tyto dva termíny nějak systematizovat; někdy se soudí, že sword and sorcery je nižší, krvavější odnož heroic fantasy, podle jiných jsou hlavními akéry heroic fantasy svaly a v sword and sorcery magie. Obecně v tom ale panuje takový zmatek, že je lepší brát tyto pojmy jako synonyma.

Spisovatel Lyon Sprague De Camp, o kterém již bylo řečeno, že po smrti Howarda navázal na conanovský cyklus, dovede psát čistou SF (známe přece jeho Pušku na dinosaury) i pravou fantasy. Ze spisovatelů má nejraději Wellse, ale z literárních postav je mu nejsympatnější Conan a jeho nejoblíbenější heroic fantasy je Howardův "Conan dobyvatel". De Camp sám charakterizoval heroic fantasy takto:

"Příběhy heroic fantasy se odehrávají v imaginárních světech, ve světech podobných našemu, kde však magie neexistuje a stroje nebyly vynalezeny. Někdy leží tento svět v prehistorických dobách, někdy ve vzdálené budoucnosti, kde potměšilo slunce, věda a civilizace se rozpadla a magie se znovu ujala vlády. Někdy je také tento svět v finém paralelním vesmíru, kde platí jiné přírodní zákony."

Znáмым autorem heroie fantasy je i angličan Michael Moorcock, který je dokáže chrlit obludnou rychlostí. Například jeden díl své trilogie Bojovníci z Marsu, Meče z Marsu, Barbaři z Marsu stačil napsat za dva dny. Moorcock se r. 1961 pokusil zformulovat cosi jako zákony heroie fantasy:

1. Hrdina se musí o něco snažit
2. Ničema je potrestán
3. Hrdina musí dosáhnout, čeho chtěl
4. Ničema mu jednou či vícekrát (podle délky příběhu) překazí plány
5. Hrdina, ať se to zdá jakkoliv nemožné, udělá to, co od něj čtenář čeká

Některí čtenáři berou fantasy jako součást SF v širším slova smyslu, jiní v ní vidí úplně jiný žánr. Každopádně se čtenářské a spisovatelské obce SF a fantasy silně překrývají a SF časopisy tisknou oba žánry, k pobouření čtenářů staré školy, ale ke spokojenosti většiny. Vždyť fantasy je přinejmenším odpočinkem od těch více či méně apokalyptických vizí budoucnosti v SF. Všechno je v ní jasné a jednoduché.

Připadá mi, že fantasy má oproti SF značně zúžené pole možnosti. Ve většině fantasy románů se stále někde putuje, což může čtenář s puntičkářskou rozkoší sledovat na mapce, která je už od Tolkiena častým doplňkem pro geograficky laděné čtenáře, stále je někdo unášen a znovu zachráněn,

silu dobra a zla se střetávají v nejrůznějších formách. Přesto drží v anglosaské literatuře fantasy kvantitativně krok se SF; např. v roce 1984 vyšlo v USA 198 nových SF románů a 172 fantasy. Opravdu nevím, v čem podstatněm se od sebe těch 172 svazků může odlišovat.

Přes určitý globální směr mezi SF a fantasy se stále sem tam vynořují ostré kritiky fantasy, hlavně její zdánlivě reakční tendence. Michael Moorcock na to odpovídá: "To, že rád píšu o hradech a rytířích přeci neznamená, že jsem přívrženec feudalismu." Zamýšlí se nad tím i Casey Fredericks v knize The Future of Eternity:

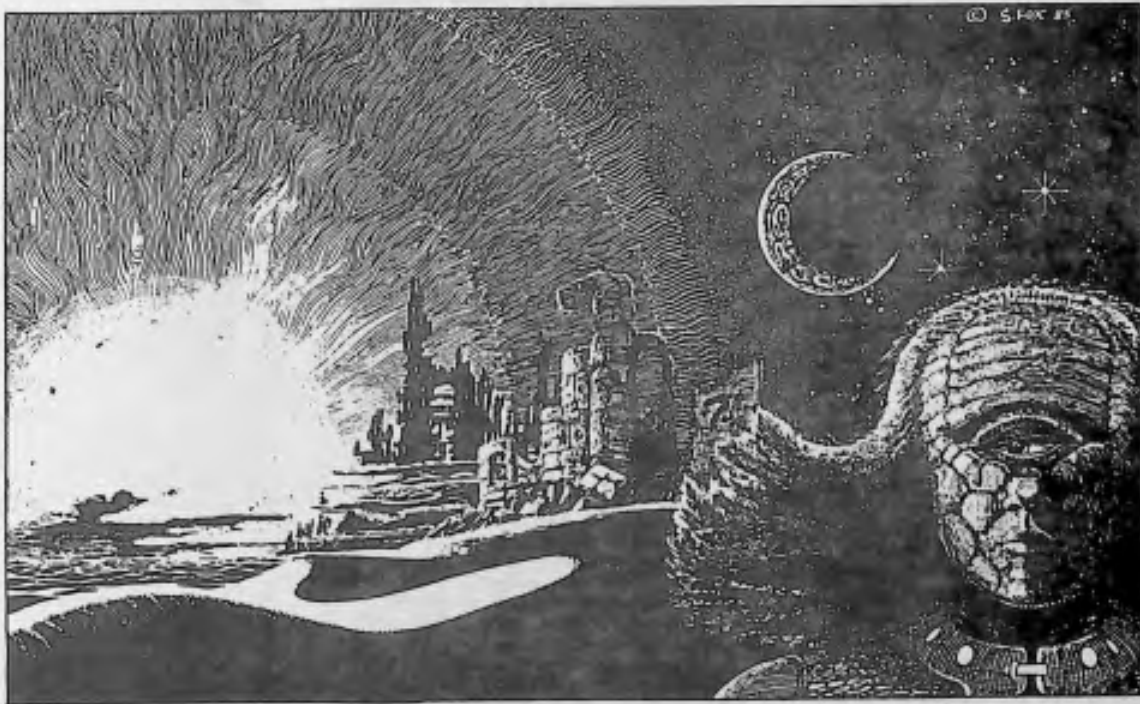
"Heroic fantasy je snadný cíl útoků. Sword and sorcery je minimálně neškodná zábava, je to však také provokující poselství pro svět konce 20 století, pro svět plný intelektuální deprese a pocitů bezmocnosti individua. (...) Celková literární produkce takových autorů fantasy jako De Camp nebo Leiber ukazuje, že nejsou nepřátelé, ale spojenci moderní vědecké civilizace."

Trochu zvláštním příkladem je Sam J. Lundwall, abychom nezůstali jen u anglosaské kritiky. Lundwall má fantasy rád, ale zároveň si z ní dělá šprtochlata. No, jen si vzpomeňte na stranu 290 v jeho novele Nic pro hrdiny. U všech milovníků Conana má vroubek. Lundwall je ukázkový

příkladem toho, kam vede nadměrné čtení fantasy, čehož se naši čtenáři zatím bát nemusí. Tedy Lundwall:

"Moderní heroie fantasy se odehrává v podivných světech svalnatých hrdinů, odporných monster a žen (obvykle princezen) většinou příliš krásných, než aby to byla pravda. Místo děje se může měnit, stvořeny mohou být různých velikostí a tvarů, ale základní myšlenka je vždy stejná. Hrdinové mají obvykle magický meč, kterým bez většího důvodu sekají kolem sebe hlava nehlava. Jejich vztah k ženám má daleko ke galantnosti. Obvykle ji znásilní přímo na mrtvole rivala, potom ji také zavraždí a vyrazí konat další hrdinské činy. Zbytek svého času tráví buď ve vlhkých jeskyních, kde pobledlí mágové vyvolávají černou magii nejrůznější přísery nebo drancováním jednoho bezbranného města za druhým."

Když jsme sestavovali toto číslo, snažili jsme se zjistit názory českých spisovatelů na fantasy. Jedním ze dvou, kteří nám je písemně poslali je Jaroslav Velinský. Ve své novele Den a noc, přesněji v části psané kurzívou, se dosud nejvíce přiblížil z českých spisovatelů k tomu, čemu se říká fantasy, aniž by znal tento termín či nějaké typické představitele ze zahraničí. I když jeho příspěvek trochu přesahuje rámec našeho povídání, otiskl jsem ho v původním znění, protože je i zajímavým pohledem do zákulisí autorovy tvorby.

kresba Steven Fox

Co já mohu říct k fantasy ...?
Obávám se, že to budou jenom řeči k ničemu.

Napsal jsem jednu novelu s nepříliš vynalézavým názvem Den a noc. Na názvy jsem byl vždycky jaksi tupý, nejspíš proto, že jsou na moje rétorické vyjadřování příliš krátké. Vložený neukončený příběh je prý právě fantasy. Dobře, proč ne, ale neměl jsem to v úmyslu. I když, musím přiznat, mi to vylezlo ze stroje jaksi samo, což je ideální stav, a měl bych v tom vlastně pokračovat ...

První dílo tohoto druhu, které jsem četl, mi přímo ucarovalo. Bylo to snad někdy koncem války, když mi jedna kama rádko ze sousedství (jmenovala se Drahuška Trnková) půjčila knížku s názvem Anižka skřítek a slaměný Hubert od jakéhosi V. Nezvala, což mi tenkrát nic neřeklo a taky jsem to hned zapomněl. Zato knížku jsem přečetl několikrát a zapamatoval si z ní řadu kouzelných scén, dialogů a neuvěřitelných, krásně nelogických dějů, kterými autor plýtl. Není divu - byl to veliký básník. Jestli je to fantasy,

nevím, ale jsem přesvědčen, že fantasy nemůže psát autor, jdoucí jenom po logice a povrchu věcí; musí mít něco navíc, ať už je to právě básnická duše nebo prostě schopnost vidět jinými očima. Autor fantasy musí být napůl dítě, chápat věci neznámé jako logické vyústění nelogičností, kterými život optývá, ale které si každý plně neuvědomuje ...

Přitom si ovšem nemyslím, že fantasy nemůže plnit vážné společenské poslání; například Marná honba, u nás málo známý román anglického autora Rexe Warnera,

je vášnivou obžalobou fašistického systému, a přesto zůstává čistou fantasií - aspoň já si to myslím. Objevíli jsme onen román ve školním sběru starého papíru na žižkovském gymnáziu někdy v roce 1949, měl utržené desky, a nikdo z nás netušil, jak se kniha jmenuje a kdo ji napsal. Četli jsme ji s posvátným mrazením v zádech tak dlouho, až ji kdosi - zřejmě z nadšení a touhy mít ji pro sebe - ukradl. Potom jsem na ni léta vzpomínal jako na jednu z nejnádhernějších knížek, jaké jsem kdy četl ... Až jsem ji, už jako zralý čtyřicátník, objevil v antikvariátě v Liberci - a ono posvátné mrazení se vrátilo.

V onom školním sběru jsme později našli další skvost: *Dům o 1000 patrech* Jana Weisse. Dnes mám vůči autorovi drobné výhrady, podobné jako k Ludvíku Součkově. Vadí mi ta násilná slovanská bodrost ve slovníku, až už jsou to Weissovy rusismy nebo Součkovy kamenití pumpřilici. (I když mi to zase zdaleka nevádí tak, jako současné rozvíjení českého spisovného jazyka, který nezná slovo ZRIDKAVÝ a sloveso STATI SE - ve smyslu změny stavu - váže se sedmým pádem, nikoliv s prvním. Taký jsme se ve škole učili, že se říká DOVĚDĚT SE nebo ZVĚDĚT, ale ne DOZVĚDĚT; současná pravidla se s tímto tvarem smiřila, ale já ne.) *Dům o 1000 patrech* je dílo, které by se mělo překládat stejnou měrou jako Švejk, aby svět viděl, že naše starší fantastika není jenom Karel Čapek ...

Sám už dlouho nosím v hlavě několik témat pro fantasy, i když jsem donedávna neměl tušení, že podobný termín existuje. Jsem održen od mas; ač jsem profesionál (ve smyslu získávání obživy psaním), žiju v Libouchci (kdo z vás ví, kde to je?), budu barák a hledám poklid v okolních zdevastovaných porostech. Vždycky jsem spíš psal než teoretizoval, a taky jsem neuvažoval, zda to, co píšu, je třeba někam zařadit. Kdysi jsem byl rád, že poznám detektivku od "fantasky", jak jsme říkali v dávných dobách, kdy u nás vycházel jen sem tam nějaký ten Běhounek a Lemovi Astronauti byli považováni za obrovský bestseller, navazující na *Raketou do Měsíce* od O.W. Galla. (Mimochodem - nemáte toho Galla někdo dvakrát?) Tehdy jsem hltal i Weisse a nakupovali v antikvariátě Haggarda, Verna i okultně-mystické přisvědčení typu *Černého mága*, *duchařiny* od Flammariona a překrásné fantasy od Meyrinka ... Jenže tenkrát nás bylo jako šafránu, víc se četly detektivky, Wallace i Fiker, a taky samozřejmě Biggies a co nejvíc - *Patnáctiletý letec* a *Skautova dobrodružství* na cestě kolem světa Arnoulda Galopina (poslední titul má v závěru také motiv sci-fi, ostrov s létajícími ještěry). Takže v těch dobách nebyl problém koupit *Na stříbrném globu* Jerzy Żuławského za čtrnáct korun, zatímco se dnes podobné tituly vydražují na Parconu i za pět stovek.

Ale abych se vrátil k tématu.

Nejlépe odklikou ...

V poslední době se v naší sci-fi volá spíš po technické tématice. Po kosmonautech, kteří jsou jen o chloupěk dál než současná. S návazností toho, co je, na to, co bude. Jenže - co hledat a objevovat na planetách, které byly donedávna doménou autorů technické sci-fi? Nic na nich není, už to víme. Ani obludky, které žerou kosmonauty po tuctech, ani elektřinou se živící bytosti, které lze při troše lékařských vědomostí převést na hovízí polévku (pokud jim odčerpáme elektřinu, nejlépe do nějakého akumulátoru), ale dokonce ani aerosoly živých struktur v atmosféře. Co s tím? Práce na

každé z dříve oblíbených planet je horší otrava než vybírání bramborů (nejen pro hrdiny ale i pro čtenáře), a tak nazýváme než zůstat na Zemi a bojovat s šílenými vynálezci a zločinnými lékaři nebo se vydat fotonovým korábem do vzdálených galaxií, kde si můžeme vymyslet všechno, neboť opak nám nikdo nedokáže. Ostatně nevadí, že se tu omílají stále stejné principy, většinou konfliktky nebo katastrofy, které se řeší, až jsou vyřešeny, eventuálně tajemství čehosi, které se buď odhalí nebo neodhalí, aby posléze hrdinové, kteří přežili, zirájící z iluminátoru na vzdalující se planetu, pronесли patřičné filosofické sentence. Nevadí to. Společenský román dělá totéž. Celá literatura to dělá. Jak by ne. Středem dění je přece vždycky člověk, ať je to kapitán Exner, občan Brych nebo David Bowman. Upřímně řečeno, v tomhle obdivuju Clarka; *Setkání s Rámou* je nádherné dobrodružství - a nakonec i na pustém Měsíci lze zažít katastrofu první třídy (i bez MAT I.), když se propadneš s turistickým lunobusem do moře prachu (Měsíční prach). Jenom ve fantasy je všechno nejspíš trochu jiné.

Nebo snad není ...?

Středem dění je tu zase jen člověk. Kulisy jsou jiné, neskutečné, věci jednájí po svém, čas plyne tam i sem, prostředí se mění prolínáčkou i ostrým střihem, všechno je tu možné ... jen principy lidství zůstávají. Ale kde je vlastně hranice mezi sci-fi (jak ji chápeme my) a fantasy?

Připomíná mi to spor o čistotu trampské písně, trvající už léta. Je trampská píseň všechno, co zpívají trampové? Patří trampská píseň do folku? Atakdále ...

Obávám se, že jsem neřekl nic nového, ale už na začátku jsem upozornoval, že to budou jen řeči k ničemu.

Jak řekl Jan Werich: Z ničeho se nemá dělat věda; ani z vědy ne.

Jaroslav Velinský

Poslední slovo připadlo Ondřeji Neffovi, který celou záležitost považuje za

ZLOČIN A TREST

Kdybych byl svoje babička, asi bych prohlásil, že fantasy je trest sestavy všemohoucím jako odplata za naše viny. Porušujeme všechna příkázání klasické science fiction, zejména to první, žež zní: Ve všemohoucnosti techniky věřití budeš. Naopak, čím méně "science" se v soudobé "science fiction" vyskytuje, tím více si jí vážíme. Naše rouhačství dostoupilo tak daleko, že jsme zavrhlí i sám pojem "science fiction" i zkratku sci-fi a zavedli protivnou a nic neříkající zkratku SF. Hospodin se na to všechno díval dlouho a mlčel k tomu; pak se rozzlobil, otevřel brány pekelné a fantasy se rozlínula po plánech sci-fistických jako blýštivý páchnoucí pop.

Dostí podobnosti, nejsem svoje babička, jeť mi hovořiti v termínech jednoznačných. Nuže, opravdu si myslím, že současná móda fantasy (projevovaná především v kolébce moderní sci-fi, to jest v anglosaské kulturní oblasti) je reakce na vývoj fantastiky v poválečné době, který - dokud si mohu dovolit nějakou generalizaci - vede k postupné intelektuálnímu zánru, odvrhne vědecký (i pseudo-vědecký) obsah a odchází od schemat dobrodružné prózy. Čtenář science fiction kdysi snil o budoucnosti a bezděčně do ní promítal sám sebe; soudobý čtenář SF spekuluje o současnosti.

Potřeba snění a sebeprojekce však zůstala; touhu po romantice nikdo ze čtenářské obce nevypalil. SF ji přestala naplňovat, takže se stalo to, co se přihlížívá často ve světě milostných her: čtenářská obec, tato milienka vrtošivá, se odvrací od milence, který ji přestává bavit a našla si jiného.

Ano, je to trest. Autoři, teoretici a nakonec i čtenáři sci-fi zehrali na to, že žijí pryč v jakémsi ghettu a že si jich dospělí lidé nevšímají, že o nich nepiší učené magazíny, že je intelektuálně ignorují. Rok s rokem se sešel a změnilo se všechno, o sci-fi se přednáší na univerzitách (někde) anebo se o ní aspoň píše diplomky (u nás).

Nechci fantasy rozebírat a posuzovat, už proto, že mě moc nebaví (ale, probuň, nikomu ji neberu, každému jeho gusta!). K něčemu dobrá je i ta heroic fantasy a sword and sorcery, třeba právě k tomu, že nenechala padnouti praporu romantiky.

Rád bych se dočkal doby, kdy po něm vztáhne ruku i stará dobrá science fiction, až se vyspí po korovině ze svatby s mainstreamem.

Ondřej Neff

Na závěr jsem se pro ty, kteří louskají očené paperbacky, pokusil sestavit pro orientaci seznam nejcitovanějších, nebo nejrepresentativnějších fantasy knih:

- P. Anderson - *The Broken Sword* (Zlomený meč, 1954)
- S. Donaldson - *trilogie Chronicles of Thomas Covenant* (Kroniky Thomase Covenanta, 1978)
- R.E. Howard - *Conan* (1968) a pokračování
- F. Leiber - *The Swords of Lankmar* (Meče z L., 1968)
- A. Merritt - *The Ship of Ishtar* (Ištarčina loď, 1926)
- M. Moorcock - *Stormbringer* (1965) a dalších 6 pokračování
- C.L. Moore - *Jirel of Joiry* (Jirel z Joiry, 1969)
- A. Norton - *Witch World* (Svět čarodějnic, 1963) a 9 dalších, pořad horších pokračování
- J.R.R. Tolkien - *trilogie Lord of the Rings* (Pán prstenů, 1955)
- G. Wolfe - *The Claw of the Conciliator* (Pařát prostředníkův, 1981)

Teoretických knih o fantasy není mnoho. Asi nejlepší z nich je stále De Campova "Literary Swordsmen and Sorcerers", podávající stručný, ale zasvěcený přehled tohoto žánru.

A to je pro tentokrát odtud z Camelotu všechno. Sejdeme se znovu v příštím čísle, ne ovšem už u Artušova stolu, ale nejspíš na palubě staré dobré kosmické lodi a poletíme pěkně rychle.

Chilská sci-fi

Jean-Pierre Moumon

převzato z ANTIARES

Chile oproti Argentině zřejmě nepoznala, co je to prehistorie sci-fi. A chybí tu i tradice čistě fantastického žánru a fantasy, která u sousedů kvetla celá desetiletí. Znamená to, že až do nedávna byla sci-fi v zemi, která se může v jiných literárních oblastech chlubit skvělou produkcí, dovozním artiklem. Do roku 1959 se sem tato literatura dostávala převážně kanály argentinských a španělských vydání. A pak se náhle objevuje nejen román, ale i spisovatelské romány - Hugo Correa, který je se svými pěti sci-fi knihami nejlepším a nejplodnějším autorem v zemi. Za dvacet dva let se to může zdát málo, ale na latinskou Ameriku a amatérského autora je to hodně. Hugo Correa (narozen 1926) je jediným chilským autorem, který se může honosit mezinárodní reputací: jeho romány byly přeloženy do němčiny, angličtiny, francouzštiny, portugalštiny a švédštiny. Jeho díla byla pravidelně vydávána i ve Španělsku (jedna z jeho novel vyšla i v polském překladu v časopise *Fantasyka* - pozn. překl.). Ze všech chilských tvůrců žánru je jediným, který si opravdu zasloužil titul sci-fi autora. Ostatní nikdy nenapsali více, než dvě-tři knihy. Proto má Hugo Correa v této studii tak významné postavení.

První Correův román *Los Altísimos*, 1959 (Nadřazení) se v mnohém podobá a také předjímá Clarkovo *Setkání s Řámou*. Correa dlouze popisuje vnitřek umělého světa, ve kterém se vlastně nic neděje. Na základě vyprávění o osudu civilizace, která se stane hračkou nedefinovatelných kosmických bytostí, připomíná rovněž další Clarkův román *Konec dětství*. Nadřazení jsou jedním z velkých klasických děl latinsko americké sci-fi. Je to příběh pozemšťana, jehož osud se náhodou spojil s osudem obyvatele Cronnu, světa o průměru 33 tisíc kilometrů, který pod svým povrchem skrývá osm soustředných planet o shodné hmotnosti, se symetrickými kontinenty obydlenými na své vypouklé i na vnitřní zakřivené straně. Kolem každé z vnitřních planet jsou umístěny čtyři satelitní rovněž obydlené prstence. Cronn již po milion let putuje rychlostí světla galaxiemi s cílem, který nezná ani jeho obyvatele. Pozemšťan prožívá své příhody mezi 100 milióny obyvatel tohoto dokonale standardizovaného světa. Obyvatelé nic nevlastní, jsou neustále pod kontrolou a nesmí bydlet v jednom bytě déle než jeden den. Manželství je neznámé, veškeré svazky delší jednoho dne jsou zakázány. Díky genetickým zásahům se rasa rozmnožuje v obrovských inkubátorech, protože ženy už nemohou počít. Pozemšťan se nejprve domnívá, že tento svět se nachází v útrobu Země, ale později objevuje pravý stav věci.

Tak se dozví, že skutečnými pány Cronnu nejsou robotizovaní Technici, kteří vše kontrolovali, ale Nadřazení, bytosti téměř božského původu, kteří si Cronny vybrali, aby je doprovodili v jejich pouti. Jsou neviditelní, ale všudypřítomní. Právě oni vytvořili tento svět, do kterého zavedli Cronny poté, co přivodili explozi jejich slunce. Obyvatelé Cronnu se proti svým pánům, kteří je pravidelně trestali, vzbuřili. Jedním z vrcholných momentů románu je zabití obyvatel vrchní vrstvy deštěm miliónů mrtvol. Jsou to těla obětí minulého "trestu", která byla vypuštěna do vesmíru a nyní znovu použita.

Hlavní myšlenkou románu je teorie, že lidstvo uvězněné v planetárním vězení už není pánem svého osudu. Odráží se zde strach, že by i pozemšťané někdy mohli dopadnout podobně. Dílo je rovněž krutou satirou. Z literárního hlediska je řadou postupných etap jedné velké záhady a chybí zde klasická zápleтка. Jedna záhada střídá druhou a všechny se stávají stále více neřešitelnými. Je velkou zásluhou autora (ne ovšem jedinou), že toto monumentální dílo se stalo strhujícím a napínavým příběhem.

V průběhu let 1959-1968 opublikoval Hugo Correa řadu povídek, z nichž sedmáct nejlepších vydal ve sbírce *Cuando Pilato se opuso*, 1971 (Když si Pilát umyl ruce). Dvanáct z nich vyšlo také v čísle 33 španělského sci-fi časopisu *Nueva Dimension* v roce 1972. V obou svazcích lze nalézt novely *Alguien mora en el viento* (Někdo umírá ve větru), vydané v roce 1959 také samostatně. Tato novela je jedním z klíčových děl H. Correy. Je to příběh dvou kosmonautů, jejichž záchrané čluny ztroskotají na ostrovech s bujnou vegetací, které se vznášejí mezi prudkými větry Venuše. Naleznou dívku, která

se narodila páru, který zde ztroskotal před více než patnácti lety. Jednoho z nich tyto bytosti odvrhnou, takže se v krátké době změní ve vetchého starce, druhý je přijat a omládné. Bytosti se však vůbec nijak neprojeví ve své hmotné podstatě. Příběh je vedle svého rámce zajímavý i vytvořenou atmosférou a lidskou stránkou celého dobrodružství - stejně jako mnoho dalších Correových děl. Spolu s několika dalšími delšími novelami tento příběh kontrastuje s ostatními krátkými povídkami, v nichž Correa s nádechem ironie a krutostí teží ze studnice humoru.

Druhý román *El que merodea en la lluvia*, 1961 (ten, kdo se potlouká v dešti) předkládá čtenáři záhadu kosmického původu. Na scéně se objevuje bytost přivezená z jiného světa, která se dostává do reální současnosti chilského venkova. Román bohužel obsahuje mnoho odkazů na předchozí děj a nezajímavých dialogů. To vše činí tento nepůvodní námět plytším. U kráteru vyhloubeného raketou se objevuje v deštivých dnech neznámá bytost, která se projevuje pouze ochlazením okolí a zápachem bláta. Pochází z prázdné bedny vzorků z Měsíce. Vzbudí zájem řady lidí, kteří se chtějí obohatit, ale vždy jsou pak nalezení udušení blátem. Přestože bytost "žije" pouze v přítomnosti vody, není "mrtvá" a ve stavu určitého druhu anabiozy vnímá a je schopna ovlivňovat lidskou psychiku. Takto přiměje techniky z rakety k chybnému manévru a způsobí tak její katastrofu. Pak si vybere jednoho z lidí - Salvadora, aby s jeho pomocí uskutečnila své dobovyatelské choutky. Jak, to už se čtenář nedozví. Stejně tak nic neví o pravé podobě Věci. Ani takto "zamčený" závěr čtenáře nepřekvapí, neodůvodňuje ovšem přílišnou délku knihy.

I když další kniha Hugo Correy *Los Titeres*, 1969 (Loutky) není románem, ale povídkovou sbírkou, jednotlivé její části jsou spolu blízce spjaté. Všechny čtyři povídky se zabývají problémem obrovských společenských otřesů, které zažilo lidstvo po zavedení dálkové řízených a personalizovaných robotů. Kdokoli si nasadí speciální přilbu schopnou vysílat hmat, sluch, zrak i chuť, může prostřednictvím robota provést to, co by jinak sám nedokázal. Každý z příběhů popisuje nějakou událost z doby tohoto převratu. V *Alter Ego* se člověk nechá "zasebevraždit" svým robotickým dvojníkem, zatímco v *El Veraneante* (Letní host) se jedná o boj příznivců a odpůrců dvojníků. Ostatní dvě novely jsou vlastně jakýmsi krátkými romány a mají mnohem širší záběr. *El Mundo del Tío Roberto* (Svět strýčka Roberta) líčí svět, v němž na ulicích vidíme jen napodobeniny, které jsou mladší než jejich páni a kde anti-robotické organizace vedou zoufalý boj. *El Hombre Prohibido* (Zakázaný člověk) popisuje splnění a důsledky vládního puče, ve kterém se k moci dostávají odpůrci robotů. I když se tato kniha zdá být méně ambiciózní ve srovnání s dalšími Correovými díly, jedná se o inteligentní varovnou sociologickou sci-fi logicky popisující civilizaci, která se rozhodla žít "v zastoupení".

Poslední román *El Nido de las furias*, 1981 (Hnízdo vášní) se stal velkou událostí, protože to byla první Correova práce po deseti letech mlčení. Odehrává se ve vymyšlené latinsko americké zemi ovládané generálem, jehož původ je jakýmsi neznámým způsobem spojen s obrovskými stavbami vytvořenými prehistorickým lidem. Autor šikovně kombinuje situace "návratu zpět" s degradací politické situace a předkládá čtenáři teorii, podle níž se s tímto lidem kdysi spojila neznámá mimozemská bytost a později jej za jeho zradu zničila. Po svém návratu na Zemi bytost oplodnila pannu, která porodila tyrana, jehož kariéru autor popisuje až do jeho zmlzení - nebo spíše splnutí se svým tvůrcem. Tak jako ve svých předchozích románech a v *Někdo umírá ve větru* zůstává Correa věrný svému zájmu o křesťanské symboly a záhady opeřeného metafyzikou.

Odmítá padnout do pastí antropomorfismu a raději předloží jen mlhavé vysvětlení nebo jej zcela vypustí, přestože tím mnohdy zklame čtenáře (jak je tomu v *Hnízdu vášní*). V jeho díle lze najít i mnoho jiného, ale může myšlenka, že lidský život je ovlivňován Neznámým, ospravedlňovat autorovu autocenzuru představitelství, která je tak výrazná v jeho humoristických dílech?

Budeme-li v Chile hledat sci-fi dál, narazíme nesporně

na Antonia Monteru Abta, který však po vydání tří knih pravděpodobně přestal psát. Všechna svá díla vydal pod pseudonymem Antoine Montagne, aby tak složil hold Francii, kterou obdivuje. Jedním z nejklasikějších latinsko-amerických románů je jeho *Los Superhombres*, 1963 (Nadlidé), dílo s prostým dějem, jehož hlavními aktery je třicet zločinců proměněných rehabilitační kúrou v parapsychoanalyticky schopnými obdařenými gény. Jsou hnáni vpřed neosobním pocitem spravedlnosti a zoufají nad chaosem, který pozorují svým superteleskopem v galaxii. Navrhnou Zemi, aby si galaxii podrobila a zavedla v ní dokonalejší pořádek: Země poskytne lidem, oni své mozky. Přestože jsou odmítnuti, věří dál ve své schopnosti, zahájí přípravu a nebytí toho, že jejich loď ztroskotá a dostane se do jiné dimenze, odkud není návratu, určitě by zvítězili. Nadlidé jsou sice trochu neoriginální a vyčepí, ale jsou dobře napsáni a nečiní velké nároky na čtenáře.

Acá del Tiempo, 1969 (Od času) má nesporně vyšší uměleckou hodnotu. Román je varlaci na již známé téma, ale zpracovává jej mnohem důkladněji. Je klasický svou stavbou a lépe než předcházející propaguje autorovy myšlenky o vztahu vědy a moci. Vše začíná objevem obrovského myslivého stroje v jakési peruánské jeskyni. Stroj obsahuje znalosti nehumanoïdů rasy vyhynulé před 33 miliony lety a byl postaven posledními představiteli této civilizace, aby budoucím civilizacím předal jejich znalosti. Než vědce, kteří se s ním setkají, prohlásí za hodna vědění, prozkoumá jejich vědomí. Vědci pak zkusují spiknutí proti Jednotné administraci, která ve 22. století ovládá Zemi. Snaží se zavést řád podle principů, se kterými je seznámil stroj. Ten je nakonec zničen atomovou bombou, která zbyla z posledního světového konfliktu. Už jeho konstruktéři si uvědomili, že stroj je vlastně danajským darem budoucnosti, a proto se před svou smrtí snažili ještě zakódovat varování a zprávu o tom, jaké vytvořil monstrum. Příběh končí klasicky, jako všechna díla o všemocném počítači, ale Antoine Montagne se zde vyhýbá u těchto témat obvyklému infantilismu.

Antonio Montero je také autorem řady povídek, z nichž pět bylo vydáno pod názvem *No Morir*, 1971 (Již neumírat). Nejpodivnější z nich - *De Regreso* (Zpět) z roku 1967, vypráví o objevu dokonalé kopie Paříže ... na Jupiteru. Po návratu na Zemi nacházejí kosmonauté jen ruiny, takže jim nezbyvá nic jiného, než odletět zpět na Jupiter, kde se obyvatelé Paříže těsně před výbuchem bomby zhmotnili díky kolektivní síle svého vědomí. *Este Abismo* (Tato propast) je zase monolog kosmonauta, jediného pasažera mezgalaktické lodi, který má po celá léta za společníka pouze počítač, v *Los Genios* (Stenání) zase popisuje poslední večer holčičky, která na sobě pocítuje utrpení přírody před jejím konečným zničením. I Monterovi povídky mají nevyrovnanou úroveň, ale to nejlepší z jeho díla naplňuje čtenáře lítostí, že autor už přestal psát.

Armando Menedin a Elena Aldunate Bezanilla do žánru sci-fi příliš nepřispěli, přesto se ale v jejich dílech dá vystopovat talent. Armando Menedin se sice narodil v Argentíně a od roku 1973 zde opět žije, ale dlouhá léta strávil v Chile a tam také napsal většinu ze svých děl. Menedin je opravdový spisovatel - povídkář, romanopisec, ale především žurnál dramaturg. Jeho román *Laura*, 1963 je martanskou kronikou ve formě básně v próze: cesta podzemními kanály, se všemi jejich geologickými podivnostmi i obrovskými motýly, je skutečným vírem zvuků a barev. Ovšem hlavním dílem Armando Menedina je krátký román *La Crucifixión de los Cacos*, 1966 (Ukřižování čarodějů) - barokní ironické dílo odehrávající se na Phobosu - vězenském satelitu, kde vegetuje milion vyhnanců vržených do primitivní společnosti a odsouzených k pomalé smrti v řídké atmosféře. Tehdy přichází na Phobos čaroděj, který vyhnancům slíbí vysvobození: a vskutku ohlašuje kosmickou loď, která pro něj po rehabilitaci přilétá, i brzké zrušení věznic.

Elena Aldunateová (nar. 1923) je také autorkou, která psala i jiné žánry. Má dokonalý styl a velký cit pro literaturu. V 60. letech začíná psát sci-fi. Její novela *La Bella dormiente*, 1976 (Krásná spící) reprezentuje její pacifistickou filozofii: hibernovaná žena je oživena v době, kdy společnost už dosáhla úplně vyrovnanosti a klidu, a opět do ní vnese fobie a obavy lidí 20. století. V dalším krátkém románu *Del Cosmos las quíeren vírgenes*, 1977 (Vesmír žádá panny) vymyslela pod vlivem Wellse a Wyndhama (Hluchské kukačky) příběh, v němž dobroseřdeční mimozemští motýli způsobí narození pacifistických mutantů, kteří mají zachránit lidstvo. Autorka však padla do pastí sentimentalit, které se dokázala naštěstí vyhnout v *Angélica y el delfín*, 1976 (Angelika a delfín), jímavém příběhu o setkání mladé ženy s inteligentním delfínem.

Zápornou stránkou chilské sci-fi je stále malé množství děl. Většina autorů, kteří začali tento žánr psát, nikdy nevydala více než jeden svazek a lze tedy soudit, že mnoho rukopisů nebylo vůbec vydáno. Mluvit tedy o zlatém věku chilské sci-fi by bylo přímo ironií. A přesto, vzhledem ke kvantitativním i kvalitativním proporcím, zlatý věk opravdu existoval: většina děl byla vydána v letech 1959-1975. V roce 1967 dokonce vznikl malý sci-fi časopis *Espacio-tiempo*, který se na druhé straně And snažil obnovit duch argentinského

Más Allá, které vyznělo v letech 1959-1957 nejen v Latinské Americe, ale i ve Španělsku. *Espacio-tiempo* se mohl stát katalyzátorem žánru nebyť všeobecně lhostejnosti.

V dějinách chilské sci-fi je řada autorů, kteří - byť izolovaně - také přispěli k rozvoji sci-fi v této zemi. Především je nutné se zmínit o dvou českých sbírkách - ta méně zajímavá: *Uranidas, Go Home!*, 1966 od René Perí Fagerstroma obsahuje třináct především ironických a humoristických příběhů, často dosti povrchních. Nejzajímavější jsou *Ray, Gran Match Intersolar* (Ones velký mezihvězdný zápas) - satira sportu na mezplanetární úrovni a *De Profundis* - příběh rozličných tunelů, kteří zjistí, že Země je dutá a jsou pak jejími obyvateli vyvrženi ven kráterem činné sopky.

Druhá sbírka *La Tierra dormida*, 1969 (Spící země) Ildy Cádizové Avily přiláká řadou přitažlivých názvů. Tak: *Una Pagueña* (Malý vzorek) zobrazuje mimozemšťana skloněného nad předmětem nalezlým v troskách Země, který použije k opravě. *Final de un Sueño* (Konec jednoho snu) je monologem bytosti, která přežila katastrofu planety Olbers a jejíž asteroid se střetne s úlomkou Země. *Nostalgia* (Nostalgie) má za hrdiny dva výrostky žijící na obrovské umělé oběžnici, kde se ukrýl život civilizace, a kteří se snaží dostat na zničenou Zemi. *Kroniky lidí*, kteří přežili další dobu ledovou v úkrytu andských jeskyní je pak jediný delší text knihy *Los Seres de los Andes* (Bytosti z And).

Každá země má několik svých zavedených autorů, kteří tu a tam opustí hlavní literární proud a zabrousí do sci-fi. V Chile je to Miguel Arteche - prozaik a básník, mistr kastilského jazyka. Jeho román *El Cristo hueco*, 1969 (Prázdný Kristus) se odehrává za dvě století, několik desítek let po tzv. šestiměsíční válce, která proběhla na naší planetě i ve vesmíru. Jižní polokoule pokořila severní a v bojích byly použity atomové, chemické i bakteriologické zbraně. Mnoho evropských metropolí je dosud jedním velkým rumištěm - Řím například už jen vzpomíná na doby velkých papežů. Na troskách civilizace se zrodil Nový světový stát a s ním spjatá Nová církev. Stát zavedl tvrdý autoritativní režim, avšak církev provedla reformu - připustila rozvod a kodifikovala cizoložství. Stát i církev vedou lidstvo k čistě materialistickému životnímu ideálu, všichni jejich odpůrci jsou vyhnaní jako párlové. Stále jich však přibývá a jejich vliv vzrůstá. Režim začíná kolísat a román předpovídá jeho pád.

Hlavní postavou příběhu je mrtvý hříšník Manuel, který měl být z příkazu Státu eliminován, avšak jeho duch z něj učinil hlavního hrdinu. Moc na tak bezvýznamné individuum zareagovala ostře - jeho popel byl rozprášen, aby se z něj nestal nový mudcekník. On má ale stále parapsychologické schopnosti. Inspektor Martin ze Světového ředitelství beztečnosti (bývalý rebel, který se "navrátil") zahajuje pátrání, které má odhalit Manuelovo tajemství. Martin se odebere k Arciknězi Humbertovi, který Manuela ochraňoval předtím, než ho udal. Martin zde nalezne Antonia, guvernéra Jižního Pacifiku, který bez většího přesvědčení prosazuje politiku režimu. Je oficiálním milencem Magdaleny, manželky kapitána Sinkera, který se po martanském povstání tajně přidal k páriům. Všichni hrdinové se pohybují ve spletnéckém prostředí a jeden po druhém jsou Martinem odhalováni.

Jedním z prostředků vyšetřování je *Obrazovka*, přístroj registrující všechno kolem sebe. Je povinně umístěna u všech vyšších církevních a světských funkcíonářů a tím se stává cenným kontrolním prostředkem, není-li ovšem její činnost sabotována. Jejím prostřednictvím si lze také kdykoli "oživit" kterýkoli okamžik ze života pozorovaných, třeba i jejich smrt. Díky ní se odhaluje celý duchovní i sociální rozklad lidské společnosti. Posleze se ukáže, že pachatelem je sám inspektor, který po pádu režimu spáchá sebevraždu. Všichni společně čtenáře provázejí po Zemi, kde dvojí moc učinila nejvyšším cílem uspokojení všech potřeb lidstva. "Kristus," píše autor, "se pomalu, ale jistě změnil v prostředek k získání materiálních výhod a k tomu bylo třeba odstranit všechny symboly, které by připomínaly jeho utrpení. Moc Nového světového státu pak prodávala jakousi parodii svobody, která těm, kteří ji nepřijímají, protřeč - kříž podle ní znamená lásku, ale prostřednictvím utrpení."

Román je novou verzí křesťanských příběhů z katakomb. Autor je exaltován církví v její primitivní čistotě a neposkvrněností v protikladu k jejímu historickému kompromisu s obchodníky. Jakový román skvěle zapadá do ducha ultrakabalistu Latinské Ameriky a mezi sci-fi díly těchto zemí je typický. Návrat k duchu raného křesťanství, který předkládá Miguel Arteche jako lék proti vzrůstajícímu materialismu moderní civilizace; tato pocta evangelium je ostrou kritikou nové, již nakažené církve. Autor touží po návratu k "čisté církvi", což je krásná myšlenka, ale v poněkud dlouhém románu se ztrácí.

Dále je třeba se zmínit ještě o dvou románech, z nichž ten první je velmi špatný. *Extraña Invasion*, 1970 (Podivná invaze) Roberta von Bennewitze vypráví o objevu podivných skorpionů, kteří žijí ve vyhaslém kráteru andské sopky. Protože jsou skorpioní považováni za poživatelné, je jich několik převezeno z kráteru ke zkoumání. Zajatci ale brzy uniknou, rozmnoží se a ohrožují celou lidskou civilizací. Nakonec

jsou ale do jednoho zničení. Kniha je příliš dlouhá, didaktická a nudně napsaná, zajímavá je jediné z bibliografického hlediska.

Druhý román *La Luna para el que trabaja*, 1973 (Měsíc tomu, kdo s ním pracuje), jehož autorem je Carlos Ruiz-Tagle, je humorný a krátký, spíše než o román se ale jedná o soubor dopisů a dalších dokumentů týkajících se dobytí vesmíru Chile. Přestože satirická linka příběhu je zřejmá, pro čtenáře blíže neseznámého s chilskými realitami je do jisté míry nesrozumitelný. Je to zajímavá kniha, ale mnohde je velmi povrchní.

Na závěr je třeba se zmínit ještě o románu filmového scenáristy, skladatele a hudebního virtuóza José Bohra Mañana *hacia el ayer*, 1975 (Zítřka směr budoucnost), který uzavírá zlatý věk chilské sci-fi. Neznamená to snad, že by po roce 1975 přestala v Chile sci-fi vycházet, ale José Bohr je poslední novou tvář, která se na poli žánru v zemi objevila. V románu se setkáváme s deníkem života Julia Drive z let 1903 až 1935, deníkem člověka, který omládne. Podobný námět už použili také Američan George Allan England v *Elixiru nenávisti*, 1911 a chilská autorka I. Cádizová v povídce *Cuenta Regressiva*, 1969 (Počítání pozpátku). Počínaje svými jedenácti lety, začíná Julia Drive postupně nabývat na síle i možnosti, začínají mu růst nové zuby a získá dar jasnovidec-tví. Prorokuje smrt Eduarda VII., vidí katastrofu Titaniku i zavraždění arcivévody Ferdinanda v Sarajevu. Tajemství své osoby rozluští teprve v roce 1910, kdy se od obyvatele

z galaxie Galas dozví, že byl vybrán k tomu, aby varoval lidstvo před nebezpečími, které mu hrozí. Dá tedy své jasnovidec-tví k dispozici své vlasti - Velké Británii - a vydá se na diplomatickou cestu do Evropy, aby zabránil bližící se válce. Ač stále neúspěšný, bojuje dál a přitom stále mládne. Umírá mládím v roce 1937, aniž by dosáhl svého cíle. Jeho život pozpátku ale není úplným neúspěchem - pro něj je důležitý jeho postoj k mládnutí - znovuobjevování vášně, touhy po dobrodružství, vitalita. Je to hluboce lidský příběh, vyprávěný a prožívaný jedinou osobou, téměř nezávislou na svém poslání. Vyvrcholením příběhu je zbožštění duše Julia Drive na Galasu, kde může žít věčně.

Co tedy vzniklo v Chile po skončení zlatého věku? Jistou aktivitu poté projevili pouze H. Correa a E. Aldunateová. Ale co se stalo s ostatními autory? Kolik rukopisů nebylo dosud vydáno? Chilská sci-fi nemá podporu vydavatelů, i časopis *Espacio-tiempo* je už jenom vzpomínkou. Za krátkou dobu jeho existence kolem sebe nedokázal shromáždit ani malou skupinku autorů. Jediným propagátorem zůstává jen klub v Santiagu, kde se schází několik nadšenců, ale nevydává žádné materiály. Politická a hospodářská krize Chile odsunula sci-fi na bezvýznamné místo. Zasloužila by si více. Nezbyvá než doufat v brzkou renesanci.

přeložil -ph-

Již-příště!

Janu
světlo
postrachem opu-
ceanu.

Jezelec na thoutu z.
vité uší se náhle např.
k jeho sluchu. Ano, byl
Váude, mimo Torquas, b.
lehký povrch Barsoomu i
Torquasianů.

Thar Ban sestoupil se
ve slinu velkých monolitů
třídou, blížil se k ústřední
táči, jako věrný pes krá-
lově bledost břicha ostře
chu, po němž kráčet, i od

Uprostřed prostranství
rudé ženy. Jakýsi rudý i
val; po chvíli pak od ní i
protějším konci náměstí.
Thar Ban vykřikl, až
v paláci. Hle, zde se mu
se totiž přiházelo, že r
svých úhlavních nepřítelů
žák rty.

Thuvia z Ptáruho zvala
za monolitem, u nějž šli
fale, že její vidina jest
nou obrazovostí.

Rázem pochopila Thuvia tragiku okamžiku a hrů-
se zachvěla. Podesetý slín byl zelený bojovník.
Blížil se k ní jako blesk. Thuvia utrácené vektora
a snázila se přehnout; sotvaže však utínala několik
kroků směrem k paláci, dopadla, obě ruka na její
ráme - a byla polo mrtva, polo vtečena k mohot-
nému thoutu, který se lenivě pásl na mechu, rostoucím

na ploše náměstí.
V téže chvíli se Thuvia bezděky ohléla vzhůru,
neboť její pozornost byla upoutána vrhivým zvukem,
který se ozval nad ní - a v tom již zřetelně
snázela se k ní a z paluby se nakláněl tlav a trup
muže; pro panující temnotu však nerozlišovala přes-
ně jeho podobu.

A z paláce orýval se smutný křik jejích rudých
únosů. Štěně se houkl k zelenému netvoru, který se
jim právě snázil vyrvat to, co před nedávnem sami
ukolísali.

Když Thar Ban stávil po boku svého thouta, sřhl
a drtadla svoji radiovou palubu a vypálil proti blíž-
ícím rudým tři rány.
Střelecké umění zelených divochů jest skutečně ob-
divuhodné. Po explozi všech projektilů sáhli se k ze-
mi tři rudí bojovníci.

Ostatní se zastavili, neodvažující se optikovat pal-
bu, aby snad divku nezranili.
Poté se Thar Ban usadil na prostranství hřbet své-
ho thouta s Thuví a Ptáruho v náručí a vyrazil z hrůla
divoký vítězný výkřik, zmizel v temném kaňonu Ná-
leho Asanthoru.
Carthorisovo letadlo se ani ještě nedotklo země,
když Carthoris seskočil s paluby a hnál se jako šílený

ve čtvrtém čísle IKARIE
přineseme první část románu
na pokračování . . .

román pochází z pera
E.R.BURROUGHSE a má název
THUVIA, DĚVČE Z MARSU . . .

celý román bude možno
svázat - a tím vznikne
zcela originální kniha . . .

NEZAPOMEŇTE

OD ČÍSLA NA VÁS ČEKÁ KRÁSNÁ THUVIA
PTÁRHU

ROBERT E. HOWARD

50. VÝROČÍ ÚMRTÍ

foto Glenn Lord

Je zvláštní, kolik vynikajících spisovatelů zemřelo v mladém věku, kolik genův skončilo život tragickou nehodou či sebevraždou. Leckoho by mohlo napadnout, že to je strašná smůla, ochudit čtenáře o ta nejlepší díla, která už nestačila napsat, ale kdyby byli tito spisovatelé obyčejnými lidmi, bojícími se o svůj život a sedícími v bezpečí za psacím strojem, už by možná nebyli tak vynikajícími spisovateli čarovné poetiky a rozbouraných emocí.

Rovněž Robert E. Howard patří ke spisovatelům, jejichž život neskončil v klidu smrtelné postele a jejichž génus tak zhasl dřív, než se mohl plně rozhořet. Měl pouhých deset let vynícených pro svou literární dráhu a dnes by bylo jeho dílo nejspíš zapomenuto, nebýt skupiny Howardových fanoušků, kteří jej v 50. letech znovuobjevili a zjistili, že Howard byl předchůdcem, zakladatelem a možná stále nejlepším představitelem stylu, který se prosadil až dvacet let po jeho smrti, totiž sword and sorcery, příběhů meče a magie.

Hnutí, nebo téměř kult, který v padesátých letech kolem Howardovy osobnosti a díla vyrašil, je srovnatelný pouze s kultem kolem jiného, Howardovi tvorbou i osudem velmi blízkého spisovatele - H.P. Lovecrafta. V poslední době se stává téměř módou mezi spisovateli fantasy psát pokračování k Howardovým příběhům, roku 1980 si to vyzkoušel například i Paul Anderson. Howardův jednoduchý styl způsobil, že jeho povídky zůstávají stejně silné i po padesáti letech a vycházejí v reedicích znovu a znovu.

Osobně považuji Howarda za jednoho z nejlepších vypravěčů tohoto století, takže o něm možná nebudu psát s dostatečnou objektivitou, ale myslím si, že kdyby čeští překladatelé objevili jeho dílo už ve 30. letech a překládali by Howarda místo Burroughse, který je mnohem horším spisovatelem, neobjevily by se až dnes ve fanzinech články, začínající "Fantasy je, když ...", ale možná bychom už měli nějakého českého Howarda v bibliografiích naší literární fantastiky.

Howardovy příběhy nejsou protkané hlubokými myšlenkami, ani grandiozními vizemi, jsou to obrátě a podivuhodně realisticky napsaná dobrodružství v nejčistší podobě, nad nimiž by ohnuli nos všichni literární esteti, ale která jsou lahůdkou pro čtenáře bez předsudků,

kterí dovedou ocenit spádny dobrodružný příběh čtený jedním dechem, a pro všechny milovníky fantasy obzvlášť.

Ale dost již úvodů a řekněme si několik slov o autorovi samotném.

Bolo to 22.11.1906, kdy se v texaském městečku Peaster narodil Robert Erwin Howard. K typickému dětství spisovatele mu scházely už jen tlusté brýle: jako chlapec byl často nemocný a dlouhé dny na lůžku si krátil zuřivou četbou dobrodružných magazínů. Z nemoci byl slabý a pobledlý, ale po uzdravení horlivě sportoval, jezdil na koni a boxoval, takže v dospělosti měřil 180 centimetrů a byl prý samý sval. Miloval babiččina vyprávění starých keltských bájí a celé hodiny trávil sněním o statečných bojovnících a démonech.

Howardovi rodiče se často stěhovali, až se usadili v městečku Cross Plains, kde Howard absolvoval základní školu. Školu upřímně nenáviděl, v jednom dopise vzpomíná na školní léta takto:

"Měl jsem až po krk všeho, co se školou souvisí. Vždycky jsem školu nenáviděl a i teď vzpomínám na tu dobu s hlubokou a upřímnou nenávistí. Kromě matematiky - ve které jsem neuvěřitelně plaval - mi ani tak nevadilo učení, ale nenáviděl jsem to věznění ve třídě, dodržování pravidelného rozvrhu, vymyšlené stupidních odpovědi na stejné nesmyslné otázky od lidí, kteří se pokládali za kdoví jaké autority. Během prázdnin - které v této zemi trvaly kolem šesti měsíců - jsem se živil česáním bavlny. Nedělal jsem to s žádnou láskou. Jakákoliv práce se mi protiví. Moje představa života byla pát napříč státem na španělském mustangu, krást ovoce, lovit, plavat, krotit divoké koně a zápasit s přáteli."

Po studii střídal nejrůznější zaměstnání, ale žádné nesedělo jeho dobrodružné povaze. Někdy čas pomýšlel na hudební dráhu a učil se od potulného houslisty hrát.

"Zatrpklý k hudební kariéře, vstoupil jsem do Howard Payne College ve Brownwoodu, ale ne do literárního kursu, kdepak! Učil jsem se těsnopis a psaní na stroji a po návratu domů jsem vstoupil do světa obchodu. V té době se mi podařilo prodat své první povídky, takže jsem neměl na jinou práci ani pomyslení. Začal jsem tedy psát zprávy o těžbě nafty do různých specializovaných novin."

Robert Howard se postupně začal živit výhradně psaním.

"Od léta 1927," píše o sobě, "jsem nedělal skoro nic jiného, než že jsem bušil do psacího stroje. Dařilo se mi prodat jenom zlomek toho, co jsem všechno napsal, ale stačilo mi to na živobytí. Mohl jsem vydělávat peníze jinak, ale to bych neměl svobodu a ta byla tím hlavním, co mě na psaní lákalo."

Howard psal všechno možné - fantasy, horror, sportovní povídky, historické příběhy a tím vším obesílal magazíny. Nejrůznější ze všeho ale psal o svalnatých hrdinech z daleké minulosti, kteří svým mečem a svaly překonávají všechny nástrahy nepřátel i černé magie.

Když mu v magazínu Weird Tales

vyšla první povídka The Spear and Fang (Oštěp a tesák), bylo mu 19 let. V srpnu 1929 mu vyšla novela The Shadow Kingdom (Království stínu), která je považována za první pravou sword and sorcery. Roku 1929 byla jeho novela Worms of the Earth (Červi země) vyhodnocena jako nejlepší fantasy novela všech dob.

Howard vytvořil množství hrdinů s exotickými jmény jako Bran Mak Morn, Cormac Mac Art, Solomon Kane, Král Kull a mnohé další, jejichž příběhy se objevovaly především ve Weird Tales. Roku 1932 zde vyšla povídka The Phoenix on the Sword (Meč s Fénixem), ve které se objevil poprvé nový a poslední Howardův hrdina - Conan. Conan se narodil na bitevním poli a byl vychován v drsné Cimmerii, severském státě 12 tisíc let v minulosti vzdálené země Hyborie. Vyrostl do divokého barbarského bojovníka s modrými očima, hřívou černých vlasů a mohutným svalnatým tělem, které mu vždy pomůže překonat překážky, na které nestačí Conanova lstivost. Po pravdě řečeno, Conan dává vždy přednost svým svalům a meči před lstí či složitější úvahou. Conanovy záliby se shodují s těmi, ze kterých se vyznává i Howard, je to typický hrdina dobrodružné prózy a právě tím si získal čtenářskou oblibu - věci řeší přímo, účty vyrovnává hned, víme, co od něj máme očekávat. Conan byl zkrátka vyvrcholením všech Howardových postav a Howard to věděl.

"Dlouhé měsíce mě nic nenapadlo a nebyl jsem schopný psát," píše svému příteli C.A. Smithovi. "Najednou se bez mého přispění zrodil v mé hlavě Conan a z mého pera, přesněji z mého psacího stroje, začal plynout proud příběhů. Měl jsem pocit, jako bych si je ani nevymýšlel, jako kdybych popisoval události, ke kterým opravdu došlo. Celé týdny jsem nedělal nic jiného, než že jsem sepsal Conanova dobrodružství. Jeho osobnost zaujala plně místo v mých myšlenkách a vytlačila všechno ostatní. Když jsem se pokoušel psát něco jiného, nedařilo se mi to."

Robert E. Howard napsal 21 příběhů s Conanem, rozsahem od 10 stran do kompletního románu, z čehož 17 stačil publikovat ve Weird Tales a 4 vyšly po jeho smrti. Mnoho dalších conanovských povídek napsali v 50. letech L.S. De Camp a Lin Carter z Howardových poznámek a úryvků a mnoho dalších jich vzniklo už úplně bez Howardova scénáře.

Conanova jména se žel chytily i komerční comicsové firmy a zaplavily trh comicsy, které leží hluboko pod úrovní literární předlohy. Stejně tak ve dvou filmech, které byly o Conanovi natočeny - Conan Barbar (1981) a Conan Ničitel (1984) - nezbylo z původní literární předlohy mnoho. Než zde Conan utne protivníkovi hlavu, pózuje vždy pět minut s taseným mečem, aby vynikly všechny jeho svalové partie. Je pravda, že bývalý mistr světa v kulturistice Arnold Schwarzenegger je na pohled téměř ideálním filmovým ztělesněním Conana, ale jen do chvíle, než začne hrát. Paradoxní ovšem je, že "filmová" a "comicsová" Conanové jsou teď známější než ten originální.

Robert Howard psal i zajímavé básně, jejichž styl nejlépe poznáte z následující ukázky.

Mé tvrdé paže dál svírají uzdu života
dál jako bezbřehý oceán
má duše vztekem a vášní klokoťá.
Zůstanu nespoután.

Mé levhartí oči dál lýtý mají lesk
a drží ve své moci
krutý a přízračný ten blesk
plánoucí tmou pravěké noci.

Nechť zchátrá a rozpadne se v hlínu
kultury lidské každý čin.
Jsem barbar z nehlubšího stínu,
který se tyčí nade vším.

Je zřejmé, že Howard vložil do postavy Conana sám sebe, své chlapecké sny a touhy. H.P. Lovecraft to správně vystihl, když řekl, že "tajemství Howardova úspěchu spočívá v tom, že on sám je v každé ze svých povídek."

K postižení celé Howardovy osobnosti by bylo třeba zevrubně psychologické studie. Howard nesmírně miloval svou matku a byl na ni až symbioticky závislý. (Jeho Conan take nikdy vážněji neubližil žádné ženě, i když ho tato galantnost nejdoudu přivedla do úzkých). Když jeho matka onemocněla, trávil celé dny u jejího lůžka. 11. června 1936 mu sestra v nemocnici oznámila,

že se jeho matka již z kómatu neprobere. Howard vyšel míčky ven, nasedl do auta a prostřelil si hlavu vypůjčeným revolverem. V jeho kapse našli lísteček, který obsahoval pouze dva řádky:

Všechno už odešlo - všechno už je pryč,
tak položte mne na oltář,

Je po slavnosti a lampy ztlumily svou zář.

Ivan Adamovič

V srpnu loňského roku se v anglickém Brightonu konal 45. světový kongres SF-WORLD
SCIENCE FICTION CONVENTION

V jeho průběhu byly uděleny ceny Hugo za rok 1987

BRIGHTON
27TH AUGUST - 1ST SEPTEMBER 1987
45TH WORLD
SCIENCE FICTION CONVENTION

Reportáž našich speciálních korespondentů z této akce
přineseme v příštím čísle

CONSPIRACY
'87

L. RON HUBBARD

75. VÝROČÍ NAROZENÍ

"Kultura je jen tak velká, jak velké jsou její sny, sny jejích umělců". Tato slova pronesl americký spisovatel L. Ron Hubbard, zřejmě ne úplně bez náznaku, že i jeho jméno stojí mezi těmi, kteří normalizují kulturu svými sny. Máme hned dva důvody, proč si tohoto spisovatele nyní připomínáme.

13. března 1986 uplynulo 75 let od jeho narození. Svých pětasedmdesátin se ale Hubbard nedožil. Zemřel 24. ledna 1986, v osm hodin odpoledne.

Celým jménem La Fayette Ronald Hubbard prožil zajímavý život. Po vystudování inženýrství na Universitě George Washingtona se stal okamžitě spisovatelem z povolání, ale sedět pořád za psacím strojem nevydržel (byl vlastním jedním z prvních elektrických psacích strojů na světě). Cestoval, dělal pilota, vyhledával dobrodružství a snadnou obživu.

Začal psát roku 1930. Zprvu to byly westerny a dobrodružné povídky, dokud se c. 1938 neseznámil s Johnem Cambellem a neslibil mu povídku. Ještě téhož roku mu v Astounding opravdu vyšla jeho první SF povídka *The Dangerous Dimension* (Nebezpečná dimenze) o profesorovi, který ovládl umění telepatie.

Hubbardův čtivý styl, vypěstovaný na kovbojkách, se líbil a Hubbard se stal jedním z oblíbených autorů 40. let. Jeho nejsilnějším rokem byl určitě r. 1940, kdy mu vyšly u Cambella dvě vysoce úspěšné novely - klasický horor *Fear* (Hrůza), napsaný za jediný víkend, a působivá *Final Blackout* (Poslední doba temna), o světě zdecimovaném nesčetnými válkami. Úspěšné fantasy příběhy psal i do sesterského magazínu *Unknown*. Z těch jsou zřejmě nejznámější *Slaves of Sleep* (Otroci spánku, 1939) a *Death's Deputy* (Zpínomocněnec smrti, 1940), vypravující o muži, který přitahuje neštěstí.

Roku 1950 Hubbard najednou úplně ustal v psaní SF a rozloučil se s ním příběhem *To the Stars* (Ke hvězdám, 1950), ve kterém jako jeden z prvních rozpracoval důsledky letů nadsvětelnými rychlostmi. V té době totiž Hubbard pronesl větu, jejíž obsah se měl co nejdříve vyplnit: "Chť byl založit nové náboženství. V tom vidím opravdové peníze."

Roku 1950 vychází v *Astounding* čtyřicetistránkový Hubbardův článek *Dianetika: nová věda o myšlení*. To bylo Hubbardovo náboženství - dianetika (později scientologie) byla prý, Hubbardem objevená nová věda o léčeni

psychických potíží a o odhalení nadčlověka v každém pilném přívrženci. A stala se zvláštní věc - J.W. Campbell, vynálezce přísné vědy, uvěřil Hubbardově směsi psychologicko-filosofických teorií a stal se jejím horlým zastáncem. Od té doby měla každá povídka propagující dianetiku dveře jeho magazínu otevřeny. A stala se ještě zvláštnější věc - Hubbardovi uvěřili i tisíce lidí po celém světě a nové náboženství bylo na světě. Hubbard se stal doopravdy milionářem a dodnes svítí každou noc do tmy modrý nápis na střeše scientologické společnosti. Doufáme, že v některém z nejbližších čísel otiskneme článek s bližšími podrobnostmi o této první "SF víře".

Po jistých nezdarech se svým náboženstvím a po vyhoštění z Anglie, kde se v 60. letech usadil, si Hubbard zřejmě řekl, že i SF je pole, na kterém se dají vydělat peníze a k velké radosti fanoušků se k ní po třiceti letech vrátil. Roku 1980 začal pracovat na gigantickém díle *Battlefield Earth* (blíže viz recenze v tomto čísle), které věnoval všem čtenářům jako melancholickou vzpomínku na zlatý věk americké SF. Není bez zajímavosti, že v úvodu, ve kterém děkuje všem spisovatelům těch starých dobrých předválečných let, jmenuje i Karla Čapka.

Mýlili byste se, kdybyste si mysleli, že Hubbard tímto více než tisícistránkovým eposem skončil. V následujících třech letech napsal snad nejrozsáhlejší dílo světové SF: dekalogii *Mission Earth* (Mise Země), ličící invazi mimozemšťanů na Zemi a jejich snahu připojit naši planetu k impériu 110 planet. Cyklus se prý čte jedním dechem a vydavatel tvrdí, že bude díl od dílu lepší. Aby šetřil kapsy čtenářů, vydává cyklus po jedné knize za dva měsíce, takže poslední, desátý díl, vyjde někdy v polovině roku 1987 a my pevně doufáme, že se najde odvážlivce, který pro nás napíše vyčerpávající recenzi. "Vzpomínáte si na ten pocit,

kdy jste poprvé viděli film *Hvězdné války*?" řekl spisovatel Orson Scott Card. "Mise Země vám tento pocit vrátí."

Jako by Hubbard věděl, že se jeho konec blíží, jeho aktivita nebrala konce. Rozhodl se založit vlastní SF časopis *"To the Stars"*, zpočátku to vypadalo slibně, ale po Hubbardově smrti z projektu nejspíš sešlo. Mnohem úspěšnější byl v jiném experimentu - vyhlásil a dotoval velkou každoroční soutěž o nejlepší SF povídku pro mladé spisovatele s názvem *Spisovatelé budoucnosti*. První cena 4000 dolarů přitáhla pochopitelně množství autorů, a tak bylo z prvního kola, které proběhlo v roce 1985, z čeho vybírat. Z příspěvků byla sestavena kvalitní antologie, nesoucí název soutěže. Opravdu je podivuhodné, co dokázal již téměř pozapomenutý spisovatel za posledních pět let svého života vykonat.

Hubbardův přítel A.E. Van Vogt to komentoval slovy: "Velký muž odešel, ale jeho velké dílo po něm zůstalo k jeho slávě."

Ivan Adamovič

Foto LOCUS

NEW YORK TIMES BEST-SELLERS	UNITED PRESS INTERNATIONAL BEST-SELLERS	PUBLISHERS WEEKLY BEST-SELLERS	TIME MAGAZINE BEST-SELLERS	ASSOCIATED PRESS BEST-SELLERS
1. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 2. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 3. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 4. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 5. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 6. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 7. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 8. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 9. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 10. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell	1. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 2. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 3. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 4. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 5. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 6. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 7. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 8. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 9. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 10. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell	1. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 2. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 3. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 4. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 5. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 6. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 7. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 8. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 9. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 10. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell	1. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 2. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 3. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 4. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 5. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 6. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 7. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 8. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 9. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 10. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell	1. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 2. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 3. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 4. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 5. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 6. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 7. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 8. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 9. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell 10. "The Stars of the Sky" by John C. Campbell

VIKTOR KOLUPAJEV

50. VÝROČÍ NAROZENÍ

Viktor Omitrijevič Kolupaev byl tak dlouho zařazován mezi mladé autory sovětské Sibiře, že mu to zařazení zřejmě zůstane nadosmrti.

Narodil se v Aldanu v Jakutské autonomní sovětské socialistické republice v roce 1936. V roce 1961 vystudoval radiotechniku na vysoké škole v Iomsku, kde snad ještě stále pracuje.

Jeho první povídka *Bílěť v dětství* (Lístek do dětství) byla otištěna v časopisu *Vokrug světa* v roce 1969. Další povídky vycházely v časopisech *Aurora*, *Uralský stopař* a v různých sbornících. Nejznámější z nich jsou *Gazetnyj kloak* (Novinový stánek), *Raznocvetnoje sčast'je* (Barevné štěstí), *Zaščita* (Obrana) a další.

První kniha Viktora Kolupaeva se jmenovala *Slučajetsja že s čelovekom* (Někdy se tak člověku stane ...) a vyšla v nakladatelství *Mladá garda* v roce 1972. V roce 1974 se čtenáři seznámili s jeho povídkami ve sborníku *Kačell otščelnika* (Poustevníkova houpačka), který vyšel také v Moskvě v nakladatelství *Mladá garda*. V roce 1977 pak v Novosibirsku vydali sborník povídek *Bílěť v dětství* (Lístek do dětství).

V roce 1979 se Kolupaev pokusil o novelu, která by byla souměřitelná s románem. Jednalo se o knihu *Firmennyj pojezd Fomč* (Zvláštní vlak Fomč), která vyšla i u nás ve slovenštině v překladu. Kolupaev se v ní nezapřel jako zkušený povídkář. Kniha je vlastně barvitou mozaikou sestavenou s epizod týkajících se jednotlivých cestujících vlaku. Kostrou, která spojuje jednotlivé dílčí epizody je příběh lidí, kteří si uvědomí, že ve vlaku se záračně realizují jejich přání. Teprve později se ukáže, že tím se vlastně jejich malý svět odtrhl od okolní reality a rychlím se záhadně propadl do země. Vrtulníky nasazené k jeho hledání sice cestující občas zahlédli, ale pátrání bylo marné. Jedinou akceschopnou silou ve vlaku je skupina mladých, jedoucí na brigádu na Sibiř. Ti postupně navštěvují jednotlivé pasažéry a přesvědčují je, aby se vzdali svých naplněných snů. Nejtěžší je uhájit výhledku pro hrdinu knihy, který se během cesty záračně zamiloval a stal otcem. Všichni cestující vědomě podstupují riziko spojené s touto nedůsledností, ale jejich návrat k realitě byl celkově dostatečně výrazný, aby vlak dorazil nakonec do zcela reálného nádraží.

Z uvedené úvahy je zřejmé, že Kolupaev neprobírá technické detaily. Jeho doménou je psychologická sci-fi, kde je prostě nějaký fakt prohlášen za reálný a stává se tak prubířským kamenem pro charaktery hrdinů. Jak se k popsané anomálii dospělo, autor téměř vždy taktně zamlčuje, takže se někdy pohybuje až za hranicí sci-fi v oblasti fantastiky (přesněji bych to mohl říci,

kdybych věděl, kudy tato hranice prochází).

Typickou ukázkou jeho tvorby je povídka *Samyj bolšoj dom* (Největší dům), která vyšla například ve sborníku *Znanije* v Moskvě v roce 1980. V ní se na Zemi vrátí v jednomístné záchranné raketce děvčátko Elfa, kterému jeho rodiče po havárii své kosmické lodi slíbili, že na Zemi najde opravdový domov. Děvčátko tedy bloudí po Zemi a stále hledá slíbený velký dům s modrým stropem a zelenou podlahou a lidé kolem ní se jí marně snaží pomoci, protože nikoho nenapadne, že dítěti, které nikdy nevidělo nebe a trávu, nedokázali jeho rodiče lépe vyličit kolébku člověka. Tato povídka vyšla i česky.

V roce 1981 se povídky Viktora Kolupaeva objevily spolu s některými dalšími ukázkami sovětské sci-fi ve sborníku *Most ze země fantazie*. Byl to už klasický *Novinový stánek*, v němž prodávka ze stánku se zítřejšími novinami obětuje život za zákazníka, který podle novinových zpráv ze zítřka má podlehnout zraněním utrpěným při zachraňování dětí z horících jeslí, a Lístek do dětství, kde se hrdina vypravuje jako řada jeho kolegů do minulosti, aby při setkání se svým mladším já získal nový pohled na sebe a odpočinul si. Po skutečné cestě zjistí, že je kyborgem, který žádné dětství neměl.

V tomto sborníku se také objevila velmi zajímavá povídka *Děvočka* (Děvčátko), která se zabývá paradoxem časové smyčky. Kolupaev zde čtivě a originálně líčí příběh temponauta, který spolu s kolegy riskuje život při pokusech a tvrdě bojuje o každou hodinu, kterou stroj proniká do minulosti. Přitom si ale náhle uvědomí, že jeho vlastní dcera je právě tím děvčátkem, které se u něj objevilo před lety a svou hrou na rodinu mu pomohlo zaujmout a připoutat jeho nynější ženu a svou budoucí matku. Dítě dokázalo svým citovým vztahem k rodičům překonat časovou bariéru bez potíží, protože se k nim vracelo stále stejně upřímně a s láskou, pro niž čas nic neznamenal.

V roce 1982 se ve sborníku *Znanije* objevil další zajímavý experiment. Byla to povídka *Tolst'jag nad miron* (Tloušť nad světem), která využívala groteskně schematických postav *Ivanka-hupačka* a podobně k vyličení dostatečně "vědecko" fantastické zápletky. Povídka vypráví o průzkumné výpravě militantního zaměření, která zahájí svůj kontakt se Zemí střelbou na raketu, která jím vyletěla vstříc. Pozemšťané reagují nečekaně účinně. Po každé salvě palubních zbraní posunu vetřelce o kousek do minulosti. Agresivní se nakonec ocitají mezi pravěkými skalami a nezbývá jim než přiznat porážku. Protože však je v nich jejich dobyvatelské poslání zakořeněno příliš pevně, dají jim lidé ještě jednu možnost. Nechají

tuto výpravu přiletět z alternativní skutečnosti, kde je planeta *Iola* sídlem inteligentních a chápavých tvorů, kteří hledají ve vesmíru přátele a ne terče, na kterých by se mohli cvičit ve střelbě.

Tato povídka je znovu uvedena v následujícím sborníku nazvaném *Začem žil člověk* (Proč žil člověk), který byl vydán v Novosibirsku v roce 1982. V roce 1984 vydává ještě *Pojušij les* (Žpívací les).

Prakticky všechny ostatní povídky tohoto sborníku se objevují i v zatím nejnovější sbírce povídek Viktora Kolupaeva, vydané v Moskvě v nakladatelství *Mladá garda* v roce 1985 pod názvem *Sedmaja model* (Sedmý model).

Titulní povídka tohoto sborníku se zabývá zajímavou myšlenkou. Ve výzkumném ústavu se na počítači modelují pravděpodobnostní varianty planet a jsou zkoumány průzkumníky. V nejméně zajímavém z těchto světů narazí pracovník ústavu na cizí kosmickou loď. Její majitel klidně vysvětlí, že používá stejné metodiky modelování k tomu, aby si na počítači vytvořil vhodnou planetu k provedení nouzové opravy svého korábu.

K nejlepším povídkám však bezsporu patří už mnohokrát otiskovaná a zde opět uvedená povídka *Barevné štěstí*. Jejím základem je pokus, při němž má být pomocí určeného dobrovolníka zkaličován přístroj na měření lidského štěstí. Po podání drog, které zvyšují hladinu štěstí, se hrdina zbaví kontaktu s prostředím natolik, že naváže telepatický kontakt se ženou svého kolegy, kterou tajně miluje. Zjistí, že i ona k němu má obdobný vztah a její manžel tuto zviditelněnou skutečnost dokáže jen šokovaně akceptovat. Hrdina povídky tedy vyrazí za svou velkou láskou, ale umělé štěstí z něj postupně vyprchá a on si uvědomí, že sice už nikdy nebude nic jako dřív, ale tak jednoduše asi nelze lidské osudy měnit.

Z uvedených poznámek je jasné, že Kolupaev je mistrem psychologie a technika hraje v jeho povídkách naprosto druhořadou roli. Zabývá se lidmi a to, co je okolo jeho postav, by zřejmě nesnadno bojovalo o označení "vědecké". Přesto lze říci, že do vědeckofantastické literatury nesporně patří.

Osobně bych ho sem řadil hlavně proto, že jeho fantazie se skutečně dobře čtou a překlady do němčiny, japonštiny, švédštiny, polštiny, bulharštiny a češtiny to potvrzují nanejvýš výmluvně. Jinak ovšem myslím, že pochybností o žánrovém zařazení a tvůrčích kvalitách Viktora Kolupaeva musí rozptýlit i to málo, co vyšlo v českém překladu na stránkách časopisů a ve sbornících edice *Saturn*.

Stanislav Svachouček

5x FANTASY

Motto:

Jiný čas, jiný svět,
svět plný kouzel ...

(Úvodní slova Temného krystalu)

podává Ondřej Neff

Pozvali vegetariána, aby referoval o zabíjačce, a mě, abych psal o filmové fantasy (v jistém smyslu i fantasy JE zabíjačka). Řekneme nejdřív, o čem půjde řeč. Do tohoto žánru bývá zahrnován i Soubor Titanů (Anglie, 1981, mistrovské dílo animátora a trikaře Ray Harryhausea, filmfani, pamatujte si to jméno!!) a Excalibur (USA, 1981, nominováno na Oscara) - oba filmy běžely u nás. Jsou i tací, kdo sem řadí kdejaký horor, kdejakou pohádku. Podle mého názoru (berte-neberte) nelze za čistotu fantasy počítat ani Nekonečný příběh (1984) ani Bandité času (1981), nýbrž heroické příběhy z "jiného času, jiného světa - plného kouzel". Proč

to omezení? Bez něho bychom uvázli v písčité neplodné uvažování o tom, co ano a co ne a kde fantasy začíná.

Tak tedy FANTASY je hrdinský mýtus, který nemá oporu ve skutečné mytické předloze (jako Soubor nebo Excalibur), ani v pohádkových aspektech soudobého světa (Nekonečný příběh a Bandité). Je to mýtus z neurčitě vymezené minulosti naší planety (Conan se odehrává "někdy po potopení Atlantidy") anebo na nějaké planetě jiné (Supercats, Temný krystal). Vybral jsem k podrobnějšímu průzkumu pět filmů z posledních pět let, které jsou v tomto žánru významné a typické. Ve světové produkci jich není o mnoho

více, protože filmová fantasy je vždycky výrobně a tudíž i finančně náročná. Nelze natočit lacinou fantasy, kdežto lze natočit za laciný peníz horor - proto tolik hororů, a tak málo fantasy. Všimněte si společných základních motivů: osamělý hrdina putuje nepřátelským světem; pomáhají mu slabi v boji proti silným, ale těší se mystické podpoře osudu, neboť jeho cesta byla zpravidla předpovězena Proroktví; v hrdinovi fantasy znovu-ožívá prastará vira v Mesláše, který přijde a zlomí okruží zla, - jež nás svírá. Žřejmě odtud vyvěrá niterná přitažlivost příběhů tohoto druhu ... A zde jsou, jeden po druhém:

CONAN - BARBAR

(Conan - The Barbarian)

Podle motivů Roberta E. Howarda napsal a režíroval John Millius, v titulní roli Arnold Schwarzenegger, dále hrají James Earl Jones, Max Von Sydow a Sandahl Bermanová. USA, 1981, 129 min.

Zlý král a čaroděj Thulsea Doom přepadne se svými bojovníky osadu, kde vyrůstá se svými rodiči Conan. Všechny dá pobít (matce uskne vlastnoručně hlavu) a všechny děti dá odvést do otroctví, kde jsou drženy ve jhu ve velkém mlýně. Jen Conan přežije a doroste do rozměrů Arnolda Schwarzeneggera. Stane se úspěšným gladiátorem a za odměnu je propuštěn. První jeho dobrodružství na svobodě skončí bezmála špatně - v lese se nechá zlákat krásnou čarodějnicí, která se při koltu stane čarodějnicí šerednou - zkušenost, která mohla zanechat neblahé následky na jeho potenci (ale nezanechala). Nicméně ještě před proměnou ho nasměrovala do Samory, Města měst. Zde potkáva Conan zlodějku Valerii a lukostřelce Aenora, a pomůže jim vlézt do Hadí věže. Zde nalezne medallion-znak krále Thulsea Dooa. Ve znaku je rubín (velikost vejce) coby hadí očičko. Conan s přáteli rubín propje a značně zmalátnělý (pitím; a pak on se vsuktku NESTAL impotentním) se nechá zajmout králem Orslem.

Leč ten k němu není hněviv. Naopak - najme jeho i Valerii s Aenorem, aby mu vysvobodili dceru z dráplsek Thulsea Dooa, z Hory moci. Conan usoudí, že se úkol nejspíš zdaří jemu samotnému. V převlečení za poutníka se dostane až na Thulseův dvůr, ale je lapen a poznán, ano i mučen a v závěru ukřizován na stromě evidentně tak starém, že by si zasloužil

zákonnou ochranu. Zde ho málem sežerou supi, když ale on sám jednoho zakousne, supi ho nechají na pokoji. Valerie s Aenorem přijdou právě včas, a dokonce za pomoci hodného čaroděje se jim podaří zešilevšího Conana odšítet, arciž za hromobiti.

Po této příhodě se trojice hrdinů sebere a vydá se na novou výpravu proti Thulsea Doomovi. Pomalují se ve stylu pop-art, vplíží do Hory moci a znechucení sledují orgii, která se tu odehrává. K hromadnému petingu je podávána polévka, jako občerstvení; na první pohled je to špenátovka (a snad to i je špenátovka), avšak na rozdíl od špenátovky jak ji známe my, v téhle plavou usekané lidské ruce a hlavy. Thulsea Doom orgii toliko přihlíží, a ke zvýšení svého potěšení se přeměňuje v obrovitou krajtu. Unesená princezna spinká. Conan a comp. přemůžu strážce a spící princeznu unesou. Ta, když se probudí, dělá zle! Líbilo se jí u zlého krále (asi je taky zlá). Leč osvoboditelé (jak už to osvoboditelé někdy dělávají) nedbají protestu osvobozeného, pokračují v útěku a po cestě se opevní na posvátném vrchu, neboť vidí, že pronásledovatelům hned tak neuniknou. Zlý Thulsea Doom zastřelí lukem Valerii - Conan ji spálí na hranici, hoří dobře (dříví i dívka). Obléhání posvátného vrchu skončí fláskem obléhatelů, na své si přijde Conanův meč, pak taková velká sekýra a palice, jakou mají církušáci k zatlučení kolíků. Zachrání se jen Thulsea Doom, uteče do své Hory moci.

Conan pošle Aenora s osvobozenou princeznou k tatinkovi a vrátí se do třetice do Hory moci. Thulsea Doom tam právě koná jakousi barbarskou bohoslužbu, v noci, za svitu svěc. Conan na něho vypočoduje s mečem;

zlý král se pokusí zachránit se rétorikou, div že Conana (a dívku) neuspí, avšak oba (Conan i dívka) se vzpamatují a jeden z nich (Conan) usekne králi hlavu, která pak moc hezky skáče po schodech dolů. Tím film končí s příslibem pokračování, kterážto hrozba byla - jak vzápětí uvidíme splněna.

komentář

Halliwelův Průvodce filmem charakterizuje tohoto Conana jako "nesnesitelně zdoluhavý a povětšinou nepochopitelný škvár, který nedokázal uvést do pohybu dlouho ohlašovany cyklus ve stylu sword and sorcery". První část charakteristiky je zřejmě správná, druhá nikoli, protože další Conan nenechal na sebe dlouho čekat.

Tento film je koncipován ve stylu amerických velkofilmů, jak jsme je znali v šedesátých letech, a pamětníkovi připomene Cingischána: všechno je zdoluhavé, velmi širokouhlé, hodně se tu bubnuje a zpívají se tu chorály jako v pravoslavném kostele. Film udivuje (a některé lidi asi uchvacuje) tím, že Schwarzenegger je nafukovací svalovec (všimněte si ventilku na bicepsu levé paže) s nosánkem zamindrákovaného pubescenta, který v tělocvičně léčil submisivní vztah k panovačnému otci. Tento muž se před kamerou nepohybuje, on se sune, a režisér Millius ho vede podle vzoru javanských loutek. Schwarzenegger má tento rejstřík výrazů: 1) kukuč neutrálně tupý, 2) kukuč utrálně přísný 3) kukuč zamračený.

Nejčastěji používá výrazu č. 3. Na tom je založena celá poetika filmu: nafukovacího svalovce s výrazem č. 3, nemůžete nechat dělat nic jiného, než mlátit kolem sebe mečem, i kdybyste se jmenovali jinak než Millus. Rodina Laurentiisů (otec a dcera), která film financovala, chtěla poskytnout divákovi svaly a surovost. To je v tomto filmu, ve srovnání s jinými, velmi markyrováná, krev stříká jen náznakově, a taktéž dvě erotické scény jsou velmi rozpačité (věřím, že Sandhal Bergmanová byla při natáčení chráněna trámovou konstrukcí, aby nedopadla jako kopretina v herbáři). Buď jak buď, nutno se smířit s faktem, že tento film se stal zdrojem pro filmy druhé, obdobné, jednak dalšího Conana, pro Atory (o jednom se zmíním), pro Thory a Beastmastery, a to je jeho, zřejmě jediná, zásluha v dějinách fantastického filmu.

ATOR - PÁN OHNĚ

Režie a scénář David Hills; titulní role: Ator - Miles O'Keefe, Zaura - Sabina Slani, Run - Ritz Brown, Carthi - Edmund Purdhum

Ož se odehrává v neurčitě barbar-ské době, etnograficky neidentifikovatelné. Za mimofádně špatného počasí (jsou to znamení nebes) se narodí chlapeček Ator. O jeho zrodu se dovídá pavoukomilný Velekněz, který vzápětí vyšle černé bojovníky, aby chlapce zabili. Nemluvně zachrání Carthi a svěří ho do péče slušným lidem, kterým se právě narodila holčička. V průběhu jediného filmového střihu Ator a Zaura vyrostou v krasavce a krasavici, i chystá se svatba. Černí bojovníci zasáhnou podruhé, pobijí vesníci, Zauru unesou, Atora omráčí.

Ator se vypraví hledat dívku. Cestou narazí na Carthiho. Střetne se s ním, ale je poražen. Ukáže se, že Carthi je ochoten Atora vycvičit v boji. Při posledním tréninkovém utkání Ator zachrání atraktivní blondýnu Run ze spárů jakýchsi bidníků. Vede si při tom tak dobře, že Carthi nepovažuje další trénink za nutný a zmizí, zanechav po sobě posvátný Thornův meč. Další Atorův samostatný krok do života však není právě úspěšný - divoženky ho chytanou do sítě a odvěčnou do svého lesního internátu, kde pod dohledem atraktivní královny svedou zápas, ke které z nich bude Ator přlpuštěn za účelem zplodění nové královny (a pak zabíjení). Vyhraje Run. Ator se však nemá k dílu. Domluví se s Run, že utečou - Ator chce získat svoji dívku, Run touží po zlatém pokladu pavoukomilného Velekněze. Oba se zmocní Thornova meče a putují dále.

Další zastávka - sluj ježibaby, maskované za vlnou krasavici, Ator bezmála podlehne jejímu svodům, ale naštěstí Run odrokuje zrcadlo a maskovaná ježibaba je tím odmaskována. Další epizoda je pro Atora hračkou - prochází, doprovázen Run, Zemí

živoucích mrtvých, kteří je poněkud mátožně obtěžují, ale stačí jednomu srubnout hlavu, aby zmizeli všichni (k čemuž dojde). Ukáže se, že Ator se musí zmocnit Zrcadlového štítu, střeženého Slepými bojovníky (ač je obecně známo, že lépe hlídají bojovníci vidoucí, pozn. aut.). Po krátkém, a eticky neospravedlnitelném mečování se slepými bojovníky se Ator vskutku zmocní štítu a pokračuje v cestě.

Teprve teď jde do tuhého, venku čekají Černí bojovníci, a Ator s nimi usilovně mečuje. Daří se mu, zato Run je na tom hůře. Napětí je NESNESITELNÉ. Ator omezuje všechny Černé bojovníky, za znepokojeného pohledu Pavoukáře. V rozhodující okamžik Velekněz odloží pavouky (velikost země) a jde sám bojovat. Ator, bezmála poražen, posvítí zrcadlem na Pavoukáře (pusť na něho prasátko) a též se vypaří. Kdepak je panna nevěsta? Je ufestována do velké pavučiny a za rohem už juká pavouk velký jako parní mlátička. A hned vedle - světe div se, nikdo jiný než Carthi, který Atora zachránil a vycvičil jen proto, aby zabíjel Pavoukáře, který přece jen toho velkého superpavouka utlačoval. Zápasíme, zápasíme, pichy pích, Carthi mrtev, ale chudák Run taky, jsouc popíchná Černými bojovníky. Nezbývá než zabít Superpavouka. I na to dojde, opět pomocí prasátka vrženého štítem. Na závěr - pryč odsud, Ator vezme svoji milovanou za rudičku a už utíká - ji mezi břízkami, jako děti, jako děti, kde jenom jsme podobné záběry viděli?

Jí určité motivy přebírané z antické mytologie: vliv osudových předurčení (Pavoukár marně vzdoruje předpovědi, podle níž ho Thornův syn Ator zabije), ale i takové detaily, jako je zrcadlo (mýtus o Medúze). Typická je pro film tohoto druhu okázalá lhostejnost k jakékoli historické realitě (tím je fakticky řazen do oblasti fantasy, alespoň podle mého názoru. Kouzla a příšery typu velepavouka jsou i v pohádkách, jenže pohádka je přinejmenším etnograficky homogenní; fantasy si zakládá na etnografickém eklekticismu). Za zmínku stojí i vliv japonské literární (a vůbec duchovní) tradice. Zdůrazňována je meditace (Pavoukárův hrani s pavouky velikosti Zemle je vydáváno za rozjímání), a vztah Carthiho k Atorovi je jasně schéma Mistr - Žák v podobě takřka zen-buddhistické. Není to náhoda, tvůrci výpravy si dali záležet na tom, aby Carthi byl japonsky maskován, a v epizodě po unosu Atorovy nevěsty je dokonce oblečen do stylizovaného samurajského brnění. Tyto průniky japonských tradic do amerického dobrodružného žánru (pozorovatelné ve filmu, v literatuře jsem se s tím dosud nesetkal) jsou pozoruhodné; zdá se, že schéma Mistr-Žák vyhovuje americkému pojetí individualismu, ba dokonce ho posvěcuje tím, že mu dodává jakousi duchovní hodnotu. Ve starých kovbojkách jsme vidali starého pistolníka učít mladého střílet, šlo ale jen o střelení. Teď jde o zasvěcení do tajných praktik, a ve hře není jen fyzická dovednost, ale zejména duchovní kapacita. Ještě jlu-jitsu bylo považováno za druh zápasu. Karate a zejména kung-fu se vydává za světový názor. Pod vlivem orientálních a zejména pak japonských tradic dostává americká populární ideologie nový impuls (určitě) a novou dimenzi (možná).

komentář

Je to samozřejmě derivát Conana, typický low-cost movie čili "laciný film" ve všem všudy. I zde se projevu-

TEMNÝ KRYSTAL

(Dark Crystal)

Námět Jim Henson, režie Jim Henson a Frank Oz, výprava Brian Froud, hudba Trevor Jones. USA, loutkový film, 1983, 93 minut.

Video katalog firmy Art and House uvádí tento film v kategorii "horroru a science fiction" (zatímco trilologii Supermanů mezi filmy dětskými) - tolik na dotčení, že Temný krystal do kategorie filmové fantasy patří, třebaže je to film loutkový.

Odehrává se na nejmenované planetě a mezi postavami není jediný člověk. V úvodu se dozvídáme, že před tisícem let byl poškozen Krystal - chybí z něho úlomek. Tehdy povstala rasa Skeksisů, jakýchsi supolů, ztělesňujících zlo, a také Mystiků, inkarnujících dobro a moudrost. Obě rasy zvolna vymírají, až od každé zůstane deset jedinců. Blíží se doba Velké Konjunkce tří sluncí: pokud k ní dojde, a nenaplní se proroctví, podle něhož bytost z rodu Gelflingů uzdraví Krystal, Skeksisové povlhnou zmrázající planetu na věky. Proroctví se zřejmě nevyplní, protože Skeksisové už před léty všechny Gelfingy vyhubili.

Všechny? Jednoho ne, je jím Jen, líbezný panáček s očima Irnkovy loutky - a ušima pana Spocka ze Star Treku. Jeho učitel mu těsně před koncem sdělí, že on, poslední Gelfling, má kdesi ve světě nalézt chybějící úlomek a Krystal uzdravit. Učitel skoná (jako Ben Kenobi ve Hvězdných válkách prostě zmizí) a Jen putuje podle Učitelova návodu za jakousi Aughru, která zná tajemství úlomku.

Je to odporná čarodějnice, která ve svém obydlí má úchvatné mechanické planetárium, ale také úlomek. Jen získá právo na převzetí vzácného úlomku, ale už tu jsou vražedníci Skeksisů, obrovští brouci s klepety štirů. Jen jím unikne, zajmou alespoň Aughru a odvedou do hradu Skeksisů.

Panovník Skeksisů zatím zemřel a rozpadl se, zlí tedy zvolili nového. Jeho protikandidát, Komoří, je zapuzen. Jen zatím bloudí bažinami, a tam zjistí, že není posledním Gelflingem - zachrání ho dívka Kira. Společně odejdou k Podlingům, Ewoy připomínajícím trpasličkým, kteří kdysi Kitu

zachránili před vražděním. Ale i zde čeká nebezpečí - ve chvíli největšího poklidu oba psance opět najdou hmyzí příšery. Ještě štěstí, že Kira má věrného Fizzgiga, psíka na první pohled neškodného, ale se strašlivým žraločím pozerákem: Ten hmyzáky zažene.

Na konci další etapy pouť oba Gelfingové najdou svatyni svých předků, kde Jen přečte nápis na zdi - musí střípkem doplnit Krystal dřív, než dojde k zákrytu tří Sluncí systémem. A už je tu zapuzený Komoří a chce Gelfingy ožálit. Ti se nedají, utečou mu a po mnohých dobrodružstvích najdou podzemní vstup do hradu Skeksisů. Zde je osud rozděli - Kíry se zmocní Komoří a bezmála se mu podaří vyssát jí životní síly (jak se to běžně dělá zajatým Podlingům) a jimi obnovit vysychající vitalitu supolů. Naštěstí Aughra, uvězněná v kleci, poradí Kíře, aby zavolala ku pomoci zajatá zvířata, ta Komořího zaženou a Kíru vysvobodí. Leč zákryt tří Sluncí začíná.

Kolem Krystalu se shromažďují Zlí, ale také sem přicházejí Dobří - k našemu překvapení shledáme, že Hmyzáci je bez odporu poslouchají. Kolem Krystalu se rozpoutá poslední zápas. Jenovi se podaří skočit na Krystal, nadšený horkým vzduchem nad studnou ohně, ale úlomek upustí. Zachytí jej Kira. Kdyby ho vydala, zachránila by si život - raději ho však hodí Jenovi a Zlí ji zahubí. V poslední chvíli Jen vsune úštěpek do rány Krystalu, hrad Zla se hroutí - a Zlí splývají s Dobrymi, planeta ožívá, zbědovaní otroci nabývají sílu, a také Kira se navrací k životu. Dozvídáme se, že Bytosti kdysi před tisíciletím z nerozumu rozbily Krystal, rozštěpily se a teď, díky dvojici statečných Gelfingů, se mohou znovu spojit.

komentář

Henson s Ozem jsou tvůrci světově známých (tj. Všude Jen Ne U Nás Známých) Muppets, televizních bytůstek,

podle nichž jsou okopírováni (velmi neuměle) Jů a Hele. V Temném krystalu osvědčili svoji - bez přehánění - geniální fantazii naplno. Je mi trapno opakovat frázi o "mistrovsky zvládnutém řemesle": ne, toto je poezie, v mnohých momentech velká poezie. Myslím, že i Jiří Irnka by smekl před tímto filmem klobouk a jistě by se nechal leccím inspirovat. Kdo ví, jak se loutkový film dělá, co chvíli musí zvolat - jak je tohle možné!

Hovoříme však o příběhu. I zde je opakován motiv Pouť, Jen s Kírou putují, ovšem podle nápoděvi prorocství, aby naplnili široký plán osudu, třebaže jím v cestě stojí sterá protivenská. Mezi řádky čteme humanistické poselství: tak zvané Zlo a Dobro je vyvoláno uměle, z nerozumu, a neostychejme se přenést tuto myšlenku ze světa loutek do světa našeho, nabádají nás tvůrci: v dialogu nejdříve zazní i ruština, a to z úst bytostí světa dobra. Nevzpomenou si honem na jiný film, kde by byla podána ruka k dorozumění tak jednoznačně!

Bylo by třeba tento film vidět několikrát, dokonce by si zasloužil i studium - tolik je zde poloh, vrstev, náznaků a alegorií. Položím si však otázku: kdyby tento film NEBYL loutkový, kdyby Jen s Kírou byli krásní absolventi DAMU (nebo raději herecké školy z filmu The Fame), kdyby to všechno bylo "jako" opravdové, nebyla by to banalita? Rozumějte mi, prosím, dobře: nerad bych, aby tato předhůzka byla byt jen stínem chápána jako náznak kritiky tohoto filmu - hovořím teď o fantasy filmu jako takovém. Fantasy je pohádka, i v té poloze, kdy se tváří svalnatě a krutě. V loutkovém Temném krystalu je poezie i hollywoodské napětí spjata podmaňujícím výtvarným a animačním ztvárněním. Medvedu si však představit, v jaké jiné poloze by pohádková poezie s napětím thrilleru vytvořily ústrojní amalgám: všude jinde tyto antagonické spolu průčce zareagují a vytvoří limonádu, která je tuze cítit umělotinou.

EXODUS

- ze seriálu THUNDERCAST

Námět a scénář Leonard Starr, výtvarník Ted Wolf, vyrobeno v Japonsku, produkce zřejmě americká. Kreslený film, 1986, 80 minut.

Hlavními hrdiny jsou Thundercats ("Hromové kočky"): Tiger, Gítara (humanoidé s tygřími rysy), namodro zbarvený Panther, děticky Wildcat a Wildkid, žertovná postavka Smurff a hlavně Lionel, plavolasý superčlověk, vládce Thundercats. Protivníky Thundercats jsou Mutanti; jsou třetího druhu - Opí lidé, šakalí lidé a mimofádně odporní Plazí lidé. Vládce

Mutantů je Plazí muž Sly. Podotýkám, že neručím za správný přepis jmen a místních názvů - v titulcích filmu jména chybějí a tlštěný průvodní materiál nebyl k dispozici.

Film začíná v okamžiku, kdy rodná planeta Thundercats zvaná Thundera vybuchuje. Thundercats prchají v raketě. Jejich vládcem doposud není Lionel, nýbrž stařeček Jaga. Lionel je malý chlapec. Jaga svolá všechny Thundercats a svěří jim tajemství: na palubě vezou Mystický meč, který má v jícnu zasazené Oko Thundery, zdroj jejich moci.

Raketa je napadena Mutanty.

Příšery proniknou dovnitř a Sly se svými druhy se dostane až k Mystickému meči. Malý Lionel je však zažene - poprvé se projeví moc Meče. Mutanti z rakety uprchnou, ale loď je příliš poškozena. Jaga rozhodne, že přistanou na nejbližší obyvatelné planetě - třetí oběžnici slunce Sol. On sám chce loď dovést k cíli. Ostatní Thundercats hibernují v záchranných kapslích. Před cílem Jaga umírá a poškozená loď ztroskotá.

Na planetě přistane těž brčálově zelená loď Mutantů. Příšery objeví kapsle s hibernovanými Thundercats, ale dřív než se jím podaří hrdiny

zabit, zasáhne Lionel, který - kupodivu - v kapsli zestál, tedy vyspěl, a z chlapečka nedužátka se stal super-svalovec Conanovského typu.

S příšerami si snadno poradí. Mutanti utečou, a k jedné smůle se přidá druhá: jejich brčálovou loď sestřelí tajemná síla, která prýští z prastaré pyramidy ukryté v pralese. Vše se však obrátí - z jejich hlediska - k dobrému: pánem pyramidy není nikdo jiný, než tisíc let mumifikovaný a mimořádně zlý, jakož i vzhledově odporný mnich Mummrah, který též má zásluku na Oko Thundery.

Začíná hlavní děj filmu: Thundercats se jmenují budovateli nové živobyti, a Lionel jde na obhlídku, doprovázen Snurffem. Odporný mnich Mummrah rozpoutá všechny mystické síly, aby ho zničil. Leč marně: Lionel přemůže trojici Mutantů a ubrání se i mnichovi, který - po příšerném zařikání pekelných sil - se změní v Supermana a podnikne na Lionela útok ze vzduchu. Hrdina však nastaví příšerákovi svoji vypulirovanou pancéřovou rukavici, a když Mummrah spatří tvář nad jiné odpornou, prchne. Nastane však zvrát v situaci: Lionela a Snurffa se zmocní Robbybears, Roboti medvědů, představitel místního obyvatelstva. Netrvá však dlouho a zafatci se s nimi spřátelí.

Šikovný, na modro natřený svalovec Panthrow zatím sestrojil ze zbytků rakety supertank - a vzápětí jeho výrobek je vystaven zkoušce: Mummrah

totiž sešle na Thundercats dešť kamenů a všechny je zasype, jen proto, aby tank osvědčil své kvality a zasypané vydoloval. Přichází Lionel v čele medvědů - ti nabídnou pomoc, a v rekordní době postaví ocelovou pevnost ve tvaru hnízdičeho orla. Ale ani Mutanti nezahálejí: zotročí jiné místní obyvatele, Kravi muže Brumkany a donutí je, aby postavili zámek Blandar. Drama vrcholí. Thundercats v tanku dobývají Blandar, Mutanti smrdutým plynem změní Brumkany v lité bestie a poštvou je proti Thundercats. Leč marně! Dobro vítězí, Mummrah se skryje v sarkofágu, též Mutanti utečou do úkrytu pro případ potřeby v dalším dile, a nastává HAPPY END.

komentář

Nic snažšího, než vysmát se kreslené fantasii japonsko-americké proveniencí. Lépe je, prověřit film z hlediska kinematického zájmu. Jde zřejmě o jistou návaznost na loutkové Thunderbirds z konce šedesátých let, původně TV-seriál, později filmy (a ovšem i comics). Část výpravy filmu jasně navazuje na Hvězdné války, hrané i kreslené. Ostatně i ve Star Wars neschází mystický prvek Síly, a Jaga má přemnoho společného s Obi-

Wan Kenobim, včetně způsobu smrti - oba se prostě vypaří ze svého chalátru, najednou "su to není", jak by řekl bratři Slováci. Thundercats tlačí mystiku mnohem dál. Obandážovaná mumi Mummrah silně čaruje, a dvacetimetrové modly přitom šarlatově kouří očima, takže jest se co bát. Také Oko Thundery, zasazené do Mystického meče, je čarovací až to praští.

Je to ale zvláštní druh mystiky: nachází se v poloze jakési supertechnologie. Mystika v tomto pojetí není nic, o čem by se vyprávělo za ztlachlých večerů u ohýnku. Oko Thundery působí jako hlásková výstraha, laserové dělo a dalekohled; když čaruje mumi Mummrah, země se třese, ale asi tak, jako když si to cestou necestou valí Panthrowův tank. V titulcích - toť ojedinělý zjev - se objeví jméno PhDr. Roberta Kuisse, fungujícího coby "psychologický poradce". Měl asi významnou úlohu při přípravě scénáře. Kam chtěl diváka, především dětského, přivést? Asi k přesvědčení, že technika má neomezené možnosti, a že v krajní poloze své kapacity bude prolínat do pohádkových dimenzí, neboť, jak víme, skutečně vyspělá technika je od magie nerozlučná.

Thundercats údajně mají veliký úspěch, film je pečlivěji vyroben, než jsme zvykli u kreslenáčů tohoto druhu (Hvězdné války!) a přiznám se, že nejsem docela nezvědav na další díl, pokud se vyskytne.

KRULL

Scénář Stanford Sherman, režie Peter Yates. Hlavní roli prince Colwyna hraje Ken Marshall, nevinnou dívku Lyssu hraje Lysette Anthonyová. USA/GB, 1983, 121 minut.

Po tom všem, co už bylo napsáno, je mi trochu trapné sdělovat vám, že v tomto filmu černí rytíři vyslání Příšerou unesou nevinnou dívku Lyssu, takže princ Colwynovi nezbyvá než za ni hodinu čtyřicet putovat a v závěrečných dvaceti minutách zápasit. Režisér Yates se zřejmě chtěl vyhnout tomu, aby celý film byl "jako" a jednotlivé epizody a postavy byly "jako" - jiné filmy, jiné epizody a jiné postavy, zatímco zpravidla tomu bývá naopak: již zmínovaný Ator byl záměrně koncipován tak, aby byl "jako" Conan. Yates se především chtěl vyvarovat "pyrotechniky Hvězdných válek". Nepodařilo se mu to důsledně, protože v závěru, kdy Příšera hyne, odehrávají se okázalé ohňostroje efekty. Tato výtka je ovšem podložena čistě středověkým zorným úhlem. Americký divák je totiž zvyklý na to, že výpravná dekorace je VÝZVYK v závěru filmu likvidována ohněm a dynamitem. Další "jinak" je princ Colwyn. Marshall není Schwarzenegger. Má snad dojmout nalivtou až chlapečkou, leč i od něho jsou někdy vyžadovány schwarzeneggerovské výkony. I v tomto filmu musí být motiv sakrálního objektu: je to metací zbraň, jakýsi pětínásobný nožik - sklápáček (ano, představte si pět žablkuchů, ovšem silně pochromovaných a vyblejskaných, které jsou na jednom konci střenky snytované dohromady). Příšera

se pěti-žablkuchem velmi obává a je jim nakonec likvidována. Podobně "jako" v Conanovi neputuje Colwyn sám, také tohoto prince doprovází "entourage" ve stylu Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Nejnapadnější mezi nimi je obr Rell s okem uprostřed čela. Herec Bernard Bresslaw určitě proklínal masku, ve které nemohl vidět na krok - a taky v jednom záběru (kouzlo nechtěného) vidíme, jak se Rell jen taktak nepřepáží (snad dokonce i přerazil, ale pád ve filmové střelně vyoperovali). A ještě jeden osvěžující detail. Ani v tomto filmu nechybí motiv proroctví a proroka, který intelektuálně nevinnému hrdinovi sdělí, kam se má dostat a co má činit. "Jako" všude jinde se i toto proroctví odehrává v příšerném prostředí, v jakési velepavoukárně. Viděli jsme už stovky jumbo-pavouků ve filmu (ve filmu Tarantule ho, tj. pavouka, vyrobila - jak podezírá - firma International Harvester, natolik svou konstrukci připomíná obilní kombajn), vždycky to byly makety; ne tak v Krullově, zde jsou to makrozáběry skutečného pavouka a nutno říci, že makety vypadají hrůzněji.

Za klad filmu přičítám fakt, že autoři vložili do této jinak zcela nezajímavé fantasie motivy SF: ona Příšera (Black Beast) a její černý zámek je fakticky enzym a kosmická loď, byť jinak dizajnovaná než to, co vidáno na Čap Canaveralu anebo v Lucasově studiu. Tato Loď je denně zaparkovaná na jiném místě, a proto ji Colwyn tak těžko hledá. Ale najde, a pak, Příšero, těš se!

ZÁVĚREM

Co má dodat vegetarián na konci referátu o zabíjačce? Conan-barbar našel už v roce 1984 pokračování ve filmu Conan-Ničitel. Téma (hádajte, můžete třikrát): putování Conana

a jeho družů (jedním z nich je Grace Jones, známá i z poslední bondovky Vyhlička na smrt, která též figuruje - nevím přesně jakým právem - na seznamu SF filmů) za mystickým Rohem, který je dlužno přinést do chrámu a vložit do čela sochy Božstva; socha ožije, stane se z ní Příšera, a byla by všechny pobila, kdyby ji Conan roh neurval (čili, doslova, vzal roha). A třetího Conana dokončili v roce 1986, dosud jsem ho neviděl, nemohu tudíž sloužit (a přiznám se, ani příliš nechci ...).

Dostl však emotivních výlevů, pohledněme na celou věc střídavým okem patologa. Filmy stylu fantasy mají svoje publikum a lákají i takové tvůrce, jako je (vstaněte, prosím) autor Větrnice a Blade runnera Ridley Scott, který natočil v roce 1984 (?) Legendy (film k nám dosud nedorazil). Určitá divácká vrstva touží po výpravně podivné, po dětském okouzlení pohádkovými motivy i příjemném vzrušení v napínavých okamžicích. Budíž mi rozuměno: proti fantasii (filmu i literatuře) jsem naježen JENOM proto, že se plete do science fiction. Pokud bychom to všechno prohlásili za pohádky, a referoval bych o tom Zlatý máj, spánembohem, koho to baví, ať se na to dívá! Dvouhodinové putování od jedné atrakce ke druhé, zde lidožrouti (Conan II), tam zase pohyblivé stěny se špičáky (Krull, podle vzoru Hvězdných válek I. a Supermana III., přece jenom se Yates nevyvaroval všech "jako"), neměla by chybět komická figurka (jen ten kulatý pejsek v Temném krystalu není trapný) a něco sexu neškodí, ale opatrně, opatrně (soulož v brnění v Excalibru tvoří světlou výjímku, pokud jde o originalitu i "odvahu"). Tuze schematicky a nefantasijně je svět fantasy, jen jedinou melodií v něm uslyšíme a ta je už tuze oběhovaná. Dostl teď fantasii, ať jiže science fiction, a o filmech sci-fi přistě:

Vladimír
Veverka

Skoro

zlatý věk kresleného seriálu

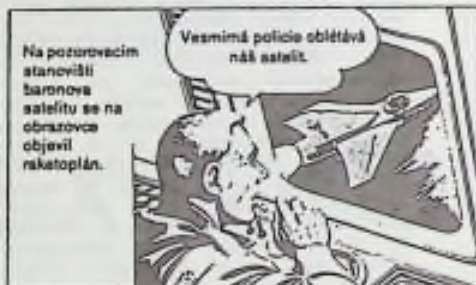

REX
STAR

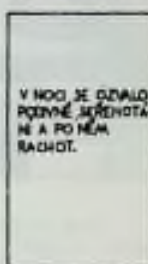
"Začalo to Ohníčkem," tvrdil jsem v minulém díle povídání o sci-fi kreslených seriálech v našem tisku, a tak bych měl plynne navázat a dodat, že to Ohníčkem také pokračovalo. Tento časopis se totiž v letech 1966-1971 zaměřil právě (a v našich podmínkách i ojedinelé) na kreslené seriály a v některých ročnících tvořil tento žánr skoro 1/3 čísla. A i když byl původně určen především pro mladší čtenáře (přesněji řečeno mladší pionýry), právě v kreslených seriálech začal tuto úzce vymezenou věkovou hranici překračovat a kromě čistě dětských příběhů otiskoval i dobrodružné, výtvarně propracovanější příběhy. Postupem času pak právě rozšíření mimo původní čtenářskou obec, všeobecnější přístup a nutno diverzifikovat články co do náročnosti vedla k jistému "rozmělnění" jeho obsahu a ztrátě čtenářské veřejnosti, která od Ohníčku očekávala ještě něco dalšího, než jen kreslené seriály. Výsledkem bylo, že po přibližně deseti letech nastal pozvolný návrat k původní koncepci, zapadající do přesně vymezené struktury našeho tisku pro mládež: kreslené seriály nabývaly opět dětské podoby a jejich kvalita šla prudce dolů. Tolik tedy stručná charakteristika období, ve kterém se v Ohníčku objevily ze sběratelského i čtenářského hlediska nejzajímavější tituly. A než si o nich povíme něco bližší, ještě malou odbočku, která doprovází i dnešní první ukázkou. Je to seriál

Rex Star, který vycházel na dvou stránkách po většinu XX. ročníku (1970). Ve skutečnosti se pod tímto jménem skrýval jeden z nejslavnějších a nejstarších comicsových hrdinů SF světa, předchůdce Supermana a dalších super-herdů, kosmický Tarzan Flash Gordon. Do Ohníčku se dostal díky několikaletému přejímání nejzajímavějších zahraničních kreslených seriálů (v Ohníčku vycházel dokonce i seriál o historii světového comicsu, jediný a nejkvalitnější materiál tohoto druhu, který zatím v ČSSR vyšel). F. Gordon nebyl sám - spolu s ním to byli i Kočičárny Kida a Pida (v originále The Captain and the Kids) a v rámci ukázek k již uvedené historii comics i některé nejslavnější postavy světových dějin tohoto žánru (Yellow Kid, Buster Brown, Little Nemo in Slumberland, Felix the Cat a další). Tento seriál vytvořil svým způsobem ojedinělé kritérium "profesionální kvality", možnost srovnání se zahraniční produkcí, která právě v oblasti dobrodružných příběhů pro mládež citelně chyběla, a možná tak i trochu přispěl ke zvýšené kvalitě seriálů čs. tvůrců, které po něm v Ohníčku následovaly. A tak jen zbývá podotknout, že šlo bohužel o příběh z doby, kdy jméno Flash Gordon již přestalo být spojováno s vrcholy comicsové tvorby (tj. za časů jeho "otce" Alexe Raymond), a kdy tento seriál představoval pouze a jen zaběhlý "profesionální průměr".

První z opravdu zajímavých seriálů pro mládež, tj. s dobrodružným dějem a realisticky laděnou kresbou, následoval bezprostředně po skončení Rexe Starra alias F. Gordona. Byl to Desetioký, kreslený Milanem Ressellem podle scénáře Ludvíka Součka (ročník XXI, č. 1-18, 1971). Ve srovnání s předchozí tvorbou tohoto druhu, a to nejen v Ohníčku, je to takřka skok vpřed. Značnou zásluhu na tom má ovšem i předloha L. Součka, takřka stvořená ke ztvárnění touto formou.

BOTANICKÁ VÝPRAVA
SIRA HENRYHO ELWSE
KONČIL DORAZILA
NA JARÉ ROKU 1910
KE SVĚTLOU GILI,
DO SRDCE HIMALÁJE
NEDALEKO OD TAJU -
PLNÝCH JEZER
POKRAČÍ, KDE MĚL BÝT
ZŘÍZEN ZAKLADNÍ
TABOR.

Botanická výprava Angličana Henryho Elwse v roce 1910 narazí v srdci Himaláje na stopy po bájném tvoru - yettli. Začíná to dokonce vypadat, že se jim yettliové snaží zabránit v dalším postupu do nitra zatím minimálně prozkoumaného horského masivu. Sir Elwes jednoho z yettliů pronásleduje, je však přitom zajat sektou tajuplných mnichů, kteří nosí vysoké přilby se symboly ve tvaru očí, v nichž jsou upevněny průzračné dlamanty. V klášteře mnichů se sir Elwes dozvídá pravdu o sněžných mužích: jsou to obyčejní lidé, kterých se mniši kdysi zmocnili a pomocí mozkové operace přeměnili v poslušná, absolutně spolehlivá polozvířata, schopná splnit jakýkoliv rozkaz. Klíčem k jejich ovládnutí jsou právě brillanty v přilbách, které mají na yettli hypnotický vliv. Proto také vládce mnichů nosí na znamení své moci přilbic s deseti brillanty. Ukazuje se také důvod únosu sira Elwse. Je původem chirurg a Desetioký očekává, že nahradí starého lékaře, který po dlouhá léta "vytvářel" stádo poslušných yettliů a nyní zemřel. Mnichové však potřebují další sněžné muže - s pomocí svého, po dlouhá desetiletí hromaděného bohatství, a armády absolutně poslušných vojáků - yettliů, se chtějí zmocnit jednoho dne vlády nad světem. Sira Elwesovi se podaří přelstít strážce, pomocí zrcátka nahradit brillant a získat tak za průvodce jednoho z yettliů a uprchnout z kláštera. Mnichové je i se svými bezduchými, poslušnými nástroji pronásledují a na poslední chvíli je takřka zavalí kamennou lavinou. I poté, co se hrdina dostane do "bezpečných" civilizovaných oblastí, je mu však doručeno poselství: mlč nebo zemřeš! Henry Elwes se však nenechá zastrašit a za několik let se do Himaláje vrací, tentokrát však v čele vojenské výpravy nepálských úřadů, která se již delší dobu marně

snaží tajuplný klášter nalézt a zlikvidovat. Tentokrát se jim to podaří a na útěku hyne i sám strážce celé historie, Desetioký. Ubozí yettliové jsou odvezeni do Londýna a pomocí nejnovějších vědeckých poznatků pozvolna navraceni mezi lidské tvory. Tento napínavý příběh vyšel v podnes vzácném sborníku L. Součka Bratři černé planety (Albatros, Praha 1969), stejně tak jako další, který mu vlastně v rámci knižní předlohy volně předcházeli: Kraken (ročník XXI, č. 19-24, 1971).

ZŮSTAL JSEM TU SÁM - JEDINÝ, KDO PŘEŽIL...

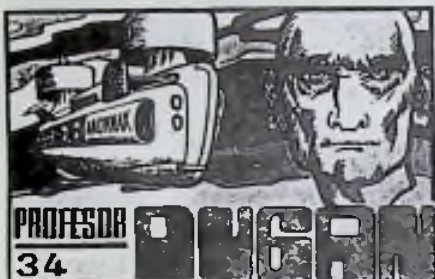
Krakeni jsou obrovité hlubinné chobotnice, žijící především ve zkazkách větrem oslehaných mořských vlků. Mladý hrdina příběhu se nalodí na loď, kterou její majitel hodlá při nejbližší vhodné příležitosti nechat napichnout na útes, aby mohl za zastatý koráb vyinkasovat tučné pojistné. Čelní útok na útes se mu také opravdu podaří - bohužel právě krátce poté, co jeden z cestujících, japonský profesor, studující hlubinné živočichy, vylije do vody lahev se "zkaženým" feromonem, sloužícím k přilákání chobotnic z hlubin k hladině. V místě

je značná hloubka a tak kapitán soudí, že nebezpečí nehrozí, a i kdyby tady nějaké chobotnice byly a feromon je vylákal, než dorazí k hladině, budou záchranné čluny již v bezpečí u blízkého atolu. Dva čluny tedy vyrážejí ke břehu. Jak to skončí, můžete (coby seřetili scifisté) již tušit. Chobotnice opravdu připlavou, a ne ledajaké, ale právě oni legendární krakenové. Na muže ve člunu se vrhají chapadla tloušťky lidských stehen, s nimiž zápasil svého času již náš starý známý kapitán Nemo. Na břeh dorazí (šťastnou náhodou) jeden jediný svědek útoku, vypravěč celého příběhu. Ještě než vyčerpáním a hrůzou omdlí, vidí jak ve snách,

že trosky lodě jsou trhány a stahovány pod hladinu čímsi strašlivým, obrovitým, čímsi, oproti čemu krakenové, kteří zlikvidovali čluny s posádkou, byli pouhými nedorostlými trpaslíky

Celý příběh opět sugestivně kreslí M. Ressel, a tak si zbývá jen postesknout, že jak Desetioký, tak i Kraken vyšli černobíle a ne barevně. Co dokáže barva v Resselově podání, je nejlépe vidět na jednom z vůbec nejlepších českých SF kreslených seriálů všech dob, na Dobrodružství Thuvie z Ptarhu, který M. Ressel v té době nakreslil pro časopis ABC.

Po roční přestávce "série kvality" pokračuje. Nastupuje již, v závěru minulého článku citovaný, Profesor Dugan, ztvárněný mistrovskou rukou Theodora Pištěka podle scénáře Ivo Pechara (ročník XXIII, č. 20-24, 1972-73, roč. XXIV, č. 1-24, 1973-74, roč. XXV, č. 1-24, 1974-75).

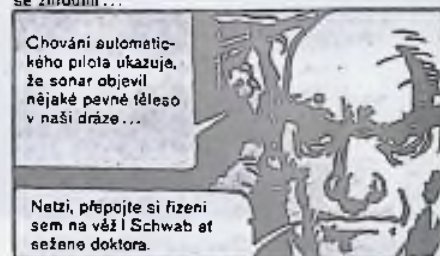

Země blízké budoucnosti je ohrožována růstem napětí v jejím jádru a tím způsobenou sérií zemětřesení a dalších přírodních katastrof (motiv, použitý již Děhounekem v "Akci I"). Pomocí má hlubinný vrt do nitra zemského globu a silná atomová nálož - vzniklou průrvou se mají snížit tlaky v jádru planety a zažehnat hrozící katastrofa. Trhlinu je nutné provést v co největší hloubce světového oceánu: jednak proto, aby byl vrt co nejkratší, jednak aby jím unikající hory lávy nemohly zasáhnout obydlené oblasti. Času je málo a tak je pro tento úkol vybrána supermoderní hlubinná ponorka Aronax, jejímž velitelem byl doposud profesor Dugan, nadšený vědec, toužící s její pomocí odhalit největší tajemství dosud nedosažených hlubin a pátrat zde po zmizelých civilizacích (jmenovitě Atlantidě). Naléhavá změna programu pro ponorku není profesorovi zrovna po chuti, ale podvoluje se a posádku rozšiřuje o mezinárodní tým odborníků, pověřených realizací vrtu a výbuchu. Leč jeho vášně pro vědecké objevy a spíše výsledek jeho cíle je posleze silnější. Většina posádky jsou jeho lidé, a tak mu nedává mnoho práce je přesvědčit, že stihnou obě - podmořský průzkum i vytvoření průrvy do nitra Země. Kdo není ochoten jít s ním, je izolován a držen stranou od ostatních. V hloubce kdesi kolem Mariánského příkopu se profesorovi opravdu podaří objevit zbytky prastaré civilizace. Leč tento podvodní svět není opuštěn - osídlila jej prazvláštní civilizace hlavonožců, pravděpodobně zmutovaných v důsledku jaderných pokusů v Tichomoří. Ti jsou nyní nadáni hypnotickými silami a inteligenci, takže si podřídili ostatní hlubinné živočichy, které používají jako své pomocníky, sluhu i nástroje zároveň. Mezi těmito domácími pány a suchozemskými vetřelci se rozpoutá souboj, který posleze vyústí v totální zničení jak podivuhodné civilizace, tak i zbytků Atlantidy a ponorky. Alespoň že je v rámci závěrečné katastrofy prorážen tak potřebný zlom v zemské kůře - bohužel jen díky tomu, že je bomba vhozena do šachty, vyhloubené hlavonožci a sloužící jím jako vchod do jejich sídla kdesi pod oceánským dnem.

Profesor Dugan byl zpočátku poznamenán rozvířkou expozicí, charakteristickou to mocí našich autorů, leč zhruba od poloviny příběhu již dostal potřebný spád a razanci. Další seriál této autorské dvojice Pavouk Nephila (roč. XXVI, č. 1-24, 1975-76, roč. XXVII, č. 1-24, 1976-77) takového

V Duganovi silil pocit podezření. Tři jeho muži se zhroutili...

spádu dosáhl až v několika posledních dílech, přesto si však uchoval stupeň napětí potřebný pro udržení čtenářského zájmu po dobu svého vycházení. Rozhodně však zaujal svou detailně propracovanou výtvarnou stránkou, která "držela" jeho kvalitu i v těch pomalejších pasážích.

Pavouk Nephila je gigantický příslušník svého rodu, vypěstovaný pomocí chemického preparátu, povzbuzující růst. Tento preparát používal jeho vynálezce profesor Yersin původně pouze k pokusným účelům a k "výrobě" exponátů pro neobvyklou zoologickou zahradu. Jeho asistent Mergule se však rozhodne udělat na profesorově objevu kariéru, začne s preparátem experimentovat a nabídne jej vojákům, kteří mají potíže s výrobou superpevného vlákna pro novou atmosférickou zbraň, jakýsi gigantický umělý rukáv, který má umožnit výměnu mezi studenými a teplými vrstvami atmosféry a zakládat na území, kde bude nasazen, umělé tornádo. Rukáv z vláken gigantického pavouka je úspěšně vyzkoušen a armáda zahájí produkci obřích Nephil ve velkém. Profesor, který byl přinucen vydat tajemství preparátu únosem

své vnučky, je zcela odstaven stranou. Vojákům však několik exemplářů maxipavouk unikne na svobodu, rozmnoží se a hrozí zlikvidovat celé město - teprve v nouzi největší si úřady vzpomenu na profesora, který coby znalec hmyzího způsobu života naleznе prostředky k likvidaci hrozící zkázy.

Bohužel, tímto seriálem o zneužití vědeckého objevu končí nadějně období kvalitních dobrodružných kreslených seriálů v Ohničku a v podstatě i v našem tisku pro děti a mládež, o dospělých nemluvě.

Pokud by mi na tomto místě chtěl někdo namítnout, že v Ohničku vycházely ještě další sci-fi dílka, jako byla Kouzelná Lucka či Karáskova dobrodružství, tak se předem omlouvám - tyto dětské (ale přesněji řečeno dětinské) příběhy již za vědeckou fantastiku nepovažuji, přestože v nich vystupují SF rekvizity typu "kouzelný klobouk" či civilizace kosmických inteligentních delfinů. Štafetu sci-fi comics do jisté míry přejal časopis ABC, kromě Ohničku jediný, který se tomuto žánru i tematické oblasti věnoval soustavněji, ale to už je další kapitola.

Správná odpověď na otázku z čísla 1 zní: autorem povídky Volavkovy celery je Václav Kajdoš a vyšla v jeho autorské povídkové sbírcce Invaze z vesmíru. Z došlých odpovědí jsme jednu vylosovali a jejím autorovi Augustinu Gluchovi ze Spláské Nové Vsi budeme zasílat další almanachy Ikarie.
Vítězi blahopřejeme a Vy se můžete těšit na naši další soutěž, kterou připravujeme do čísla 4.

-red-

